



Augšdaugavas novada pašvaldība Dome

Reģ. Nr. 40900036310, Rīgas iela 2, Daugavpils, LV-5401, tālr. 65422238, e-pasts pasts@augšdaugavasnovads.lv,
www.augšdaugavasnovads.lv

LĒMUMS Daugavpilī

2026.gada 25.jūnijā

Nr.829
Protokols Nr.34., 4.&

Par Daugavpils valstspilsētas un Augšdaugavas novada sadarbības teritorijas civilās aizsardzības plāna apstiprināšanu jaunā redakcijā

Pamatojoties uz Pašvaldību likuma 10.panta pirmās daļas 21.punktu, Civilās aizsardzības un katastrofas pārvaldīšanas likuma 6.panta pirmās daļas 9.punktu un 11.panta pirmās daļas 3.punktu, kas noteic, ka pašvaldības domes uzdevums ir apstiprināt sadarbības teritorijas civilās aizsardzības plānu, 11.panta desmito daļu, ka sadarbības teritorijas civilās aizsardzības plānu apstiprina katra pašvaldības dome atsevišķi, ievērojot Ministru kabineta 2017.gada 7.novembra noteikumus Nr.658 "Noteikumi par civilās aizsardzības plānu struktūru un tajos iekļaujamo informāciju" 4. un 5.punktu, nodrošinot sadarbības teritorijas civilās aizsardzības plāna aktualizēšanu, Augšdaugavas novada pašvaldības dome, balsojot ar 11 balsīm par (Maigurs Krievāns, Arvīds Kucins, Edgars Kucins, Reinis Līcis, Aleksejs Mackevičs, Dainis Millers, Olesja ŅikitinaJānis Proms, Aivars Rasčevskis, Inese Skurjate, Regīna Tamane), pret – nav, atturas – nav, nolēmj:

1. Apstiprināt Daugavpils valstspilsētas un Augšdaugavas novada sadarbības teritorijas civilās aizsardzības plānu jaunā redakcijā (pielikumā).

2. Atzīt par spēku zaudējušu Daugavpils novada domes 2021.gada 28.janvāra lēmumu Nr.2661 "Par Daugavpils sadarbības teritorijas civilās aizsardzības plāna apstiprināšanu".

Publicējams: Pašvaldības mājas lapā publicējams VIENĪGI lēmums, vispārēja informācija un 1., 2., 6., 8., 12.pielikumi.

Pārējie ir ierobežotas pieejamības informācija un nav publicējami.

Augšdaugavas novada pašvaldības
domes priekšsēdētāja 1.vietnieks

J.Proms

APSTIPRINĀTS
ar Augšdaugavas novada pašvaldības domes
2026.gada 25.jūnija lēmumu Nr.829

**DAUGAVPILS VALSTSPILSĒTAS UN
AUGŠDAUGAVAS NOVADA SADARBĪBAS
TERITORIJAS CIVILĀS AIZSARDZĪBAS PLĀNS**

Plānā lietotie saīsinājumi un abreviatūras

A/S – Akciju sabiedrība
AES – Atomelektrostacija
ANO - Apvienoto Nāciju Organizācija
ĀCM – Āfrikas cūku mēris
ĀS - Ārkārtas situācija
CAKP likums - Civilās aizsardzības un katastrofu pārvaldīšanas likums
cm – centimetri
DA – Dienvidaustrumi
DDZKSU - Daugavpils dzīvokļu un komunālās saimniecības uzņēmums
Ha – Hektāri
HES – Hidroelektrostacija
IeVP - Ieslodzījumu vietu pārvalde
JSA – Jonizējošo staru avoti
km – Kilometri
LRP – Latgales reģiona pārvalde
LVĢMC – Latvijas vides ģeoloģijas un meteoroloģiskais centrs
LVMI - Latvijas Valsts mežzinātnes institūts
m/s – Metri sekundē
m³ – Kubikmetri
MK – Ministru kabinets
mm – Milimetri
MNS – Mutes un nagu sērga
MW – Megavats
NATO - Ziemeļatlantijas Līguma organizācija (North Atlantic Treaty Organization)
NBS - Nacionālie bruņotie spēki
NMPD - Neatliekamās medicīniskās palīdzības dienests
nSv/h – Nanozīverti stundā
NVA - Nodrošinājuma valsts aģentūra
PVD – Pārtikas veterinārais dienests
SIA - Sabiedrība ar ierobežotu atbildību
SPI - Standartizētais nokrišņu daudzuma indekss (Standardized precipitation index)
STCA plāns - Sadarbības teritorijas civilās aizsardzības plāns
STCAK – Sadarbības teritorijas civilās aizsardzības komisija
TV – Televīzors
VAS – Valsts akciju sabiedrība
VKCP - Vienotā kontaktu centra pārvalde
VMD – Valsts meža dienests
VP – Valsts policija
VUGD – Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienests
VVD RDC – Valsts vides dienesta radiācijas drošības centrs
ZA – ziemeļaustrumi

Saturs

Saturs	3
Ievads.....	6
1. Daugavpils valstspilsētas un Augšdaugavas novada sadarbības teritorijas administratīvi teritoriālais raksturojums	7
1.1. Daugavpils valstspilsētas administratīvi teritoriālais raksturojums.....	7
1.2. Augšdaugavas novada administratīvi teritoriālais raksturojums	11
2. Daugavpils valstspilsētas un Augšdaugavas novada sadarbības teritorijā iespējamie riski, ņemot vērā valsts civilās aizsardzības plānā norādīto informāciju.....	20
2.1. Zemestrīces	24
2.2. Zemes nogruvums	26
2.3. Pali, plūdi un vējuzplūdi	27
2.4. Lietusgāzes, ilgstošas lietavas, pērkona negaiss un krusa, sniegs un putenis, apledojuums un slapja sniega nogulums, stiprs sals, karstums, sausums.....	39
2.5. Vētras (vēja brāzmas), viesuļi, krāsas vēja brāzmas	43
2.6. Meža un kūdras purvu ugunsgrēki.....	44
2.7. Epidēmija, Pandēmija.....	45
2.8. Epizootijas	48
2.9. Epifitotijas	53
2.10. Bīstamo ķīmisko vielu noplūde	61
2.11. Avārija naftas produktu cauruļvada transporta infrastruktūrā.....	65
2.12. Avārija dabasgāzes apgādes sistēmā	66
2.13. Radiācijas avārijas	67
2.14. Bioloģisko vielu negadījumi.....	76
2.15. Ugunsgrēki	77
2.16. Dambju un citu hidrotehnisko būvju pārrāvumi – Daugavas hidroelektrostaciju kaskādes hidrobūve	79
2.17. Pārvades un sadales elektrotīklu bojājumi.....	80
2.18. Būvju sabrukums	81
2.19. Autotransporta avārija	85
2.20. Aviācijas nelaimes gadījums ar gaisa kuģi	86
2.21. Dzelzceļa transporta katastrofa.....	87
2.22. Sabiedriskās nekārtības, iekšējie nemieri	87
2.23. Terora akti.....	88
2.24. Militārs iebrukums vai kara gadījums	89
2.25. Informācijas iegūšana krīzes situācijā par ieteicamo rīcību.	90
2.27. Avārijas komunālajos tīklos.....	95
3. Kopsavilkums par risku novērtēšanu.....	97
3.1. Ēku un būvju sabrukšana	98
3.2. Avārijas siltumapgādes sistēmā	107

3.3.	Avārijas ūdensapgādes, notekūdeņu un kanalizācijas sistēmā	117
3.4.	Risku matrica (Daugavpils pilsētas un Augšdaugavas novada sadarbības teritoriju katastrofu risku kopsavilkums).....	127
3.5.	Risku kartes	129
4.	Reaģēšanas un seku likvidēšanas darbu vadītāji	130
5.	Iedzīvotāju evakuācija no katastrofas apdraudētajām vai skartajām teritorijām, ņemot vērā attiecīgā apdraudējuma iespējamās sekas.....	132
5.1.	Evakuācijas veidi.....	132
5.2.	Pulcēšanās vieta.....	134
5.2.1.	Evakuācijas pulcēšanās vietas Daugavpils valstspilsētā	134
5.2.2.	Evakuācijas pulcēšanās vietas Augšdaugavas novadā.....	135
5.3.	Evakuācijas maršruti.....	138
5.4.	Transporta nodrošinājums	138
5.5.	Pagaidu izmitināšana	138
5.6.	Evakuēto uzskaitē	138
5.7.	Evakuēto ēdināšana	140
5.8.	Evakuēto sociālā aprūpe	140
5.9.	Evakuēto īpašuma apsardze.....	140
5.10.	Sadarbība ar citām pašvaldībām evakuēto uzņemšanas jomā	140
6.	Iesaistāmie resursi.....	141
7.	Sadarbība ar citu administratīvo teritoriju, sadarbības teritorijas civilās aizsardzības komisiju, valsts un citu valstu glābšanas dienestiem un blakus esošajām pašvaldībām	141
1.	pielikums. Daugavpils pilsētas un Augšdaugavas novada sadarbības teritorijas civilās aizsardzības komisijas nolikums, informācija par tās sastāvu un apziņošanas shēma	
2.	pielikums. Preventīvie, gatavības, reaģēšanas un seku likvidēšanas pasākumi.	
3.	pielikums. Transporta nodrošinājums (Ierobežotas pieejamības informācija)	
4.	pielikums. Pagaidu izmitināšana (Ierobežotas pieejamības informācija)	
5.	pielikums. Evakuēto ēdināšana (Ierobežotas pieejamības informācija)	
6.	pielikums. Evakuēto sociālā aprūpe	
7.	pielikums. Evakuēto īpašuma apsardze (Ierobežotas pieejamības informācija)	
8.	pielikums. Sadarbība ar citām pašvaldībām evakuēto uzņemšanas jomā	
9.	pielikums. Iesaistāmie resursi (Ierobežotas pieejamības informācija)	
10.	pielikums. Daugavpils pilsētas un Augšdaugavas novada sadarbības teritorijas kartes ar apzīmējumiem atbilstoši MK 07.11.2017. noteikumiem Nr. 658 “Noteikumi par civilās aizsardzības plānu struktūru un tajos iekļaujamo informāciju”	
11.	pielikums. Pasākumi militāra iebrukuma vai kara gadījumā (Ierobežotas pieejamības informācija)	
12.	pielikums. Ieteikumi iedzīvotājiem kā rīkoties dažādu apdraudējumu gadījumā.	
12.1.	pielikums. Kā rīkoties zemestrīču laikā.	
12.2.	pielikums. Kā rīkoties zemes nogrūvumu laikā.	
12.3.	pielikums. Kā rīkoties palu un plūdu laikā.	

- 12.4.pielikums. Kā rīkoties metereoloģisko un klimatoloģisko apdraudējumu laikā.
- 12.5.pielikums. Kā rīkoties vētras (vēja brāzmu) viesuļu krasu vēja brāzmu laikā.
- 12.6.pielikums. Kā rīkoties meža un kūdras ugunsgrēku laikā.
- 12.7.pielikums. Kā rīkoties epidēmiju un pandēmiju laikā.
- 12.8.pielikums. Kā rīkoties bīstamu ķīmisku vielu noplūdes laikā.
- 12.9.pielikums. Kā rīkoties dabasgāzes apgādes sistēmas avārijas laikā.
- 12.10.pielikums. Kā rīkoties radiācijas avāriju laikā.
- 12.11.pielikums. Kā rīkoties ugunsgrēku laikā.
- 12.12.pielikums. Kā rīkoties elektrotīklu bojājumu laikā.
- 12.13.pielikums. Kā rīkoties būvju sabrukuma laikā.
- 12.14.pielikums. Kā rīkoties ja noticis ceļu satiksmes negadījums.
- 12.15.pielikums. Kā rīkoties iedzīvotājiem avārijas situācijās lidmašīnās.
- 12.16.pielikums. Kā rīkoties teroraktu laikā.
- 12.17.pielikums. Kā rīkoties militāra iebrukuma vai kara gadījumā

Ievads

Civilās aizsardzības un katastrofas pārvaldīšanas likuma (turpmāk – CAKP likums) 11.panta ceturtās daļas 3.punkts nosaka, ka pašvaldības dome izstrādā sadarbības teritorijas civilās aizsardzības plānu (turpmāk – STCA plāns) un katras pašvaldības domei apstiprināšanai iesniedz STCA plāna projektu.

Atbilstoši CAKP likuma 17.panta pirmajai daļai STCA plānu pašvaldības dome apstiprina ne retāk kā reizi četros gados, kā arī veic nepieciešamos grozījumus, ja sadarbības teritorijas civilās aizsardzības komisijas locekļi iesniedz attiecīgās pašvaldības domei priekšlikumus par STCA plāna grozījumiem.

STCA plāns izstrādāts saskaņā ar 2017. gada 7. novembra MK noteikumu Nr. 658 “Noteikumi par civilās aizsardzības plānu struktūru un tajos iekļaujamo informāciju” III. sadaļu “Sadarbības teritorijas civilās aizsardzības plāna struktūra un tajā iekļaujamā informācija”.

Civilās aizsardzības sistēma ir nacionālās drošības sistēmas sastāvdaļa, kuru veido valsts un pašvaldību institūcijas, juridiskās un fiziskās personas, kam ir likumā noteiktas tiesības, uzdevumi un atbildība civilās aizsardzības jomā. Civilās aizsardzības sistēmas organizācijas pamatā ir teritoriju sadarbības princips.

Atbilstoši CAKP likumam, civilās aizsardzības sistēmas uzdevumi ir šādi:

1. nodrošināt cilvēku, vides un īpašuma drošību;
2. pēc iespējas nodrošināt sabiedrībai minimāli nepieciešamās pamatvajadzības katastrofas vai katastrofas draudu gadījumā;
3. savlaicīgi prognozēt katastrofas draudus;
4. plānot un savlaicīgi veikt preventīvos pasākumus;
5. sniegt palīdzību katastrofā cietušajiem un mazināt kaitējumu, ko katastrofa radījusi vai var radīt cilvēkiem, videi un īpašumam;
6. plānot un veikt atjaunošanas pasākumus;
7. normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā sniegt un saņemt starptautisko palīdzību;
8. atbalstīt valsts aizsardzības sistēmu, ja noticis militārs iebrukums vai sācies karš.

STCA plānā ir sniegta informācija par katastrofu pārvaldīšanas uzdevumiem – veiktajiem katastrofas risku novērtējumiem; apzinātajiem preventīvajiem, gatavības, reaģēšanas un seku likvidēšanas pasākumiem un apzinātajiem un plānotajiem resursiem katastrofas pārvaldīšanā.

Atbilstoši CAKP likuma 6.panta pirmās daļas 9.punkta prasībām STCA plānā ir apskatītas katastrofas, kas ir saistītas ar ēku un būvju sabrukšanu, avāriju siltumapgādes, ūdensapgādes, notekūdeņu vai kanalizācijas sistēmā. STCA plānā ir apkopota informācija, kā pašvaldības domes nodrošinās iedzīvotāju evakuāciju no katastrofas apdraudētajām vai skartajām teritorijām, kā arī šo iedzīvotāju uzskaiti, pagaidu izmitināšanu, ēdināšanu un sociālo aprūpi.

1. Daugavpils valstspilsētas un Augšdaugavas novada sadarbības teritorijas administratīvi teritoriālais raksturojums

1.1. Daugavpils valstspilsētas administratīvi teritoriālais raksturojums

Pilsētas teritorijas platība¹: 72,37 km².

Daugavpils valstspilsētas administratīvajās robežās vēsturiski izveidotas 25 pēc apbūves struktūras atšķirīgas apkaimes²: Centrs, Esplanāde, Cietoksnis, Vizbuļi, Dzintari, Mežciems, Viduspoguļanka, Jaunā Forštadte, Vecā Forštadte, Ezermala, Dzelzceļnieks, Ķīmiņa, Jaunbūve, Gajoks, Ruģeļi, Čerepova, Grīva, Niderkūni, Kalkūni, Judovka, Ligiņiški, Jaunie Stropi, Mazie Stropi, Vecstropi un Križi.

Ar katru gadu Daugavpils valstspilsētā vērojama iedzīvotāju skaita samazināšanās. Iedzīvotāju skaita samazināšanās tiek skaidrota ar darbaspējīgo iedzīvotāju emigrāciju uz citām ES valstīm, jauniešu emigrāciju uz galvaspilsētu, kā arī vispārējo negatīvo demogrāfisko situāciju gan valstī, gan pilsētā.

Daugavpils valstspilsētas teritorija robežojas ar Augšdaugavas novadu:

- attālums līdz Rīgai 232 km (autoceļš A6);
- attālums līdz Lietuvas robežai 25 km;
- attālums līdz Baltkrievijas robežai 35 km;
- attālums līdz Krievijas robežai 120 km.

1

DRT011

Reģionu, novadu, pilsētu un pagastu kopējā un sauszemes platība gada sākumā 2022 – 2025

Pieejams: https://data.stat.gov.lv/pxweb/lv/OSP_PUB/START_ENV_DR_DRT/DRT011/ (skatīts 04.02.2025.)

2

Daugavpils pilsētas domes 2020.gada 24.marta saistošajiem noteikumiem Nr.12 “Daugavpils pilsētas teritorijas plānojums” 4.punkts

Daugavpils valstspilsētas apkaimju izvietojums un to platības (km²)



1.1. attēls. Daugavpils valstspilsētas apkaimju izvietojums un to platības³:

Iedzīvotāju skaits⁴: 77 799

Iedzīvotāju blīvums⁵: 1 228 cilvēki uz 1 km² (pēc patstāvīgās dzīvesvietas).

3

Daugavpils pilsētas pašvaldības speciālista rīcībā esošie dati uz 2025.gada sākumu.

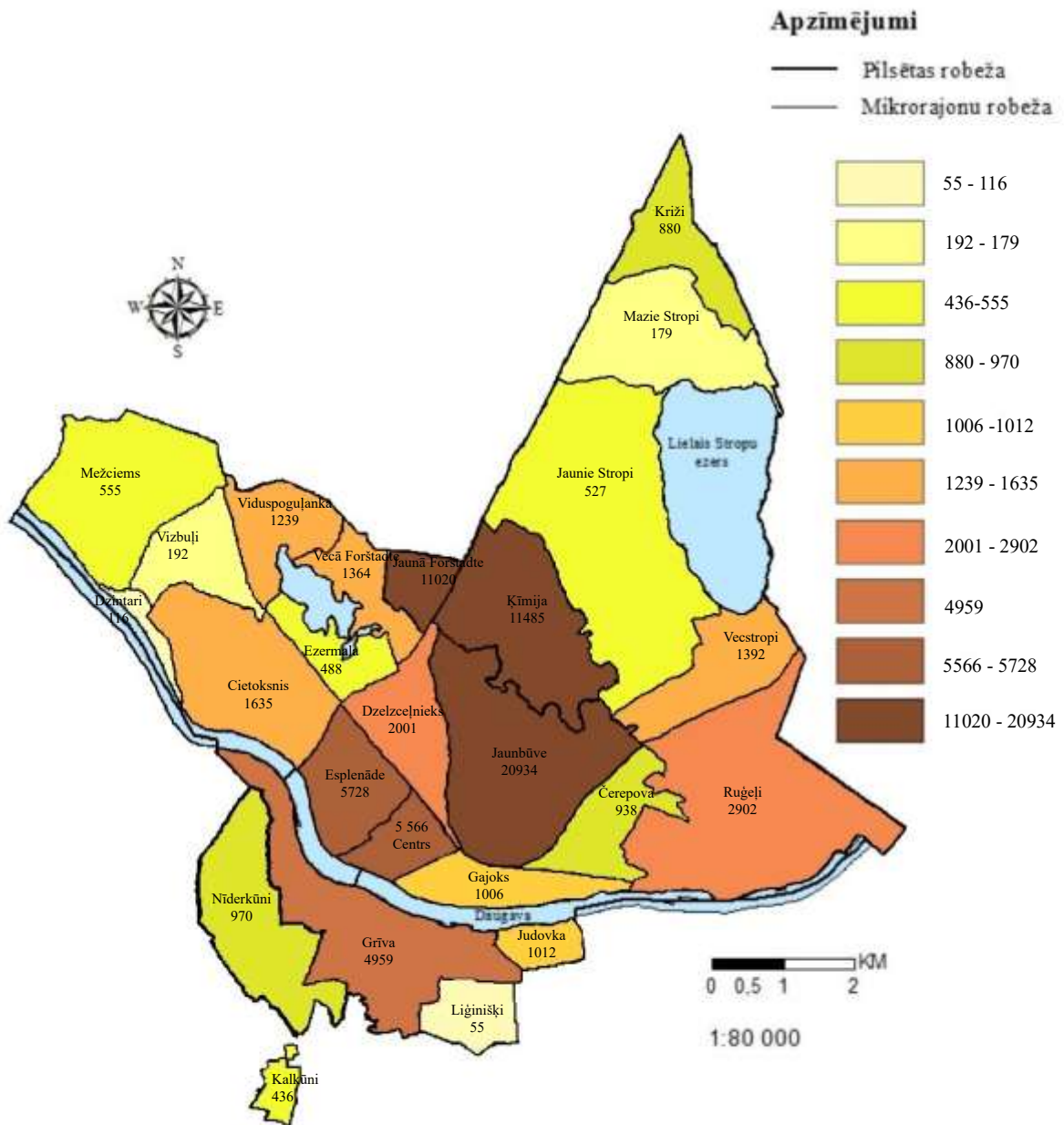
4

Centrālās statistikas pārvaldes dati 2024.gada sākumā. Skatīt datubāzē IRS031. Iedzīvotāju skaits gada sākumā, tā izmaiņas un dabiskās kustības galvenie rādītāji reģionos, pilsētās un novados 2012 - 2024
Pieejams:<https://stat.gov.lv/lv/statistikas-temas/iedzivotaji/iedzivotaju-skaits/247-iedzivotaju-skaits-un-ta-izmainas?themeCode=IR> (skatīts 23.01.2025.)

5

Centrālās statistikas pārvaldes dati 2025.gada sākumā. Skatīt datubāzē IRD062
Pastāvīgo iedzīvotāju blīvums reģionos, pilsētās, novados un pagastos gada sākumā 2022 - 2024
Pieejams:https://data.stat.gov.lv/pxweb/lv/OSP_PUB/START_POP_IR_IRD/IRD062?s=iedz%C4%ABvot%C4%81j%20bl%C4%ABvum& (skatīts 03.03.2025.)

Iedzīvotāju sadalījums Daugavpils valstspilsētas administratīvajā teritorijā⁶

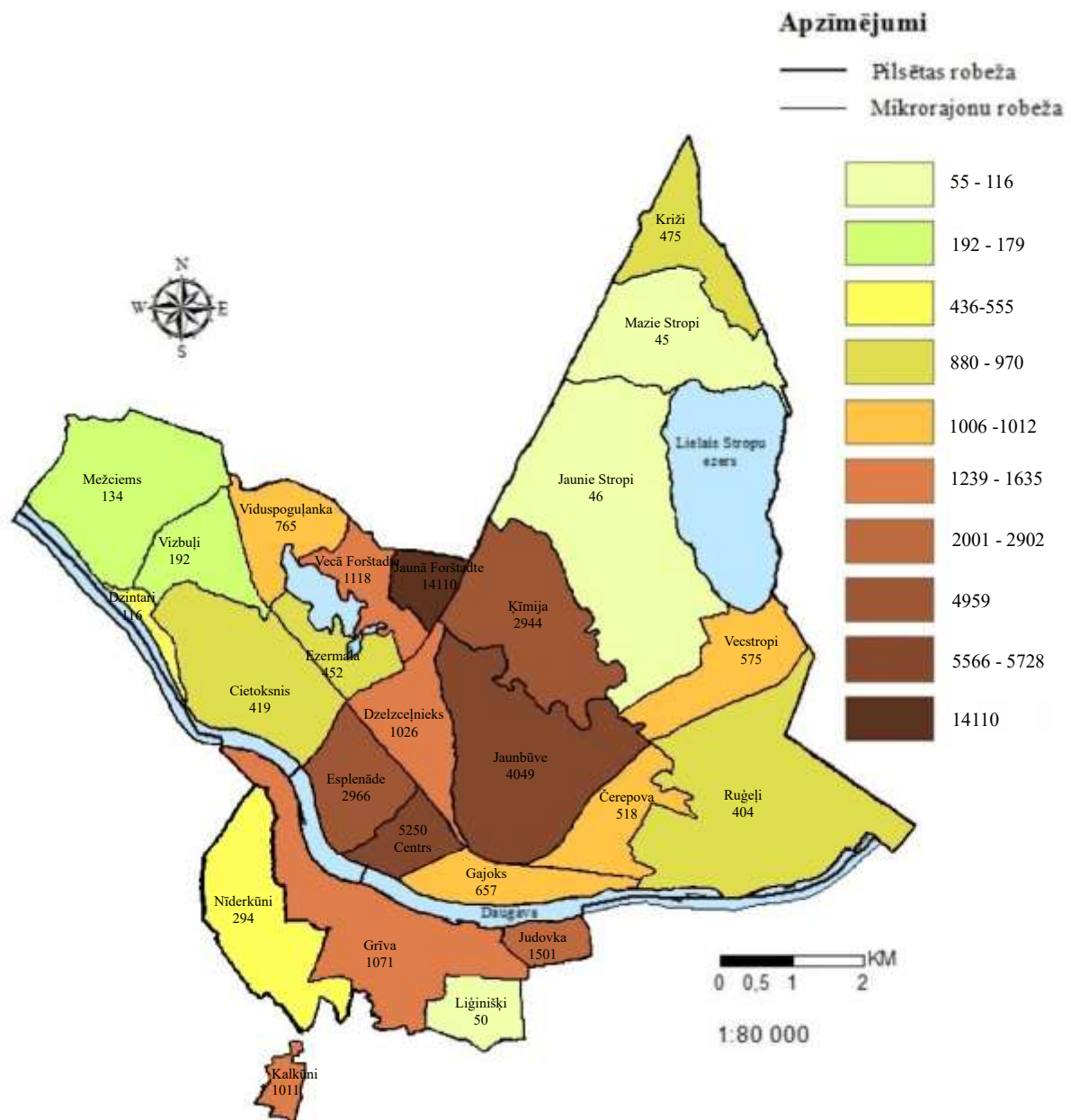


1.2. attēls. Iedzīvotāju sadalījums valstspilsētas administratīvajā teritorijā 2024.gadā.

6

Centrālās statistikas pārvaldes dati 2024.gada sākumā. <https://geo.stat.gov.lv/stage2/> Iedzīvotāji > Iedzīvotāju skaits un raksturojošie rādītāji > Iedzīvotāju skaita izmaiņas > Iedzīvotāju skaits > Iedzīvotāju skaits pēc reģistrētās dzīvesvietas (blīvi apdzīvotās teritorijās un pilsētu apkaimēs izņemot Rīgu)>Daugavpils apkaimes>2024gads

Iedzīvotāju blīvums uz 1 km² Daugavpils valstspilsētas apkaimēs⁷



1.3. attēls. Iedzīvotāju blīvums valstspilsētas apkaimēs.

Daugavgrīvas cietumā izvietoto ieslodzīto skaits⁸: 1136 ieslodzītie (pēc reorganizācijas ieslodzīto daudzums būs līdz 450 cilvēkiem.).

⁷ Daugavpils valstspilsētas iedzīvotāju blīvums apkaimēs 2025.gads

⁸ Ieslodzījumu vietu pārvaldes Daugavgrīvas cietuma informācija uz 10.09.2025.

1.2. Augšdaugavas novada administratīvi teritoriālais raksturojums

Novada teritorijas platība⁹: 2 523,58 km².

Augšdaugavas novadā kopumā ietilpst:

- 25 pagasti - Ambeļu pagasts, Bebrenes pagasts, Biķernieku pagasts, Demenes pagasts, Dubnas pagasts, Dvietes pagasts, Eglaines pagasts, Kalkūnes pagasts, Kalupes pagasts, Laucesas pagasts, Līksnas pagasts, Maļinovas pagasts, Medumu pagasts, Naujenes pagasts, Nīcgales pagasts, Pilskalnes pagasts, Prodes pagasts, Salienas pagasts, Skrudalienas pagasts, Sventes pagasts, Šēderes pagasts, Tabores pagasts, Vaboles pagasts, Vecsalienas pagasts, Višķu pagasts.
- 2 pilsētas - Ilūkstes pilsēta, Subates pilsēta;

Augšdaugavas novads ir sadalīts 10 apvienībās.

1.1. tabula.

Pagastu apvienība	Centrs	Apvienībā ietilpstošie pagasti
Bebrenes apvienība	Bebrene	Bebrenes pagasts, Dvietes pagasts
Demenes apvienība	Demene	Demenes pagasts, Laucesas pagasts, Tabores pagasts
Ilūkstes apvienība	Ilūkste	Ilūkstes pilsēta, Pilskalnes pagasts
Kalupes apvienība	Kalupe	Kalupes pagasts, Nīcgales pagasts
Līksnas apvienība	Līksna	Līksnas pagasts, Vaboles pagasts
Naujenes apvienība	Naujene	Biķernieku pagasts, Maļinovas pagasts, Naujenes pagasts
Salienas apvienība	Saliena	Salienas pagasts, Skrudalienas pagasts, Vecsalienas pagasts
Subates apvienība	Subate	Eglaines pagasts, Prodes pagasts, Šēderes pagasts, Subates pilsēta
Sventes apvienība	Svente	Kalkūnes pagasts, Medumu pagasts, Sventes pagasts
Višķu apvienība	Špoģi	Ambeļu pagasts, Dubnas pagasts, Višķu pagasts

Augšdaugavas novads robežojas ar 5 pašvaldībām:

- Daugavpils valstspilsētas pašvaldība;
- Jēkabpils novada pašvaldība;
- Krāslavas novada pašvaldība;
- Līvānu novada pašvaldība;
- Preiļu novada pašvaldība.

Augšdaugavas novada administratīvi teritoriālais sadalījums



1.4. attēls. Augšdaugavas novada administratīvi teritoriālais sadalījums

Augšdaugavas novada teritoriālā iedalījuma vienību platības (km²)¹⁰

1.2. tabula.

Nr. p.k.	Pagastu apvienība	Vienības nosaukums	Platība (km ²)	Apvienības Platība (km ²)
1.	Bebrenes apvienība	Bebrenes pagasts	102,81	221,18
		Dvietes pagasts	118,37	
2.	Demenes apvienība	Demenes pagasts	181,48	319,27
		Laucesas pagasts	60,68	
		Tabores pagasts	77,11	
3.	Ilūkstes apvienība	Ilūkstes pilsēta	8,69	133,44
		Pilskalnes pagasts	124,75	
4.	Kalupes apvienība	Kalupes pagasts	119,05	215,67
		Nīcgales pagasts	96,62	
5.	Līksnas apvienība	Līksnas pagasts	138,28	215,92
		Vaboles pagasts	77,64	
6.	Naujenes apvienība	Biķernieku pagasts	69,03	270,47
		Maļinovas pagasts	72,02	
		Naujenes pagasts	129,42	
7.	Salienas apvienība	Salienas pagasts	124,47	306,04
		Skrudalienas pagasts	99,53	
		Vecsalienas pagasts	82,04	
8.	Subates apvienība	Prodes pagasts	93,69	292,91
		Eglaines pagasts	79,12	
		Subates pilsēta	5,32	
		Šēderes pagasts	114,78	
9.	Sventes apvienība	Sventes pagasts	127,15	310,86

10

Reģionu, novadu, pilsētu un pagastu kopējā un sauszemes platība gada sākumā 2022 - 2025

Pieejams: https://data.stat.gov.lv/pxweb/lv/OSP_PUB/START_ENV_DR_DRT/DRT011/ (skatīts 03.03.2025.)

		Kalkūnes pagasts	67,16	
		Medumu pagasts	116,55	
10.	Višķu apvienība	Ambeļu pagasts	69,38	237,83
		Dubnas pagasts	64,19	
		Višķu pagasts	104,26	

Iedzīvotāju skaits¹¹: 24 361

11

IRS031. Iedzīvotāju skaits gada sākumā, tā izmaiņas un dabiskās kustības galvenie rādītāji reģionos, pilsētās un novados – Rādītāji, Laika periods un Teritoriālā vienība.

Pieejams: https://data.stat.gov.lv/pxweb/lv/OSP_PUB/START_POP_IR_IRS/IRS031 (skatīts 03.03.2025.)

Iedzīvotāju sadalījums Augšdaugavas novada teritoriālā iedalījuma vienībās¹²

1.3. tabula.

Nr. p.k.	Pagastu apvienība	Vienības nosaukums	Iedzīvotāju skaits (pēc pastāvīgās dzīvesvietas)	Iedzīvotāju skaits (pēc pastāvīgās dzīvesvietas) pagastu apvienībā
1.	Bebrenes apvienība	Bebrenes pagasts	668	1106
		Dvietes pagasts	438	
2.	Demenes apvienība	Demenes pagasts	963	2539
		Laucesas pagasts	987	
		Tabores pagasts	589	
3.	Ilūkstes apvienība	Ilūkstes pilsēta	2072	2801
		Pilskalnes pagasts	729	
4.	Kalupes apvienība	Kalupes pagasts	1030	1517
		Nīcgales pagasts	487	
5.	Līksnas apvienība	Līksnas pagasts	914	1460
		Vaboles pagasts	546	
6.	Naujenes apvienība	Biķernieku pagasts	365	5189
		Maļinovas pagasts	660	
		Naujenes pagasts	4164	
7.	Salienas apvienība	Salienas pagasts	454	1828
		Skrudalienas pagasts	906	
		Vecsalienas pagasts	468	
8.	Subates apvienība	Prodes pagasts	187	1951
		Eglaines pagasts	562	
		Subates pilsēta	537	

12

Centrālās statistikas pārvaldes dati.

RIG061. Pilsētu un lauku iedzīvotāju skaits reģionos, pilsētās, novados un pagastos gada sākumā (eksperimentālā statistika) 2022 - 2024 Pieejams: https://data.stat.gov.lv/pxweb/lv/OSP_PUB/START_POP_IR_IRS/RIG061 (skatīts 03.03.2025.)

		Šēderes pagasts	665	
9.	Sventes apvienība	Sventes pagasts	794	3090
		Kalkūnes pagasts	1672	
		Medumu pagasts	624	
10.	Višķu apvienība	Ambeļu pagasts	403	2264
		Dubnas pagasts	573	
		Višķu pagasts	1288	

Iedzīvotāju blīvums¹³: 10 cilvēki uz 1 km².

13

IRD062 Pastāvīgo iedzīvotāju blīvums reģionos, pilsētās, novados un pagastos gada sākumā 2022 - 2024

Pieejams: https://data.stat.gov.lv/pxweb/lv/OSP_PUB/START_POP_IR_IRD/IRD062 (skatīts 03.03.2025.)

Iedzīvotāju sadalījums Augšdaugavas novada teritoriālā iedalījuma vienībās ¹⁴



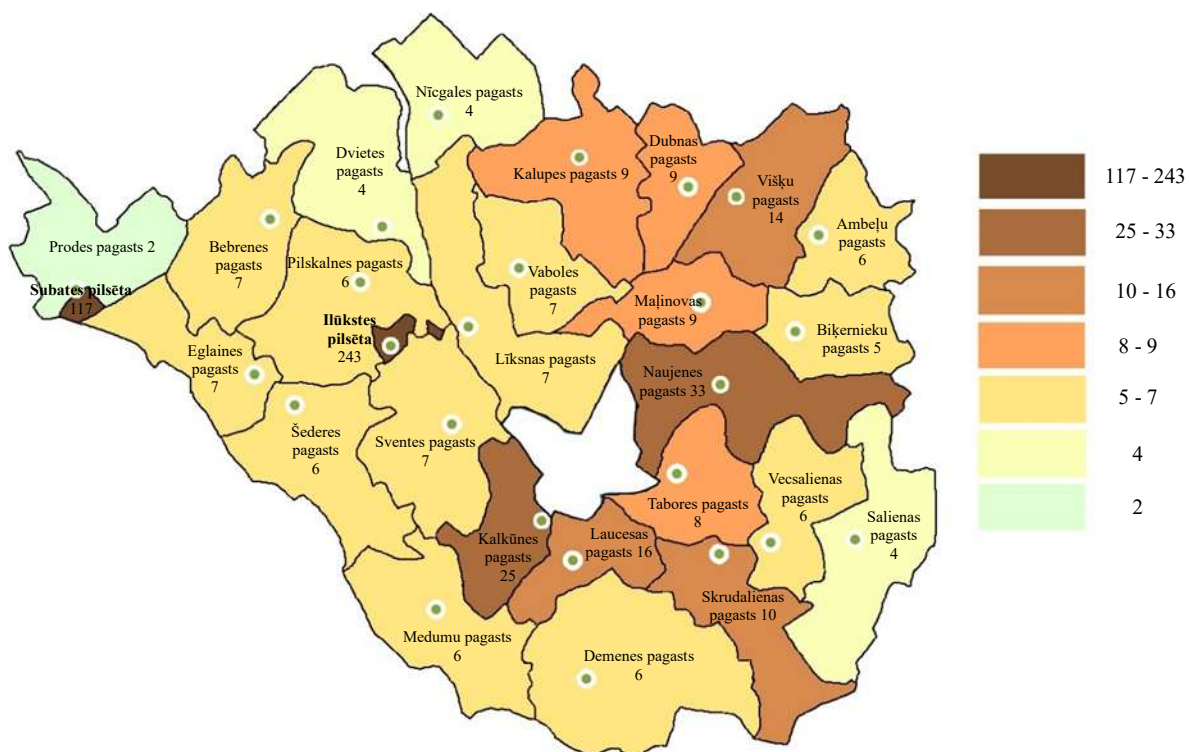
1.5. attēls. Iedzīvotāju sadalījums Augšdaugavas novada teritoriālā iedalījuma vienībās 2025.gadā.

14

Centrālās statistikas pārvaldes dati.

RIG061. Pilsētu un lauku iedzīvotāju skaits reģionos, pilsētās, novados un pagastos gada sākumā (eksperimentālā statistika) 2022 - 2024 Pieejams: https://data.stat.gov.lv/pxweb/lv/OSP_PUB/START_POP_IR_IRS/RIG061 (skatīts 03.03.2025.)

Iedzīvotāju blīvums uz 1 km² Augšdaugavas novada teritoriālā iedalījuma vienībās ¹⁵



1.6. attēls. Iedzīvotāju blīvums Augšdaugavas novada teritoriālā iedalījuma vienību ciemos

15

IRD062 Pastāvīgo iedzīvotāju blīvums reģionos, pilsētās, novados un pagastos gada sākumā 2022 - 2024

Pieejams: https://data.stat.gov.lv/pxweb/lv/OSP_PUB/START_POP_IR_IRD/IRD062 (skatīts 03.03.2025.)

Blakus esošās sadarbības teritorijas civilās aizsardzības komisijas

Atbilstoši MK 2017.gada 26.septembra noteikumu Nr.582 “Noteikumi par pašvaldību sadarbības teritorijas civilās aizsardzības komisijām” pielikumam, Daugavpils pilsētas un Augšdaugavas novada sadarbības teritorijas blakus esošās sadarbības teritorijas civilās aizsardzības komisijas ir:

- 1) Jēkabpils novada sadarbības teritorijas civilās aizsardzības komisija (veido Jēkabpils novada pašvaldība);
- 2) Līvānu novada sadarbības teritorijas civilās aizsardzības komisija (veido Līvānu novada pašvaldība);
- 3) Krāslavas novada sadarbības teritorijas civilās aizsardzības komisija (veido Krāslavas novada pašvaldība);
- 4) Preiļu novada sadarbības teritorijas civilās aizsardzības komisija (veido Preiļu novada pašvaldība).

Pastāvīgo iedzīvotāju skaits pēc tautības Daugavpils valstspilsētā un Augšdaugavas novadā

1.4.tabula.

	Latvieši	Krievi	Baltkrievi	Ukraiņi	Poļi	Lietuvieši	Cita tautība
Daugavpils valstspilsēta	2024.gads						
	16 457	36 240	5 413	1 972	9 864	656	6 696
	2023.gads						
	16 556	36 971	5 590	1 965	10 064	664	6 527
Augšdaugavas novads	2024.gads						
	10 582	8 440	1 320	322	2 459	274	782
	2023.gads						
	10 698	8 617	1 353	319	2 533	285	760

Pastāvīgo iedzīvotāju skaits pēc valstiskās piederības Daugavpils valstspilsētā un Augšdaugavas novadā

1.5.tabula.

	Latvijas pilsoņi Skaits	Latvijas nepilsoņi Skaits	Eiropas Savienības pilsoņi Skaits	Cita valstiskā piederība Skaits
2024.gads				
Daugavpils valstspilsēta	61 869	10 329	471	5 130
Augšdaugavas novads	21 202	2 316	73	770

2. Daugavpils valstspilsētas un Augšdaugavas novada sadarbības teritorijā iespējamie riski, ņemot vērā valsts civilās aizsardzības plānā norādīto informāciju¹⁶

Atbilstoši Valsts civilās aizsardzības plānam ir noteikti 35 iespējamie apdraudējumi un ir izveidota kopējā risku matrica. Daugavpils valstspilsētas un Augšdaugavas novada STCA plānā detalizētāk ir izskatīti 4 iespējamie apdraudējumi, kas saistīti ar ēku un būvju sabrukšanu, avāriju siltumapgādes, ūdensapgādes, notekūdeņu vai kanalizācijas sistēmā.

Iespējamo risku saraksts¹⁷

2.1. tabula.

Nr. p.k.	Apdraudējumi	Katastrofas pārvaldīšanas institūcija
Dabas katastrofas (ģeofiziskās)		
1.	Zemestrīces	Iekšlietu ministrija
2.	Zemes nogrūvumi	Iekšlietu ministrija
Dabas katastrofas (hidroloģiskās)		
3.	Pali un plūdi	Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrija
4.	Vējuzplūdi	Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrija
Dabas katastrofas (meteoroloģiskās)		
5.	Lietusgāzes (ilgstošas lietavas, pērkona negaiss) un krusa	Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrija
6.	Vētras (vēja brāzmas), krasas vēja brāzmas	Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrija
7.	Viesuļi	Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrija
Dabas katastrofas (klimatoloģiskās)		
8.	Stiprs sals, sniegs, putenis, apledojums, slapja sniega nogulums	Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrija
9.	Karstums	Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrija
10.	Apledojums	Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrija
11.	Sausums	Zemkopības ministrija
12.	Meža un kūdras purvu ugunsgrēki	Zemkopības ministrija
Dabas katastrofas (bioloģiskās)		
13.	Epidēmijas, pandēmijas	Veselības ministrija
14.	Epizootijas	Zemkopības ministrija
15.	Epifitotijas	Zemkopības ministrija
Tehnogēnās (antropogēnās) katastrofas		
16.	Bīstamo ķīmisko vielu noplūde objektā	Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrija
17.	Avārijas naftas produktu cauruļvada transporta infrastruktūrā	Satiksmes ministrija

¹⁶

Valsts civilās aizsardzības plāns. Pieejams: <https://likumi.lv/ta/id/317006-par-valsts-civilas-aizsardzibas-planu>

¹⁷

Valsts civilās aizsardzības plāns. Pieejams: <https://likumi.lv/ta/id/317006-par-valsts-civilas-aizsardzibas-planu>

Nr. p.k.	Apdraudējumi	Katastrofas pārvaldīšanas institūcija
18.	Avārija dabasgāzes apgādes sistēmā	Klimata un enerģētikas ministrija
19.	Radioaktīvo vielu avārija objektā	Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrija
20.	Bioloģisko vielu negadījumi	Veselības ministrija
21.	Ugunsgrēki būvēs	Iekšlietu ministrija
22.	Dambju un citu hidrotehnisko būvju pārrāvumi – Daugavas hidroelektrostaciju kaskādes hidrobūve	Klimata un enerģētikas ministrija
23.	Avārijas vai negadījumi ostu un jūras hidrotehniskajās inženierbūvēs	Satiksmes ministrija
24.	Sadales elektrotīklu bojājumi un pārvades elektrotīklu bojājumi	Klimata un enerģētikas ministrija
25.	Būvju sabrukums	Iekšlietu ministrija
26.	Bīstamo ķīmisko vielu noplūde no kuģiem	Aizsardzības ministrija
27.	Kuģa uzskriešanas uz sēkļa	Aizsardzības ministrija
28.	Kuģu sadursme	Aizsardzības ministrija
29.	Pasažieru kuģu katastrofa	Aizsardzības ministrija
30.	Autotransporta avārija	Satiksmes ministrija
31.	Aviācijas nelaimes gadījums ar gaisa kuģi	Satiksmes ministrija Aizsardzības ministrija
32.	Dzelzceļa transporta katastrofa	Satiksmes ministrija
33.	Sabiedriskās nekārtības	Iekšlietu ministrija
34.	Terora akti	Iekšlietu ministrija
35.	Iekšējie nemieri	Iekšlietu ministrija

Varbūtības / ticamības līmenis ↓	KATASTROFU RISKU KOPSAVILKUMS				
	Maznozīmīgs risks	Nozīmīgs risks	Vidējs risks	Augsts risks	Ļoti augsts risks
<i>Ļoti augsts</i>		Meža un kūdras purvu ugunsgrēki	Epizootijas		
<i>Augsts</i>			Pali un plūdi Karstums Apledojums Sabiedriskās nekārtības Iekšējie nemieri	Epidēmija, pandēmija	
<i>Vidējs</i>	Autotransporta avārija	Pārvades elektrotīklu bojājumi Dzelzceļa transporta katastrofa	Stiprs sals Lietusgāzes un ilgstošas lietavas Pērkonu negaiss un krusa Viesuļi Sausums Sniegs un putenis	Vējuzplūdi Sadales elektrotīklu bojājumi Vētras un krasas vēja brāzmas Ugunsgrēki ēkās un būvēs	
<i>Zems</i>		Epifitotijas	Būvju sabrukums Avārija dabasgāzes apgādes sistēmā Pasažiera kuģa katastrofa		Hidrotehnisko būvju pārrāvumi - Daugavas HES Bīstamo ķīmisko vielu noplūde no kuģiem

			Bīstamo ķīmisko vielu noplūde objektā Slapja sniega nogulums		
<i>Ļoti zems</i>	Zemes nogruvumi Zemestrīces	Terora akti Radiācijas avārija Kuģa uzskriešana uz sēkļa	Avārijas naftas produktu cauruļvada transporta infrastruktūrā Avārijas vai negadījumi ostu un jūras hidrotehniskajās inženierbūvēs Kuģu sadursme	Bioloģisko vielu negadījums Aviācijas nelaimes gadījums ar gaisa kuģi	
Apdraudējuma iespējamais seku līmenis →	<i>Maznozīmīgas sekas</i>	<i>Nozīmīgas sekas</i>	<i>Vidējas sekas</i>	<i>Smagas sekas</i>	<i>Katastrofālas sekas</i>

2.1.Zemestrīces

Riska kopsavilkums

Tektonisko zemestrīču izcelsme ir saistīta ar aktīviem tektoniskiem lūzumiem Zemes garozā. Latvijas Zemes garozā tektonisko lūzumu ir relatīvi daudz, piemēram, Liepājas–Rīgas–Pleskavas tektoniskā zona šķērso Latvijas teritoriju virzienā no DA uz ZA no Liepājas līdz Valmierai un turpinās uz austrumiem Pleskavas virzienā. Tomēr zemestrīces var rasties tikai tad, ja lūzumi ir tektoniski aktīvi. Tektoniskā zemestrīce ir aktīva tektoniskā lūzuma pazīme: aktīva tektoniska lūzuma rajonā notiek zemestrīce, kad tektoniski spriegumi Zemes garozā pārsniedz iežu izturību. Tādējādi, lai gan Latvijā eksistē relatīvi maza seismiskā aktivitāte, tomēr ir iespējamās arī spēcīgas zemestrīces. Pamatieži ir pārklāti ar biezu kvartāra nogulumu slāni un ievērojamu daļu nogulumiežu veido irdeni un ūdens piesātināti nogulumieži. Satricinājumi šādas zemestrīces epicentrā var sasniegt 6 – 6,5 balles pēc EMS-98 skalas. Zemestrīču cilmvietas parasti saistītas ar aktīviem tektoniskiem lūzumiem. Latvijas teritorijā tektoniskie lūzumi eksistē, bet to aktivitāte nav daudz pētīta.

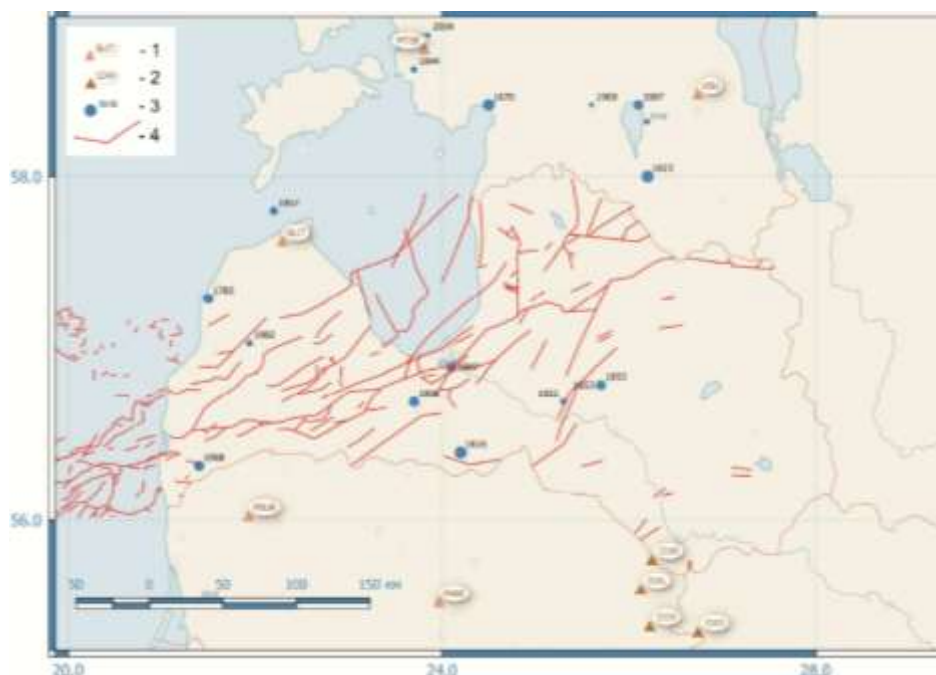
Vislielākā bīstamība zemestrīcēs ir sekundārie efekti, jo tie nes lielākus zaudējumus, galvenokārt blīvi apdzīvotās vietās ar būvkonstrukcijām, kas nav pietiekami izturīgas.

Pamatojoties uz Latvijas seismiskās bīstamības pētījumu rezultātiem, ir pamats uzskatīt par ticamu zemestrīces rašanās scenāriju ar ne mazāk kā 5,2 magnitūdu pēc Rihtera skalas. Šāda stipruma zemestrīces var izraisīt ēku sienu bojājumus, plaisas, zemes nogrūzumus, spēcīgas vibrācijas, dažādu objektu krišanu.

Spēcīgām zemestrīcēm ir raksturīgas un iespējamās šādas sekas: ēku un būvju sagrūvumi, cietušie, bojāgājušie, bojātas inženierkomunikācijas (gāzes apgāde, elektroapgāde, siltumapgāde, ūdens apgāde), hidroelektrostaciju dambju pārrāvumi, plūdi.

Nemot vērā to, ka Baltijas reģionā eksistē relatīvi maza seismiskā aktivitāte, Daugavpils valstspilsētā un Augšdaugavas novadā zemestrīce ir vērtējama kā notikums **ar maznozīmīgu risku un maznozīmīgām sekām**.

Kā iedzīvotājiem rīkoties zemestrīču laikā skatīt *12.1.pielikums. Kā rīkoties zemestrīču laikā*.



1.1. Attēls. Seismotektoniskie apstākļi un seismiskās stacijas¹⁹.

¹⁹ Avots: Informatīvais pārskats Nr.9 "Latvijas un Baltijas austrumu reģiona seismoloģiskais monitorings par 2020.gadu", LVĢMC 2020.

Apzīmējumi:

1 - BAVSEN tīkla seismiskās stacijas

2 - Ignalinas AES lokālā seismiskā tīkla stacijas

3 - Vēsturisko zemestrīču epicentri, gads (punkta izmērs ir proporcionāls zemestrīces magnitūdai)

4 - Kaledonijas struktūrstāva tektonisko lūzumu zonas

Preventīvos, gatavības, reaģēšanas un seku likvidēšanas pasākumus Zemestrīces apdraudējumā skatīt “2.pielikums. Preventīvie, gatavības, reaģēšanas un seku likvidēšanas pasākumi.”

2.2.Zemes nogrūvums

Riska kopsavilkums

Klimatu pārmaiņu rezultātā aizvien biežāk ir novērojamas intensīvas lietussgāzes un citi ekstremāli laikapstākļi, kā rezultātā, gruntsūdeņu ietekme, erozija un augsnes sašķidrināšanās var izraisīt zemes nogrūvumus.

Zemes nogrūvums – ir ģeoloģiska parādība, kuras laikā dažādu faktoru ietekmē notiek iežu vai augsnes nobrukšana. Šie nogrūvumi var notikt ūdenstilpņu krastos, kā arī jebkur, kur ir augsts reljefa pacēlums. Zemes nogrūvumi var būt vairāku veidu – tajos var nogrūt dažādas nobiras, dubļi, akmeņi un citi.

Zemes nogrūvums Daugavpils valstspilsētā un Augšdaugavas novadā ir vērtējama kā notikums ar maznozīmīgu risku un maznozīmīgām sekām.

Kā iedzīvotājiem rīkoties zemes nogrūvumu laikā skatīt *12.2.pielikums. Kā rīkoties zemes nogrūvumu laikā.*

Preventīvos, gatavības, reaģēšanas un seku likvidēšanas pasākumus Zemes nogrūvuma apdraudējuma laikā skatīt “2.pielikums. Preventīvie, gatavības, reaģēšanas un seku likvidēšanas pasākumi.”

2.3. Pali, plūdi un vējuzplūdi

Riska kopsavilkums

Globālās klimata pārmaiņas ir noteikušas arī ilgtermiņa un sezonālās izmaiņas Latvijas upju hidroloģiskajā režīmā, novērojot būtiskas izmaiņas upju hidrogrāfos tieši ziemas un pavasara sezonās.

Plūdi – parasti ar ūdeni neklātas sauszemes īslaicīga applūšana ar ūdeni, tai skaitā vētras radīto jūras ūdens uzplūdu piekrastes teritorijās vai palu vai ilgstošu lietavu izraisītas straujas ūdens līmeņa celšanās dēļ.

Plūdu risks ir plūdu iestāšanās iespējamība un to radītā varbūtējā nelabvēlīgā ietekme uz cilvēku veselību, vidi, kultūras mantojumu un saimniecisko darbību.

Plūdu (applūšanas) veidi

Plūdu cēloņi ir visi dabas un klimatiskie apstākļi, kas nosaka vai veicina plūdu veidošanos - nokrišņu intensitāte un slānis, gaisa temperatūra un mitrums, vēja virziens un ātrums, teritorijas reljefs, augu sega, hidroģeoloģiskie apstākļi, hidrogrāfiskais tīkls un tā stāvoklis, ūdens teču un ūdenstilpju sateces baseina lielums, upju gultnes morfometriskie un hidrauliskie parametri. Latvijā ir jāreķinās ar šādām plūdu parādībām:

- **Pali un sniega kušana**, kad gaisa temperatūra un sniega daudzums ir noteicošie plūdu lieluma faktori. Raksturīgi ziemas-pavasara sezonā, virszemes ūdens objekta hidroloģiska režīma fāzē, kam raksturīgs augsts ūdens līmenis sniega un ledus kušanas rezultātā.
- **Ledus sastrēgumi un ledus iešana**, kas ir sevišķi smagi, ja pēkšņi paaugstinās gaisa temperatūra un ledus nepaspēj izkust, ceļas ūdens līmenis un ledus tiek atrauts no krastiem. Ledus sastrēgumu un sablīvējumu izraisīti plūdi raksturīgi ar ledus un vižņu uzkrāšanos zem ledus segas vai salauztu ledu upē, kas izraisa upes kanāla sašaurināšanos un ūdens līmeņa paaugstināšanos.
- **Lietus radīti plūdi**, kam raksturīgs straujš caurplūduma pieaugums un ūdens līmeņa celšanās intensīvo un/vai ilgstošo lietaņu periodu dēļ. Lietus izraisīti plūdi var radīt applūšanu gan lauku teritorijās, gan pilsētās, kurās intensīvi nokrišņi rada strauju noteci un pārsniedz lietusūdeņu notek sistēmu maksimālo ūdens novadītspēju.
- **Hidrotehnisko būvju avārija un to radītā pārplūšana**, kas var būt aizsprosta iekšējās erozijas vai slūžu avārijas dēļ. Veidojas triecienvilnis, kas, leļpus aizsprostam strauji plūstot un raujot sev līdzī kokus, krūmus, nenostiprinātus priekšmetus, nodara lielus postījumus. Turklāt pastiprināt to ietekmi var aizdambējumi pie tiltiem vai citās šaurās vietās. Aizsprosta avārijas vislielākā ietekme ir tūlīt aiz aizsprosta, tālāk posmā lejup pa upi tā līdzinās plūdu gadījumā novērotajam.
- **Vējuzplūdi teritorijās gar jūras krastu un lielāko upju grīvās** - ūdens līmeņa paaugstināšanās jūrā vai upju grīvās, ko izraisa noteiktu vēju iedarbība. Sevišķi bīstamas situācijas veidojas gadījumos, kad Ziemeļeiropu šķērso vairāki aktīvi cikloni, kuri nes vairākkārtēju rietumu puses vēju pastiprināšanos, veicinot ūdens pieplūdumu vispirms Baltijas jūrā, bet pēc tam arī Rīgas līcī.

Latvijā vēsturiski ir ierasts, ka nopietnākos draudus upēs rada pavasara pali, kad liela nozīme ir arī ledus un vižņu sastrēgumiem, taču arī lietus uzplūdi un vējuzplūdi mēdz izraisīt nopietnus teritoriju applūdumus. Tomēr, mainoties upju hidroloģiskajam režīmam, mainās palu maksimumu iestāšanās termiņi, kā arī lietus uzplūdu un vējuzplūdu biežums un intensitāte.

Latvijā apzinātas 32 nacionālas nozīmes plūdu riska teritorijas: Daugavas upju baseinu apgabalā – 14 (tai skaitā 3 Daugavas HES), Lielupes upju baseinu apgabalā – 6, Gaujas upju baseinu apgabalā – 3 un Ventas upju baseinu apgabalā – 9.

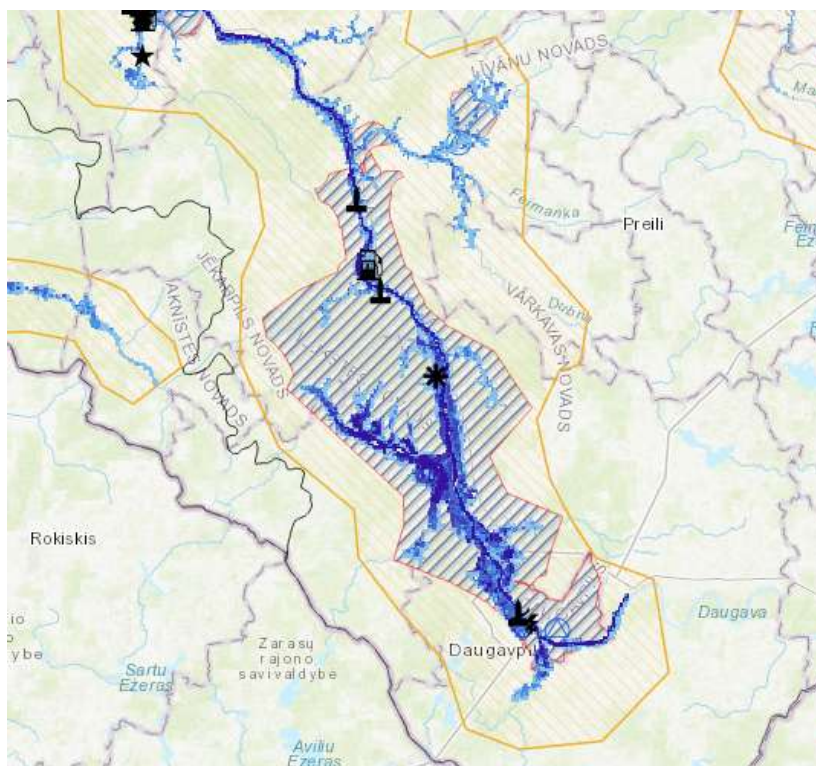
Plūdu apdraudētās teritorijas

Paaugstināta riska aplūstošās teritorijas ir saistītas ar Daugavas upes ieleju un tās lielāko pieteku ielejām: Lauceses upes un Līksnas upes ieleja, kā arī ar Dubnas upes ieleju. Daugavas baseina hidroloģiskā režīma raksturīgākās īpatnības ir augsti un ilgstoši pali. Daugavpils valstspilsētas un Augšdaugavas novada teritorijas applūšana ir saistīta ar ilgstošiem lietainiem periodiem un pavasara paliem, ko izraisa strauja sniega kušana, ledus iešana un ledus sastrēgumi. Visbiežāk plūdi veidojas Daugavas atsevišķos posmos ar zemiem lēženiem krastiem, kur upes gultnē ir sēkļi un smilšu salas. Plūdu riskam pakļautas upju ieleju teritorijas Līksnas, Sventes, Tabores, Naujenes, Nīcgales, Laucesas, Kalkūnes, Ambeļu, Višķu, Dubnas, Salienas, Vecsalienas, un Maļinovas pagastā. Plūdu riskam ir pakļauti vairāki vasarnīcu ciemi: „Lūbaste 1” un „Kooperators” Līksnas pagastā, „Laucese” Lauceses pagastā, „Daugava” un „Celtnieks” Kalkūnes pagastā, „Maļutki” Tabores pagastā.

Vidējais plūdu sākums ir marta beigās. Ledus iešanas laikā Daugavā gandrīz katru gadu veidojas ledus sastrēgumi lejpus Daugavpils, pie Vaikulāniem (25 km lejpus Daugavpils) un Jersikas. Tas izsauc strauju ūdenslīmeņa celšanos, bieži tiek appludinātas lauksaimniecības zemes, apdzīvotas vietas, ceļi, atsevišķas viensētas. Pēc sastrēguma pārraušanas ledus iet uz leju, veidodams jaunus sastrēgumus, appludinot galvenokārt kreisā krasta teritorijas. Līdz ar ko lielos palos ūdens līmenis Dvietes lejtecē pavasarī var celties vairāk nekā 6 m virs mazūdens perioda līmeņa. Kritisko situāciju parasti vairāk veido nevis ledus sastrēgumi, bet aiz tiem sekojošais ūdens vilnis. Palu ūdens līmeņa krišanās notiek lēnāk. Ūdeņiem bagātos pavasaros palu perioda ilgums palienēs var sasniegt 3 mēnešus (no marta vidus līdz jūnija vidum).

Iespējamās dabas katastrofas spēj nodarīt ievērojamus postījumus un apdraudēt cilvēku drošību. Plūdu risks Daugavpils valstspilsētā un Augšdaugavas novadā tiek vērtēts kā **augsts risks** ar **augstu varbūtību**.

Kā iedzīvotājiem rīkoties palu un plūdu laikā skatīt 12.3.pielikums. Kā rīkoties palu un plūdu laikā.



2.2. attēls. LVĢMC uzturētā Plūdu riska informācijas sistēma²⁰

Preventīvos, gatavības, reaģēšanas un seku likvidēšanas pasākumus Palu, plūdu apdraudējuma laikā skatīt “2.pielikums. Preventīvie, gatavības, reaģēšanas un seku likvidēšanas pasākumi.”

Apdraudētās teritorijas Daugavpils pašvaldībā palu, plūdu gadījumos un gruntsūdeņu paaugstināšanās laikā.

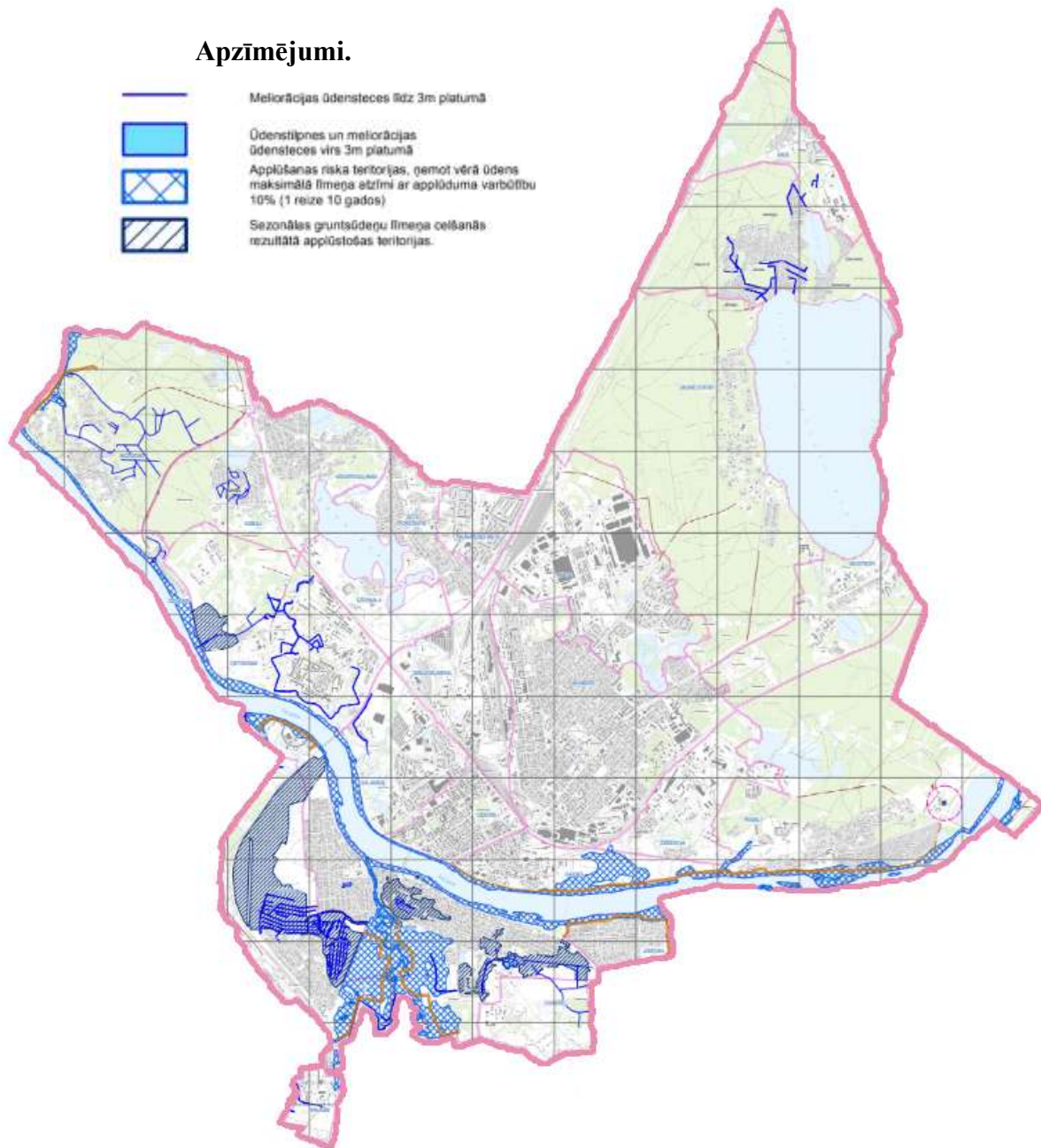
Daugavpils pašvaldības teritorijā plūdu un palu laikā ūdens līmenis minimāli ietekmē cilvēkus un to esošos īpašumus pateicoties Daugavpilī izbūvētajam aizsargdambim. Aizsargdambis ir unikāla inženiertehniskā būve, kas stiepjas 6 km garumā gar Daugavu un pasargā pilsētu no plūdiem; tā vienlaikus ir arī ceļš. Aizsargdambis celts 1830.–1841. g. pēc militārā inženiera kapteiņa Pāvela Meļņikova projekta. Vietām dambis sasniedz 9 m augstumu virs Daugavas ūdens līmeņa. Stiepjas gar Daugavas ielu paralēli Daugavai.

Ceļoties ūdens līmenim Daugavā pakāpeniski sāk palielināties arī gruntsūdeņu līmenis. Gruntsūdeņi ir bezspiediena ūdeņi, kas veido zemes virsmai tuvāko, piesātināto ūdens nesējslāni un pamatā sastopami kvartāra nogulumos. Gruntsūdeņu dziļums (līmenis) svārstās no dažiem centimetriem reljefa pazeminājumos līdz pat vairākiem desmitiem metru augstienēs, un tas pārsvarā atkārto reljefu. Atkarībā no nogulumu veida un gruntsūdeņu ieguluma dziļuma, līmeņu izmaiņās var novērot sezonalitāti. Labi filtrējošos nogulumos svārstību amplitūda gada griezumā var sasniegt pat 1-2 metrus. Pateicoties gruntsūdeņu relatīvi seklajam ieguluma dziļumam, tos plaši izmanto ūdensapgādē viensētās un lauku teritorijās, ierīkojot spices vai akas. Tomēr gruntsūdeņi ir arī vismazāk aizsargāti pret potenciālo piesārņojumu (gan ķīmisko, gan bioloģisko), kā arī resursi ir izplatīti nevienmērīgi un apjoms daudzviet ir ierobežots.

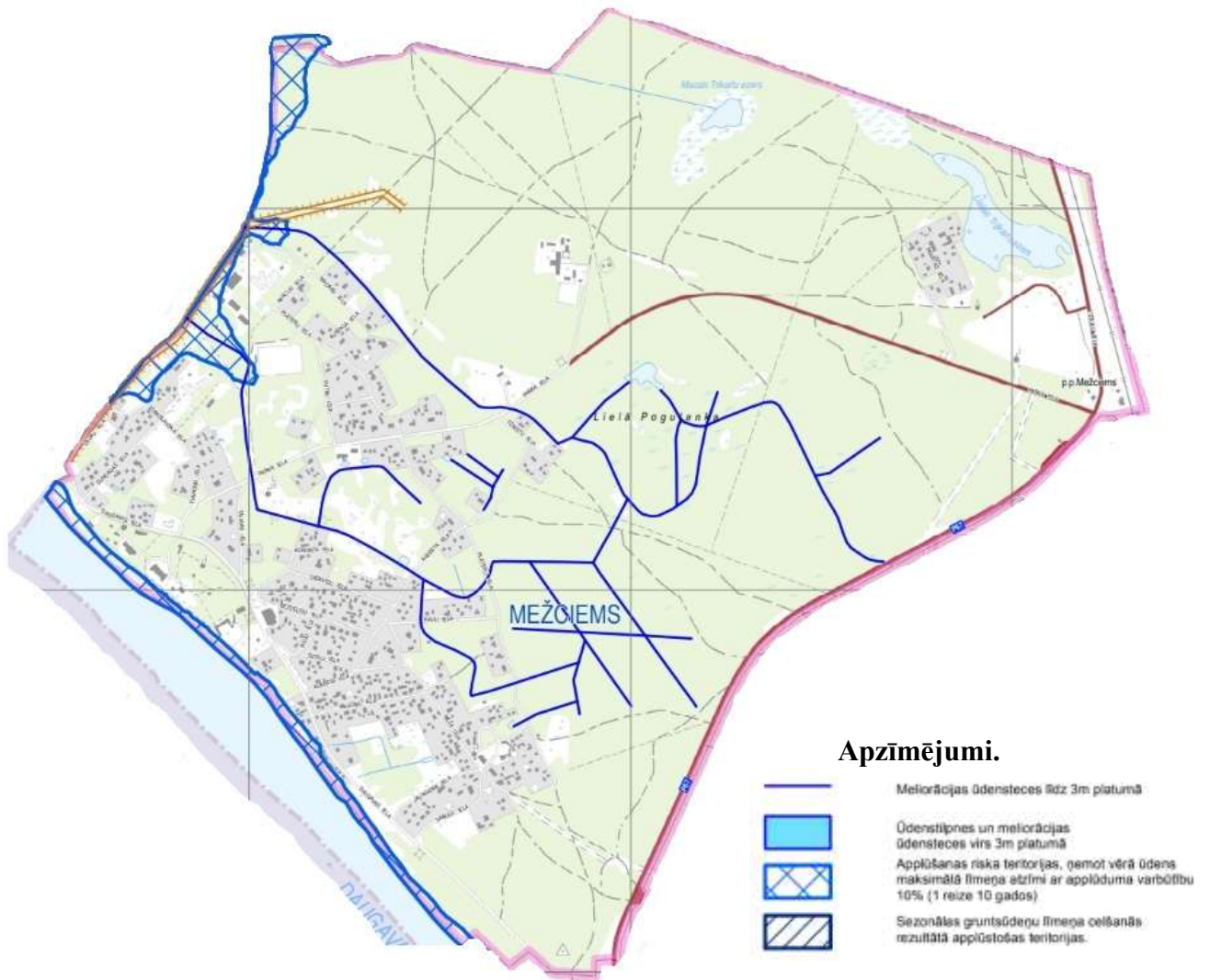
Daugavpils teritorijā palu, plūdu un gruntsūdeņu apdraudētās apkaimeju teritorijas *skat.* 2.3.attēls:

- Mežciema apkaime (*skat.2.4.attēls*);
- Dzintari apkaime (*skat.2.5.attēls*);
- Cietoksnis apkaime (*skat.2.6.attēls*);
- Nīderkūni apkaime (*skat.2.7.attēls*);
- Grīvas apkaime (*skat.2.8.attēls*);
- Judovkas apkaime (*skat.2.9.attēls*);
- Gajoks apkaime (*skat.2.10.attēls*);
- Kalkūni apkaime (*skat.2.11.attēls*);
- Čerepovas apkaime (*skat.2.12.attēls*);

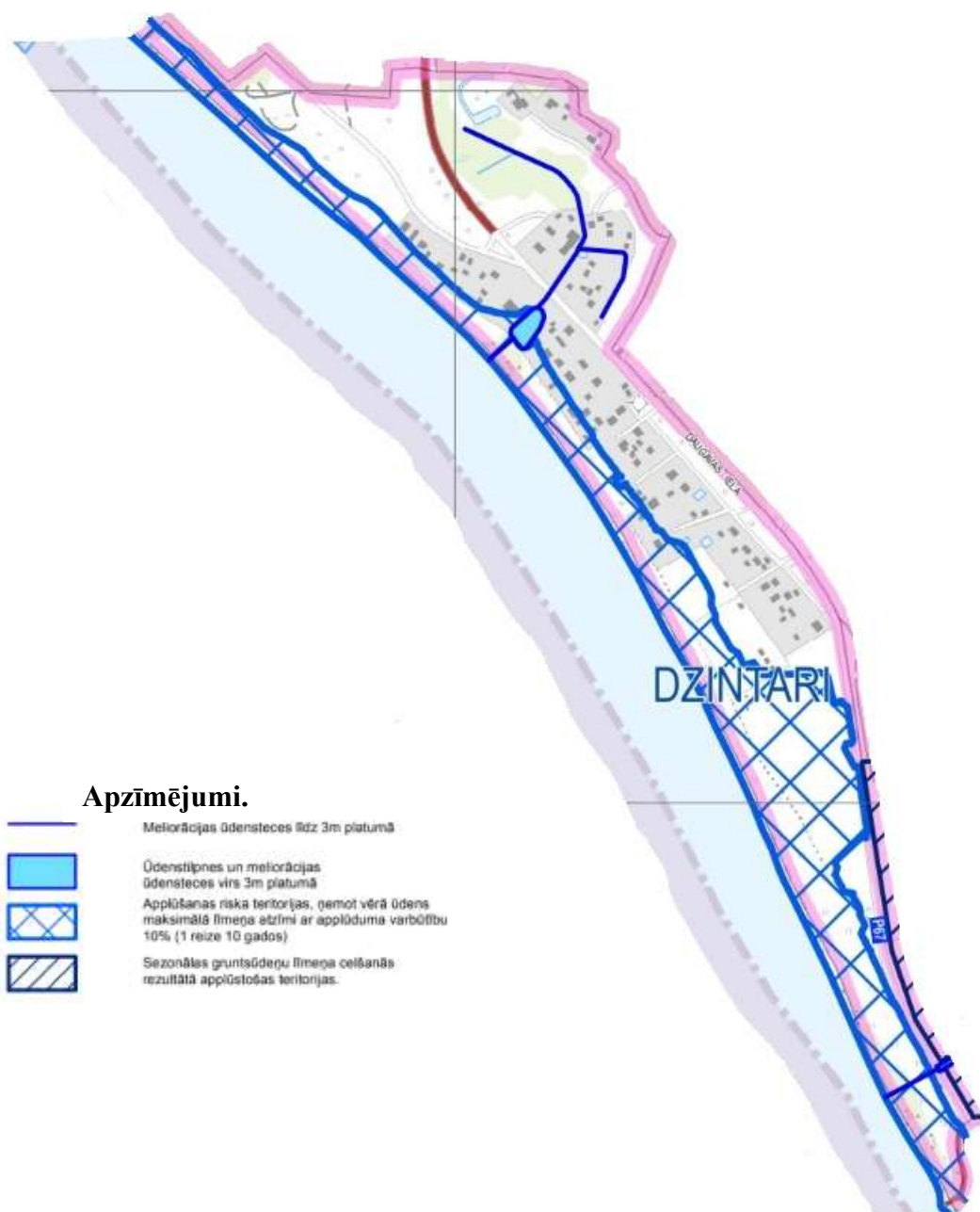
Apzīmējumi.



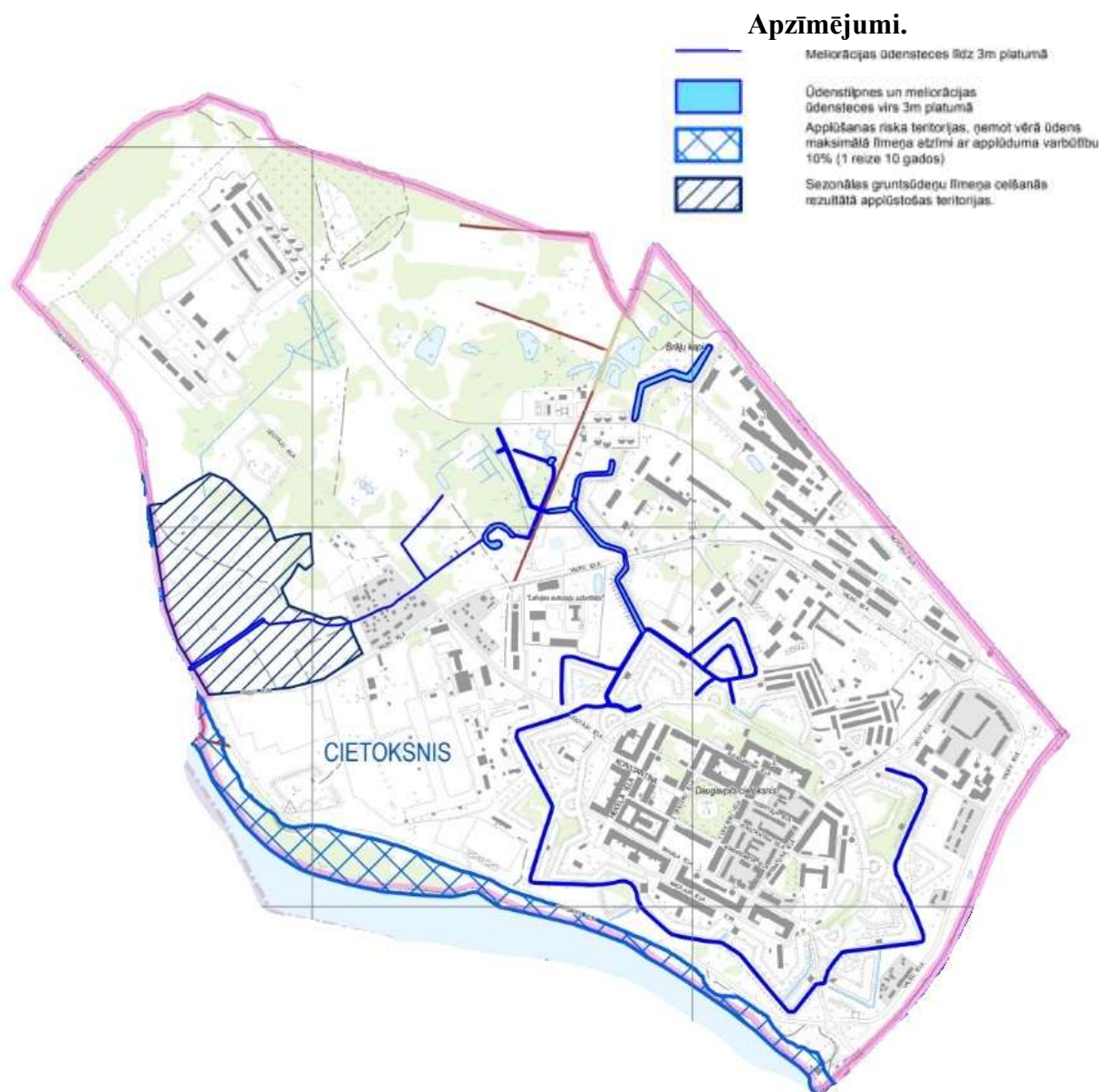
2.3.attēls. Riska teritorijas plūdu, palu laikā un gruntsūdeņu līmeņa celšanās rezultātā applūstošās teritorijas Daugavpilī.



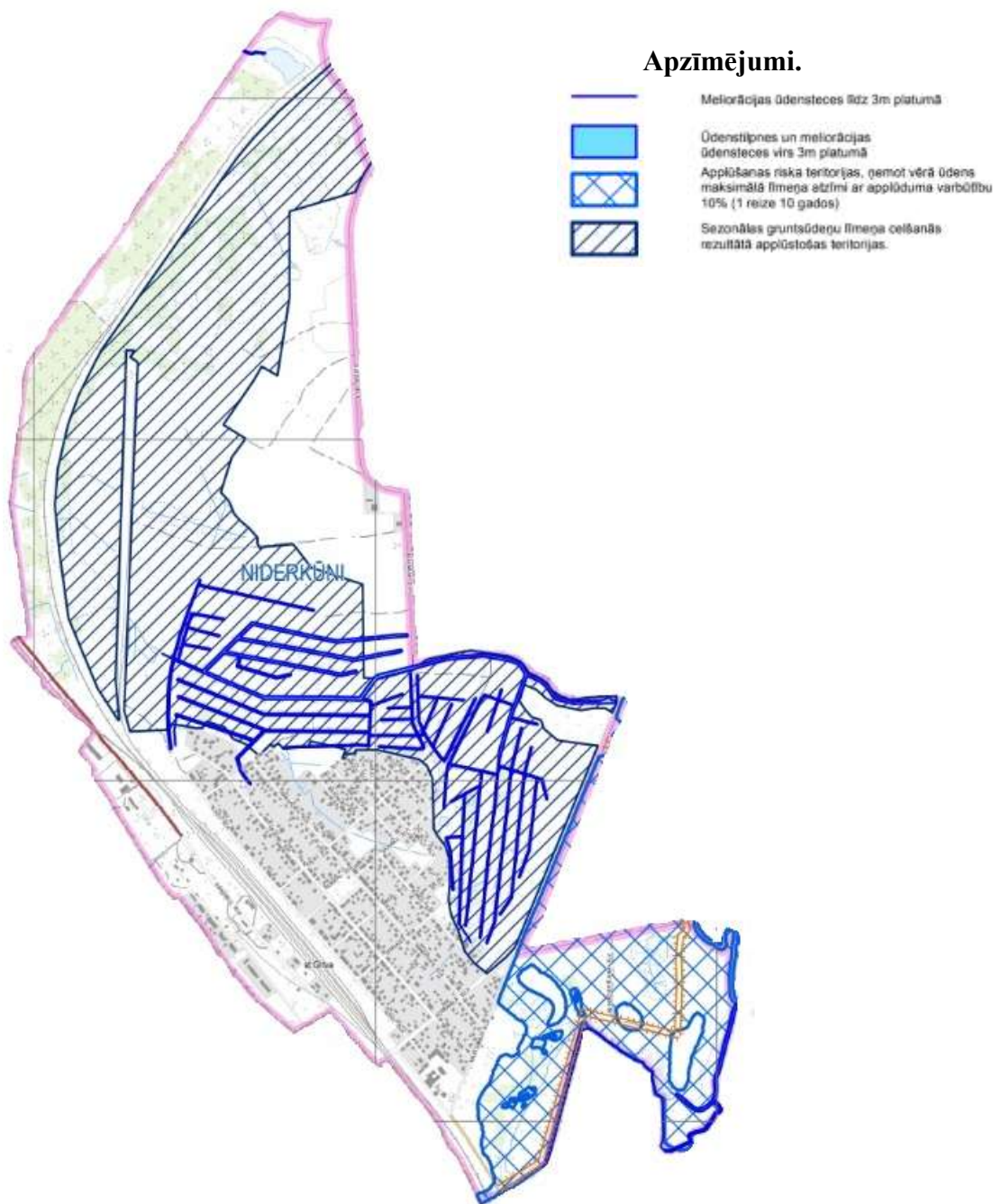
2.4.attēls. Riska teritorijas plūdu, palu laikā un gruntsūdeņu līmeņa celšanās rezultātā applūstošās teritorijas Mežciema apkaimē.



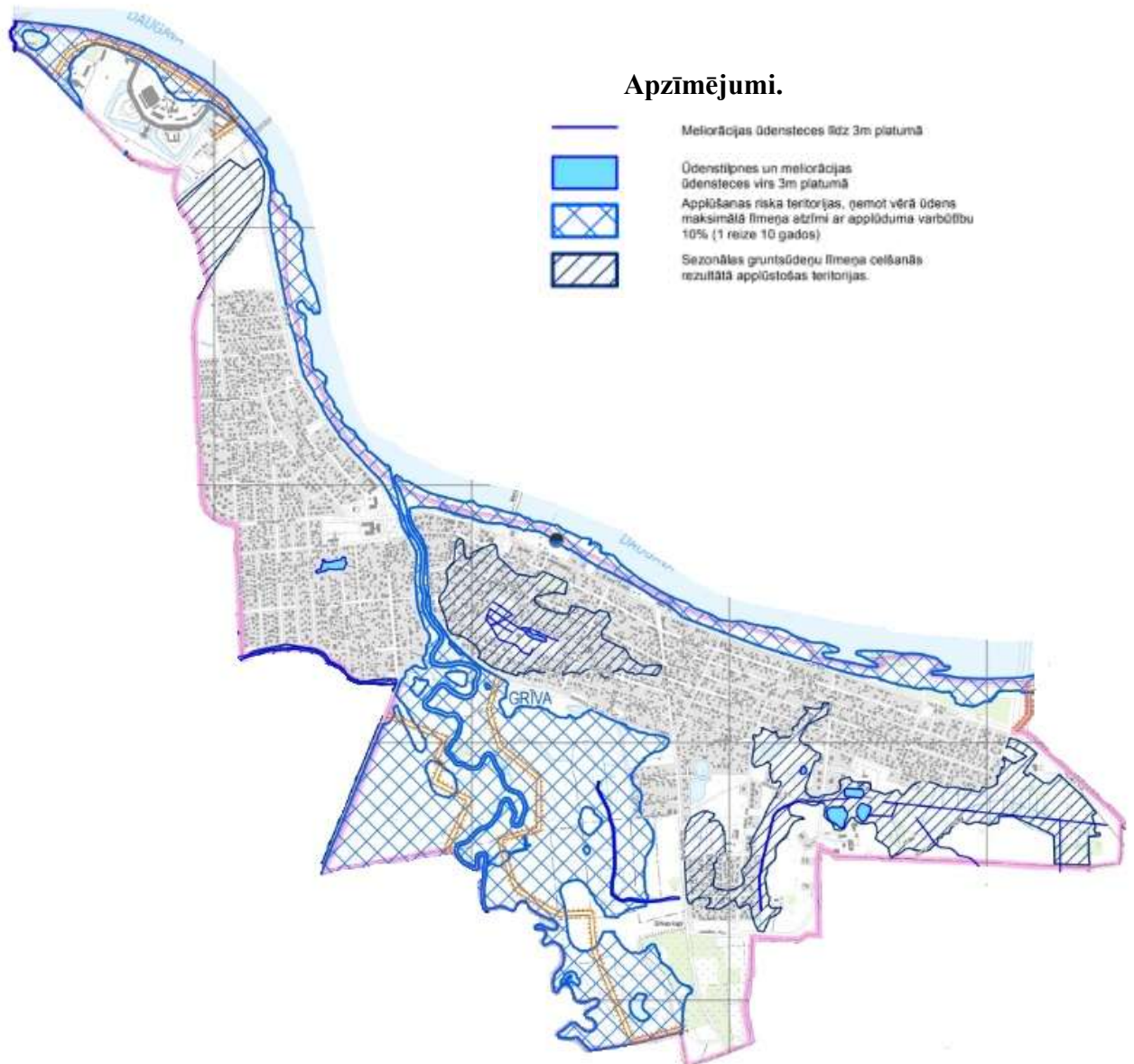
2.5.attēls. Riska teritorijas plūdu, palu laikā un gruntsūdeņu līmeņa celšanās rezultātā applūstošās teritorijas Dzintari apkaimē.



2.6.attēls. Riska teritorijas plūdu, palu laikā un gruntsūdeņu līmeņa celšanās rezultātā applūstošās teritorijas Cietokšņa apkaimē.






2.7.attēls. Riska teritorijas plūdu, palu laikā un gruntsūdeņu līmeņa celšanās rezultātā applūstošās teritorijas Nīderkūni apkaimē.



2.8.attēls. Riska teritorijas plūdu, palu laikā un gruntsūdeņu līmeņa celšanās rezultātā applūstošās teritorijas Grīvas apkaimē.





Apzīmējumi.

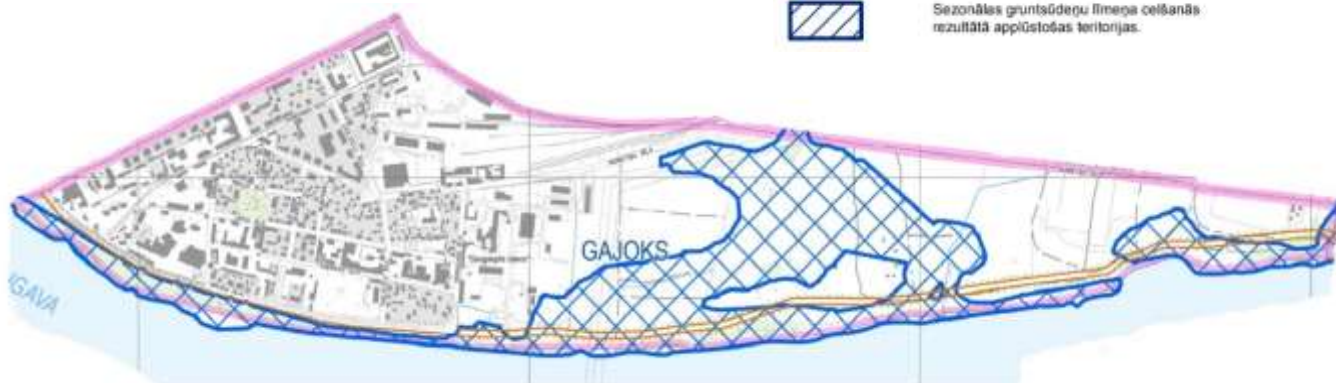
-  Meliorācijas ūdensteces līdz 3m platumā
-  Ūdenstīpnes un meliorācijas ūdensteces virs 3m platumā
-  Applūšanas riska teritorijas, ņemot vērā ūdens maksimālā līmeņa atzīmi ar applūduma varbūtību 10% (1 reize 10 gados)
-  Sezonālas gruntsūdeņu līmeņa celšanās rezultātā applūstošās teritorijas.



2.9.attēls. Riska teritorijas plūdu, palu laikā un gruntsūdeņu līmeņa celšanās rezultātā applūstošās teritorijas Judovkas apkaimē.





Apzīmējumi.

-  Meliorācijas ūdensteces līdz 3m platumā
-  Ūdenstīpnes un meliorācijas ūdensteces virs 3m platumā
-  Applūšanas riska teritorijas, ņemot vērā ūdens maksimālā līmeņa atzīmi ar applūduma varbūtību 10% (1 reize 10 gados)
-  Sezonālas gruntsūdeņu līmeņa celšanās rezultātā applūstošās teritorijas.



2.10.attēls. Riska teritorijas plūdu, palu laikā un gruntsūdeņu līmeņa celšanās rezultātā applūstošās teritorijas Gajoka apkaimē.





Apzīmējumi.

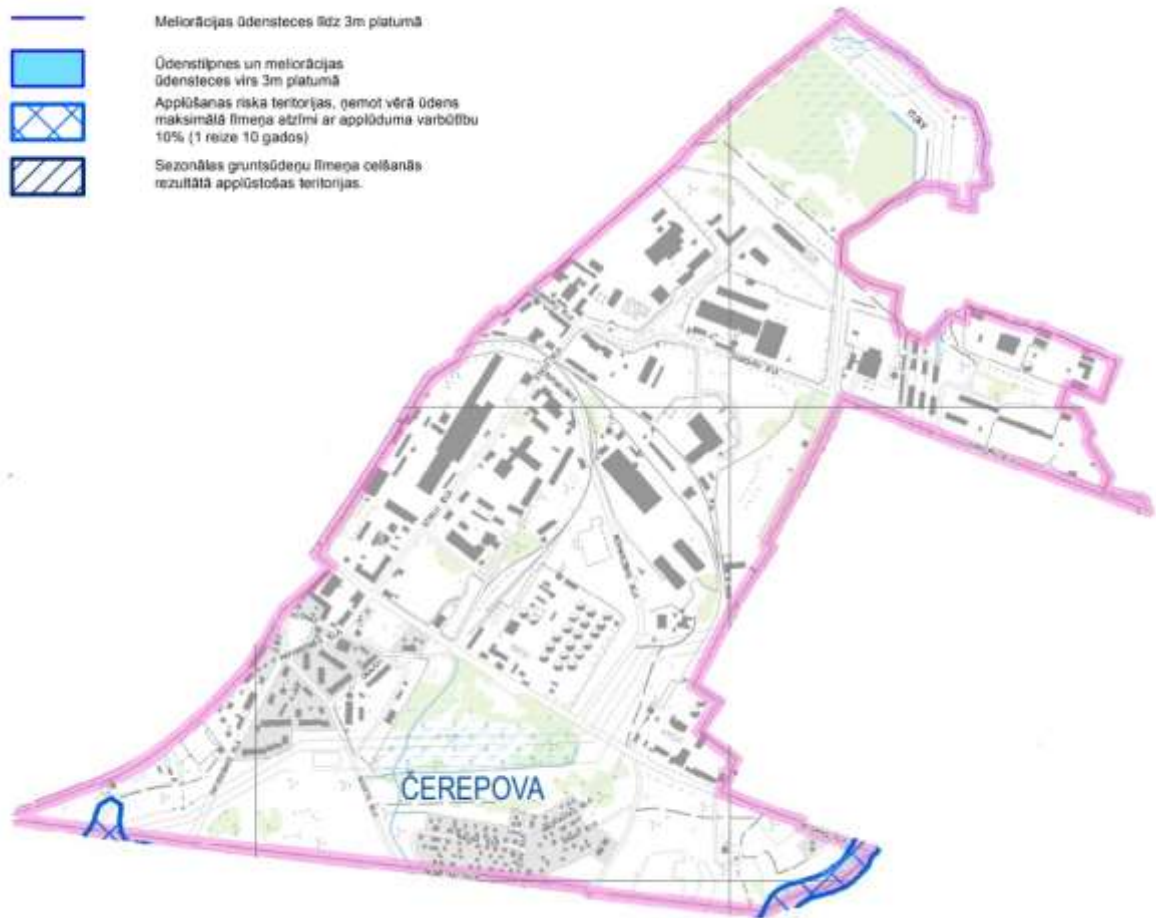
	Meliorācijas ūdensteces līdz 3m platumā
	Ūdenstīpnes un meliorācijas ūdensteces virs 3m platumā
	Applūšanas riska teritorijas, ņemot vērā ūdens maksimālā līmeņa atzīmi ar applūsuma varbūtību 10% (1 reize 10 gados)
	Sezonālas gruntsūdeņu līmeņa celšanās rezultātā applūstošās teritorijas.



2.11.attēls. Riska teritorijas plūdu, palu laikā un gruntsūdeņu līmeņa celšanās rezultātā applūstošās teritorijas Kalkūnu apkaimē.

Apzīmējumi.

	Meliorācijas ūdensteces līdz 3m platumā
	Ūdenstīpnes un meliorācijas ūdensteces virs 3m platumā
	Applūšanas riska teritorijas, ņemot vērā ūdens maksimālā līmeņa atzīmi ar applūsuma varbūtību 10% (1 reize 10 gados)
	Sezonālas gruntsūdeņu līmeņa celšanās rezultātā applūstošās teritorijas.



2.12.attēls. Riska teritorijas plūdu, palu laikā un gruntsūdeņu līmeņa celšanās rezultātā applūstošās teritorijas Čerepovas apkaimē.

2.4.Lietusgāzes, ilgstošas lietavas, pērkona negaiss un krusa, sniegs un putenis, apledojums un slapja sniega nogulums, stiprs sals, karstums, sausums.

Riska kopsavilkums

Lietusgāzes un ilgstošas lietavas

Lietus izraisīto ietekmi var raksturot divos dažādos mērogos:

1) ilgstošs periods (nedēļas līdz pat mēneši), kad bieži tiek novērots lietus, augsne pakāpeniski kļūst pārmitra un vairs nespēj uzsūkt lieko mitrumu. Ilgstoši regulāra lietusūdeņu pieplūduma rezultātā ūdens līmenis novadgrāvjos un upēs ir paaugstināts, ūdens uzkrājas arī zemās vietās ar sliktu noteci vai vāju uzsūkšanos augsnē. Īpaši bīstamas situācijas veidojas, ja viena otrai seko vairākas šādas epizodes. Ilgstoša lietus epizodes parasti skar teritoriāli plašākus apgabalus, vairākus novadus. Šādi apstākļi var tikt novēroti visās sezonās, biežāk raksturīgi rudens sezonai, bet klimata pārmaiņu ietekmē var tikt novēroti arī ziemas sezonā, kad neiestājas sala apstākļi.

Latvijā ilgstoša lietus raksturošanai un sabiedrības brīdināšanai izmanto nokrišņu daudzumu 12 stundu periodā, kā stipru lietu definējot apstākļus, kad šajā periodā nolīst 20-39 mm, ļoti stipru – 40-59 mm, bet bīstami jeb ekstermāli stipru – ja šādā laika periodā nolīst 60 mm un vairāk.

2) īslaicīgs, bet intensīvs lietus. Parasti tas tiek novērots gada siltajā sezonā, sevišķi vasarā, to bieži pavada pērkona negaiss, iespējama arī krusa. Šādos apstākļos, īsā laika periodā nolīst liels nokrišņu daudzums, kuru nespēj uzsūkt augsne, kā arī tas nepaspēj notecēt uz ūdenstilpēm, sevišķi bīstamas situācijas veidojas pilsētvides apstākļos, kur zaļā zona, kas varētu uzsūkt ūdeni, ir ierobežota. Lietusgāzes var tikt novērotas arī ļoti lokāli, piemēram, Rīgā aptverot vien atsevišķu pilsētas apkaimi. Vasaras sezonas lietusgāzes ik gadu Latvijā nodara lokālus postījumus, appludinot apdzīvotas vietas, izskalojot ceļus, kā arī nodarot postījumus infrastruktūrai.

Lietusgāžu klasifikācijai un sabiedrības brīdināšanai Latvijā tiek piemēroti sekojoši kritēriji – nokrišņu daudzums 3 stundu vai īsākā periodā, saskaņā ar ko stipras lietusgāzes laikā 3 stundu vai īsākā periodā nolīst 10-19 mm, ļoti stipras lietusgāzes laikā – 20-29 mm, bet bīstami jeb ekstermāli stipras – 30 mm un vairāk.

Lietusgāzes un ilgstošas lietavas risks Daugavpils valstspilsētā un Augšdaugavas novadā tiek vērtēts kā **vidējs risks** ar **vidējo varbūtību**.

Preventīvos, gatavības, reaģēšanas un seku likvidēšanas pasākumus lietusgāžu un lietavu apdraudējumus skatīt “2.pielikums. Preventīvie, gatavības, reaģēšanas un seku likvidēšanas pasākumi.”

Kā iedzīvotājiem rīkoties Lietusgāžu un ilgstošu lietavu laikā skatīt *12.4.pielikums. “Kā rīkoties meteoroloģisko un klimatoloģisko apdraudējumu laikā.”*

Pērkona negaiss un krusa

Pērkona negaiss ir atmosfēras elektriskā parādība, kas parasti ir novērojama gada siltajā sezonā, bet ir iespējams jebkurā no gada mēnešiem. Tas veidojas gubu-lietus mākoņos, kad spēcīgas gaisa strāvas mākonī izraisa lietus lāšu un / vai krusas graudu savstarpēju berzi, radot elektriskās izlādes – zibeni. No lielā siltuma daudzuma, kas izdalās zibens rezultātā, apkārtējais gaiss strauji izplešas, izraisot skaņu – pērkonu. Pērkona negaisu var pavadīt gan intensīvas lietusgāzes, gan arī krasas vēja brāzmas un krusa. Atsevišķos gadījumos krusa var tikt novērota arī tad, ja nav pērkona negaiss.

Pērkona negaisu klasifikācijai un sabiedrības brīdināšanai tiek izmantoti sekojoši kritēriji:

- 1) stiprs: pērkona negaisu pavada stipras lietusgāzes un / vai krasas vēja brāzmas 15-19 m/s un / vai krusa ar diametru <6 mm,

- 2) ļoti stiprs: pērkona negaisu pavada ļoti stipras lietusgāzes un / vai krasas vēja brāzmas 20-24 m/s un / vai krusa ar diametru 6-19 mm,
- 3) bīstami jeb ekstremāli stiprs: pērkona negaisu pavada ekstremāli stipras lietusgāzes un / vai krasas vēja brāzmas ≥ 25 m/s, un / vai krusa ar diametru ≥ 20 mm.

Pērkona negaisa un krusas risks Daugavpils valstspilsētā un Augšdaugavas novadā tiek vērtēts kā **vidējs risks** ar **vidējo varbūtību**.

Preventīvos, gatavības, reaģēšanas un seku likvidēšanas pasākumus pērkona negaisa un krusas apdraudējumā skatīt "2.pielikums. Preventīvie, gatavības, reaģēšanas un seku likvidēšanas pasākumi."

Kā iedzīvotājiem rīkoties Pērkona negaisa un krusas laikā skatīt *12.4.pielikums.. Kā rīkoties meteoroloģisko un klimatoloģisko apdraudējumu laikā.*

Sniegs un puteņis

Sniegs un puteņis kā ziemas laika parādības nozīmīgu ietekmi rada gan intensīvas vai ilgstošas snigšanas un putināšanas apstākļos, kad nozīmīgi pieaug sniega sega un tiek aizputināti ceļi, gan arī neierasti agras vai vēlas šo dabas parādību iestāšanās gadījumos, kad vēl nav iestājušies vai jau noslēgušies atbilstošie ceļu uzturēšanas apstākļi. Agra vai vēla snigšana var radīt postīgumus arī sala neizturīgām lauksaimniecības kultūrām. Snigšanas un puteņa apstākļos papildus ietekmi rada vēja pastiprināšanās, kas var veicināt ceļu aizputināšanu, turklāt atsevišķās situācijās, kad zemes virsmu klāj pietiekami bieza, bet nesablietēta sniega sega, ceļu aizputināšana var notikt arī situācijās, kad nesnieg, bet stipra vēja apstākļos tiek pārvietots uz zemes virsmas esošais sniegs. Tāpat kā papildus nozīmīgs faktors ir redzamības tāluma samazināšanās intensīvas snigšanas un puteņa laikā.

Klimata pārmaiņas ir ievērojami ietekmējušas sezonālā sniega pārklājumu un biežumu. Latvijas teritorijā kopumā tiek novērota vidējā sniega segas biežuma samazināšanās. Arī sezonas garums, kad tiek novēroti stabili sniega apstākļi, kļūst īsāks, tomēr ļoti agrīna vai vēlīna snigšana aizvien var tikt novērota. Nākotnes klimata pārmaiņu pētījumi uzrāda, ka šīs tendences saglabāsies, tomēr saglabāsies augsti ekstremālu gadījumu iestāšanās riski.

Snigšanas apstākļu klasifikācijai un sabiedrības brīdināšanai tiek izmantoti sekojoši kritēriji:

- stipra snigšana: sniega segas pieaugums 5-9 cm 12 stundu laikā,
- ļoti stipra snigšana: sniega segas pieaugums 10-14 cm 12 stundu laikā,
- bīstami jeb ekstremāli stipra snigšana - sniega segas pieaugums ≥ 15 cm 12 stundu laikā.

Puteņa apstākļu klasifikācijai un sabiedrības brīdināšanai tiek izmantoti sekojoši kritēriji:

- stiprs puteņis: snigšana ar redzamības pasliktināšanos < 4 km un vēja pastiprināšanos brāzmās ≥ 15 m/s mazāk nekā 3 stundas,
- ļoti stiprs puteņis: snigšana ar redzamības pasliktināšanos < 2 km un vēja pastiprināšanos brāzmās $\geq 15-19$ m/s ilgāk nekā 3 stundas,
- bīstami jeb ekstremāli stiprs puteņis: snigšana ar redzamības pasliktināšanos < 2 km un vēja pastiprināšanos brāzmās ≥ 20 m/s ilgāk nekā 3 stundas.

Sniega un puteņa risks Daugavpils valstspilsētā un Augšdaugavas novadā tiek vērtēts kā **nozīmīgs risks** ar **vidējo varbūtību**.

Preventīvos, gatavības, reaģēšanas un seku likvidēšanas pasākumus sniega un puteņa apdraudējumos skatīt "2.pielikums. Preventīvie, gatavības, reaģēšanas un seku likvidēšanas pasākumi."

Kā iedzīvotājiem rīkoties sniega un puteņa laikā skatīt *12.4.pielikums.. Kā rīkoties meteoroloģisko un klimatoloģisko apdraudējumu laikā.*

Apledojums un slapja sniega nogulums

Apledojums ir ziemas sezonas laika parādība, tas rodas, kad negatīvas temperatūras apstākļos veidojas intensīva migla, smidzina vai pat līst lietus (tiek novērota atkala) un uz virsmām (ceļiem, ielām, trotuāriem u.c.) vai objektiem (vadiem, koku zariem u.c.) veidojas ledus kārtas. Ielas un trotuāri šādos apstākļos jau ļoti ātri kļūst slideni. Bet uz vadiem un koku zariem izveidojies biezs apledojuma slānis var izraisīt to lūšanu.

Apledojuma klasifikācijai un sabiedrības brīdināšanai tiek izmantoti sekojoši kritēriji:

- stiprs apledojums: sasalstoši nokrišņi ar intensitāti <1 mm/12 stundās,
- ļoti stiprs apledojums: sasalstoši nokrišņi ar intensitāti 1-4 mm/12 stundās,
- bīstami jeb ekstremāli stiprs apledojums: sasalstoši nokrišņi ar intensitāti ≥ 5 mm/12 stundās

Slapja sniega nogulums arī ir ziemas sezonas laika parādība. Tas veidojas, kad krīt slapjš sniegs, bet gaisa temperatūra ir negatīva, izraisot slapjā sniega piesalšanu pie vadiem un koku zariem, kā arī citiem priekšmetiem. Tas var izraisīt koku zaru / koku un vadu lūšanu, kā arī citu priekšmetu salūšanu, sabojāšanu. Slapja sniega intensitāte tiek noteikta, speciālistiem analizējot sinoptisko situāciju, atbilstoši tiek sagatavoti arī brīdinājumi.

Apledojuma risks Daugavpils valstspilsētā un Augšdaugavas novadā tiek vērtēts kā **vidējs risks ar vidējo varbūtību**.

Preventīvos, gatavības, reaģēšanas un seku likvidēšanas pasākumus apledojuma un slapja sniega nogulumu apdraudējumos skatīt “2.pielikums. Preventīvie, gatavības, reaģēšanas un seku likvidēšanas pasākumi.”

Kā iedzīvotājiem rīkoties apledojuma un slapja sniega nogulumu laikā skatīt *12.4.pielikums.. Kā rīkoties meteoroloģisko un klimatoloģisko apdraudējumu laikā.*

Stiprs sals

Dažādos pētījumos lielākoties ir noskaidrots, ka ilggadīgajā laika periodā lielākajā pasaules daļā auksto dienu un nakšu kļūst mazāk. Arī Latvijā nepilnu pēdējo 100 gadu laikā ir norisinājušās līdzīgas izmaiņas ekstremāli zemu gaisa temperatūras raksturā – dienu skaits stabili salu un apstākļiem, kad tiek novērotas sevišķi zema gaisa temperatūra, samazinās. Tomēr Latvijā vēl aizvien ziemas periodā var iestāties stiprs sals, kas var apdraudēt cilvēku veselību un pat dzīvību, kā arī izraisīt tehnogēnus bojājumus - cauruļvadu un apkures sistēmas bojājumus, lauksaimniecības kultūru izsalšanu u.c. Sala ietekmi būtiski var palielināt stiprs vējš vai apstākļi, kad zemes virsmu neklāj sniegs – ir kaisals.

Sala intensitātes klasifikācijai un sabiedrības brīdināšanai tiek izmantoti sekojoši kritēriji: stiprs sals, kad gaisa temperatūra pazeminās līdz $-20...-24^{\circ}$, ļoti stiprs sals, kad gaisa temperatūra ir $-25...-29^{\circ}$ un bīstami jeb ekstremāli stiprs sals tiek novērots, kad termometra stabīnš noslīd līdz -30° atzīmei un vēl zemāk.

Stipra sala risks Daugavpils valstspilsētā un Augšdaugavas novadā tiek vērtēts kā vidējs risks ar vidējo varbūtību.

Preventīvos, gatavības, reaģēšanas un seku likvidēšanas pasākumus stipra sala laikā skatīt “2.pielikums. Preventīvie, gatavības, reaģēšanas un seku likvidēšanas pasākumi.”

Kā iedzīvotājiem rīkoties stipra sala laikā skatīt *12.4.pielikums.. Kā rīkoties meteoroloģisko un klimatoloģisko apdraudējumu laikā.*

Karstums

Karstuma viļņiem jeb ilgstošu nepārtraukta karstuma periodu biežuma un intensitātes pieaugumam arvien biežāk tiek pievērsta pastiprināta uzmanība, jo tie negatīvi ietekmē cilvēku veselību un mirstību, sevišķi vasarā. Īpaši satraucošas šīs pārmaiņas ir lielo pilsētu aglomerāciju iedzīvotājiem, jo pilsētas kā “siltuma salas” ietekmē gaisa temperatūra pilsētas centrā – tā ir augstāka nekā nomalē, līdz ar to arī karstuma radītais diskomforts pilsētas centrā būs lielāks. Ja

naktis ir vēsas, tas dod iespēju cilvēka organismam atpūsties pēc dienā piedzīvotā karstuma, savukārt apstākļos, kad arī naktis ir ļoti karstas (tiek novērotas tā sauktās “tropiskās naktis”), karstums ietekme ir vēl lielāka.

Spēcīgi karstuma viļņi var izraisīt arī kultūraugu bojājumus, tūkstošiem nāves gadījumu no hipertermijas, un plašus strāvas zudumus, jo masveidā tiek izmantoti gaisa kondicionieri un ventilatori.

Karstuma intensitātes klasifikācijai un sabiedrības brīdināšanai tiek izmantoti sekojoši kritēriji:

- stiprs karstums: maksimālā gaisa temperatūra dienas 2 dienas un ilgāk paaugstinās līdz $+27\dots+32^{\circ}$,
- ļoti stiprs karstums: maksimālā gaisa temperatūra ir $\geq+32^{\circ}$ vai minimālā gaisa temperatūra naktī nav $<+20^{\circ}$ (turklāt pirms tam jau ir bijušas dienas ar stipru karstumu),
- bīstami jeb ekstremāli stiprs karstums: 2 dienas un ilgāk termometra stabiņš pakāpjas virs $+30^{\circ}$ atzīmes vai arī 2 naktis un ilgāk termometra stabiņš nenoslīd zem $+20^{\circ}$ atzīmes.

Karstuma risks Daugavpils valstspilsētā un Augšdaugavas novadā tiek vērtēts **kā vidējs risks ar augstu varbūtību**.

Preventīvos, gatavības, reaģēšanas un seku likvidēšanas pasākumus stipra karstuma laikā skatīt “2.pielikums. Preventīvie, gatavības, reaģēšanas un seku likvidēšanas pasākumi.”

Kā iedzīvotājiem rīkoties stipra karstuma laikā skatīt *12.4.pielikums.. Kā rīkoties meteoroloģisko un klimatoloģisko apdraudējumu laikā.*

Sausums

Sausums ir apstākļi dabā, kad ilgāku laika periodu netiek novēroti nokrišņi. Sevišķi nelabvēlīgi apstākļi var veidoties, ja tas tiek novērots aktīvās veģetācijas periodā, vienlaikus iestājoties arī karstumam – tad sausums būtiski ietekmē lauksaimniecību, kā arī mežsaimniecību. Turklāt sausuma apstākļos parasti ievērojami pieaug ugunsbīstamība mežos. Latvijā sausuma raksturošanai ir ieviests Standartizētais nokrišņu daudzuma indekss (SPI, *Standardized precipitation index*) – rādītājs, kas raksturo sausuma un mitruma periodus. SPI tiek aprēķināts balstoties uz nokrišņu daudzuma novērotajām vērtībām un statistiku references periodā, piemēram, pēdējo 30 gadu laikā. Lauksaimniecības vajadzībām SPI tiek rēķināts veģetācijas periodā 1-3 mēnešiem. 3 mēnešu SPI var izmantot arī kalendārās sezonas mitruma režīma noteikšanai. Savukārt 6 mēnešu intervālu izmanto hidroloģiskā sausuma klasificēšanā, jo tas labi korelē ar ūdens līmeņa izmaiņām rezervuāros, kā arī upju noteces samazināšanos.

Sausuma apstākļu raksturošanai tiek izmantoti sekojoši SPI kritēriji: mēreni sauss $-1\dots-1,49$, ļoti sauss $-1,5\dots-2$ un ekstremāli sauss, ja SPI ir ≤-2 .

Karstuma risks Daugavpils valstspilsētā un Augšdaugavas novadā tiek vērtēts **kā vidējs risks ar vidēju varbūtību**.

Preventīvos, gatavības, reaģēšanas un seku likvidēšanas pasākumus sausuma laikā skatīt “2.pielikums. Preventīvie, gatavības, reaģēšanas un seku likvidēšanas pasākumi.”

Kā iedzīvotājiem rīkoties stipra sausuma laikā skatīt *12.4.pielikums.. Kā rīkoties meteoroloģisko un klimatoloģisko apdraudējumu laikā.*

2.5.Vētras (vēja brāzmas), viesuļi, krasas vēja brāzmas

Riska kopsavilkums

Vēja ātrums un tā izmaiņas gada griezumā ir būtiski atkarīgas no atmosfēras kopējās cirkulācijas īpatnībām, kā arī no vietējiem apstākļiem. Svarīgs vēja ātruma parametrs ir vēja ātrums brāzmās, kas ir ievērojami lielāks nekā vidējais vēja ātrums. Vētru laikā tieši vēja brāzmas izraisa lielākos postījumus. Vēja brāzmas ir raksturīgas piezemes gaisa plūsmai, jo tās izraisa berze. Virs sauszemes vējš ir brāzmaināks nekā virs akvatorijas (lielāka starpība starp vidējo vēja ātrumu un vēja ātrumu brāzmās). Piezemes vēja ātrumam un virzienam ir spēcīga ietekme arī uz Baltijas jūras reģionu un cilvēku aktivitātēm reģionā. Ekstremāls vēja ātrums ir tiešs drauds cilvēku dzīvībai un materiālajām vērtībām, tai skaitā dažāda veida infrastruktūru. Tāpat lielu vēja ātrumu var saistīt arī ar netiešu ietekmi, piemēram, augstiem viļņiem, vējuzplūdiem, kā arī piekrastes eroziju, kas var radīt ekonomiskos zaudējumus. Pēc vējlauzēm pasliktinās meža sanitārais stāvoklis, jo ievērojami pieaug kukaiņu masveida savairošanās risks. It īpaši bīstama ir egļu astonezību mizgrauža savairošanās.

Vidēji valstī visspēcīgākās vēja brāzmas novērotas 1967., 1969. un 2005. gadā, kad novērotas līdz šim spēcīgākās valstī piedzīvotās vētras. Līdz šim visspēcīgākā bijusi 1967. gada 17.-18. oktobra vētra. Liepājā 18. oktobrī tika reģistrēts līdz šim vislielākais Latvijā novērotais vēja brāzmu ātrums – 48 m/s.

Tiek prognozēts, ka tuvāko gadu laikā klimata pārmaiņu negatīvo seku rezultātā vētras risks var palielināties.

Vēja ātruma brāzmās raksturošanai un sabiedrības brīdināšanai par vēja pastiprināšanos, Latvijā tiek izmantoti sekojoši kritēriji: stipra vētra – vējā ātrums brāzmās sasniedz 20-24 m/s, ļoti stipra vētra – 25-32 m/s, bīstami jeb ekstremāli stipra vētra - ≥ 33 m/s.

Veidojoties gubu-lietus mākoņiem un attīstoties pērkona negaisam, tos nereti pavada arī citas laika parādības (lietusgāzes, krusa un krasas vēja brāzmas), kas pērkona negaisu ietekmi padara vēl lielāku. Krasas vēja brāzmas ir piepeša strauja vēja ātruma palielināšanās par 8 m/s un vairāk īsā laika intervālā (vismaz 1 minūte), kad vēja ātrums ir ≥ 11 m/s. Kraso vēja brāzmu postījumi var būt lielāki nekā vēja postījumi gadījumos, kad vēja pastiprināšanās notiek pakāpeniski. Turklāt krasās vēja brāzmas pērkona negaisa laikā visbiežāk tiek novērotas vasaras sezonā, kad kokiem ir lapas – arī tas vēja ietekmi vēl vairāk palielina.

Ļoti lokāli pērkona negaisa laikā Latvijā var tikt novēroti arī virpuļviesuļi jeb tornado. To darbības joslā tiek nopostīti ne tikai meži, elektrolīnijas un ēkas, gaisā tiek pacelti ievērojami smagumi, tādējādi nodarot lielus postījumus. Tai pašā laikā blakus virpuļa joslai vējš var būt pat lēns.

Kraso vēja brāzmu pērkona negaisa laikā klasifikācijai un brīdinājumu sagatavošanai sabiedrībai tiek izmantoti sekojoši kritēriji:

- stipras: pērkona negaisu pavada krasas vēja brāzmas 15-19 m/s,
- ļoti stipras: pērkona negaisu pavada krasas vēja brāzmas 20-24 m/s,
- bīstami jeb ekstremāli stipras: pērkona negaisu pavada krasas vēja brāzmas ≥ 25 m/s.

Vētras, viesuļi, krasas vēja brāzmas ir vērtējamas kā notikumi ar **vidēju risku**.

Preventīvos, gatavības, reaģēšanas un seku likvidēšanas pasākumus vētras (vēja brāzmu), viesuļu, krasu vēja brāzmu apdraudējumos skatīt “2.pielikums. Preventīvie, gatavības, reaģēšanas un seku likvidēšanas pasākumi.”

Kā iedzīvotājiem rīkoties vētras (vēja brāzmu), viesuļu, krasu vēja brāzmu laikā skatīt *12.5.pielikums.. Kā rīkoties Vētras (vēja brāzmu), viesuļu, krasu vēja brāzmu laikā.*

2.6.Meža un kūdras purvu ugunsgrēki

Riska kopsavilkums

Latvijas meži aizņem ~ 3,4 miljonus ha un klāj 52% valsts teritorijas. Latvijā ir ~2,4 tūkstošu km² purvu, kas aizņem 3,8% no Latvijas teritorijas. No tiem tikai daļa tiek izmantota kā kūdras ieguves vietas.

Klimata pārmaiņu kontekstā ir prognozēts, ka sausuma un karstuma periodi nākotnē kļūs biežāki, kas palielina reģiona ugunsbīstamību mežos un kūdras purvos. Par meža un purvu ugunsgrēka cēloņi var būt apzināta vai neapzināta cilvēka darbība vai arī dabas stihija - sausums, karstums, zibens iedarbība. Meža un kūdras purvu ugunsgrēku risks tiek vērtēts kā nozīmīgs.

Meža un kūdras purvu ugunsgrēkiem piemīt arī pārrobežu izplatīšanās risks, kā rezultātā nepieciešama pārrobežu sadarbība katastrofas pārvarēšanai.

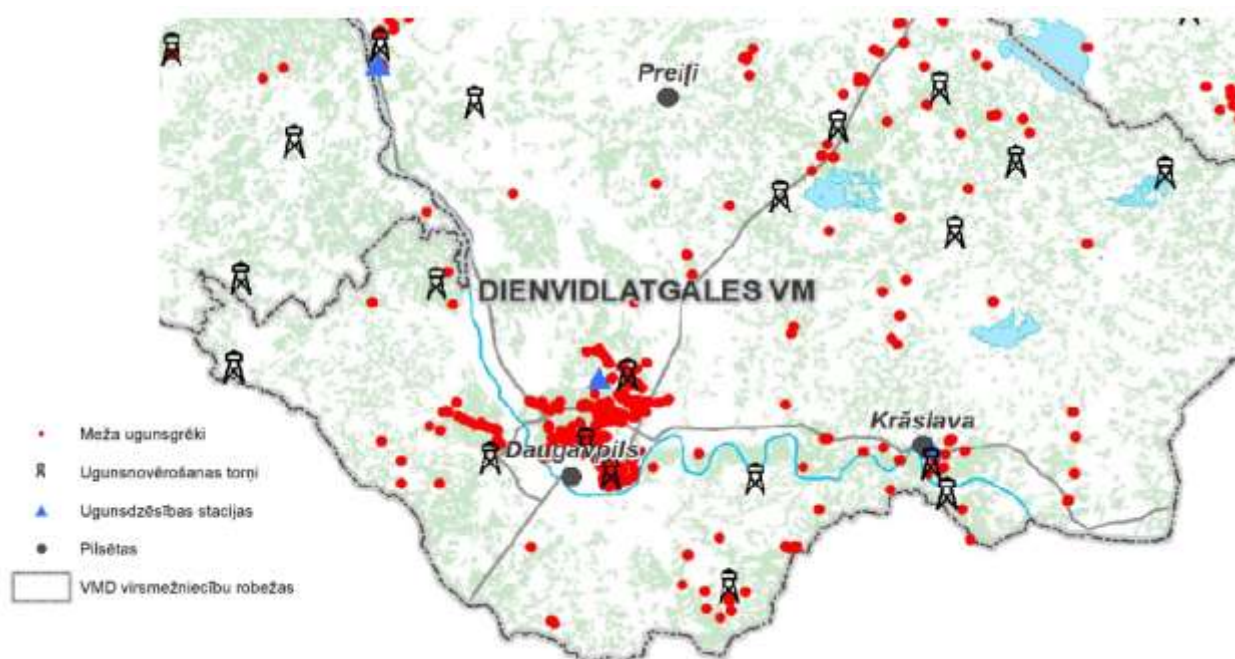
Mežu ugunsbīstamības riska novērtējumam VSIA "Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centrs" ir izstrādāts un tiek pielietots indekss - mežu degamības rādītājs, kurš tiek aprēķināts, ņemot vērā gaisa temperatūru, mitrumu un nokrišņu daudzumu – jo augstāka gaisa temperatūra, sausāks gaiss un mazāks nokrišņu daudzums, jo straujāk pieaug ugunsbīstamības risks. Tā klasifikācijai un sabiedrības brīdināšanai par ugunsbīstamības risku mežos tiek izmantoti sekojoši kritēriji:

- augsta ugunsbīstamība, kad mežu degamības rādītājs sasniedz 4. klasi,
- ļoti augsta ugunsbīstamība, kad mežu degamības rādītājs sasniedz 5. klasi,
- ekstremāli augsta ugunsbīstamība, kad mežu degamības rādītājs sasniedz 5. klasi nedēļu un ilgāk vismaz 1/3 daļā no valsts teritorijas.

Meža un kūdras purvu ugunsgrēku risks Daugavpils valstspilsētā un Augšdaugavas novadā tiek vērtēts kā **nozīmīgs risks ar ļoti augstu varbūtību**.

Preventīvos, gatavības, reaģēšanas un seku likvidēšanas pasākumus meža un kūdras ugunsgrēku apdraudējumos skatīt "2.pielikums. Preventīvie, gatavības, reaģēšanas un seku likvidēšanas pasākumi."

Kā iedzīvotājiem rīkoties meža un kūdras ugunsgrēku laikā skatīt *12.6.pielikums. Kā rīkoties meža un kūdras ugunsgrēku laikā*.



2.13. attēls. Meža ugunsnovērošanas torņu un meža ugunsdzēsības staciju tīkls, kā arī meža ugunsgrēku statistika no 2013.-2018.gadam (Datu avots: VMD).²¹

2.7. Epidēmija, Pandēmija

Riska kopsavilkums

Epidēmija ir infekcijas slimības izplatīšanās tādos apmēros, kas pārsniedz konkrētai teritorijai raksturīgu saslimstības līmeni, vai arī slimības parādīšanās un intensīva izplatīšanās teritorijā, kurā iepriekš tā nav reģistrēta (Epidemioloģiskās drošības likuma 1.panta 6.punkts). Atkarībā no infekcijas slimības īpatnībām un izplatīšanās apstākļiem epidēmijas var atšķirties pēc intensitātes saslimušo skaita ziņā, ģeogrāfiskās izplatības, skarto iedzīvotāju grupu loka un norises ilguma. Savukārt pandēmija ir epidēmija, kas skar plašas ģeogrāfiskas teritorijas vai kontinentus.

Infekcijas slimības izplatības īpatnības ir atkarīgas no daudziem faktoriem, tai skaitā, iedzīvotāju imunitātes, tai skaitā vakcinācijas aptveres, dzīves apstākļiem un sanitārās kultūras līmeņa, gadalaika (dažām infekcijas slimībām raksturīga sezonālitate), ģeogrāfiskām un klimatiskajām joslām, klimata pārmaiņām, kā arī veikto pretepidēmijas pasākumu efektivitātes.

Epidēmiju un pandēmiju iespējamība palielinās situācijās, ja, piemēram, ir notikusi dabas katastrofa vai militārs iebrukums, kad lielam cilvēku skaitam ir nepieciešama izmitināšana, medicīniskā palīdzība vai īpaša aprūpe. Evakuācijas laikā, masveida izmitināšanas vietās un citur, kur lielā daudzumā uzturas un pulcējas cilvēki, pastāv labvēlīgi apstākļi infekcijas slimību izplatībai. Paaugstinātu epidēmijas risku nosaka vides piesārņojums (piemēram, plūdi), tīra dzeramā ūdens, drošas pārtikas, higiēnas preču un individuālo aizsardzības līdzekļu (sejas masku) trūkums, kā arī nepietiekamas zināšanas un informācija par infekcijas slimību profilaksi. Infekcijas slimību ieviešanas un izplatīšanās risku palielina arī masveida starptautiskie pasākumi. Tāpat epidēmijas un pandēmijas draudi var rasties infekcijas pārrobežu pārnesanas gadījumā.

Nepietiekama infekcijas slimību atklāšana un ziņošana par šiem gadījumiem, laboratoriskās diagnostikas trūkums apgrūtina un aizkavē uzliesmojumu atklāšanu un

21

Pieejams: https://www.zm.gov.lv/public/files/CMS_Static_Page_Doc/00/00/01/30/95/Ugunsgrēku_karte.jpg

pretepidēmijas pasākumu īstenošanu, kas arī varētu veicināt situācijas saasināšanos un epidēmijas izplatīšanos.

Visātrāk un visplašāk sabiedrību var skart infekcijas slimības, kas izplatās ar gaisa pilieniem. Sīkie pilieni, kas izdalās no augšējiem elpošanas ceļiem, arī sarunas, klepus vai šķaudīšanas laikā, var nonākt cita cilvēka elpceļos, līdz ar to gaisa – pilienu ceļš ir visizplatītākais apskatāmās infekcijas pārnesšanas veids.

Covid-19 pandēmija ir radījusi milzīgu negatīvu ietekmi uz ģeopolitiku, sabiedrības veselību, ekonomiku, izglītību un sociālo un kultūras sfēru visā pasaulē. Covid-19 kā nāves pamatcēlonis vai veicinošais faktors ir identificēts 939 gadījumos 2020.gadā (3,3% no visiem nāves gadījumiem), 5490 gadījumos 2021.gadā (16% no visiem nāves gadījumiem) un 2752 gadījumos 2022.gadā (9,1% no visiem nāves gadījumiem). 2023.gadā 4.maijā Pasaules Veselības organizācijas ekspertu grupa izvērtēja pašreizējo epidemioloģisko situāciju un, uzsverot, ka Covid-19 pandēmija joprojām turpinās, secināja, ka tomēr priekšnoteikumi starptautiskas nozīmes ārkārtas situācijai sabiedrības veselības jomā vairs nepastāv, un tāpēc tā tika atcelta. Eksperti uzskata, ka ja nenotiks būtiskas SARS-CoV-2 izmaiņas, Covid-19 epidēmijas aktivizācija visticamāk turpināsies sezonāli. Vienlaikus epidēmijas risks saglabājas ar gripas strauju izplatīšanos, vidēji gripas sezonas laikā 3 000 pacienti tiek hospitalizēti saistībā ar gripu un gripas izraisītu pneimoniju, bet ārstēšanu ambulatori saņem ap 50 000 pacientu. Lielākais nāves gadījumus skaits tiek reģistrēts nedēļās, kad ir augstākā gripas epidēmijas intensitāte. Pandēmiskā gripas vīrusa izplatīšanās gadījumā saslimušo un mirušo skaits var ievērojami pieaugt.

Epidēmijas vai pandēmijas iestāšanās gadījumā tās radīts apdraudējums (seku līmenis) vērtējams kā augsts, jo būtiski tiek noslogota veselības nozares kapacitāte, kā arī liela strādājošo skaita saslimšana vai darba nespēja, aprūpējot saslimušos bērnus, var ietekmēt citu sabiedrībai svarīgo pakalpojumu nodrošināšanu, piemēram, ūdensapgādi, elektroapgādi, reaģēšanu uz ugunsgrēkiem, glābšanas darbiem un citiem ar drošību saistītiem pasākumiem. Vērā ņemama arī paaugstināta mirstība.

Covid-19 un gripas infekcijas izplatīšanās novēršanai ir pieejams efektīvs profilakses līdzeklis – vakcinācija, kas ievērojami mazina epidēmijas negatīvo ietekmi. Papildu tam ir nozīmīga cilvēku informēšana par profilakses un pretepidēmijas nefarmaceitiskiem profilakses pasākumiem: distancēšanās, sejas maskas un respiratori, telpu ventilācija un vedināšana, roku higiēna. Integrēta un efektīva epidemioloģiskā uzraudzība ir būtiska, lai savlaicīgi atklātu infekciju izplatības pieaugumu un pielāgotu pretepidēmijas pasākumus atbilstoši epidēmijas attīstībai un mazinātu tās negatīvās sekas.

Saslimšanas pazīmes (ar Covid-19) cilvēkiem izpaužas dažādi, taču pie biežāk sastopamiem simptomiem ir pieskaitāmi: paaugstināta temperatūra (drudzis), iekaisuša rīkle, sāpes kaklā, sauss klepus, stipras galvassāpes, nogurums.

Citi simptomi: elpas trūkums (iespējama spiedoša sajūta uz krūtīm), sāpes muskuļos, caureja, slikta dūša un iesnas. Šīs pazīmes parasti ir vieglas un sākas pakāpeniski. Ir arī gadījumi, kad cilvēki inficējas, bet viņiem nerodas nekādas slimības pazīmes.

Gan gripa, gan Covid-19 ir lipīgas elpceļu infekcijas, bet tās izraisa atšķirīgi vīrusi. Covid-19 izraisa jaunais koronavīruss - SARS-CoV-2, bet gripu izraisa dažādi A un B tipa gripas vīrusi.

Covid-19 izplatās daudz straujāk nekā gripa, jo iedzīvotājiem nav imunitātes pret šo jauno vīrusu. Atsevišķām iedzīvotāju grupām ir novērojama smagāka slimības gaita. Pēc inficēšanās ar Covid-19 pirmie simptomi parādās vēlāk, bet slimnieks var būt ilgāk inficēts, nekā slimojot ar gripu. Lai nesaslimtu, ir jāizvairās no saskares ar vīrusu. Atšķirībā no Covid-19, pret gripu ir pieejama vakcīna. Covid-19 izplatība turpina pieaugt gan Latvijā, gan pasaulē.

Ņemot vērā, ka daži no gripas un Covid-19 simptomiem ir līdzīgi, bez laboratoriskas testēšanas nav iespējams noteikt precīzu diagnozi.

Saskaņā ar VUGD rekomendācijām valsts un pašvaldību institūcijām “Iespējamo apdraudējumu katalogs”, visā Latvijas teritorijā fiksēta gripas epidēmija, salmonelozes uzliesmojumi un Covid-19 izplatība.

Epidēmija ir vērtējama kā **augsts risks** ar **augstu varbūtību** un tās iestāšanās gadījumā būtiski tiek noslogota veselības nozares kapacitāte, kā arī liela strādājošo skaita saslimšana vai darba nespēja, aprūpējot saslimušos bērnus, var ietekmēt citu sabiedrībai svarīgo pakalpojumu nodrošināšanu, piemēram, ūdensapgādi, elektroapgādi, reaģēšanu uz ugunsgrēkiem, glābšanas darbiem un citiem ar drošību saistītiem notikumiem.

Preventīvos, gatavības, reaģēšanas un seku likvidēšanas pasākumus epidēmiju, pandēmiju apdraudējumos skatīt “2.pielikums. Preventīvie, gatavības, reaģēšanas un seku likvidēšanas pasākumi.”

Kā iedzīvotājiem rīkoties dažādu epidēmiju un pandēmiju laikā (Gripa un Covid-19) skatīt *12.7.pielikums. Kā rīkoties epidēmiju un pandēmiju laikā.*

2.8. Epizootijas

Riska kopsavilkums

Epizootijas ir dzīvnieku infekcijas slimības, kurām raksturīga dzīvnieku masveida saslimšana un tās rada lielus ekonomiskos zaudējumus, ierobežo tirdzniecību ar dzīvniekiem un dzīvnieku izcelsmes produkciju. Tās ir, piemēram, Āfrikas cūku mēris, klasiskais cūku mēris, mutes un nagu sērga, putnu gripa, u.c.

Konstatējot epizootijas uzliesmojumu, skartās novietnes dzīvnieki pakļauti nogalināšanai, savukārt noteiktā teritorijā ap skarto novietni tiek piemēroti dažādi ierobežojumi un papildus kontroles pasākumi. Konstatējot epizootijas uzliesmojumu savvaļas dzīvniekiem, tiek noteikti ierobežojumi un slimības kontroles pasākumi gan slimības apkarošanai un uzraudzībai attiecīgajā savvaļas dzīvnieku populācijā, gan lauksaimniecības dzīvnieku novietnēm, atkarībā no konkrētās slimības un skartās dzīvnieku sugas. Slimības uzraudzības un apkarošanas pasākumus veic valsts kompetentās iestādes.

Epizootiju izplatību ietekmē inficētu savvaļas dzīvnieku migrācija, inficētu lauksaimniecības dzīvnieku pārvietošana vai dzīvnieku izcelsmes produktu, kas iegūti no inficētiem dzīvniekiem, aprīte. Risku rada arī dažādu dzīvnieku nelegāla pārvietošana.

Saskaņā ar VUGD rekomendācijām valsts un pašvaldību institūcijām "Iespējamo apdraudējumu katalogs", visā Latvijas teritorijā ir fiksēts Āfrikas cūku mēris (turpmāk - ĀCM), putnu gripas ierosinātāji H5N8 un H5N5, govju enzootiskā leikoze, mājdzīvnieku mutes un nagu sērga, putnu gripas vīruss H5N1.

Preventīvos, gatavības, reaģēšanas un seku likvidēšanas pasākumus epizootiju apdraudējumos skatīt "2.pielikums. Preventīvie, gatavības, reaģēšanas un seku likvidēšanas pasākumi."

Epizootija ir vērtējama kā **nozīmīgs risks** ar **vidējo varbūtību**, tās iestāšanās gadījumā noteiktās teritorijās var izmirt dažādu sugu dzīvnieki, kas būtiski ietekmē lauksaimniecības nozari, kā arī kopējo valsts ekonomiku.

Āfrikas cūku mēris

Latvijā ĀCM pirmo reizi reģistrēts 2014. gada 26. jūnijā. Pēc Latvijas Universitātes Bioloģijas fakultātes datiem, Latvijas teritorijā ĀCM bioloģiskie pārnēsēji varētu būt moskīti vai parastās „kūts mušas” var kalpot kā vīrusa mehāniskie pārnēsēji.

ĀCM izplatītās cūku populācijā tiešā vai netiešā kontakta ceļā.

Vīruss ir ļoti izturīgs: ārējā vidē saglabājas vismaz 11 dienas fēcēs (mēslos) apkārtējās vides temperatūrā un vismaz 1 mēnesi kontaminētā (aptraipītā) cūku aizgaldā, kā arī 1,5 gadus saglabājas asinīs pie +4°C temperatūras, bet liofilizētās asinīs pat 8 gadus.

ĀCM vīruss samērā ilgi saglabājas cūku izcelsmes pārtikas produktos: 150 dienas cūku liemeņos +4°C temperatūrā, 140 dienas sālītā cūkgaļā, daudzus gadus saldētos cūku liemeņos. ĀCM vīruss iet bojā tiešos saules staros 2-4 stundu laikā, karsējot 70°C temperatūrā 30 minūtēs. ĀCM vīruss var izplatīties:

- no vienas cūkas uz otru tieša kontakta (oronazāla izplatība) ceļā, kā arī
- netieši – ar kontaminētas (ar ĀCM vīrusu aptraipītas) barības, transporta līdzekļu un cūku kopšanas iekārtu un inventāra palīdzību, kā arī ar
- slimības bioloģisko vektoru – *Ornithodoros* ģints ērcu starpniecību.

Naturālajās saimniecībās kā būtisks slimības pārnesšanas mehānisms ir termiski neapstrādātu virtuves atkritumu, kas satur ar ĀCM inficētu cūkgaļu, izēdināšana cūkām.

Slimības inkubācijas periods vidēji ir 5 līdz 19 dienas pēc tieša kontakta ar inficētajām cūkām. Akūta saslimšana cūkām parādās 5 līdz 7 dienu laikā pēc inficēšanās.

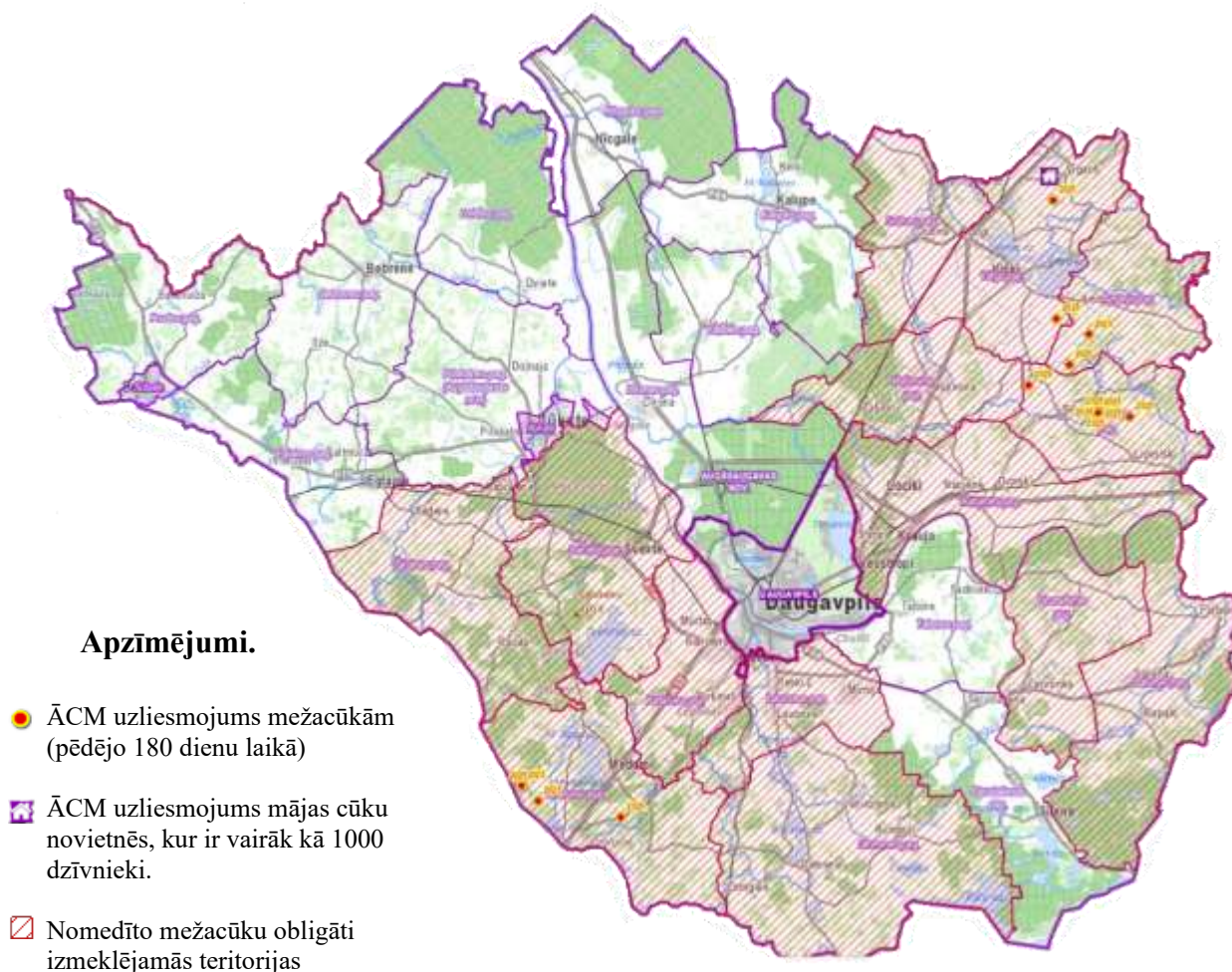
Saslimstība ar ĀCM skar 100% no uzņēmīgā ganāmpulka, bet mirstība pēc saslimšanas ir atkarīga no vīrusa un svārstās no dažiem procentiem līdz pat 100%.

ĀCM nepadodas medikamentozai ārstēšanai, un nav izstrādāta efektīva vakcīna cūku ganāmpulku profilaksei.

Lai pasargātu dzīvniekus un to ganāmpulkā neievestu bīstamo infekcijas slimību novietnes īpašniekam un apkalpojošam personālam ir jāievēro un jāizpilda virkne būtisku noteikumu:

- nepiederošām personām ieeja cūku novietnē ir aizliegta,
- pie visām ieejām ir jābūt uzstādītiem dezopaklājiem,
- novietnē ir jāievēro vispārīgās higiēnas pasākumi, regulāri veicot tīrīšanas un dezinfekcijas, dezinfekcijas un deratizācijas pasākumus tajās,
- novērst un nepieļaut mājas cūku kontaktu ar mīļdzīvniekiem (suņiem, kaķiem), savvaļas putniem un savvaļas dzīvniekiem, galvenokārt mežacūkām,
- neizbarot cūkām medījumu apstrādes pārpalikumus, neizkarsētus (vīrusus iet bojā karsējot 70°C temperatūrā 30 minūtes) virtuves atkritumus,
- par jebkuriem cūku saslimšanas gadījumiem, grūšno dzīvnieku abortiem, pēkšņu nobeigšanos, nekavējoties sazināties ar novietni apkalpojošo veterinārārstu.

Atbilstoši pēc pārtikas un veterinārā dienesta rīcībā esošās informācijas un statistikas Daugavpils pilsētā pēdējo 180 dienu laikā ĀCM gadījumi nav konstatēti, bet Augšdaugavas novada teritorijā ir konstatēti gadījumi, kad mežacūkām vai mājas cūku novietnēs ir konstatēts ĀCM (skatīt 2.14. attēlu.).

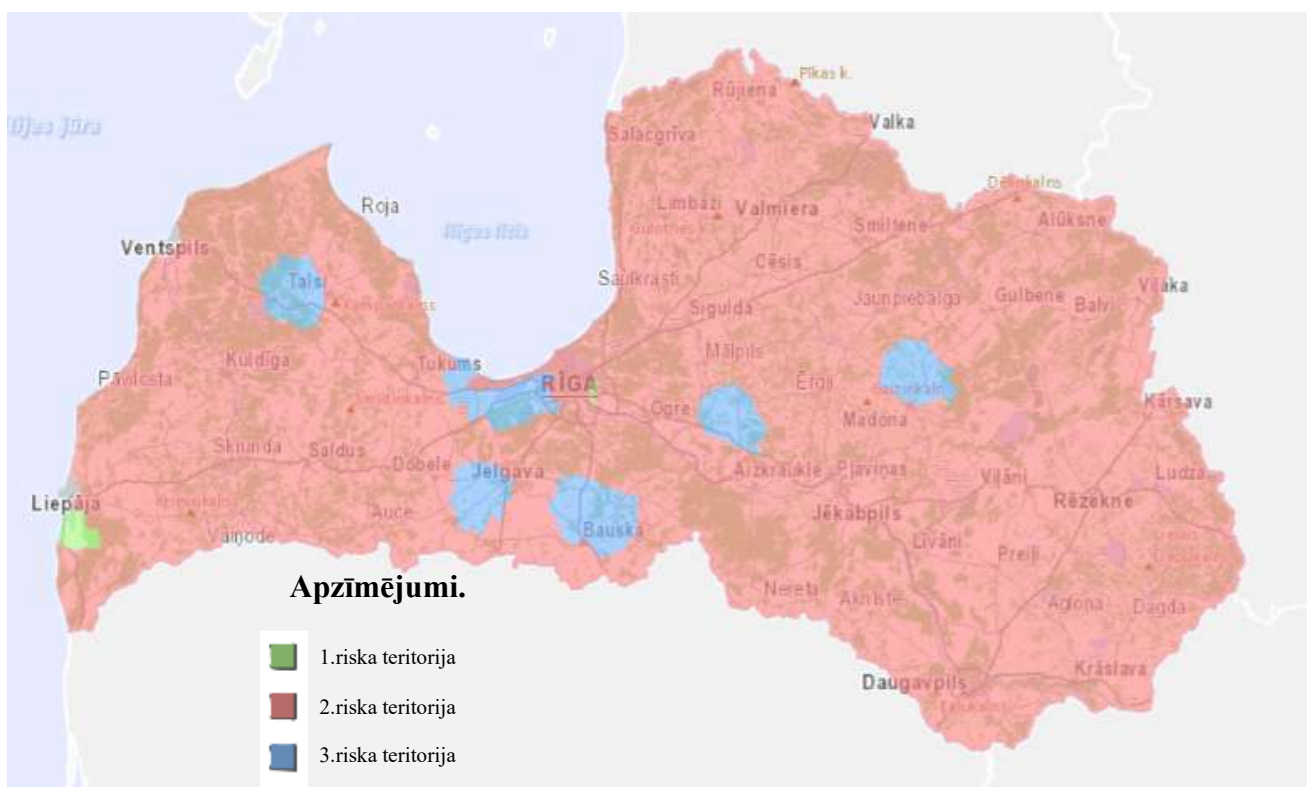


2.14.attēls. ĀCM izplatība 2025.gadā²²

²² Dati uz 07.11.2025. <https://pvd.lvm.lv/?loc=665448;202087;4>

Latvijā tiek noteikta karantīnas teritorija ar trijām riska zonām:
 III riska zona tiek noteikta pēc cūku mēra gadījumu konstatēšanas mājas cūku novietnēs un savvaļas cūku populācijā,
 II riska zona tiek noteikta pēc cūku mēra gadījumu konstatēšanas tikai savvaļas cūku populācijā,
 I riska zona tiek noteikta kā aizsardzības zona ap III vai II riska zonu.

Daugavpils valstspilsēta un Augšdaugavas novads ir iekļauta II riska zonā (skatīt 2.15.attēls.), kas tiek noteikta pēc ĀCM gadījumu konstatēšanas savvaļas cūku populācijā.



2.15.attēls. ĀCM riska teritorijas²³

Putnu gripa.

Putnu gripa ir akūta, ļoti lipīga putnu infekcijas slimība, kas rada bojājumus dažādās dzīvnieku orgānu sistēmās un tās klīniskā izpausme atkarīga no ierosinātāja patogenitātes. Putnu gripai raksturīga augsta putnu mirstība. Mājputni var inficēties, nonākot kontaktā ar inficētajiem savvaļas putniem. Tāpat putni var inficēties ar piesārņotu ūdeni, barību vai priekšmetiem (apaviem, apģērbu, inventāru), uz kuriem nokļuvis vīruss.

Ar putnu gripu slimo vistas, kajjas, pīles, zosis, tītari, paipalas, pāvi, fazāni un strausi, retāk citas putnu sugas, tomēr ir arī gadījumi, kad ar putnu gripu inficējas arī cilvēki. Reģionos, kur ir atklāti slimi (inficēti) putni, nosaka pagaidu aizsardzības un uzraudzības zonas. Šajās zonās tiek ierobežota dzīvputnu pārvietošana, mājputni tiek turēti iekštelpās un rūpīgi uzraudzīti. Tiek noteikti stingri dezinfekcijas pasākumi.

Lai gan ir ziņots par atsevišķiem putnu gripas gadījumiem cilvēkiem, un šie gadījumi parasti ir saistīti ar smagu slimības norisi un bieži letālu iznākumu, cilvēku inficēšanās joprojām ir reta parādība. Lielākā daļa putnu gripas gadījumu cilvēkiem, par kuriem ziņots no valstīm ārpus ES, bija saistītas ar saskarsmi ar slimiem un mirušiem mājputniem bez individuālo aizsardzības līdzekļu lietošanas, un īpaši bieži inficēšanās notikusi, kontaktējoties ar slimajiem mājas putniem piemājas saimniecībās.

²³ Dati uz 03.11.2025. <https://pvd.lvm.lv/?loc=665448;202087;4>

Visbiežāk ar putnu gripu cilvēki inficējās Āzijā, tādēļ epidemioloģiskajā anamnēzē ir nozīme pacientu ceļojumiem uz Ķīnu, Laosu un citām Āzijas valstīm ar putnu fermu vai tirgu apmeklējumiem.

Inficēti putni izdala putnu gripas vīrusu ar siekalām, izkārnījumiem un gļotām. Cilvēku saslimšanas gadījumi ir reti, tomēr, ja pietiekams daudzums putnu gripas vīrusa nokļūst cilvēka organismā (ieelpojot vai nonākot tiešā kontaktā ar mutes, deguna vai acu gļotādu) cilvēks arī var saslimt ar putnu gripu.

Cilvēku saslimšanas gadījumi konstatēti lielākoties pēc ilglaicīga un tuva kontakta ar putniem, kad nav ievēroti drošības pasākumi – nav valkāti cimdi, sejas maska vai respirators (ar netīrām rokām cilvēks pieskāries sejai, mutei, acīm), tomēr ir gadījumi, kur inficēšanās notikusi, arī atrodoties piesārņotā vidē vai saskarē ar vīrusa piesārņotām virsmām.

Iespējama transmisija no cilvēka uz cilvēku atsevišķos gadījumos ciešā, tuvā kontaktā.

Pēdējo reizi putnu gripa Daugavpils valstspilsētā ir konstatēta 2023.gadā Esplenādes apkaimē, kur tika konstatēti vairāk kā 1000 beigti putni. Par atrastiem beigtiem savvaļas putniem ir jāzvana uz Pārtikas un veterināro dienesta (PVD) uzticības tālruni - automātisko atbildētāju vai informējot tuvāko PVD teritoriālo pārvaldi.

Govju enzootiskā leikoze.

Govju enzootiskā leikoze ir hroniska, neārstējama infekcijas slimība, kas raksturojas ar latentu gaitu, limfocitozi, limfadenopātiju un jaunveidojumiem iekšējos orgānos, kam pamatā ir patoloģisko asins šūnu progresējoša vairošanās.

Pret slimību uzņēmīgi dažādu šķirņu govju sugas dzīvnieki. Inficētie dzīvnieki infekciju tālāk nodod gan horizontāli – citiem ganāmpulka dzīvniekiem, gan vertikāli - caur placentu auglim.

Inficēta dzīvnieka organismā brīvs vīruss var cirkulēt tikai līdz antivielu parādīšanās brīdim. Šajā laikā tas var izdalīties ar pienu un urīnu. Pēc antivielu parādīšanās brīvais vīruss tiek neitralizēts, turpmāk tas persistē limfocītos, audzēju šūnās.

Inficēšanās un turpmākā slimības gaita atkarīga no dzīvnieka rezistences un dažādiem nevēlamiem blakus faktoriem. Vīrusam iekļūstot limfocītos infekcija kļūst permanenta, jo spontāna atbrīvošanās no vīrusa nav iespējama.

Infekcijas sekas var būt sekojošas:

- permanenta (persistējoša) infekcija (PI) - vīruss atrodas limfocītos pasīvā stāvoklī, inducē antivielu sintēzi, citas kaitīgas sekas neizraisa, bet ar leukocītiem var tikt nodots horizontālā un vertikālā ceļā citiem dzīvniekiem;
- persistējoša limfocitoze (PL) – vīrusa ietekmē tiek stimulēta nenobriedušu limfocītu savairošanās, novēro ~30% no PI dzīvniekiem pēc 2 gadu vecuma;
- klīniska saslimšana (limfoleikoze, ļaundabīga limfoma, limfosarkoma) – novēro <5% PI vai attiecīgi 10-50% PL dzīvnieku, pēc 4-5 gadu vecuma.

Pēc iekļūšanas asinīs vīruss vispirms lokalizējas liesā, pēc, apmēram, 8 dienām tas parādās perifērajās asinīs (leikocītos), bet pēc 6 nedēļām asinīs var konstatēt antivielas pret vīrusu. Pēc tam vīrusa ietekmē izmainītās limfoīdās šūnas vairojas un var jaunveidojumu formā koncentrēties dažādos orgānos.

Pēdējo reizi govju enzootiskā leikoze Latvijā ir novērota 2015.gadā un 2016.gadā.

Mutes un nagu sērga.

Mutes un nagu sērga (MNS) ir akūta un ļoti lipīga pārnadžu (mājlopu - liellopu, aitu, kazu, cūku, un savvaļas dzīvnieku - briežu un citu pārnadžu) infekcijas slimība, kurai ir raksturīgs drudzis un čūlainis iekaisums uz mēles, mutes dobuma gļotādā, kāju daļā ap nagu un nagu starpā, un tesmeņa ādā.

MNS vīrusu izplata inficētie dzīvnieki slimības inkubācijas periodā un klīniski slimie dzīvnieki (arī vīrusa nēsātāji), kas MNS vīrusu no organisma izdala ar:

- izelpoto gaisu,
- siekalām, pienu, urīnu, fekālijām un spermu,
- šķidrumu no pūslīšiem,
- amnija šķidrumu un abortēto augli aitām (līdz 4 dienām pirms klīniskām pazīmēm).

MNS vīrusu var izplatīt arī ar gaļu un blakusproduktiem, kuru pH ir virs 6,0.

Slimības ierosinātāju var pārnest un izplatīt:

- atveseļojušies, vakcinēti un slimi, dzīvnieki, kuriem MNS vīruss saglabājas rīkles galā vairāk nekā 28 dienas.
- dzīvnieku kopēji,
- dzīvnieku izcelsmes produkti (gaļa, piens), barība, inventārs, transporta līdzekļi.

MNS vīrusa pārnesi sekmē:

- Tiešs kontakts starp inficētiem un uzņēmīgiem dzīvniekiem (ieelpojot);
- Tiešs kontakts ar kontaminētām personāla rokām, apaviem, apģērbu, aprīkojumu, arī transportlīdzekļiem;
- Neapstrādātas (neizkarsētas), varbūtēji kontaminētas, cilvēku pārtikas izbarošana - galvenokārt cūkām;
- Kontaminēta piena izbarošana jaundzīvniekiem;
- Mākslīgā apsēklošana ar kontaminētu spermu;
- MNS vīrusa izplatīšanās pa gaisu lielos attālumos, atkarībā no klimata, līdz 60 km tālu virs zemes un 300 km virs ūdens virsmas.

MNS ir A kategorijas slimība, kas nozīmē, ka tā normāli nav sastopama Eiropas Savienībā un konstatēšanas gadījumā jāveic nekavējot slimības apkarošana. MNS ir valsts uzraudzībā esoša slimība, slimības kontroles pasākumus īsteno PVD sadarbībā ar praktizējošiem veterinārārstiem un uzņēmīgo dzīvnieku īpašniekiem (turētājiem). Slimībai nav specifiskas ārstēšanas. Slimības uzliesmojuma gadījumā visi skartā ganāmpulka dzīvnieki ir jānogalina un jāiznīcina, lai novērstu MNS tālāku izplatīšanos. Ap katru slimības skarto novietni PVD noteikts 3km aizsardzības un 10 km uzraudzības zonu, tajās ieviešot slimības izplatību ierobežojošus pasākumus.

Slimības apkarošanas nolūkā var tikt pieņemts lēmums par uzņēmīgo dzīvnieku ārkārtas vakcināciju, kuras mērķis ir ierobežot vīrusa koncentrāciju dzīvniekos un attiecīgi vidē. Šāda vakcinācija ļautu iegūt papildu laiku slimības apkarošanas pasākumu īstenošanai. Visi vakcinētie dzīvnieki tāpat būtu jānogalina. Uzņēmīgo sugu dzīvnieku ārkārtas vakcinācija slimības skartā valstī tiek realizēta ar kompetentās iestādes (Latvijā - PVD) lēmumu. Vakcīnu iegādi un vakcināciju organizētu PVD.

Profilaktiska vakcinācija pret MNS ir aizliegta! Pēdējais saslimšanas gadījums Latvijā konstatēts 1987.gadā.

Latvija ir atzīta par oficiāli brīvu valsti no MNS un Pasaules dzīvnieku veselības organizācija ir piešķirusi statusu – oficiāli brīva valsts no mutes un nagu sērgas (bez vakcinācijas).

2.9. Epifitotijas

Riska kopsavilkums

Epifitotijas ir strauja augiem kaitīgo organismu (augu slimības vai kaitēkļu invāzijas) izplatīšanās, kā rezultātā rodas meža koku, kultūraugu un citu augu masveida saslimšana vai strauja bojāeja.

Lai cīnītos ar šiem uzliesmojumiem, tiek noteikta norobežotā teritorija, kas sastāv no inficētās zonas un buferzonas. Norobežotajā teritorijā tiek piemēroti dažādi fitosanitārie pasākumi, kuri vērsti uz to, lai pēc iespējas ātrāk ierobežotu organisma tālāku izplatīšanos vai pilnībā to iznīcinātu.

Masveida kukaiņu savairošanās mežaudzēs novērojama pēc ugunsgrēkiem, plūdiem, vējgāzēm, kad mežaudzes koki ir novājināti. Īpaši bīstams ir egļu astoņzobu mizgrauzis.

Kukaiņu masveida savairošanās risks vērtējams, kā nozīmīgs, jo tā iestāšanās gadījumā rodas būtiski zaudējumi meža nozarei, kas savukārt ietekmē ekonomiku. Ņemot vērā klimata pārmaiņas savairošanās risks var palielināties tuvāko gadu laikā.

Saskaņā ar VUGD rekomendācijām valsts un pašvaldību institūcijām “Iespējamo apdraudējumu katalogs”, visā Latvijas teritorijā ir fiksēta Kļavu lapu melnkreve (2013.gads), Bakteriālā iedega (2007.gads, 2011.gads; 2013.gads; 2014.gads), Akūtā ozolu kalšana (2017-2018.gads), Dzeltenā rūsa (2015.gads), Stiebrzāļu gredzenplankumainība (2016.gads), Kviešu lapu gredzenplankumainība (2016.gads), Graudzāļu miltrasa (2016.gads).

Epifitotijas risks ir vērtējams kā **vidējs risks** ar **vidējo varbūtību** un tās iestāšanās gadījumā var rasties būtiski zaudējumi lauksaimniecības un mežsaimniecības nozarē, kas var ietekmēt valsts ekonomiku un starptautisko tirdzniecību. Ņemot vērā klimata pārmaiņas epifitotijas risks var palielināties tuvāko gadu laikā.

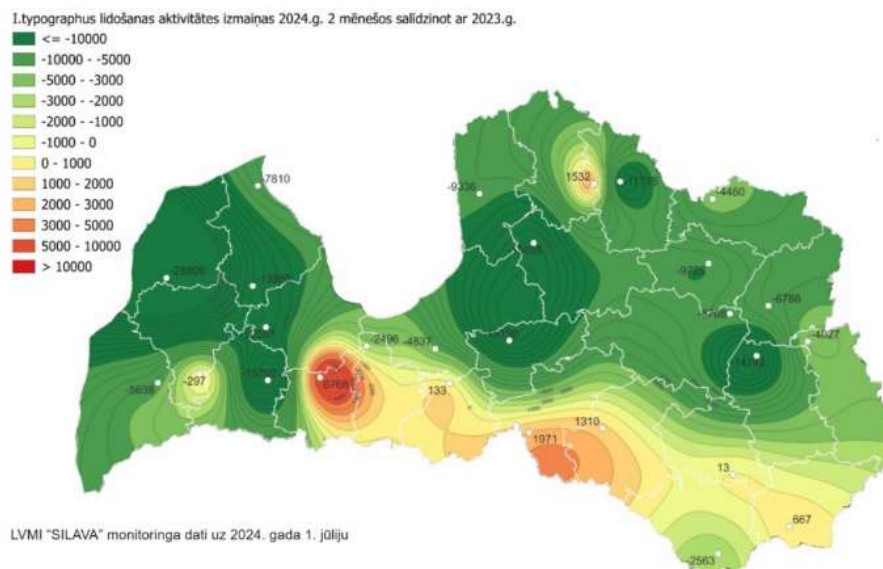
Preventīvos, gatavības, reaģēšanas un seku likvidēšanas pasākumus epifitotiju apdraudējumos skatīt “2.pielikums. Preventīvie, gatavības, reaģēšanas un seku likvidēšanas pasākumi.”

Egļu astoņzobu mizgrauzis.

Egļu astoņzobu mizgrauzis ir postošākais kaitēklis parastajai eglei visā tās dabiskās izplatības areālā Eiropā un Āzijas ziemeļu daļā. Šī kaitēkļa izplatībai labvēlīgi apstākļi ir karstas, sausas vasaras, kā arī vētras, kad mizgrauzis savairojas vēja sagāztajās un nolauztajās eglēs. Nereti kaitēkļa nodarītie postījumi ievērojami pārsniedz vētras radītos. Mizgrauzis uzbrūk pieaugušām eglēm – parasti tādām, kuru caurmērs pārsniedz 20 cm. Ja starp vairākām eglēm atradīsies kāda priede, tad arī priede var tikt bojāta. Vienā pieaugušā eglē, kuras diametrs ir ap 40 cm, var iemitināties līdz pat 70 000 vaboļu. Egli iznīcināt var 3 000 līdz 5 000 liels vaboļu daudzums. Pie mazas kaitēkļu intensitātes vesels koks spēj pretoties mizgraužiem, taču, ja to skaits ir ievērojams, bojā var iet pat veselas audzes.

Saskaņā ar Valsts meža dienesta un LVMI “SILAVA” apkopotajiem datiem egļu astoņzobu mizgrauža aktivitāte Latvijas mežos ir mazinājusies (skatīt 2.16.attēlu). Arī svaigi mizgraužu postījumi konstatēti ievērojami mazāk.

Lai sekotu līdzi aktuālajai situācijai, Valsts meža dienests regulāri ievāc informāciju par feromonu slazdos noķerto mizgraužu vaboļu skaitu visā valsts teritorijā.



2.16.attēls. Astoņzobu mizgrauža aktivitāte Latvijas mežos.

Kļavu lapu melnkreve

Latvijā un arī citviet Eiropā plaši izplatīta slimība – kļavu ritisma jeb lapu melnkreve, ko izraisa parazitiska sēne. Šī kaite nav bīstama ne pašam kokam, ne jo vairāk – cilvēkiem, bet tās izplatību var ierobežot, savācot un likvidējot bojātās lapas vai apsmidzinot kokus ar speciāliem pretsenīšu preparātiem.

Kļavu melnkreve var inficēt tikai kļavu dzimtas kokus, visbiežāk tieši parasto kļavu, kas ir izplatītākais kļavu dzimtas pārstāvis Latvijā.

Slimībai attīstoties, dzeltenie plankumi pārklājas it kā ar melniem punktiņiem. Rezultātā lapas virspusē izveidojas melnkrevei raksturīgais apaļais vai, lapas dzīslu ierobežotais, melnais plankums ar dzeltenīgu apmali. Uz vienas lapas var būt viens vai vairāki plankumi (skatīt 2.17. attēlu). Slimības ierosinātājs pārziemo melnajos punktiņos uz nokritušajām lapām un pavasarī veidojas sporas, kas ar vēja palīdzību nokļūst uz jaunajām kļavu lapām un tās atkal inficē.

Inficēto lapu savākšana un likvidēšana. To vajadzētu paspēt izdarīt vēlākais līdz nākamā gada pavasarim, pirms kļavām izplaukušas lapas.



2.17.attēls kļavu lapu melnkreve

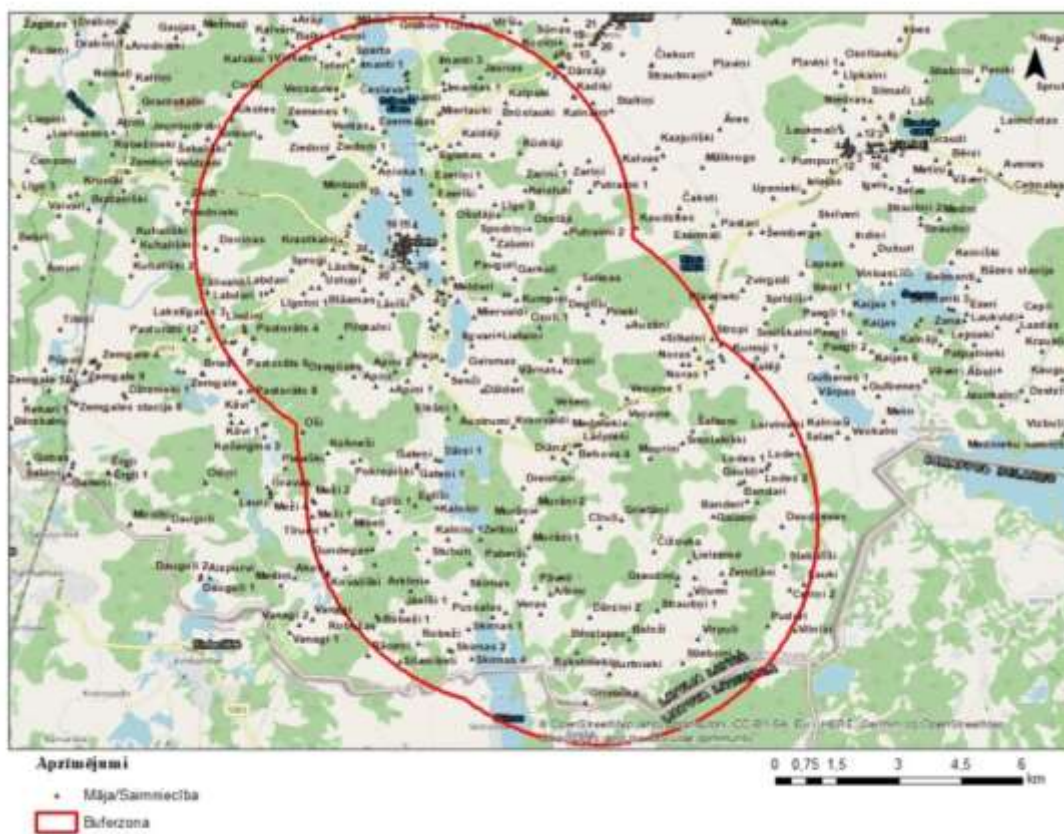
Bakteriālā iedega.

Bakteriālā iedega ir ļoti bīstama augļkoku slimība, kas var izpostīt līdz pat 80% no augļu dārza stādījuma. Inficēties var ābeles, bumbieres, vilkābeles, pīlādži, klintenes, cidonijas, krūmcidonijas, korintes. Tipiskas slimības pazīmes ir brūnas līdz melnas krāsas sačokurojušās lapas, kuras turas klāt zariem, bet izskatās kā apdegušas. Ziedi un augļi vīst, sačokurojas, kļūst tumši, bet nenokrīt un turas pie auga. Bakteriālā iedega sākas no ziedu vai zaru galiem, no tiem baktērija migrē uz lielākiem zariem un izplatās tālāk uz stumbru. Jaunie zaru dzinumi brūnē, kļūst nekrotiski, zaru gali bieži izliecas āķa formā.

Valsts augu aizsardzības dienests pieņem lēmumus par fitosanitāro pasākumu piemērošanu. Lēmumos tiek noteikts, ka vieta, kurā kaitīgais organisms ir konstatēts, tiek atzīta par bakteriālās iedegas perēkli un teritorija 3 km rādiusā ap perēkli – par buferzonu.

Lēmumos noteikts, ka bakteriālās iedegas saimniekaugu (ābeles), bumbieres, vilkābeles, pīlādži, klintenes, cidonijas, krūmcidonijas, korintes, eriototrijas un ugunsērķšķi) ziedēšanas periodā un vismaz divas nedēļas pēc augu ziedēšanas beigām, aizliegts ievest bišu stropus bakteriālās iedegas buferzonā un pārvietot bišu stropus no bakteriālās iedegas buferzonas.

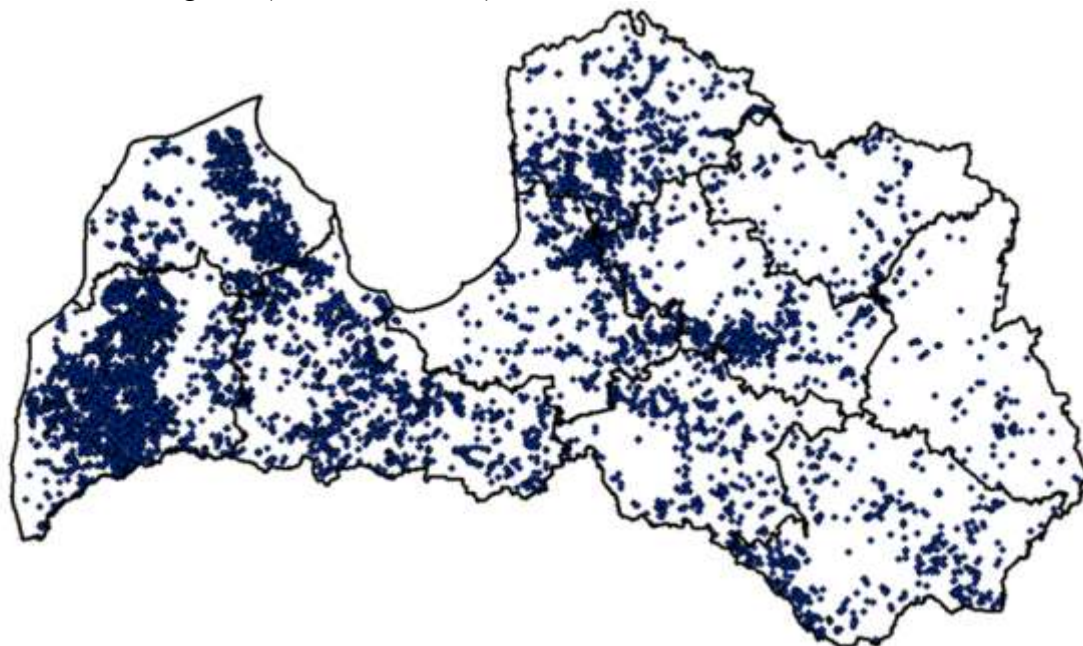
Daugavpils pilsētā bakteriālās iedegas gadījumi nav konstatēti. Savukārt Augšdaugavas novadā Demenes pagastā 2025.gadā ir bijusi konstatēta bakteriālā iedega (skatīt 2.18.attēlu).



2.18.attēls. Bakteriālās iedegas buferzonu atrašanās vietu karte (informācija atjaunināta 05.09.2025)

Akūtā ozolu kalšana.

Ozolu mežaudzes Latvijā aizņem apmēram 9500 ha. Vairāk nekā puse no ozolu mežiem atrodas Kurzemes reģionā (skatīt 2.19.attēlu).



2.19.attēls Ozolu izvietojums Latvijas teritorijā.

Slimība galvenokārt skar nobriedušus ozolus, kas ir vairāk nekā 50 gadus veci un kuru diametrs ir vairāk nekā 30 cm. Slimība ozolus apdraud ne tikai mežos, bet arī parkos, viensētās un apstādījumos. Tā ir bīstama ne tikai Latvijā visbiežāk sastopamajam parastajam ozolam, bet arī citām ozolu sugām, kuras izplatītas apstādījumos.

No inficētā koka stumbra tek tumšs, lipīgs šķidrums, kas izdalās pa mazām, vertikālām plaisām. Plaisu garums 20–25 cm. Šķidruma izdalīšanās vērojama apmēram 1–2 m virs zemes, bet var būt arī augstāk koku stumbrā. Tumšā šķidruma izdalīšanās parasti novērojama pavasarī (martā–jūnijā) un rudenī (oktobrī–novembrī).

Noplēšot koka mizu, ir saskatāmi tumši, slapji, neregulāras formas ievainojumi.

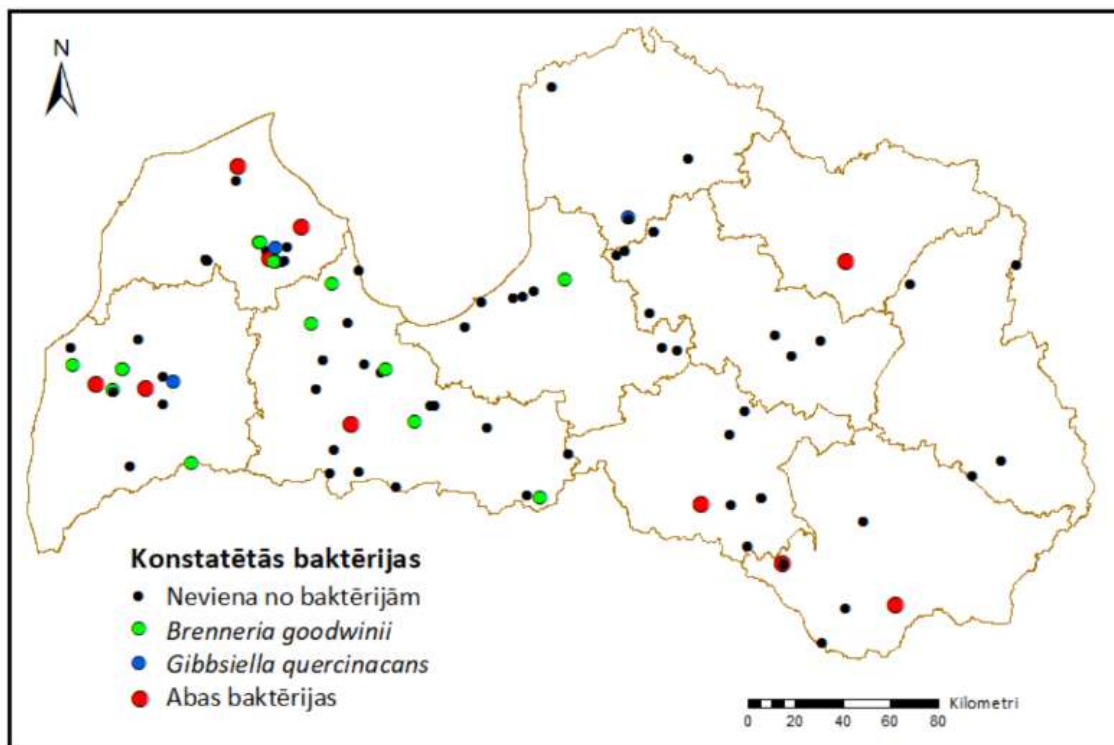
Stumbra sulošanās vietu tuvumā var būt redzami vaboļu radītie D formas izskrejas caurumi 3–4 mm.

Slimībai progresējot, koka vainags izretinās un bieži vērojama zaru galu atmiršana.

Pēc britu zinātnieku domām, ozolu akūtā kalšana ir kompleksa saslimšana, kas attīstās vairāku atšķirīgu faktoru (ne tikai baktēriju) ietekmē. Iespējams, ka sava nozīme slimības attīstībā ir koku sakņu veselības stāvoklim, dažādu sēņu klātbūtnei, šaurspārnu krāšņvabolei, nelabvēlīgiem abiotiskajiem faktoriem (piemēram, sausumam) u.c.

Pētījuma rezultātā ko veica Valsts meža dienests, Latvijas Lauksaimniecības universitātes valsts zinātniskās izpētes mežu apsaimniekošanas aģentūra “Meža pētīšanas stacija”, SIA “Amber wood”, Latvijas Valsts mežzinātnes institūtu “Silava” un Valsts augu aizsardzības dienests tika saņemtas atbildes uz to, kāda ir akūtās ozolu kalšanas slimības izplatība Latvijā, un saņemts novērtējums par slimību izraisīto un izplatību veicinošo dažādu biotisko un abiotisko faktoru kopumu un kā tas saistīts ar baktērijām *Gibbsiella quercinecans* un *Brenneria goodwinii*.

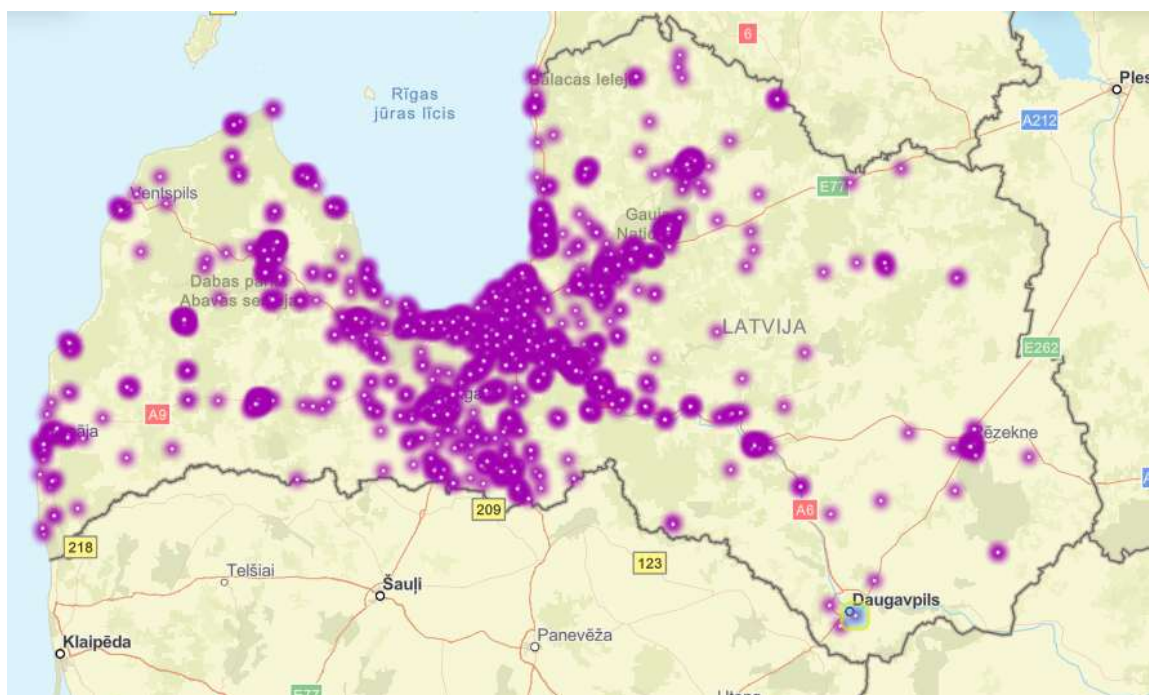
Pētījuma rezultātā Augšdaugavas novada teritorijā arī tika atrastas akūtas ozolu kalšanas pazīmes (skatīt 2.20 attēlu.)



2.20.attēls. Vietas, kur Latvijas teritorijā projekta gaitā veikti apsekojumi un konstatētas AOK izraisošās baktērijas

Spānijas kailgliemezis.

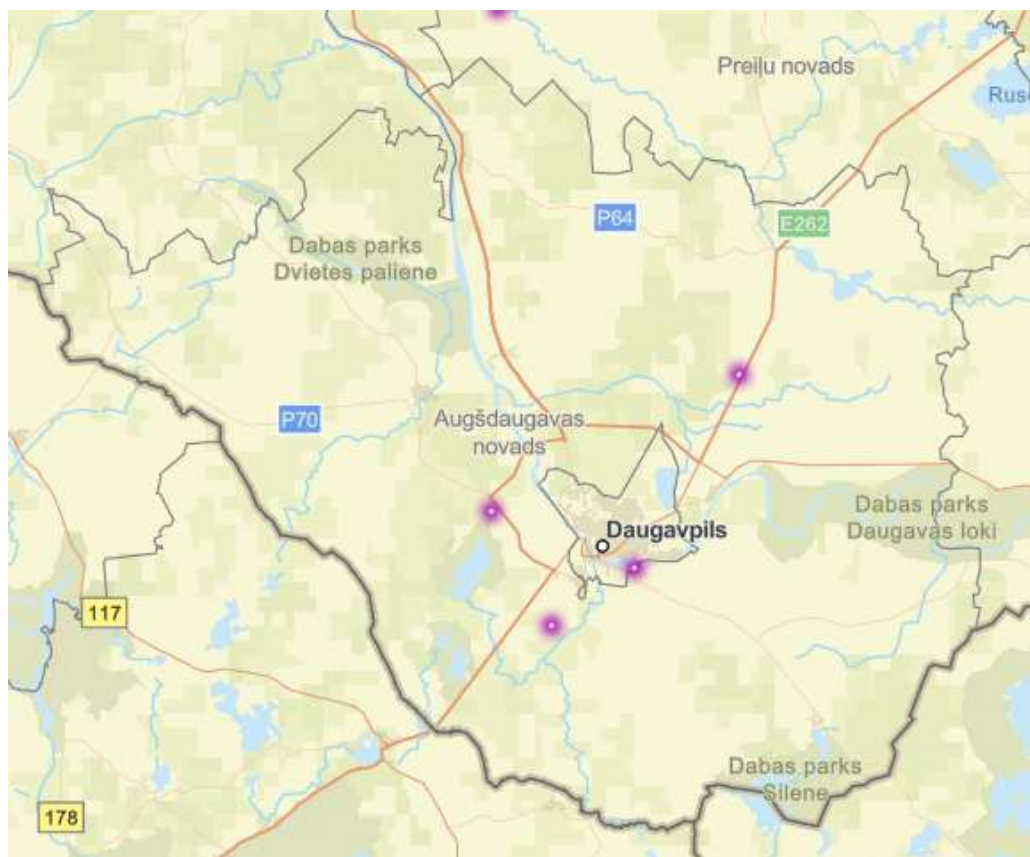
Pateicoties labvēlīgiem laikapstākļiem, Latvijas novados plaši izplatījušies Spānijas kailgliemeži (skatīt 2.21.attēls). To masveida parādīšanos veicinājusi ziemas neesamība, kas ļāvusi kaitēkļa ziemojošām stadijām veiksmīgi pārziemot un jau agri pavasarī sākt savu straujo attīstību un izplatību.



2.21.attēls. Spānijas kailgliemežu izplatība Latvijā.²⁴

²⁴ Sīkāk skatīt - <https://ozols.gov.lv/kartes/apps/sites/#/invazivo-sugu-parvaldnieks/pages/66efe93692754954b17a829b9cec8243>

Daugavpils pilsētā un Augšdaugavas novada teritorijā 2025.gadā ir konstatēti Spānijas kailgliemeži. Skatīt 2.22.attēls.



2.22.attēls. Spānijas kailgliemežu gadījumi Daugavpils pilsētā un Augšdaugavas novadā 2025.gadā.²⁵

Spānijas kailgliemeži ir 7–15 cm gari, sarkanbrūni, brūni vai pat dzeltenīgi. Tie dzīvo tikai vienu gadu, rudenī dēj olas un drīz pēc olu sadēšanas nomirst. Pieaugušie gliemeži ļoti reti pārdzīvo ziemu un, ja kāds arī pārziemo, tas iet bojā pavasarī. Labvēlīgos apstākļos (lietains, mitrs, apmācies, silts laiks) viens īpatnis var sadēt līdz pat 400 oliņām. Piemērotākās vietas olu dēšanai ir augsnes virskārta un plaisas augsnē, komposta kaudzes u.c. Apmēram puse jauno gliemeziņu izšķīlas jau rudenī, bet atlikušie – nākamā gada pavasarī. Ilgstošs silts rudens, mērenas ziemas un lietainas vasaras ir labvēlīgas to izdzīvošanai, līdz ar to Latvijas klimatiskie apstākļi pēdējos gados ir tipiski un atbilstoši to attīstībai.

Gliemeži apgrauž augu zaļās virszemes daļas. Jo gliemezis aug lielāks, jo lielāka ir viņa apetīte. Bojā tauriņziežus, kartupeļus, bietes, kāpostus, burkānus, gurķus, salātus, graudaugus, dekoratīvos augus, ziedaugus u. c. augus. Ņemot vērā Spānijas kailgliemeža vairošanās spējas un apetīti, apdraudēti ir visi zaļie augi dārzos. Sevišķi kaitīgi gliemeži ir mitrā laikā.

Saulainā un sausā dienā gliemeži grūti pamanāmi, taču tie aktīvi barojas naktīs, rīta stundās vai kad ir apmācies un lietains laiks. Dienā gliemeži atrod paslēptuves, kurās paslēpties no saules, lai tā neizžāvē gliemeža jutīgo ķermeni. Ziemujošās olas tiek iedētas augsnes virskārtā, smiltīs vai zem augu atliekām 5 līdz 10 cm dziļumā. Vienuviet dējumā mēdz būt 20–60 olu.

Spānijas kailgliemežu apkarošana prasa rūpīgu un regulāru pieeju, jo šī invazīvā suga ir ļoti pielāgoties spējīga un vairojas strauji. Zemāk apkopotas galvenās apkarošanas metodes:

²⁵ Sīkāk skatīt - <https://ozols.gov.lv/kartes/apps/sites/#/invazivo-sugu-parvaldnieks/pages/66efe93692754954b17a829b9ceec8243>

1. Mehāniskā iznīcināšana:

- Savākšana ar rokām – visefektīvāk no rītiem vai vakaros, kad gliemeži ir aktīvi.

Savāktos gliemežus nedrīkst izmest dabā vai konteinerā, bet jāievieto slēgtā traukā ar:

- sālsūdeni,
- 1% vara sulfāta šķīdumu,
- vai jāaiznes utilizācijai saskaņā ar pašvaldības noteikumiem.

2. Olu iznīcināšana - Spānijas kailgliemeži dēj līdz 500 olu gadā, kas pārziemo augsnē. Olas ir nelielas (ap 2 mm), caurspīdīgas vai bālgani dzeltenīgas. Olas jāsaspiež vai jāievieto iznīcināšanai piemērotā traukā, kā minēts iepriekš.

3. Barjeras un slazdi - Gliemežiem var likt šķēršļus dārzos:

- vara lentes, asas grants, kaļķis, koksnes pelni, olu čaumalas – veido sausu vai asu virsmu, ko tie cenšas izvairīties šķērsot.
- Var izmantot alus slazdus (bļodiņas ar alu), kas pievilina gliemežus.
- Specializētie slazdi, kas nopērkami dārzkopības veikalos.

4. Teritorijas apsaimniekošana:

- Regulāri jāpļauj zāle un jāsavāc augu atliekas, jo kailgliemežiem patīk mitras un aizaugušas vietas.
- Zāli jākompostē slēgtās tvertnēs, nevis atklāti.
- Nedrīkst izmest dārza atliekas mežos, grāvjos, pie ūdenstilpēm, jo tā var izplatīt gliemežus.

5. Stādu un komposta kontrole:

- Pirms iegādāties stādus vai kompostu, pārbaudi, vai tajos nav kailgliemežu vai to olu.
- Pārdotus stādus īpaši rūpīgi jāpārskata, jo gliemeži bieži slēpjas pie saknēm.

6. Bioloģiskās metodes:

- Latvijā nav reģistrētu dabisko ienaidnieku, kas efektīvi kontrolētu šo sugu, taču dažkārt palīdz ezis, skrējējsienāzis, krupji, plēsīgās vaboles u.c.
- Jāveicina bioloģiskās daudzveidības uzturēšana dārzā, lai līdzsvarotu ekosistēmu.

7. Ķīmiskie līdzekļi - Iespējams izmantot gliemežu granulas, taču tās jālieto atbildīgi, tikai reģistrēti līdzekļi, jāizvairās no piesārņojuma un nekaitēt citiem dzīvniekiem vai videi. Izvēlies ekoloģiskākas alternatīvas, piemēram, dzelzs fosfāta bāzes granulas, kas ir drošākas videi.

8. Higiēna pēc apkarošanas darbiem

Darba rīki, apavi, rokas – jānotīra pēc katras apkarošanas reizes, lai neizplatītu olas vai gliemežus uz citiem laukiem.

Ķīmiskai gliemežu ierobežošanai izmanto limacīdus – augu aizsardzības līdzekļus gliemežu ierobežošanai. Latvijā reģistrēti un bez apliecībām nopērkami šādi 3. reģistrācijas klases līdzekļi (limacīdi):

- “Ferramol”,
- “Ferramol Limacide”,

- “Ferronite Slug Granules”,
- “Ironmax Pro”,
- “Substral Limex”
- “Vitrol GB”.

2.10. Bīstamo ķīmisko vielu noplūde

Riska kopsavilkums

Bīstamo ķīmisko vielu noplūde – ražošanas tehnoloģisko procesu būtiski bojājumi, tilpņu, cauruļvadu vai bīstamo vielu pārvadāšanas līdzekļu bojājumi, kas noveduši pie bīstamo vielu noplūdes tādos daudzumos, kas apdraud cilvēku, dzīvnieku veselību un dzīvību, kā arī rada postījumus apkārtējai videi.

Bīstamo ķīmisko vielu noplūde objektā var izraisīt cilvēku upurus, apdraudēt cilvēku dzīvību vai veselību, kā arī radīt kaitējumu videi un lielus materiālos zaudējumus.

Zemāk 2.3. tabulā ir apkopota informācija par paaugstinātas bīstamības objektiem Daugavpils pilsētas un Augšdaugavas novada sadarbības teritorijā, 2.4.tabulā – par citiem objektiem, kas iespējamās avārijas gadījumā var radīt draudus.

2.3. tabula.

Nr. p.k.	Objekta nosaukums	Objekta adrese, tālrunis	Objekta juridiskā adrese, tālrunis	Darbības raksturojums	Bīstamās vielas daudzums (tonnās)
A kategorija					
1.	SIA "INTERGAZ"	Vaļņu iela 30, Daugavpils, 65426146, mob.tel.29264362	Vaļņu iela 30, Daugavpils, 65426146, mob.tel.29264362, 1804	Sašķidrinātās gāzes terminālis	Sašķidrinātās uzliesmojošās gāzes līdz 832,67
2.	SIA "LatRosTrans"	"LRDS Ilūkste", Šēderes pagasts, Augšdaugavas novads, 67715806, mob.tel.20219045	"LRDS Ilūkste", Šēderes pagasts, Augšdaugavas novads, 67715806, mob.tel.20219045	Naftas un naftas produktu transportēšanas uzņēmums	Naftas produkti līdz 124363,12
3.	SIA "LATVIJAS PROPĀNA GĀZE" Latgales reģiona pārvalde	Jelgavas iela 2, Daugavpils, 65431364, mob.tel.29219510	Kurzemes prospekts 19, Rīga, 67815025	Sašķidrinātās naftas gāzes terminālis	Sašķidrinātās naftas gāzes līdz 240
4.	VAS "Latvijas dzelzceļš" Daugavpils dzelzceļa stacija	Piekrastes iela 22, Daugavpils, 65488075	Gogoļa iela 3, Rīga, 67234940, 67232144, 67233743	Dzelzceļa stacija	–
B kategorija					
5.	SIA "CCT"	Spaļu iela 12, Daugavpils, 26871646	Matīsa iela 46–6, Rīga, 26871646	Naftas produktu bāze	Naftas produkti līdz 11000
6.	SIA "LDZ ritošā sastāva serviss" Lokomotīvu remonta centra Daugavpils ražotne	2. Preču iela 30, Daugavpils, 65487212, 27895529, 28682852	Gogoļa iela 3, Rīga, 65487208	Naftas produktu bāze	Naftas produkti līdz 8468
7.	SIA "Latvijas nacionālā nekustamo īpašumu aģentūra"	Jelgavas iela 2a, Daugavpils, 65407612, 29590622	Katrīnas dambis 14–104, Rīga, 67508427	Naftas produktu bāze	Naftas produkti – līdz 3726
C kategorija					
8.	A/S "Viada Baltija" degvielas/gāzes	Vidzemes iela 1d, Daugavpils, 67301505	Alīses iela 3, Rīga, 67475500	Degvielas uzpildes stacija	Naftas produkti

	uzpildes stacija "Daugavpils 2"				līdz 88,09, sašķidrinātās naftas gāzes līdz 2,99
9.	A/S "Viada Baltija" degvielas/gāzes uzpildes stacija "Daugavpils 4"	18. novembra iela 119, Daugavpils, 67301547	Alīses iela 3, Rīga, 67475500	Degvielas uzpildes stacija	Naftas produkti līdz 43,88, sašķidrinātās naftas gāzes līdz 6,26
10.	SIA "INTERGAZ" gāzes uzpildes stacija Nr. 3	Cietokšņa iela 80, Daugavpils, 65427387	Vaļņu iela 30, Daugavpils, 65426146, mob.tel.29264362, 1804	Degvielas uzpildes stacija	Sašķidrinātās naftas gāzes līdz 14,7
11.	SIA "Circle K Latvia" degvielas uzpildes stacija "Daugavpils-1"	Ventspils iela 28, Daugavpils, mob.tel.25488912	Duntes iela 6, Rīga, 67088100	Degvielas uzpildes stacija	Naftas produkti līdz 117,57, sašķidrinātās naftas gāzes līdz 3,25
12.	SIA "Circle K Latvia" degvielas uzpildes stacija "Daugavpils-2"	Stacijas iela 97a, Daugavpils, mob.tel.25488927	Duntes iela 6, Rīga, 67088100	Degvielas uzpildes stacija	Naftas produkti līdz 117,57
13.	SIA "Latvijas Propāna gāze" automātiskā gāzes uzpildes stacija "Daugavpils 1"	Jelgavas iela 2, Daugavpils, mob.tel.29219510	Kurzemes prospekts 19, Rīga, 67815025	Degvielas uzpildes stacija	Sašķidrinātās naftas gāzes līdz 5,4
14.	SIA "Latvijas Propāna gāze" automātiskā gāzes uzpildes stacija "Daugavpils 3"	Dostojevska iela 6, Daugavpils, mob.tel.29219510	Kurzemes prospekts 19, Rīga, 67815025	Degvielas uzpildes stacija	Sašķidrinātās naftas gāzes līdz 6
15.	SIA "Ingrid A"	Vaļņu iela 2 un 2A, Daugavpils, 65429425	Vaļņu iela 2, Daugavpils, 65429425	Naftas produktu bāze	Naftas produkti līdz 2126
16.	SIA "IT MEGA"	Vaļņu iela 4N, Daugavpils, mob.tel.26877676	Liginišķu iela 18-4, Daugavpils, mob.tel.26877676	Naftas produktu bāze	Naftas produkti līdz 1876,33
17.	SIA "BIZNES SOLUTIONS"	Odu iela 10, Daugavpils, mob.tel.27073909	Odu iela 10, Daugavpils, mob.tel.27073909	Naftas produktu bāze	Naftas produkti līdz 2340
18.	SIA "Ingrid A"	Silenes iela 1, Daugavpils, 65421950, mob.tel.29620717	Vaļņu iela 2, Daugavpils, 65429425	Degvielas uzpildes stacija	Naftas produkti līdz 76
19.	SIA "Ingrid A"	18. novembra iela 203A, Daugavpils	Vaļņu iela 2, Daugavpils, 65429425	Degvielas uzpildes stacija	Naftas produkti līdz 72
20.	SIA "Latvijas nacionālā naftas kompānija"	Vizbuļu iela 8a, Daugavpils, 65476404	Jelgavas iela 2a, Daugavpils, 65407612	Degvielas uzpildes stacija	Naftas produkti līdz 26,5, sašķidrinātās naftas gāzes līdz 3,9
21.	VIADA Ilūkste	Pilskalne, Pilskalnes pag., Augšdaugavas novads, 67301574	Jelgavas iela 2a, Daugavpils, 65407612	Degvielas uzpildes stacija	Naftas produkti līdz 42,5, sašķidrinātās naftas gāzes līdz 3

22.	PAS "Daugavpils siltumtīkli" siltumcentrāle Nr. 1	18. novembra iela 2, Daugavpils, 65407533, 26352342	18. novembra iela 4, Daugavpils, 65407533	Siltumenerģijas ražošana, mazuta saimniecība	Mazuts – līdz 960
23.	Lauksaimniecības pakalpojumu kooperatīvā sabiedrība "SĒLIJAS ĀRES"	"Zālītes 1", Šēderes pagasts, Augšdaugavas novads	"Zālītes", Vitruški, Eglaines pagasts, Ilūkstes novads, 29249017	Graudu kalte	Sašķidrinātās naftas gāzes – līdz 10,61
24.	Lauksaimniecības pakalpojumu kooperatīvā sabiedrība "LATRAPŠ"	Viršu iela 56, k-1/56d, Daugavpils	Lietuvas iela 16A, Eleja, Elejas pagasts, Jelgavas novads, 63025898	Graudu kalte	Sašķidrinātās naftas gāzes – līdz 21,23
24.	SIA "EAST METAL"	Stikla iela 7b, 7d, 7g, 7c, 7e un 7p, Daugavpils, 20089679	Uzvaras 55a, Dobeles novads, 63781704	Metāla konstrukciju ražotne	Sašķidrinātās naftas gāzes – līdz 5,2, acetilēns – līdz 1,7, skābeklis – līdz 1,2
25.	AS "TUKUMA STRAUME"	"Dzirnavnieks", Stropi, Naujenes pagasts, Augšdaugavas novads	"Straume", Tumes pagasts, Tukuma novads, 63181227	Graudu pārstrādes uzņēmums	Sašķidrinātās naftas gāzes – līdz 16,5

2.4. tabula.

Nr. p.k.	Objekta nosaukums	Objekta adrese, tālrunis	Objekta juridiskā adrese, tālrunis	Darbības raksturojums
Objekti, kuri neatbilst Ministru kabineta 2017.gada 19.septembra noteikumu Nr.563 "Paaugstinātas bīstamības objektu apzināšanas un noteikšanas, kā arī civilās aizsardzības un katastrofas pārvaldīšanas plānošanas un īstenošanas kārtība"				
1.	SIA "Ingrid A"	Varšavas iela 17a, Daugavpils 654 29425	Vaļņu iela 2, Daugavpils, 654 29425	Degvielas uzpildes stacija
2.	SIA "Ingrid A"	Stacijas iela 48, Daugavpils 654 29425	Vaļņu iela 2, Daugavpils, 654 29425	Degvielas uzpildes stacija
3.	SIA "Latvijas nacionālā naftas kompānija"	Cietokšņa iela 82, Daugavpils 654 26514	Jelgavas iela 2a, Daugavpils, 654 07612	Degvielas uzpildes stacija
4.	A/S "Viada Baltija" degvielas uzpildes stacija "Daugavpils 1"	Nometņu iela 99d, Daugavpils 67301504	Alīses iela 3, Rīga, 67475500	Degvielas uzpildes stacija
5.	SIA "Neste Latvija" DUS "Daugavpils II"	Dostojevskas iela 6, Daugavpils 80009006	Bauskas iela 58a, Rīga 66013355	Degvielas uzpildes stacija
6.	SIA "Neste Latvija" DUS "Daugavpils I"	Smilšu iela 32, Daugavpils 80009006	Bauskas iela 58a, Rīga 66013355	Degvielas uzpildes stacija
7.	A/S "Viada Baltija" degvielas un gāzes uzpildes stacija "Daugavpils 3"	Višķu iela 17L, Daugavpils 67301546	Alīses iela 3, Rīga, 67475500	Degvielas uzpildes stacija

8.	Latvijas Nafta 90. Degvielas uzpildes stacija	“Salas”, Nīcgales muiža, Nīcgales pagasts, Augšdaugavas novads 654 19911	Lubānas iela 66, Rīga 67226475	Degvielas uzpildes stacija
9.	A/S “Virši - A”, Degvielas uzpildes stacija “Ilgas”	“Ilgas”, Stropica, Naujenes pagasts, Augšdaugavas novads 654 38054	Kalna iela 17, Aizkraukle, Aizkraukles pagasts, Aizkraukles novads 65133689	Degvielas uzpildes stacija
10.	SIA “ASTARTE- NAFTA” DUS Nr.36	“Catlakši”, Catlakši, Višķu pagasts, Augšdaugavas novads 654 29615	Brīvības iela 60, Dobele, Dobeles novads 63026342	Degvielas uzpildes stacija

Iespējamās avārijas degvielas uzpildes un gāzes uzpildes stacijās saistītas ar degvielas/gāzes noplūdi tvertņu uzpildīšanas laikā, tvaiku/gāzes sprādzienbīstamu koncentrāciju veidošanos gaisā un tvaiku/gāzes gaisa maisījuma aizdegšanos. Tvaiku/gāzu maisījuma aizdegšanos var izsaukt elektroinstalāciju un iekārtu bojājumi, ugunsdrošības prasību neievērošana objektā, zibens izlāde, ugunsgrēki blakus esošajās teritorijās un tiši bojājumi (terorisms). Tvaiku/gāzes gaisa maisījuma eksplozijas gadījumā tuvumā esošās ēkas var tikt sagrautas vai daļēji bojātas, cilvēkiem iespējami ausu bungādiņu bojājumi, savainojumi no lidojošām šķembām un pat letāls iznākums.

Izplūdušās bīstamās ķīmiskās vielas var neatgriezeniski ietekmēt cilvēku veselību vai pat izraisīt viņu bojāeju, radīt ievērojamu vides (ekosistēmas) piesārņojumu, radīt lielus materiālos zaudējumus, kā arī iniciēt sprādzienu, ugunsgrēku. Bīstamā ķīmisko vielu noplūde ir vērtējama kā vidējais risks ar vidēju seku ietekmi.

Paaugstinātas bīstamības zonas ir dzelzceļa mezglos (Rēzeknē, Daugavpilī, Krustpilī, Jelgavā, Rīgā, Ventpilī, Liepājā), uz dzelzceļa tiltiem, vienlīmeņa dzelzceļa pārbrauktuvēm, kur dzelzceļš krustojas ar autoceļiem. Šajos objektos, pieaugot avārijas bīstamības iespējamībai, notikuma sekas var mainīties no nenozīmīgām līdz katastrofālām, ņemot vērā to, ka bīstamās kravas pārvadā arī caur apdzīvotām vietām, radot apdraudējumu cilvēku veselībai un videi.

Var secināt, ka dzelzceļa avārijas, katastrofas utt. risks, kas saistītas ar naftas, naftas produktu un ķīmisko kravu pārvadāšanu, ir liels, jo tieši Daugavpils valstspilsētas centrā atrodas Daugavpils Šķīrotavas stacija. Daugavpils stacijā "Šķīrotava" pastāvīgi atrodas ap 2000 vagonu. Pašlaik Šķīrotava pieņem 850 metrus garus vilcienu sastāvus. Kā piemēru var minēt 2012.gada janvārī Augšdaugavas novadā - kravas vilciena apgāšanās, naftas produktu piesārņojums.

Autotransporta avārijas var izraisīt autotransporta tehniskais stāvoklis, satiksmes drošības noteikumu neievērošana, kā arī terorisms. Paaugstinātu bīstamību rada nekvalitatīvi ceļu segumi un transportlīdzekļu intensīva kustība pa ceļiem, kas ved cauri apdzīvotām vietām.

Avārijas uz dzelzceļa un autotransporta avārijas var izraisīt sprādzienus, ugunsgrēkus vai arī bīstamo ķīmisko vielu noplūdi, radot cilvēku upurus un vides piesārņošanu.

Dažādu iemeslu dēļ (nelabvēlīgi laika apstākļi, dispečeru kļūdas, terora akts, gaisa kuģu tehniskie bojājumi u.c.) var notikt aviācijas nelaimes gadījumi. Tas rada draudus gaisa kuģī esošajiem pasažieriem un iedzīvotājiem gaisa kuģa nogāšanās vietā.

Preventīvos, gatavības, reaģēšanas un seku likvidēšanas bīstamu ķīmisko vielu noplūdes apdraudējumus skatīt “2.pielikums. Preventīvie, gatavības, reaģēšanas un seku likvidēšanas pasākumi.”

Kopumā bīstamo ķīmisko vielu noplūdes risks Daugavpils valstspilsētā un Augšdaugavas novadā tiek vērtēts kā **vidējs risks ar zemu varbūtību.**

Kā iedzīvotājiem rīkoties bīstamu ķīmisku vielu noplūdes laikā skatīt *12.8.pielikums. Kā rīkoties bīstamu ķīmisku vielu noplūdes laikā.*

2.11. Avārija naftas produktu cauruļvada transporta infrastruktūrā

Riska kopsavilkums

Latvijā tranzīta un loģistikas sistēmā ietilpst maģistrālie naftas produktu cauruļvads (cauruļvada garums Latvijas teritorijā - 340 km).

Maģistrālā naftas produktu cauruļvada avārija – ar naftas produktu cauruļvadu izmantošanu saistīts notikums, kurš radījis apdraudējumu cilvēkiem, videi vai īpašumam, kā arī radījis vai rada būtiskus materiālos un finansiālos zaudējumus un pārsniedz atbildīgo valsts un pašvaldības institūciju ikdienas spējas novērst notikuma postošos apstākļus.

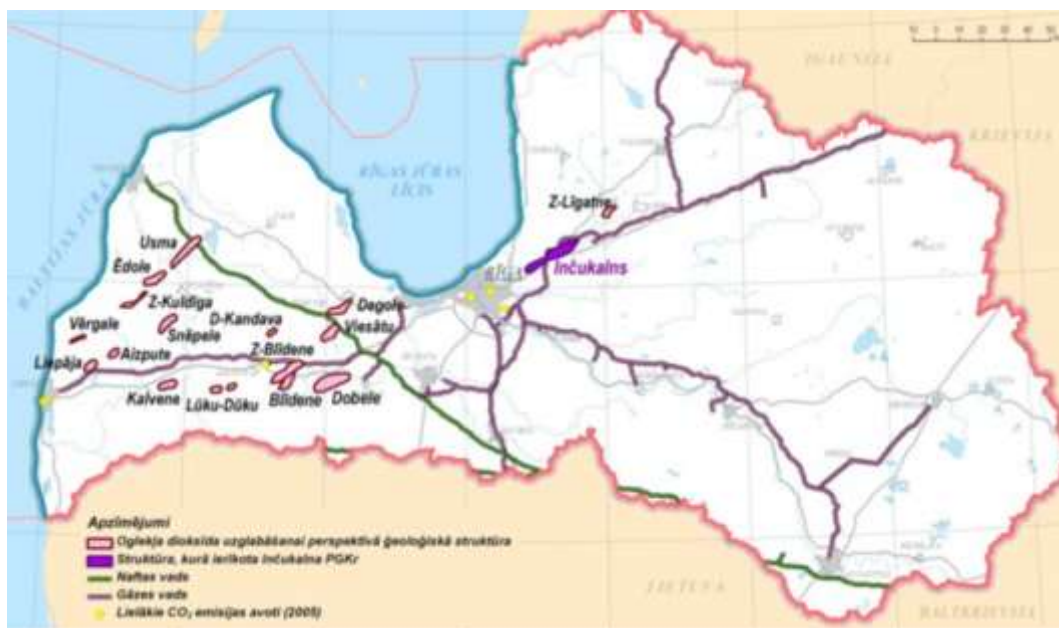
Maģistrālā naftas produktu cauruļvada avārija var notikt dažādu iemeslu dēļ, piemēram, cauruļvada tīša bojāšana, naftas produktu cauruļvada nolietojums, naftas produktu cauruļvada bojājums dabas katastrofas (plūdi, ugunsgrēks) ietekmē, terora akts, cilvēciskā faktora radītā kļūda.

Naftas produktu noplūdes rezultātā var rasties grunts un ūdenstilpņu piesārņojums, kā arī tiks nodarīti lieli zaudējumi infrastruktūrai.

Augšdaugavas novada teritorijai cauri iet visai valstij stratēģiski svarīgs objekts: naftas vads, ko apkalpo SIA “Latvian Transit”. Naftas vads iet cauri 7 novada pagastiem – Kalkūnes, Laucesas, Salienas, Skrudalienas, Sventes, Šēdere, Vecsalienas pagasti un arī cauri Daugavpils valstspilsētas daļai. Augšdaugavas novada Šēderes pagastā atrodas šī uzņēmuma naftas pārsūkņēšanas stacija. Cauruļvadu tīklu veido trīs galvenie cauruļvadi. Polockas–Ventspils MNPC (Maģistrālais naftas produktu cauruļvads) stiepjas no Baltkrievijas robežas līdz Ventspils ostai. MNPC diametrs ir 530 mm, tas šķērso 330 km pāri Latvijai, kā arī vēl iestiepjas 86 km Lietuvā. Cauruļvads gadā spēj transportēt līdz 8 miljoniem tonnu dīzeļdegvielas, un tam ir sūkņu stacijas gan Ilūkstē, gan Džūkstē. Ilūkstē uzglabāšanas terminālis var uzglabāt 160 000 m³ naftas produktus un ir aprīkots ar automatizētām ugunsdzēsības sistēmām.

Šobrīd cauruļvadi ir dīkstāvē, taču iekonservēti un gatavi izmantošanai. Tie ir iztukšoti, iztīrīti un apstrādāti ar ķīmikālijām, izmantojot virzuļa izspiešanas procesu, pēc tam tos piepildot ar inertu gāzi un nodrošinot iespēju droši nākotnē transportēt jebkuru piemērotu produktu, tajā skaitā naftas produktus, dabas gāzi, ūdeņradi, utml.

Avāriju risks, kas saistīts ar maģistrālā naftas produktu cauruļvadu lietošanu, vērtējams kā **vidējais risks** ar **zemu varbūtību**. Naftas produktu noplūdes rezultātā var rasties grunts un ūdenstilpņu piesārņojums, kā arī var tikt nodarīti lieli zaudējumi infrastruktūrai.



2.23. attēls. Maģistrālo gāzesvadu un naftas vadu izvietojums Latvijas teritorijā

Preventīvos, gatavības, reaģēšanas un seku likvidēšanas pasākumus Avārijas naftas produktu cauruļvada transporta infrastruktūrās skatīt “2.pielikums. Preventīvie, gatavības, reaģēšanas un seku likvidēšanas pasākumi.”

2.12. Avārija dabasgāzes apgādes sistēmā

Riska kopsavilkums

Latvijā dabasgāzes apgādes sistēmu veido dabasgāzes pārvades, krātuves un sadales sistēmas.

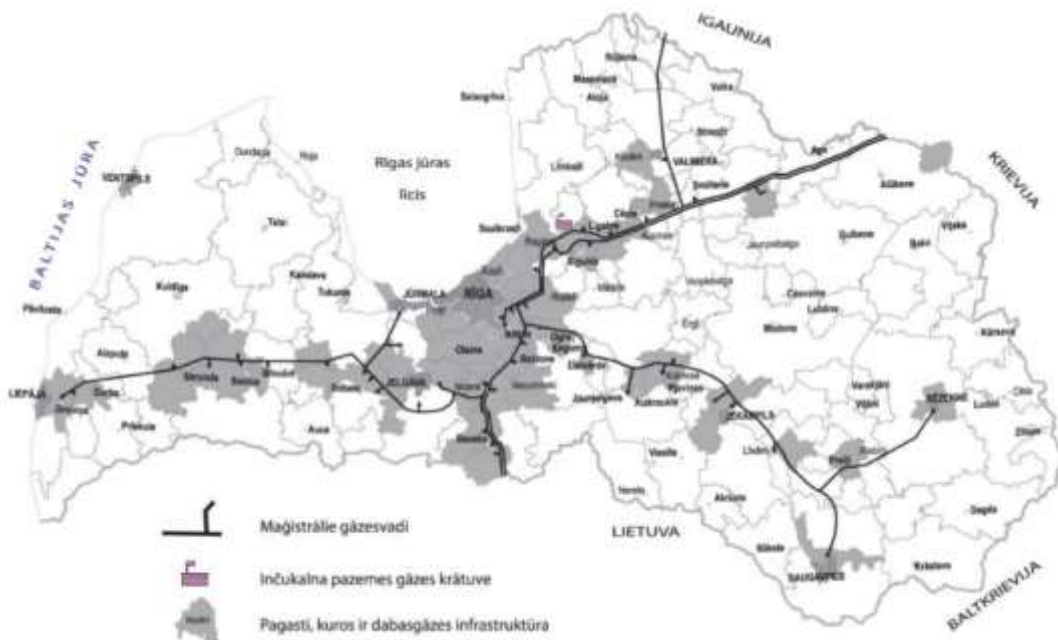
Dabasgāzes pārvades sistēma sastāv no cauruļvadu sistēmas, to kopējais garums Latvijas teritorijā ir 1 188 km un tās maksimālais darba spiediens var sasniegt līdz 55 bar, ar visiem pārvades funkciju veikšanai nepieciešamajiem objektiem, t.sk. 40 gāzes regulēšanas stacijām, 2 gāzes regulēšanas mezgliem un gāzes mērīšanas stacijām. Dabasgāzes pārvades sistēmas (maģistrāliem) cauruļvadiem pēc katriem 20 – 25 km ir ierīkoti krāni, kas nodrošina dabasgāzes plūsmas vadību.

Dabasgāzes krātuves sistēma sastāv no Inčukalna pazemes gāzes krātuves, kuru izmanto dabasgāzes uzglabāšanai. Inčukalna pazemes gāzes krātuve ir izvietota Krimuldas pagastā, pazemes krātuve aizņem teritoriju no Vangažiem līdz Siguldai un tās kopējā ietilpība ir 4,5 miljardi m³ gāzes.

Dabasgāzes sadales sistēma – dabasgāzes cauruļvadu sistēma ar visiem sadales funkciju veikšanai nepieciešamajiem objektiem, kurus izmanto dabasgāzes transportēšanai no dabasgāzes pārvades sistēmas līdz lietotāja sistēmas piederības robežai.

Avārija dabasgāzes apgādes sistēmā vērtējama kā notikums ar nozīmīgu risku. Dabasgāzes noplūdes gadījumā var rasties sprādzienbīstama gāzes koncentrācija, kas tālāk var novest pie gāzes mākoņa uzliesmojuma (sprādziena) un ugunsgrēka, kā rezultātā var rasties ēku un būvju sagrūvumi, meža un kūdras purvu ugunsgrēki, traucējumi siltumapgādes sistēmu un ražošanas procesu darbībā.

Maģistrālais gāzes vads Rīga – Daugavpils nodrošina Jēkabpili, Līvānus un Daugavpili ar dabas gāzi. Gāzes vads šķērso Augšdaugavas novada teritoriju gar Daugavas labo krastu.



2.24 attēls. Maģistrālie gāzes vadi

Avāriju risks, kas saistīts ar dabasgāzes pārvades sistēmām un cauruļvadu lietošanu, vērtējams kā **nozīmīgs risks ar vidējo varbūtību**. Pie dabasgāzes noplūdes var rasties sprādzienbīstama gāzes koncentrācija, kas tālāk var novest pie gāzes mākoņa uzliesmojuma (sprādziena) un ugunsgrēka, kā rezultātā var rasties ēku un būvju sagrūvumi, meža un kūdras purvu ugunsgrēki, traucējumi siltumapgādes sistēmu un ražošanas procesu darbībā.

Preventīvos, gatavības, reaģēšanas un seku likvidēšanas pasākumus Avārijas dabasgāzes apgādes sistēmās skatīt “2.pielikums. Preventīvie, gatavības, reaģēšanas un seku likvidēšanas pasākumi.”

Kā iedzīvotājiem rīkoties, kad notiek avārija dabasgāzes apgādes sistēmā skatīt 12.9.pielikums. *Kā rīkoties dabasgāzes apgādes sistēmas avārijas laikā.*

2.13. Radiācijas avārijas

Riska kopsavilkums

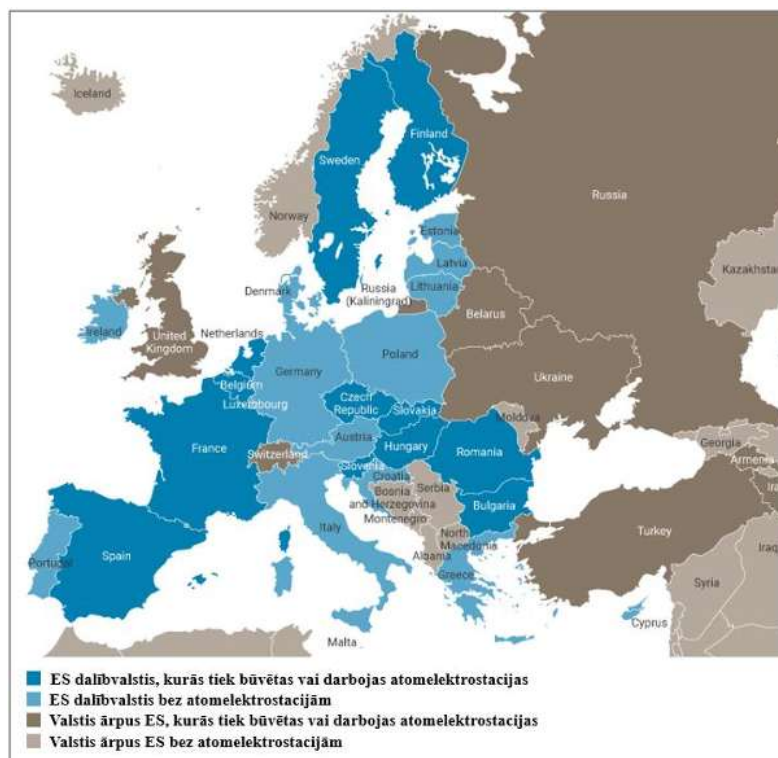
Radiācijas avārija ir gadījums, kas saistīts ar jonizējošā starojuma avotu un kura izraisītās sekas rada noteikto jonizējošā starojuma dozas limitu pārsniegšanu un kaitējumu vai kaitējuma draudus.

Radiācijas avārijas cēlonis var būt saistīts ar ugunsgrēku, terora aktu, diversiju un radiācijas drošības normu neievērošanas, veicot darbības ar jonizējoša starojuma avotu. Radioaktīvā piesārņojuma cēlonis var būt arī kodolavārija pārobežas kodolobjektā, kā rezultātā nepieciešama starptautiska sadarbība katastrofas pārvarēšanai.

Radiācijas avārijas sekas var izpausties kā apdraudējums cilvēka veselībai un dzīvībai, vides piesārņojums, pārtikas un dzeramā ūdens piesārņojums vai īpašuma bojājums vai zaudējums (piesārņojuma gadījumā). Svarīgākais radiācijas avāriju situācijās ir institūciju koordinēta sadarbība un spēja operatīvi pieņemt lēmumus. Radiācijas avārijas gadījumā cilvēki var tikt ietekmēti psiholoģiski un iestāties arī panikas situācijas, kas ir viens no riska faktoriem.

Nepieciešamības gadījumā radiācijas avāriju seku apzināšanai, likvidēšanai ir iespēja piesaistīt citu valstu resursus, izmantojot Starptautiskās atomenerģijas aģentūras tīklu.

Pasaulē kopumā darbojas 411 atomelektrostacijas (turpmāk - AES), 27 AES darbība ir apturēta, kā arī tiek būvētas vēl 58 AES (Starptautiskās atomenerģijas aģentūras dati uz 31.12.2022.). Eiropā esošo AES izvietojums ir redzams 2.25.attēlā.



Latvijas tuvumā atrodas vairākas AES. Izvērtējot kodolavāriju risku, ņem vērā deviņas darbojošās AES (arī Baltkrievijas AES), kas atrodas ~500 km attālumā no Latvijas (skat.

2.26.attēls un 2.27.attēls). Saistībā ar notikumiem Ukrainas kodolobjektos tiek vērtēti riski arī tālākās AES no Latvijas. Černobiļas AES tipa kodolreaktori vēl darbojas Ļeņingradas AES (divi reaktori) un Smoļenskas AES.



AES statuss*	AES nosaukums	Attālums no Latvijas teritorijas sauszemes robežas, km
Darbojošās AES	Baltkrievijas AES	110
	Loviisas AES, Somija	265
	Oskarshammas AES, Zviedrija	270
	Ļeņingradas AES, Krievija	275
	Forsmarkas AES, Zviedrija	375
	Olkiluoto AES, Somija	390
	Smoļenskas AES, Krievija	395
	Kaļiņinas AES, Krievija	435
	Rivnes AES, Ukraina	490
Demontāžai nodotās AES	Ignalinas AES, Lietuva	8
	Barsebaka – 2, Zviedrija	500

2.27.attēls. Līdz 500 km attālumā no Latvijas robežas esošās atomelektrostacijas

Aizsardzības pasākumi AES avāriju gadījumā tiek iedalīti:

Steidzami aizsardzības pasākumi, kurus jāveic nekavējoties (dažu stundu laikā līdz vienai dienai):

- iedzīvotāji un avārijas likvidēšanas darbinieki: uzturēšanās telpās vai daļēja uzturēšanās telpās, joda profilakse, evakuācija, piekļuves ierobežošana vai kontrole, darbības, lai samazinātu radionuklīdu iekļūšanu organismā, cilvēku dezaktivācija, to personu identifikācija, kurām nepieciešama veselības pārbaude, un avārijas likvidēšanas darbinieku aizsardzība. Lai samazinātu jonizējošā starojuma ietekmi, avārijas reaģēšanas sākuma posmā var tikt ierobežotas ārpus telpu aktivitātes un publiskie pasākumi, kā arī darbs ārpus telpām;
- pārtikas produkti un citas preces: pārtikas ražošanas un preču (izejvielu) aizsardzība, potenciāli radioaktīvi piesārņotas pārtikas vai dzeramā ūdens lietošanas novēršana, pārtikas un preču tirdzniecības ierobežojumi;
- dzīvnieki: pārvietošana uz telpām. Veic darbības, lai samazinātu radionuklīdu iespējamo iekļūšanu dzīvnieka organismā. Dzīvnieku barību, ja tā atrodas uz lauka, iespēju robežās pasargā no radioaktīvā piesārņojuma.

Agrīnās aizsardzības pasākumi, kas tiek īstenoti no dažām dienām līdz vairākām nedēļām:

- papildus steidzamajiem aizsardzības pasākumiem ietver arī aizsardzības pasākumus, kas vērsti uz darbinieku, kas nav avārijas likvidēšanas darbinieki, kā arī vides un rūpnieciskos jautājumus. Sākotnēji piemērotie aizsardzības pasākumi tiek turpināti, pastiprināti, mīkstināti vai atcelti un var tikt ieviesti jauni pasākumi, piemēram, pārtikas, dzīvnieku barības un dzeramā ūdens lietošanas ierobežojumi, pārvietošana, piesārņotu pārtikas produktu un dzīvnieku barības ilgtermiņa lietošanas ierobežošana teritorijās, kurās konstatēts vai iespējams radioaktīvais piesārņojums, un to personu reģistrācija, kurām nepieciešama veselības uzraudzība.

Citi reaģēšanas pasākumi – veselības uzraudzība, konsultācijas un ārstēšana, reģistrācija un ilgtermiņa veselības uzraudzība, psiholoģisko konsultāciju sniegšana un sabiedrības informēšana un citas darbības neradioloģisko seku mazināšanai un sabiedrības pārliecināšanai.

Transporta aizsardzība - Kodolavārijas sākuma posmā var būt piemēroti satiksmes (ceļu, dzelzceļa, jūras, aviācijas), ostu un lidostu ierobežojumi, lai samazinātu kravas un transporta līdzekļu piesārņošanu un palielinātu transporta kustību efektivitāti jomās, kur tas nepieciešams, piemēram, organizējot cilvēku evakuāciju.

Īpašuma aizsardzība - Kodolavārijas sākuma posmā līdz vairāku desmitu kilometru attālumā no atomelektrostacijas var būt nepieciešams samazināt ventilāciju, lai mazinātu

piesārņojumu iekšstelpās, automašīnās, rūpnīcās un ražošanas telpās, sabiedriskajās un komerciālajās ēkās.

Pasaulē ir dažāda veida AES, kuru ietekme uz cilvēkiem un vidi ir atšķirīga. Avārijas situāciju gadījumā teritorija ap AES tiek iedalīta četrās zonās:

1. Priekšlaicīgo drošības pasākumu zona;
2. Steidzamo drošības pasākumu zona;
3. Paplašinātā drošības pasākumu zona;
4. Pārtikas un preču drošības pasākumu zona.

1) Priekšlaicīgo drošības pasākumu zona:

3-5 km apkārt AES Teritorija, kurā veikti sagatavošanās darbi, lai informētu sabiedrību un ļautu sabiedrībai uzsākt steidzamos aizsardzības pasākumus un reaģēt uz trauksmi stundas laikā no brīža, kad AES vadība izsludina vispārējo trauksmi (negadījums ar reālu vai potenciālu atmosfēras piesārņojuma risku). Galvenais mērķis – uzsākt aizsardzības pasākumus un reaģēt uz trauksmi pirms notikusi radioaktīvo materiālu noplūde no objekta, lai novērstu vai mazinātu ietekmi uz sabiedrību. Zonas robeža tiek noteikta tā, lai saīsinātu evakuācijas laiku. Priekšlaicīgo drošības pasākumu zonā esošo cilvēku evakuācijai aiz steidzamo drošības pasākumu zonas robežām ir lielāka prioritāte nekā nākošajā zonā (steidzamo drošības pasākumu zonā) esošo cilvēku evakuācijai. Nepieciešams nodrošināt, lai tiktu pasargāts personāls iestādēs, no kurām nav iespējama vai ir apgrūtināta nekavējoša evakuācija (slimnīcas, pansionāti, cietumi u.tml.).

Aizsardzības pasākumi šajā zonā:

- Uzturēšanās telpās līdz evakuācijai. Uzturēšanās telpās piemēro ne ilgāk par 48 stundām.
- Joda profilakse.
- Pasākumi, lai samazinātu iespēju radioaktīvajam piesārņojumam iekļūt cilvēka ķermenī (neēst, nedzert, nesmēķēt, nelikt rokas pie mutes, ja tās nav nomazgātas, un neveikt citas darbības, kas varētu radīt putekļus, kuri var nokļūt organismā).
- Evakuācija (jānodrošina aiz nākamās zonas – steidzamo drošības pasākumu zonas).

2) Steidzamo drošības pasākumu zona:

15-30 km apkārt AES Teritorija, kurā veikti rūpīgi sagatavošanās darbi, lai informētu sabiedrību un ļautu sabiedrībai uzsākt steidzamos aizsardzības pasākumus un reaģēt uz trauksmi stundas laikā no brīža, kad AES vadība izsludina vispārējo trauksmi (negadījums ar reālu vai potenciālu atmosfēras piesārņojuma risku). Galvenais mērķis – uzsākt aizsardzības pasākumus un reaģēt uz trauksmi, pirms notikusi radioaktīvo materiālu noplūde no objekta, taču tādā veidā, lai tas netraucētu veikt aizsardzības pasākumus priekšlaicīgo drošības pasākumu zonā. Nepieciešams nodrošināt, lai tiktu pasargāts personāls zonā esošajās iestādēs, no kurām nav iespējama vai ir apgrūtināta nekavējoša evakuācija (slimnīcas, pansionāti, cietumi u.tml.). Līdz evakuācijai personām jāatrodas iekšstelpās, jāaizver logi un durvis, turpmākām instrukcijām jāseko līdz sabiedriskajos medijos. Šajā zonā ir paredzama joda profilakse.

Aizsardzības pasākumi šajā zonā:

- Uzturēšanās telpās līdz evakuācijai. Uzturēšanās telpās piemēro ne ilgāk par 48 stundām.
- Pasākumi, lai samazinātu iespēju radioaktīvajam piesārņojumam iekļūt cilvēka ķermenī (neēst, nedzert, nesmēķēt, nelikt rokas pie mutes, ja tās nav nomazgātas, un neveikt citas darbības, kas varētu radīt putekļus, kuri var nokļūt organismā).
- Joda profilakse.
- Evakuācija, ja ir paredzama nopietna radioaktīvo vielu noplūde.

3) Paplašinātā drošības pasākumu zona:

100 km apkārt AES Teritorija, kurā veikti sagatavošanās darbi, lai vispārējas trauksmes izsludināšanas gadījumā:

a) tiktu sniegtas instrukcijas, kā izvairīties no nejaušas piesārņojuma ielpošanas vai uzņemšanas ar ūdeni un pārtiku;

b) tiktu veikts virsmas dozas jaudas monitorings, lai konstatētu atsevišķas teritorijas, no kurām nepieciešams evakuēties dienas laikā vai mainīt dzīvesvietu nedēļas līdz mēneša laikā.

Tā ir zona, kurā nepieciešamības gadījumā ir jāspēj nodrošināt iedzīvotāju patveršanos telpās, kā arī joda profilaksi atsevišķām iedzīvotāju grupām.

Aizsardzības pasākumi šajā zonā:

- Uzturēšanās telpās.
- Pasākumi, lai samazinātu iespēju radioaktīvajam piesārņojumam iekļūt cilvēka ķermenī (neēst, nedzert, nesmēķēt, nelikt rokas pie mutes, ja tās nav nomazgātas, un neveikt citas darbības, kas varētu radīt putekļus, kuri var nokļūt organismā) – līdz tiek novērtēta radioaktīvā piesārņojuma izplūde.
- Joda profilakse (ja nepieciešams, atsevišķām iedzīvotāju grupām).
- Evakuācija (atsevišķām iedzīvotāju grupām).

4) Pārtikas un preču drošības pasākumu zona:

300 km apkārt AES Pārtikas un preču drošības zona ir teritorija, kurā vispārējas trauksmes izsludināšanas gadījumā tiek rekomendēti šādi aizsardzības pasākumi:

a) lauksaimniecības dzīvnieku aizsardzība, nelaižot tos ganībās un barojot ar barību, kas nav glabāta atklātā vietā.

b) dzeramā ūdens avotu aizsardzība, kas tieši izmanto lietus ūdeni (piemēram, noslēdzot vai atvienojot lietus ūdens savākšanas caurules.

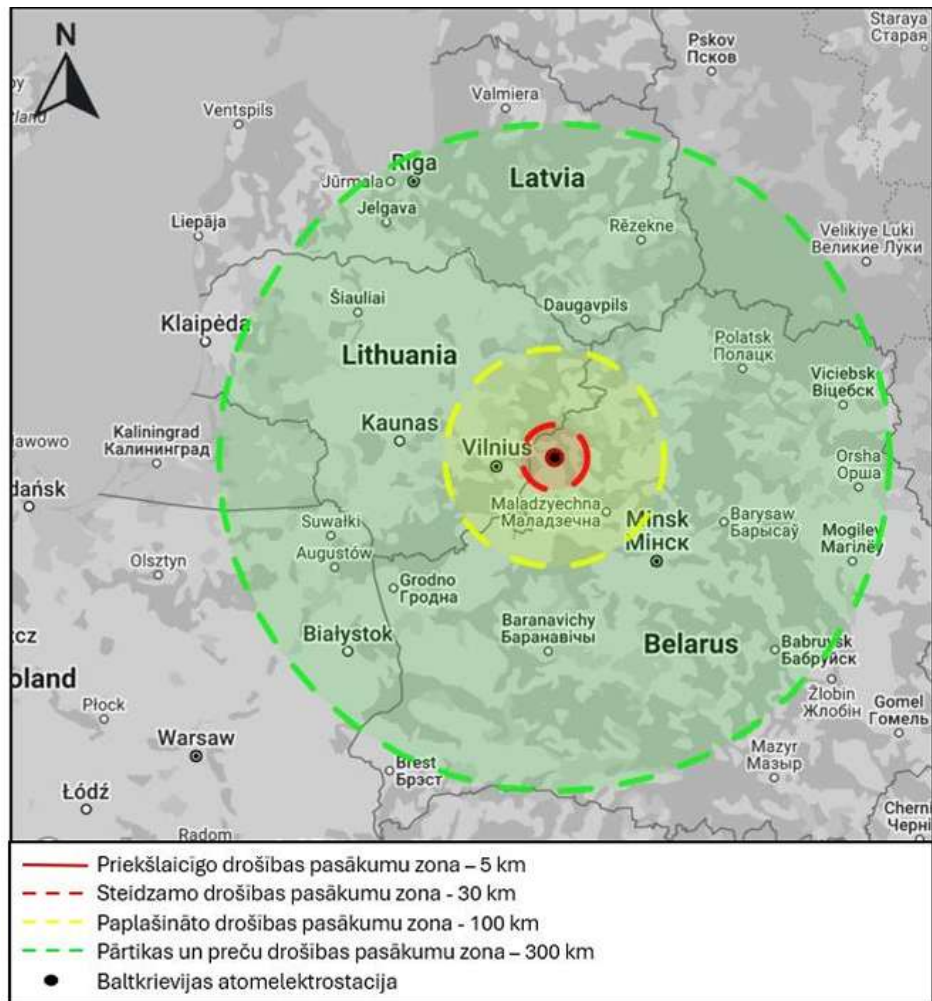
c) vietējo produktu un savvaļā iegūtus produktus lietošanas (piemēram, sēnes un medījumi) ierobežojumi, kā arī no ganībās esošiem lopiem iegūta piena lietošanas ierobežošana, kā arī lietus ūdens un dzīvnieku barības lietošanas ierobežošana.

d) preču izplatīšanas ierobežošana līdz tiek veikts to radiācijas drošības novērtējums.

Šajā zonā tiek veikti sagatavošanās darbi, lai trauksmes gadījumā veiktu paraugu ievākšanu no vietēji audzētiem augļiem un dārzeņiem, savvaļā iegūtas pārtikas (piem., sēnes un medījums), no ganībās esošiem lopiem iegūta piena, lietus ūdens, dzīvnieku barības un patēriņa precēm.

Vienīgais potenciāli bīstamākais kodolobjekts Latvijai ir bijusī Ignalinas atomelektrostacija, kas atrodas 8 km attālumā no Latvijas robežas. 30 km Steidzamo drošības pasākumu zona ap Ignalinas atomelektrostaciju atrodas daļēji Daugavpils valstspilsēta un Augšdaugavas novada 8 pagasti. Pati Ignalinas atomelektrostacija tika slēgta 2004. gada 31.decembrī, un, joprojām nav pilnībā atrisināts jautājums par radioaktīvo vielu atkritumu uzglabāšanu. Pašlaik vistuvākā ekspluatācijā esošā atomelektrostacija atrodas Baltkrievijā, Grodņas apgabalā, Astravjecas rajonā, Varņanos. Astravjecas AES sastāv no diviem energoblokiem (jauda 1194 MW katram) ar VVER-1200 ūdens — ūdens tipa reaktoriem. Kodoldegvielas ielādēšana Astravjecas AES 1.energoblokā sākās 2020. gada 7. augustā un jau 11. oktobrī reaktors tika iedarbināts ar minimālo kontrolējamo jaudas līmeni. Oficiāla AES atklāšana bija 2020. gada 7. novembrī, savukārt jau no 3. novembra 1.energobloks elektroenerģiju sāka piegādāt apvienotajā energosistēmā. Astravjecas atomelektrostacija atrodas Baltkrievijas ziemeļrietumos pie pašas Lietuvas robežas un vien 106 kilometru attālumā no Latvijas un Augšdaugavas novada robežas dienvidu virzienā. Attālums līdz Daugavpils valstspilsētas centram sastāda 126 km.

Baltkrievijas atomelektrostācijas gadījumā aizsardzības pasākumu zonas attēlotas 2.28.attēlā: priekšlaicīgo pasākumu zona 3 km; steidzamo drošības pasākumu zona – 15 km; steidzamo drošības pasākumu zona – 100 km; pārtikas un preču drošības pasākumu zona 300 km.



2.28.attēls. Drošības pasākumu plānošanas zonu karte ap Baltkrievijas atomelektrostaciju

Tuvāko AES avārijas gadījumā Latvijas teritorija, tajā skaitā arī Daugavpils valstspilsēta un Augšdaugavas novads, iekļaujas pārtikas un preču drošības zonā, kas saskaņā ar Starptautisko atomenerģijas aģentūras ieteikumu ir 300 km rādiusā ap AES. Radioaktīvā piesārņojuma noplūdes gadījumā Latvijas teritorijā var tikt ietekmēta lauksaimniecība, piesārņojumam skarot labību, dārzeņus un augļus, kā arī lopu ganības; ūdens apgāde, piesārņojumam nonākot upēs un ezeros; mežsaimniecība, medības un zveja.

Lai nodrošinātu radiācijas drošības uzraudzību, Latvijā tiek veikts vides radiācijas monitorings, kura ietvaros Latvijas radiācijas monitoringa staciju tīkls ir blīvāks Latgalē, jo vēsturiski tika veidots attiecībā uz Lietuvas Ignalinas AES. Baltkrievijas AES atrodas Ignalinas virzienā, kas nozīmē, ka monitoringa tīkls jau ir pastiprināti vērst arī Baltkrievijas AES virzienā.

Radiācijas līmeņa nepārtrauktu novērošanu Latvijā tiešsaistes (on-line) režīmā veic 21 stacionāras radiācijas monitoringa stacijas: Baldonē (2 stacijas), Balvos, Daugavpilī, Demenē, Dagdā, Silenē, Medumos, Rūjienā, Jelgavā, Liepājā, Madonā, Rēzeknē, Rucavā, Salacgrīvā, Salaspilī, Talsos, Valmierā, Rīgā, Saldū un Ventspilī.

Stacionārās radiācijas monitoringa stacijas nodrošina apkārtējās vides (fona) gamma starojuma dozas jaudas un spektru mērījumus. Mērījumi tiek veikti ar 10 minūšu intervālu. Dati automātiski tiek apkopoti un analizēti datu bāzē, nosakot gamma starojuma dozas jaudu, kuras mērvienība ir nSv/h (nanozīverti stundā).

Par rīcību radiācijas avāriju gadījumos atbild Valsts vides dienesta Radiācijas drošības centrs (turpmāk tekstā – VVD RDC). Radioaktīvo vielu avārijas Daugavpils valstspilsētā un Augšdaugavas novadā saistītas tikai ar pārrobežu ietekmi, kuru gadījumā tas ietekmētu visu Latvijas valsti.

Atbilstoši VVD Jonizējoša Starojuma Avotu (turpmāk tekstā – JSA) licences/reģistrācijas apliecības reģistram, Daugavpils valstspilsētā un Augšdaugavas novadā atrodamas šādas JSA iekārtas (dati uz 25.11.2025):

2.5. tabula

Nr. p.k.	Uzņēmums	Jonizējošā starojuma avots	Licences/ Reģistrācijas apliecības Nr.	Derīguma termiņš
Daugavpils valstspilsēta				
Zobārstniecība				
1.	SIA Sonrisa Dental Group	2 intraorālās zobārstniecības rentgeniekārtas	RD24JR0051 (ar grozījumiem) + RD24VL0140	Spēkā esošs
2.	GAĻINA KĻIMECA	intraorālā zobārstniecības rentgeniekārta	RD23JR0120	Spēkā esošs
3.	JEĻENA JEVSEJEVA	intraorālā zobārstniecības rentgeniekārta	RD23JR0098	Spēkā esošs
4.	STAŅISLAVS TREŠČINSKIS	intraorālā zobārstniecības rentgeniekārta	RD23JR0090	Spēkā esošs
5.	JOLITA OSIPOVA	intraorālā zobārstniecības rentgeniekārta	RD22JR0142	Spēkā esošs
6.	Sabiedrība ar ierobežotu atbildību "Daugavpils zobārstniecības poliklīnika"	koniska staru kūļa datortomogrāfijas iekārta (panorāmas 3D zobārstniecības rentgeniekārta); intraorālā zobārstniecības rentgeniekārta; intraorālā zobārstniecības rentgeniekārta	RD22JR0089 (ar grozījumiem-2) + RD24VL0069; RD22JR0089 (ar grozījumiem-3) + RD25VL0088; RD22JR0089 (ar grozījumiem-4) + RD25VL0180	Spēkā esošs
7.	SVETLANA PALUŠINA	intraorālā zobārstniecības rentgeniekārta	RD22JR0088	Spēkā esošs
8.	Sabiedrība ar ierobežotu atbildību "Medical plus"	intraorālā zobārstniecības rentgeniekārta	RD22JR0042 (ar grozījumiem) + RD25VL0054	Spēkā esošs
9.	Sabiedrība ar ierobežotu atbildību "DENIX"	intraorālā zobārstniecības rentgeniekārta	RD22JR0032	Spēkā esošs
10.	SIA Dentella	intraorālā zobārstniecības rentgeniekārta	RD21JR0040	Spēkā esošs
		koniska staru kūļa datortomogrāfijas iekārta (panorāmas 3D zobārstniecības rentgeniekārta), intraorālā zobārstniecības rentgeniekārta	RD21JR0040 (ar grozījumiem) + RD23VL0046	Spēkā esošs
		intraorālā zobārstniecības rentgeniekārta	RD21JR0040 (ar grozījumiem-2) + RD25VL0066	Spēkā esošs
11.	IK "VR studija"	intraorālā zobārstniecības rentgeniekārta	RD20JR0064	Spēkā esošs
		intraorālā zobārstniecības rentgeniekārta	RD20JR0064 (ar grozījumiem) + RD23VL0176	Spēkā esošs
12.	SIA "Smaida Studija"	"pārvietojamā intraorālā zobārstniecības rentgeniekārta (tiks lietota stacionāri, atbilstoši montāžas plānam)	RD19JR0069	Spēkā esošs

		"		
		intraorālā zobārstniecības rentģeniekārta	RD19JR0069 (ar grozījumiem) + RD22VL0019	Spēkā esošs
13.	SERGEJS GNUSINS	intraorālā zobārstniecības rentģeniekārta, koniska staru kūļa datortomogrāfijas iekārta (panorāmas 3d zobārstniecības rentģeniekārta)	RD19JR0011	Spēkā esošs
14.	EDUARDS BAĻUĻS	intraorālā zobārstniecības rentģeniekārta	RD18JR0055	Spēkā esošs
15.	IRĪNAS NOVIKOVAS ārsta prakse zobārstniecībā	intraorālā zobārstniecības rentģeniekārta	RD18JR0052	Spēkā esošs
16.	SIA "Ortoklīnika"	intraorālā zobārstniecības rentģeniekārta	RD17JR0037	Spēkā esošs
17.	Sabiedrība ar ierobežotu atbildību "DIADENT"	2 intraorālās zobārstniecības rentģeniekārtas	RD17JR0006	Spēkā esošs
		intraorālā zobārstniecības rentģeniekārta	RD17JR0006 (ar grozījumiem-2) + RD18VL0025	Spēkā esošs
		koniska staru kūļa datortomogrāfijas iekārta (panorāmas 3D zobārstniecības rentģeniekārta)	RD17JR0006 (ar grozījumiem-5) + RD20VL0193	Spēkā esošs
		intraorālā zobārstniecības rentģeniekārta	RD17JR0006 (ar grozījumiem-9) + RD23VL0167	Spēkā esošs
		intraorālā zobārstniecības rentģeniekārta	RD17JR0006 (ar grozījumiem-10) + RD25VL0051	Spēkā esošs
Veterinārmedicīna				
18.	Sabiedrība ar ierobežotu atbildību "O.RETA"	pārnēsājamā veterinārmedicīnas rentģendiagnostikas iekārta (tīks lietota stacionāri, atbilstoši montāžas plānam)	RD25JR0029	Spēkā esošs
19.	DMITRIJS DAŅIĻINS	pārnēsājamā veterinārmedicīnas rentģeniekārta (tīks lietota stacionāri, atbilstoši montāžas plānam)	RD24JR0021	Spēkā esošs
20.	Sabiedrība ar ierobežotu atbildību "Petvet"	2 rentģendiagnostikas iekārtas veterinārmedicīnā	RD23JR0015	Spēkā esošs
Rūpniecība				
21.	Sabiedrība ar ierobežotu atbildību "AXON CABLE"	produktu/preču kvalitātes kontroles rentģeniekārta	RD24JR0020	Spēkā esošs
22.	Akciju sabiedrība "LATVIJAS MAIZNIEKS"	produktu/preču kvalitātes kontroles rentģeniekārta	RD21JR0039	Spēkā esošs
		produktu kvalitātes kontroles rentģeniekārta	RD21JR0039 (ar grozījumiem) + RD22VL0155	Spēkā esošs
		2 produktu kvalitātes kontroles rentģeniekārtas	RD21JR0039 (ar grozījumiem-2) + RD24VL0231	Spēkā esošs

		produktu/preču kvalitātes kontroles rentģeniekārta	RD21JR0039 (ar grozījumiem-3) + RD25VL0160	Spēkā esošs
23.	SIA SMD Baltic	2 produktu/preču kvalitātes kontroles rentģeniekārtas	RD21JR0038	Spēkā esošs
Medicīna				
24.	AS "Veselības centru apvienība"	osteodensitometrijas iekārta	RD22JL0003 (ar grozījumiem-6) + RD23VL0022	Spēkā esošs
25.	Valsts sabiedrība ar ierobežotu atbildību "Daugavpils psihoneiroloģiskā slimnīca"	stacionāras rentģendiagnostikas iekārtas	RD24JL0036	Spēkā esošs
26.	Sabiedrība ar ierobežotu atbildību "Daugavpils reģionālā slimnīca"	8 stacionārās rentģendiagnostikas iekārtas, 4 datortomogrāfijas iekārtas, 2 mamogrāfijas iekārtas, 3 angiogrāfijas iekārtas, 5 pārvietojamās (palātas) rentģendiagnostikas iekārtas, lineārais elektronu paātrinātājs, osteodensitometrijas iekārta, intraorālā zobārstniecības rentģeniekārta	RD24JL0020	Spēkā esošs
		datortomogrāfijas iekārta	RD24JL0020 (ar grozījumiem) + RD24VL0091	Spēkā esošs
		angiogrāfijas iekārta	RD24JL0020 (ar grozījumiem-2) + RD24VL0115	Spēkā esošs
		datortomogrāfijas iekārta	RD24JL0020 (ar grozījumiem-3) + RD24VL0138	Spēkā esošs
		stacionāra rentģendiagnostikas iekārta	RD24JL0020 (ar grozījumiem-4) + RD25VL0197	Spēkā esošs
27.	Sabiedrība ar ierobežotu atbildību "GRĪVAS POLIKLĪNIKA"	stacionārā rentģendiagnostikas iekārta, intraorālā zobārstniecības rentģeniekārta	RD24JL0017	Spēkā esošs
28.	Sabiedrība ar ierobežotu atbildību "Daugavpils bērnu veselības centrs"	stacionārā rentģendiagnostikas iekārta	RD24JL0001	Spēkā esošs
29.	Ieslodzījuma vietu pārvalde	stacionārās rentģendiagnostikas iekārtas, intraorālā zobārstniecības rentģeniekārta, stacionārā rentģendiagnostikas iekārta, intraorālās zobārstniecības rentģeniekārtas	RD22JL0026 (ar grozījumiem) + RD23VL0056	Spēkā esošs
Zinātne				
30.	Daugavpils Universitāte	pārvietojams rentģenfluorescences spektrometrs, mikro/nano izšķirtspējas rentģenmikroskops	RD22JL0031	Spēkā esošs
Bagāžas kontrole				

31.	Ieslodzījuma vietu pārvalde	bagāžas kontroles rentgeniekārtas	RD17JR0016	Spēkā esošs
		bagāžas kontroles rentgeniekārtas	RD17JR0016 (ar grozījumiem-2) + RD18VL0019	Spēkā esošs
		bagāžas kontroles rentgeniekārtas	RD17JR0016 (ar grozījumiem-3) + RD18VL0043	Spēkā esošs
32.	Tiesu administrācija	bagāžas kontroles rentgeniekārtas	RD17JR0002 (ar grozījumiem-2) + RD22VL0098	Spēkā esošs
Augšdaugavas novads				
Medicīna				
1.	Sabiedrība ar ierobežotu atbildību "Veselības centrs Ilūkste"	stacionārā rentgendiagnostikas iekārta, mamogrāfijas iekārtas, intraorālā zobārstniecības rentgeniekārta	RD23JL0026	Spēkā esošs
Bagāžas kontrole				
2.	Valsts ieņēmumu dienests	pārvietojamās kravu un transportlīdzekļu kontroles sistēmas (ar lineāro paātrinātāju) (tiks lietotas stacionāri, atbilstoši montāžas plānam), sīkpaku un pasta sūtījumu kontroles rentgeniekārta, bagāžas kontroles rentgeniekārtas, bagāžas un kravu kontroles rentgeniekārtas, stacionārās dzelzceļa kravu un transportlīdzekļu kontroles sistēmas (ar lineāro paātrinātāju), portatīvā objektu kontroles rentgeniekārta	RD22JL0023	Spēkā esošs

Radiācijas avārijas risks Daugavpils valstspilsētā un Augšdaugavas novadā tiek vērtēts kā **nozīmīgs risks ar ļoti zemu varbūtību**.

Preventīvos, gatavības, reaģēšanas un seku likvidēšanas pasākumus radiācijas avāriju apdraudējumos skatīt "2.pielikums. Preventīvie, gatavības, reaģēšanas un seku likvidēšanas pasākumi."

Kā iedzīvotājiem rīkoties radiācijas avāriju gadījumos skatīt *12.10.pielikums. Kā rīkoties radiācijas avāriju laikā.*

2.14. Bioloģisko vielu negadījumi

Riska kopsavilkums

Bioloģisko vielu negadījumi - negadījumi, kurus rada tā saucamie "bioloģiskie aģenti". Ir zināmi vairāk nekā 200 dažādu bioloģisko aģentu, kas var izraisīt infekcijas slimības, alerģijas un saindēšanos.

Bioloģiskās vielas ir bioloģiskie aģenti - mikroorganismi (vienas šūnas vai bezšūnu organismi, kas spēj vairoties vai pārnest ģenētisko materiālu), arī ģenētiski pārveidoti mikroorganismi, šūnu kultūras (laboratorijas apstākļos izaudzētas šūnas, kurām ir daudzšūnu

organisma izcelsme) un cilvēka endoparazīti, kuri var būt infekcijas slimību izraisītāji vai kuri var izraisīt invāziju, alerģiju vai saindēšanos, vai kuru dēļ cilvēks var kļūt par slimības izraisītāja nēsātāju.

Bioloģisko vielu (aģentu) izplatība var notikt netīši (piemēram, incidenta rezultātā laboratorijā vai pārvadājot infekcijas slimību izraisītājus starp laboratorijām) un tīši, jo bioloģiskie aģenti ir izvēles ieroči. Kaut gan bioterorisma iespējamība Latvijā nav liela, tomēr bioloģiskā aģenta tīšai izmantošanai var būt graujoša ietekme uz sabiedrisko dzīvi.

Bioloģiskā terorisma uzbrukumi ir visneizvēlīgākie un nāvējošākie, tie izraisa lielu cietušo skaitu un tie rada ievērojamas sociāli ekonomiskās sekas, rada pārrobežu izplatīšanās risku sakarā ar infekciozo materiālu nelegālu pārvadāšanu un inficēto/kontaminēto personu pārvietošanos.

Visticamāk, ka bioloģiskie aģenti noziedzīgā nolūkā varētu tikt izmantoti slēptā veidā. Šādos gadījumos incidenta sākumā nekas neliecina par uzbrukumu, bioloģiskais aģents tiek izplatīts ar tādu ierīci vai metodi, kas neļauj šo izplatīšanu pamanīt, cilvēki nezina par to, ka ir eksponēti, slimības pazīmes parādās vēlāk – pēc inkubācijas perioda. Šādus incidentus var atklāt veselības aprūpes darbinieki, sniedzot medicīnisko palīdzību saslimušajiem un Slimību profilakses un kontroles centra epidemiologi, veicot epidemioloģisko uzraudzību.

Bioloģisko vielu negadījums ir vērtējams kā notikums ar **maznozīmīgu risku**, tā iestāšanās gadījumā var tikt skarts liels skaits cilvēku, kas var būtiski ietekmēt kopējo valsts saimniecisko darbību un ekonomiku.

Preventīvos, gatavības, reaģēšanas un seku likvidēšanas pasākumus bioloģisko vielu negadījumu apdraudējumus skatīt “2.pielikums. Preventīvie, gatavības, reaģēšanas un seku likvidēšanas pasākumi.”

2.15. Ugunsgrēki

Riska kopsavilkums

Ugunsgrēks ir nekontrolēta degšana (liesmas, gruzdēšana, sarkankvēle) ārpus speciāli paredzētās vietas, kas apdraud cilvēku dzīvību un veselību, rada materiālos zaudējumus un kaitējumu videi.

Ugunsgrēka būtiskie cēloņi ir neuzmanīga rīcība ar uguni vai atklāto liesmu, elektroierīču, elektroiekārtu bojājumi vai ekspluatācijas noteikumu neievērošana, ugunsdrošības noteikumu neievērošana ekspluatējot un ierīkojot apkures iekārtas, neatbilstoši veikti būvdarbi, tīša vai ļaunprātīga dedzināšana un nesakoptie īpašumi (piemēram, kūlas ugunsgrēki).

Ugunsgrēka izraisīto seku apjoms ir atkarīgs no vairākiem faktoriem, kur būtiskākie seku mazināšanas nosacījumi ir reaģēšanas laiks un atbilstoša rīcība. Ugunsgrēku risks Daugavpils valstspilsētā un Augšdaugavas novadā tiek vērtēts kā **augsts risks** ar **augstu varbūtību**.

Ugunsgrēka izraisītās sekas var palielināties ņemot vērā pirmo reaģētāju tehnisku un cilvēku resursu trūkumu.

Ugunsgrēku apkopojums 2019-2023.gads²⁶

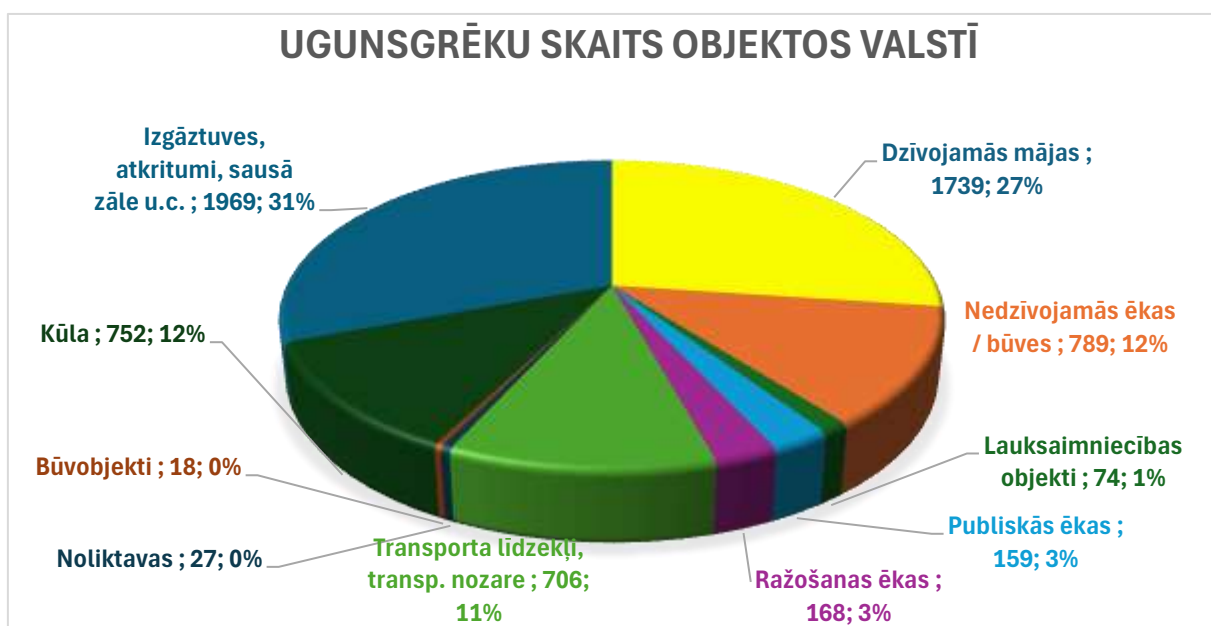
2.6. tabula.

Ugunsgrēki	Skaitis	Gāja bojā cilvēki	Tajā skaitā bērni	Cietušie cilvēki	Izglābtie cilvēki
------------	---------	-------------------	-------------------	------------------	-------------------

26

Pieejams: <https://www.vugd.gov.lv/lv/statistika>

2023.gads					
Daugavpils valstspilsēta	393	5	0	9	20
Augšdaugavas novads	131	4	0	3	1
2022.gads					
Daugavpils valstspilsēta	445	1	0	9	7
Augšdaugavas novads	204	4	0	6	1
2021.gads					
Daugavpils valstspilsēta	406	3	0	14	7
Augšdaugavas novads	215	5	0	2	1
2020.gads					
Daugavpils valstspilsēta	438	4	0	15	11
Augšdaugavas novads	213	3	0	8	2
2019.gads					
Daugavpils valstspilsēta	610	2	1	10	15
Augšdaugavas novads	335	1	0	5	0



2.29. attēls. Ugunsgrēki objektos 2023.gads

Preventīvos, gatavības, reaģēšanas un sekų likvidēšanas pasākumus ugunsgrēku apdraudējumos skatīt “2.pielikums. Preventīvie, gatavības, reaģēšanas un sekų likvidēšanas pasākumi.”

Kā iedzīvotājiem rīkoties kad ugunsgrēks ir izcēlies mājoklī, ir aizdegušies sadzīves priekšmeti, ugunsgrēks izcēlies darba vietā vai publiskā ēkā, ugunsgrēks izcēlies izglītības iestādē vai transportlīdzeklī skatīt *12.11.pielikums. Kā rīkoties ugunsgrēku laikā.*

2.16. Dambju un citu hidrotehnisko būvju pārrāvumi – Daugavas hidroelektrostaciju kaskādes hidrobūve

Riska kopsavilkums

Daugavas HES kaskādes darbības mērķis ir izmantojot ūdens enerģiju ražot elektroenerģiju nepieļaujot vai novēršot HES ēku statiskās noturības zudumu.

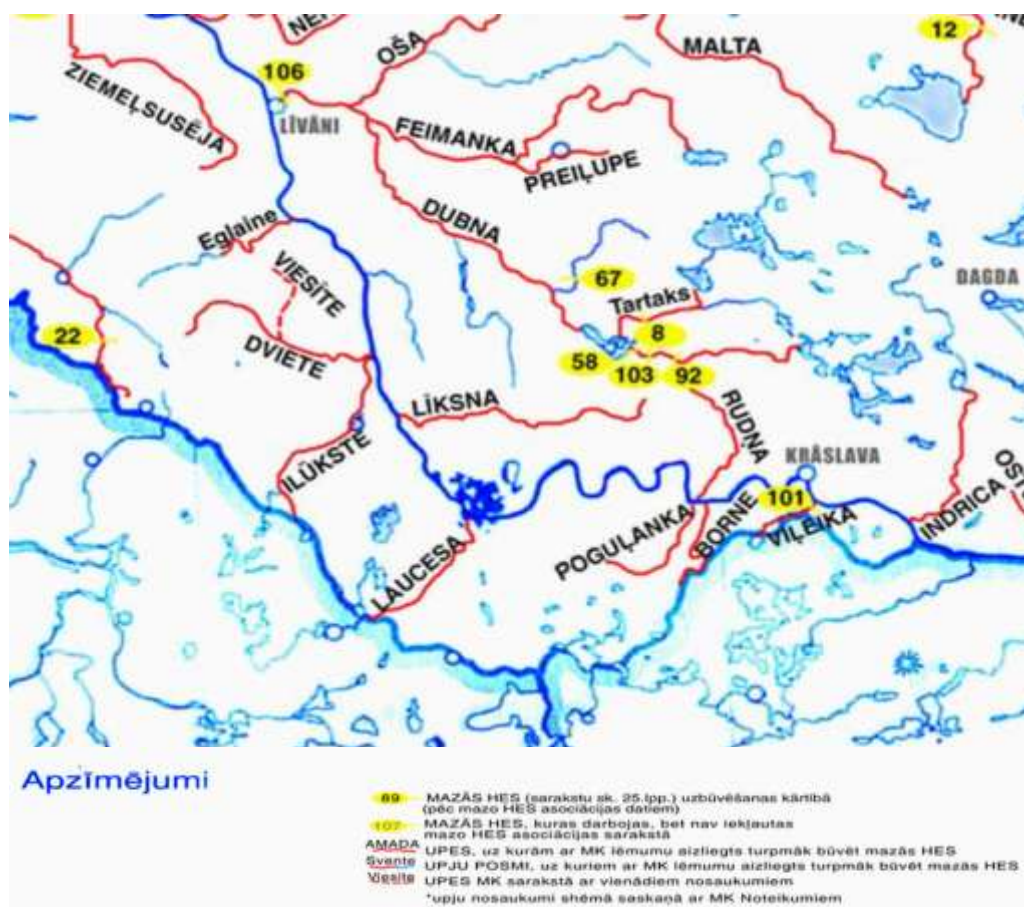
Par Daugavas HES pārrāvuma iemeslu var būt Hidrotehnisko būvju nepareiza ekspluatācija, terora akts vai zemestrīce.

Daugavas HES pārrāvuma risks tiek vērtēts kā nozīmīgs, pārrāvums var izraisīt sekas ar ievērojamu cilvēku upuru skaitu, appludināt Daugavas akvatorija pieguļošās sauszemes teritorijas un nodarīt kaitējumu ekosistēmai, kā arī izraisīt vispārīgus traucējumus iedzīvotāju pamatvajadzību nodrošināšanai (elektrības piegādes traucējumi, veselības aprūpes traucējumi, pārtikas un dzeramā ūdens piegādes traucējumi, siltuma un dzeramā ūdens apgādes un notekūdeņu sistēmas bojājumi un citi).

Par būtiskiem sekų mazināšanas pasākumiem Daugavas HES pārrāvumu gadījumā var minēt, Daugavas HES lejteces ūdenskrātuvju ūdens līmeņa samazināšanu un savlaicīgi veiktu cilvēku agrīno brīdināšanu apdraudētajās teritorijās.

Daugavas HES bojājuma gadījumi Latvijas teritorijā neradītu nekādu bīstamību Daugavpils pilsētai un Augšdaugavas novadam. Savukārt Baltkrievijā uzbūvētajos HES uz upes Daugava pārrāvums var izraisīt sekas ar cilvēku upuru skaitu, appludināt Daugavas akvatorija pieguļošās sauszemes teritorijas un nodarīt kaitējumu ekosistēmai, kā arī izraisīt vispārīgus traucējumus iedzīvotāju pamatvajadzību nodrošināšanai.

Pēc pasaules dabas fonda pieejamās informācijas Daugavpils valstspilsētas un Augšdaugavas novada teritorijā neatrodas neviens mazais HES. Skatīt 2.30.attēlu.



2.30. attēls. Mazo HES izvietojums.

Plūdu risku mazināšanai Daugavpils pilsētā ir uzbūvēts aizsargdambis, kas aizsargā pilsētu no plūdiem un paliem.

Aizsargdambis ir unikāla inženiertehniskā būve, kas stiepjas 6 km garumā gar Daugavu un pasargā pilsētu no plūdiem, tas vienlaikus ir arī ceļš. Aizsargdambis celts 1830.–1841. g. Vietām dambis sasniedz 9 m augstumu virs Daugavas ūdens līmeņa. Stiepjas gar Daugavas ielu paralēli Daugavai.

Preventīvos, gatavības, reaģēšanas un seku likvidēšanas pasākumus Dambju un citu hidrotehnisko būvju pārrāvumu apdraudējumos skatīt “2.pielikums. Preventīvie, gatavības, reaģēšanas un seku likvidēšanas pasākumi.”

Kā iedzīvotājiem rīkoties ja ir pārrauts dambis un ir sākušies plūdi skatīt 12.3.pielikums. Kā rīkoties palu un plūdu laikā.

2.17. Pārvades un sadales elektrotīklu bojājumi

Riska kopsavilkums

Elektroenerģijas patērētājiem, iedzīvotājiem un saimnieciskās darbības veicējiem elektroapgādi no elektroenerģijas ražotājiem nodrošina elektrotīklu infrastruktūra. Elektrotīklu sadali Latvijā nodrošina akciju sabiedrība “Sadales tīkli”, kas no augstsprieguma (330–110 kV) pārvades līnijām sadala vidsprieguma līnijas (6–20 kV) un zemsprieguma līnijas (0,23–1,00 kV), sniedzot elektroenerģijas piegādes pakalpojumu vairāk nekā 1,1 miljons elektroenerģijas sadales sistēmas lietotāju objektiem, ar savu pakalpojumu aptverot 99 % Latvijas teritorijas.

Sadales elektrotīkla kopgarums ir aptuveni 94 000 km, no kuriem aptuveni 45 tūkstoši jeb 48% ir izbūvēti kailvadu gaisvadu līniju veidā, kas pakļautas tiešai laika apstākļu ietekmei. Lai samazinātu sadales elektrotīkla bojājumu riska iestāšanos tiek veikta gan elektrotīkla pakāpeniska pārbūve, gan regulārie elektroietaišu uzturēšanas pasākumi. Kopš 2011.gada kailvadu elektrolīniju īpatsvars kopējā sadales elektrotīkla kopgarumā ir samazināts par 16% (no 64% 2011.g. līdz 48% 2018.g.), elektrotīklu pārbūvē izmantojot tādas tehniskos risinājumus kā kabeļlīniju, izolēto vadu, gaisvadu piekarkabeļu izbūve, kas būtiski samazina elektrotīkla atkarību no laika apstākļu ietekmes.

Bojājumi augstsprieguma līnijās (110kV un 330kV) ir novērojami reti, taču sadales tīklos (≤ 20 kV) elektrotīklu bojājumu tie tiek novēroti katru gadu dažādu hidrometeoroloģisku apstākļu dēļ, piemēram, vētras, zibens, plūdi, apledojuums u.c. Tādēļ elektrotīklu bojājumi pārvades sistēmā tiek vērtēti kā nozīmīgs risks ar nozīmīgām sekām, bet elektrotīklu bojājumi sadales sistēmā tiek vērtēti kā augsts risks ar vidējām sekām.

Būtiski elektrotīklu bojājumi var atstāt negatīvu ietekmi uz iedzīvotāju pamatvajadzību nodrošināšanu – elektroapgādi, kas var radīt kaskādes veida reakciju uz citu pamatvajadzību nodrošināšanu – ūdensapgādi, siltumapgādi, sakaru nodrošinājumu, drošību un veselības aprūpi.

Pārvades elektrotīklu bojājums tiek novērtēts kā notikums ar **nozīmīgu risku**, sadales elektrotīklu bojājums tiek novērtēts kā notikums ar **vidēju risku**.

Ilgstošu elektroapgādes pārtrūkumu gadījumā tiek ietekmēti ražošanas objekti, komunālie uzņēmumi, publisko elektronisko sakaru tīkli, radio un televīzijas pakalpojumi, kas rezultējas ar būtiskiem zaudējumiem tautsaimniecībai un rada draudus valsts iedzīvotāju labklājībai un veselībai.

Preventīvos, gatavības, reaģēšanas un seku likvidēšanas pasākumus Pārvades un sadales elektrotīklu bojājumu apdraudējumos skatīt “2.pielikums. Preventīvie, gatavības, reaģēšanas un seku likvidēšanas pasākumi.”

Kā iedzīvotājiem rīkoties elektrotīklu bojājumu gadījumos skatīt *12.12.pielikums. Kā rīkoties elektrotīklu bojājumu laikā.*

2.18. Būvju sabrukums

Riska kopsavilkums

Būvju bojājumi un sagrūvumi – konstrukcijas elementu nestspējas zudums, stiprinājumu vietu bojājumi dažādu iemeslu dēļ – konstruktīvās kļūdas, būvniecības vai tehnisko darbu laikā pielaistas kļūdas (montāža un demontāža, tehnoloģijas noteikumu pārkāpšana), būvmateriālu novecošana, ēku un būvju ekspluatācijas noteikumu neievērošana, uguns iedarbība, dabas stihiju iedarbība (zemestrīce, cunami, plūdi, viesuļvētra, lietus, sniegs, krusa, zemes nogrūvums), eksplozijas un citi ietekmējošie faktori.

Būvju sabrukšanas rezultātā var tikt izraisīti cilvēku upuri, nodarīts kaitējums cilvēka veselībai, nodarīti materiālie zaudējumi, kaitējums videi, var tikt bojāti inženiertīkli (gāzes apgāde, elektroapgāde, siltumapgāde, ūdens apgāde). Vienlaikus šāds notikums var izraisīt plašu sabiedrisko rezonansi, kas var pārtapt sabiedriskās nekārtībās. Būvju sabrukšana vērtējama kā nozīmīgs risks.

Ņemot vērā Riska novērtēšanas katalogā informāciju, var secināt, ka Daugavpils valstspilsētā un Augšdaugavas novadā nav konstatēti gadījumi, kas ir saistīti ar ēkas sabrukšanu.

Pēc Daugavpils pilsētas pašvaldības Pilsētplānošanas un būvniecības departamenta sniegtās informācijas, ir apkopota informācija par būvēm, kur ir konstatēts sabrukšanas risks, informācija ir apkopota zemāk tabulā:

Ēku saraksts, kur ir konstatēts sabrukšanas risks

2.7. tabula.

Nr. p.k.	Būves adrese	Būves stāvoklis	Būves bojājums
Daugavpils valstspilsēta			
1.	Drujas iela 38, Daugavpils,	Sagruvusi ēka	Jumts, ārsienas, pārsegumi
2.	Slāvu iela 2B, Daugavpils,	Sagruvusi ēka	Jumts, ārsienas, pārsegumi
3.	Aleksandra iela 13, Daugavpils,	Vidi degradējošā ēka	Jumts, pārsegumi
4.	Ceriņu iela 10, Daugavpils	Sagruvusi ēka	Jumts, ārsienas, pārsegumi
5.	Andreja Pumpura iela 87, Daugavpils,	Vidi degradējošā ēka	Jumts, pārsegumi
6.	Upes iela 11, Daugavpils,	Vidi degradējošā ēka	Ārsienas
7.	Pārdaugavas iela 93, Daugavpils,	Sagruvusi ēka	Jumts, ārsienas, pārsegumi
8.	Transporta iela 18, Daugavpils,	Sagruvusi ēka	Jumts, ārsienas, pārsegumi
9.	Grodņas iela 102, Daugavpils	Sagruvusi ēka	Jumts, ārsienas, pārsegumi
10.	Tukuma iela 11, Daugavpils,	Sagruvusi ēka	Jumts, ārsienas, pārsegumi
11.	Dobeles iela 11, Daugavpls,	Sagruvusi ēka	Jumts, ārsienas, pārsegumi
12.	Aleksandra iela 3, Daugavpils,	Sagruvusi ēka	Jumts, ārsienas, pārsegumi
13.	Aleksandra iela 5A, Daugavpils,	Sagruvusi ēka	Jumts, ārsienas, pārsegumi
14.	Aleksandra iela 5, Daugavpils,	Vidi degradējošā ēka	Jumts, ārsienas
15.	Liepājas iela 40, Daugavpils,	Sagruvusi ēka	Ārsienas
16.	18.Novembra iela 315, Daugavpils,	Sagruvusi ēka	Jumts, ārsienas, pārsegumi
17.	Smilšu iela 47, Daugavpils,	Sagruvusi ēka	Jumts, ārsienas, pārsegumi
18.	Vidzemes iela 148, Daugavpils,	Sagruvusi ēka	Jumts, ārsienas, pārsegumi
19.	3.līnija iela 17, Daugavpils,	Sagruvusi ēka	Jumts, ārsienas, pārsegumi
20.	18.Novembra iela 80B, Daugavpils,	Sagruvusi ēka	Jumts, ārsienas, pārsegumi
21.	Stiklu iela 1C, Daugavpls,	Vidi degradējošā ēka	Jumts, ārsienas
22.	Siguldas ielā 10E, Daugavpils,	Sagruvusi ēka	Jumts, ārsienas, pārsegumi
23.	Daugavas iela 79, Daugavpls,	Sagruvusi ēka	Jumts, ārsienas, pārsegumi
24.	Ventspils iela 7, Daugavpls,	Sagruvusi ēka	Jumts, ārsienas, pārsegumi
25.	Kudras iela 16, Daugavpils,	Sagruvusi ēka	Jumts, ārsienas, pārsegumi
26.	Spaņu iela 1, Daugavpils,	Vidi degradējošā ēka	Ārsienas
27.	18.Novembra iela 368, Daugavpils,	Sagruvusi ēka	Jumts, ārsienas, pārsegumi
28.	Jelgavas iela 88, Daugavpils,	Sagruvusi ēka	Jumts, ārsienas, pārsegumi

29.	Rūpniecības iela 1V, Daugavpils,	Vidi degradējošā ēka	Ārsienas
Nr. p.k.	Būves adrese	Būves stāvoklis	Būves bojājums
Augšdaugavas novads			
1.	1. maija iela 1, Subate	ēka un tās konstrukcijas ir bīstamā tehniskā stāvoklī	ēkai var iebrukt pārsegumi un sienas
2.	``Tehnikums``, Bebrene, Bebreņu pag.	ēka un tās konstrukcijas ir bīstamā tehniskā stāvoklī	ēkai var sabrukt jumta konstrukcijas, pārsegumi
3.	Līdumnieku iela 2, Kumbuļi, Demenes pag.,	ēka un tās konstrukcijas ir bīstamā tehniskā stāvoklī	ēkai var sabrukt pārsegumi
4.	``Vingri``, Vingri, Nīcgales pag.	ēka un tās konstrukcijas ir bīstamā tehniskā stāvoklī	ēkai var sabrukt pārsegumi un sienas
5.	1.Maija ielā 4, Subatē,	nepabeigta būvniecība	Nepabeigti vai bojāti apdares slāņi
6.	zemes gabals – 1.Maija ielā 6	ēka un tās konstrukcijas ir bīstamā tehniskā stāvoklī	ēkai var sabrukt jumta konstrukcijas, pārsegumi
7.	“Baltmuiža 10”, Eglaines pag.,	ēka un tās konstrukcijas ir bīstamā tehniskā stāvoklī	ēkai var sabrukt skurstenis un sienas
8.	Raiņa ielā 24, Ilūkste	ēka un tās konstrukcijas ir bīstamā tehniskā stāvoklī	ēkai var sabrukt skurstenis un sienas
9.	Raiņa ielā 34, Ilūkste,	ēka un tās konstrukcijas ir bīstamā tehniskā stāvoklī	ēkai var sabrukt skurstenis un sienas
10.	Dīķu ielā 16, Ilūkste,	ēka un tās konstrukcijas ir bīstamā tehniskā stāvoklī	ēkai var sabrukt skurstenis un sienas
11.	Brīvības ielā 54, Ilūkste	ēka un tās konstrukcijas ir bīstamā tehniskā stāvoklī	ēkai var sabrukt skurstenis un sienas
12.	Ozolu ielā 19, Ilūkste	ēka un tās konstrukcijas ir bīstamā tehniskā stāvoklī	ēkai var sabrukt skurstenis un sienas
13.	Slimnīcas ielā 1, Ilūkste	ēka un tās konstrukcijas ir bīstamā tehniskā stāvoklī	ēkai var sabrukt skurstenis un sienas
14.	Mazā Smilšu ielā 29, Ilūkste	ēka un tās konstrukcijas ir bīstamā tehniskā stāvoklī	ēkai var sabrukt skurstenis un sienas
15.	Mazā Smilšu ielā12, Ilūkste	ēka un tās konstrukcijas ir bīstamā tehniskā stāvoklī	ēkai var sabrukt skurstenis un sienas

Būvju sabrukšanas risks Daugavpils valstspilsētā un Augšdaugavas novadā tiek vērtēts kā **vidējs risks ar vidēju varbūtību**.

Preventīvos, gatavības, reaģēšanas un seku likvidēšanas pasākumus būvju sabrukuma apdraudējumos skatīt “2.pielikums. Preventīvie, gatavības, reaģēšanas un seku likvidēšanas pasākumi.”

Kā iedzīvotājiem rīkoties būvju sabrukšanas gadījumos skatīt *12.13.pielikums. Kā rīkoties būvju sabrukuma laikā.*

2.19. Autotransporta avārija

Riska kopsavilkums

Autotransporta avārija – negadījums, kurā iesaistīts vismaz viens transportlīdzeklis un kā rezultātā ir liels cietušo vai bojā gājušo skaits, kā arī nodarīti būtiski zaudējumi fiziskās vai juridiskās personas mantai vai videi.

Autotransporta avārija var notikt dažādu iemeslu dēļ piemēram, autotransporta sadursme, autotransporta tehniskais stāvoklis, dabas vai tehnogēnas katastrofas ietekme, ļaunprātīgā rīcība vai terora akts, cilvēciskā faktora radītā kļūda.

Autotransporta avārija var izraisīt cilvēku bojāeju, bīstamo vielu noplūdi, ugunsgrēku, sprādzienu, būvju bojājumus, ceļu satiksmes apgrūtinājumus, tajā skatā sastrēgumus un noteiktu ceļu posmu slēgšanu.

Autotransporta avārija Daugavpils valstspilsētā un Augšdaugavas novadā ir vērtējama kā notikums ar maznozīmīgu risku.

Ceļu satiksmes negadījumi 2020-2024.gads²⁷

2.8. tabula.

	Latgales reģions	Daugavpils
2020.gads		
Ceļu satiksmes negadījumu skaits (negadījumi, kuros ir cietušie)	416	152
Bojā gājušo cilvēku skaits	23	1
Ievainoto cilvēku skaits	488	169
2021.gads		
Ceļu satiksmes negadījumu skaits (negadījumi, kuros ir cietušie)	427	139
Bojā gājušo cilvēku skaits	40	1
Ievainoto cilvēku skaits	497	160
2022.gads		
Ceļu satiksmes negadījumu skaits (negadījumi, kuros ir cietušie)	442	171
Bojā gājušo cilvēku skaits	14	0
Ievainoto cilvēku skaits	528	197
2023.gads		
Ceļu satiksmes negadījumu skaits (negadījumi, kuros ir cietušie)	402	156
Bojā gājušo cilvēku skaits	24	2
Ievainoto cilvēku skaits	477	175
2024.gads		
Ceļu satiksmes negadījumu skaits (negadījumi, kuros ir cietušie)	371	142
Bojā gājušo cilvēku skaits	13	3
Ievainoto cilvēku skaits	439	163

27

Pieejams: https://data.stat.gov.lv/pxweb/lv/OSP_OD/OSP_OD_transp_negad/TRG410.px/

Preventīvos, gatavības, reaģēšanas un seku likvidēšanas pasākumus autotransporta avāriju apdraudējumus skatīt “2.pielikums. Preventīvie, gatavības, reaģēšanas un seku likvidēšanas pasākumi.”

Kā iedzīvotājiem rīkoties ceļu satiksmes negadījumos skatīt *12.14.pielikums. Kā rīkoties ja noticis ceļu satiksmes negadījums.*

2.20. Aviācijas nelaimes gadījums ar gaisa kuģi

Riska kopsavilkums

Aviācijas nelaimes gadījums ir ar gaisa kuģa izmantošanu saistīts notikums, kas pilotējama gaisa kuģa gadījumā notiek laikā no jebkuras personas iekāpšanas gaisa kuģī ar mērķi lidot, līdz brīdim, kad visas personas ir no gaisa kuģa izkāpušas, vai bezpilota gaisa kuģa gadījumā – no brīža, kad gaisa kuģis ir gatavs uzsākt kustību ar mērķi lidot, līdz brīdim, kad tas apstājas pēc lidojuma un kad galvenā dzinējsistēma tiek izslēgta, kurā:

- persona ir gājusi bojā vai guvusi nopietnus miesas bojājumus;
- gaisa kuģis gūst bojājumus, vai tiek bojāta tā konstrukcija;
- gaisa kuģis pazudis vai nonācis pilnīgi nepieejamā vietā.

Vispārējās nozīmes aviācijā ietilpst privāti gaisa kuģi, tai skaitā, helikopteri un deltaplāni, kuru nelaimes gadījuma iespējamība ir lielāka, bet izraisītās sekas ir maznozīmīgas. Komeraviācijā tiek iekļauti tie gaisa kuģi, kuri veic pasažieru un kravu pārvadājumus un kam ir izteiktas stingrākas drošības un drošuma prasības, tādēļ šādu gaisa kuģu nelaimes gadījumu skaits ir ar mazāku iespējamību.

Ja negadījums notiek lidlauka teritorijā, tad sekas, visticamāk, būs saistītas ar pašu gaisa kuģi (kuģiem), pasažieriem, lidlauka ēku un būvju bojājumiem, kā arī ar lidlaukā izvietotās aeronavigācijas infrastruktūras bojājumiem. Aviācijas negadījums ārpus lidlauka teritorijas rada draudus gaisa kuģī esošajiem cilvēkiem, kā arī cilvēkiem, infrastruktūrai un videi avārijas vietā. Aviācijas negadījums var izraisīt ēku un būvju sagrūšanu, mežu vai objektu ugunsgrēkus, bīstamo vielu noplūdes un cita veida apdraudējumus.

Bīstamo vielu noplūde vai to aizdegšanās gaisa kuģī lidojuma laikā vai gaisa kuģim, atrodoties uz zemes, lidostā, var izraisīt aviācijas nelaimes gadījumu vai arī padarīt smagākas notikuša aviācijas nelaimes gadījuma sekas, ja gaisa kuģī tiek pārvadātas bīstamas vielas.

Neliela mēroga incidenti ar bīstamām vielām Latvijas lidostās notiek reti, kā arī nedeklarēti bīstamo vielu pārvadājumi ar gaisa transportu, tostarp ievēdot no citām valstīm, tiek konstatēti reti, salīdzinot ar kopējo pārvadāto bīstamo vielu daudzumu.

Valsts akciju sabiedrības "Starptautiskā lidosta "Rīga"" lidlaukā regulāri nosēžas un no tās izlido militārie gaisa kuģi ar bīstamām vielām un izstrādājumiem, tiek apstrādātas (iekrautas un izkrautas) militāra rakstura kravas. Apkalpojot militāros lidojumus, tiek veikti nepieciešamie un iespējamie apziņošanas, piesardzības un drošības pasākumi.

Pāri Latvijas Republikas teritorijai pārlidojumus regulāri veic civilās aviācijas un valsts gaisa kuģi, kas pārvadā augsta riska bīstamās vielas, kuru pārvadājums atļauts ar vienreizēju izņēmuma atļauju, piemēram, sprāgstvielas, toksiskas vielas, kodolreaktoru degviela vai radioaktīvie atkritumi.

Potenciālā aviācijas nelaimes gadījuma ar bīstamām vielām īpatnība ir tāda, ka gaisa kuģis var avarēt un bīstamo vielu noplūde var notikt valsts teritorijā vietās, kas atrodas tālu no piebraucamajiem ceļiem – mežos, purvos, ūdenstilpnēs.

Aviācijas nelaimes gadījums ar gaisa kuģi vērtējams kā maznozīmīgs risks.

Ņemot vērā aviācijas nozarē ieviestos drošības pasākumus, nelaimes gadījuma risks, veicot militāros lidojumus un valsts teritorijas pārlidojumus, tiek vērtēts kā maznozīmīgs.

Kopumā aviācijas nelaimes gadījums ar gaisa kuģi Daugavpils valstspilsētā un Augšdaugavas novadā tiek vērtēts kā **nenozīmīgs risks** ar **zemu varbūtību**.

Augšdaugavas novada teritorijā atrodas sekojošie lidlauki:

1. Lidosta "**Daugavpils**" ir nesertificēts lidlauks Augšdaugavas novada Lociku ciema apkaimē, 12 km attālumā no Daugavpils centra un 241 km no Latvijas galvaspilsētas Rīgas. Lidostu ar Daugavpils valstspilsētu savieno autoceļš A13. Daugavpils lidostas apsaimniekotājs ir Daugavpils pilsētas pašvaldība. Ierīkota bijušajā militārajā lidlaukā. Lidlaukā ir viens 1000 m garš un 23 m plats betona seguma skrejceļš, kas ierīkots uz lidlauka manevrēšanas ceļa. Galvenais 2500 m garais skrejceļš ir daļēji demontēts un nav izmantojams.

2. **Grīvas lidlauks** ir nesertificēts lidlauks Augšdaugavas novada Kalkūnes pagastā. Izvietots Daugavas kreisajā krastā, 4 km no Daugavpils centra pie bijušās Randenes pusmuižas. Lidlaukam ir viens 830 m garš un 90 m plats zāles seguma skrejceļš. Tagadējā lidlauka teritorija lidmašīnu pacelšanās un nolaišanās vajadzībām izmantota jau Pirmā pasaules kara laikā. Pēc Latvijas neatkarības atgūšanas lidlauks bija NVA bilancē, bet 2011.gadā nodots Augšdaugavas novada pašvaldībai. Lidlauku regulāri izmanto paraplanieristi un izpletņlēcēji, tiek rīkoti aviācijas svētki.

Preventīvos, gatavības, reaģēšanas un seku likvidēšanas pasākumus aviācijas nelaimes gadījumi ar gaisa kuģi skatīt "2.pielikums. Preventīvie, gatavības, reaģēšanas un seku likvidēšanas pasākumi."

Kā iedzīvotājiem rīkoties avārijas situācijās lidmašīnās skatīt *12.15.pielikums. Kā rīkoties iedzīvotājiem avārijas situācijās lidmašīnās.*

2.21. Dzelzceļa transporta katastrofa

Riska kopsavilkums

Dzelzceļa transporta katastrofa – ar dzelzceļa transporta izmantošanu saistīts notikums, kas radījis apdraudējumu un postījumus cilvēkiem, videi vai īpašumam, kā arī radījis vai rada būtiskus materiālos un finansiālos zaudējumus un pārsniedz atbildīgo valsts un pašvaldības institūciju ikdienas spējas novērst notikuma postošos apstākļus.

Dzelzceļa transporta katastrofa var notikt dažādu iemeslu dēļ: bojāts dzelzceļa ritošais sastāvs, dzelzceļa infrastruktūras bojājums, vilciena sadursme ar priekšmetiem, autotransportu pārbrauktuvē vai sadursme ar citu vilcienu, cilvēciskā faktora radītā kļūda.

Dzelzceļa transporta katastrofa ir vērtējama kā notikums ar **nozīmīgu risku**.

Preventīvos, gatavības, reaģēšanas un seku likvidēšanas pasākumus dzelzceļa transporta apdraudējumus skatīt "2.pielikums. Preventīvie, gatavības, reaģēšanas un seku likvidēšanas pasākumi."

2.22. Sabiedriskās nekārtības, iekšējie nemieri

Riska kopsavilkums

Sabiedriskās nekārtības - rodas sabiedrības grupu savstarpējā konflikta dēļ, kā arī masu pasākumu (koncerti, svētku pasākumi, sporta sacensības u.tml.) laikā atsevišķu iedzīvotāju grupu neapmierinātības rezultātā, protestējot pret valsts vai pašvaldību institūciju darbību vai bezdarbību, kā arī masu pasākumu organizēšanas laikā.

Cilvēku grupu neapmierinātība, savstarpējs konflikts, provokācijas masu pasākumos, masu nekārtību dalībnieki sajūt pūļa efektu un viņi bara instinkta ietekmē veic darbības, kuras parasti nedarītu, jo pūlis viņus padara anonīmus, alkohols vai citas apreibinošas vielas, kā arī nepatika pret pastāvošo ekonomisko līmeni, politisko iekārtu u.c., un tie ir tie cēloņi, kuru rezultātā varētu sākties sabiedriskās nekārtības.

Sekas sabiedrisko nekārtību rezultātā var būt sekojošas: kaitējums cilvēku veselībai, mantu bojāšanu vai iznīcināšanu, traucēta sabiedriskā kārtība, traucēta transportlīdzekļu un cilvēku pārvietošanas iespējas, apdraudēta robežas šķērsošana, grautiņi, postījumi, dedzināšana, vardarbība pret personu, pretošanās varas pārstāvjiem.

Nemieri – cilvēku grupu pretlikumīgas darbības kas apdraud Satversmē noteikto valsts demokrātisko iekārtu, valsts suverenitāti vai teritoriālo integritāti.

Masu pasākumi var pāraugt nemieros ja sabiedriskās kārtības uzturētāji savlaicīgi nereaģē uz protestu akciju, mītiņu vai streiku konfliktiem, kā arī, ja šāda veida pasākumiem netiek piesaistīti pietiekami resursi to koordinēšanai.

Cilvēku grupu neapmierinātība, cilvēku grupu savstarpējs konflikts, provokācijas masu pasākumos, masu nekārtību dalībnieki sajūt pūļa efektu un viņi bara instinkta ietekmē veic darbības, kuras parasti nedarītu, jo pūlis viņus padara anonīmus, alkohols vai citas apreibinošas vielas, kā arī nepatika pret pastāvošo ekonomisko līmeni, politisko iekārtu u.c., un šie ir raksturīgie celoņi nemieriem. Sabiedriskās nekārtības un iekšējie nemieri ir vērtējami kā **videjs risks**.

Preventīvos, gatavības, reaģēšanas un seku likvidēšanas pasākumus sabiedrisko nekārtību, iekšējo nemieru laikā skatīt “2.pielikums. Preventīvie, gatavības, reaģēšanas un seku likvidēšanas pasākumi.”

2.23. Terora akti

Riska kopsavilkums

Terorisma draudu līmenis Latvijā ir zems, bet jāņem vērā, ka Latvija ir NATO un Eiropas Savienības dalībvalsts, Nacionālie bruņotie spēki piedalās starptautiskajās operācijās valstīs, kur pastāv terorisma draudi, kas paaugstina starptautiska terorisma iespējamību, kas joprojām ir viens no lielākajiem draudiem Eiropas valstu drošībai. Terora aktu risks vērtējams kā **maznozīmīgs**.

Lai arī teroristu veiktie uzbrukumi atšķiras pēc vēriena, veida un mērķa, tiem visiem ir kopīgs cēlonis – radikalizācija ekstrēmistiskas ideoloģijas ietekmē, potenciālās sekas šādos noziedzīgos nodarījumos skar valsts un līdz ar to visas sabiedrības drošības intereses, valsts aizsardzības spējas un valsts konstitucionālo iekārtu. Radikalizācijas riskam var būt pakļauti dažādu sociālo grupu pārstāvji, neatkarīgi no dzimuma, vecuma, etniskās izcelsmes vai profesionālās nodarbošanās. Viens no būtiskiem riskiem, kas skar ikvienu valsti, arī Latviju, – ir internetā brīvi pieejamie teroristisko organizāciju propagandas materiāli. Propaganda Valsts drošības dienesta vērtējumā ir viens no noteicošajiem faktoriem, kas šobrīd ietekmē Eiropā dzīvojošo personu radikalizēšanos, kā arī iesaistīšanos teroristiskās darbībās. Ņemot vērā, ka joprojām pasaulē ir atšķirīga attieksme pret nepieciešamību nodrošināt interneta vides stingrāku regulēšanu, paredzams, ka arī turpmāk teroristu propaganda internetā iedvesmos radikāli tendētas personas iesaistīties teroristiskās darbībās. Latvijā dzīvojošu personu radikalizācija un iespējama iesaistīšanās teroristiskās darbības pašlaik ir lielākais drauds Latvijas drošībai preterorisma jomā. Radikalizācija tiešu kontaktu vai teroristu propagandas materiālu ietekmē var skart jebkuru personu, kura ir pakļāvīga ideoloģiskai ietekmei.





Teroristi savu mērķu sasniegšanai visbiežāk izmanto aukstos ieročus, improvizētus sprādzienbīstamus priekšmetus un šaujamo ieročus vai šo uzbrukumu metožu kombināciju. Īpaši negatīvas sekas potenciāli var radīt teroristisks uzbrukums, pielietojot ķīmiskas, bioloģiskas vai radioaktīvas vielas, bet to iespējamība ir ļoti minimāla. Teroristiski uzbrukumi var būt vērsti pret cilvēkiem, kā arī pret kritiskās infrastruktūras objektiem (īpaši transporta un sakaru infrastruktūru). Tomēr īpaši augsta ir iespēja, ka teroristi var izvēlēties tā sauktos „vieglus mērķus” - objektus, kuros pastāvīgi uzturas daudz cilvēku un kurus, ņemot vērā to specifiskās funkcijas, ir grūti aizsargāt pret teroristiska rakstura uzbrukumiem (tirdzniecības centri, sporta un izklaides kompleksi, viesnīcas, publiski pasākumi utt.).

Veicamo preterorisma preventīvo pasākumu kopumu nosaka Nacionālais preterorisma plāns. Nacionālajā preterorisma plānā ir noteikti preterorisma sistēmas subjektu veicamie preventīvie pasākumi atbilstoši četriem terorisma draudu līmeņiem. Plānu izstrādā un ne retāk kā 3 gados aktualizē Valsts drošības dienests sadarbībā ar pārējiem preterorisma sistēmā

iesaistītajiem subjektiem. Katra iesaistītā institūcija ir sagatavojusi un ar Valsts drošības dienestu saskaņojusi savas institūcijas atbalsta plānus.

Valsts drošības dienests sadarbībā ar citām institūcijām ir izstrādājis un regulāri aktualizē tipveida reaģēšanas plānus, kas paredz rīcību, ja teroristiska rakstura apdraudējums vērsts pret sauszemes objektiem (Preterorisma plāns "Objekts"), civilās aviācijas gaisa kuģiem (Preterorisma plāns "Lidmašīna"), kuģiem, ostām un ostas iekārtām (Preterorisma plāns "Kuģis"). Savukārt reaģēšanai uz teroristiskiem uzbrukumiem publiskās vietās vai publisku pasākumu laikā ir izstrādāts arī Preterorisma plāns "Pūlis". Iesaistītās institūcijas ir noteiktas katrā no šiem plāniem, kuriem institūcijas ir izstrādājušas savus atbalsta plānus.

Latvijā pielieto Valsts drošības dienesta izstrādāto terorisma draudu līmeņa sistēmu. Šā sistēma paredz četrus terorisma draudu līmeņus:

	zems terorisma draudu līmenis (zils) – izsludina situācijā, ja pastāv vispārēja rakstura terorisma draudi (ikdienas situācija);
	paaugstināts terorisma draudu līmenis (dzeltens) – izsludina situācijā, ja ir pieaugoši terorisma draudi;
	augsts terorisma draudu līmenis (oranžs) – izsludina situācijā, ja ir apstiprināti terorisma draudi konkrētam objektam, tautsaimniecības sektoram vai valsts reģionam
	īpaši augsts terorisma draudu līmenis (sarkans) – izsludina situācijā, ja ir noticis terora akts vai terora akts vairs nav novēršams

Preventīvos, gatavības, reaģēšanas un seku likvidēšanas pasākumus terora aktu apdraudējumos skatīt "2.pielikums. Preventīvie, gatavības, reaģēšanas un seku likvidēšanas pasākumi."

Kā iedzīvotājiem rīkoties teroraktu gadījumos skatīt *12.16.pielikums. Kā rīkoties teroraktu laikā.*

2.24. Militārs iebrukums vai kara gadījums

Pašvaldību civilās aizsardzības darbības mērķis militāra iebrukuma vai kara gadījumā ir nodrošināt iedzīvotāju pamatvajadzības (uzturs, mājoklis, veselības aprūpe, medicīniskā palīdzība, elektroapgāde, ūdensapgāde, siltumapgāde, atkritumu un notekūdeņu savākšana, sakaru nodrošinājums) pašvaldības administratīvajā teritorijā un atbalstīt valsts aizsardzības sistēmu.

Militāra iebrukuma vai kara gadījumā Daugavpils valstspilsētas un Augšdaugavas novada STCAK rīkosies atbilstoši Daugavpils valstspilsētas un Augšdaugavas novada STCA plāns 11.pielikumam "Pasākumi militāra iebrukuma vai kara gadījumā" (Ierobežotas pieejamības informācija), lai nodrošinātu iedzīvotāju pamatvajadzības, un, lai nodrošinātu iedzīvotāju evakuāciju militāra iebrukuma vai kara gadījumā.

Karadarbības rezultātā var pazust kritiskie pakalpojumi - elektrība, internets un mobilie sakari, var nestrādāt veikali, degvielas uzpildes stacijas un bankomāti, tādēļ ikvienam iedzīvotājam ir savlaicīgi jāpagatavojas jebkādi krīzes situācijai, lai spētu noturēties (izdzīvot) šādos apstākļos pirmās 72 stundas jeb 3 diennaktis, līdz atbildīgie dienesti būs spējīgi atjaunot kritiskos pakalpojumus un sniegt nepieciešamo palīdzību.

Labākais veids, kā pasargāt sevi un savus tuviniekus, ir savlaicīgi sagatavoties jebkādi ekstremālai situācijai:

- Iegūsti informāciju - iepazīsti atbildīgo dienestu sniegto informāciju kā rīkoties krīzes situācijās, kā arī citus pieejamos materiālus.
- Pielāgo informāciju - pārrunā ar savu ģimeni rīcības plānu.
- Izmanto informāciju – rīkojies, sagatavo pārtikas, ūdens, pirmās nepieciešamības preču krājumus u.c. mantas vismaz 3 – 7 dienām. (72 stundu soma.)

2.25. Informācijas iegūšana krīzes situācijā par ieteicamo rīcību.

2.25.1. Šūnu apraide

No 2025. gada 1. jūlija Latvijā ir ieviesta šūnu apraide – efektīvs un mūsdienīgs risinājums sabiedrības brīdināšanai ārkārtas situācijās. Šūnu apraide papildina jau esošos informēšanas kanālus un kalpo kā vēl viens agrīnās brīdināšanas instruments.

Šūnu apraide ir īpašs paziņojums, kas tiek nosūtīts uz mobilajām ierīcēm. Tā ir modernākā iespēja vienlaikus un mērķēti apziņot visas ierīces, kas atrodas apdraudētajā teritorijā.

Šūnu apraides paziņojumi galvenokārt tiek izsūtīti gadījumos, kad tiek apdraudēta vai var tikt apdraudēta cilvēka dzīvība un veselība:

- Bīstami laika apstākļi (piemēram, plūdu riski, postošas vētras u.tml.)
- Tehnogēni apdraudējumi (piemēram, ķīmiskas avārijas, ugunsgrēki, eksplozijas u.tml.)
- Sociāli vai informatīvi paziņojumi (piemēram, pazudis bērns, trauksmes sirēnu pārbaude u.tml.)

Šūnu apraides paziņojumi tiek iedalīti vairākos veidos atkarībā no apdraudējuma nozīmes un būtības:

- Sarkanais brīdinājums (Presidential Alerts),
- Oranžais brīdinājums (Extreme Alerts),
- Dzeltenais brīdinājums (Severve Alerts),
- Pazudis bērns (Missing Child Alerts),
- Apdraudējuma beigas (End of Threat Alerts),
- Mācību brīdinājums (Exercise Alerts).

Sarkanā un oranžā līmeņa brīdinājums skan ar noteiktu, skaļu skaņu, bet pārējā līmeņa paziņojumi tiks atskaņoti ar telefona lietotāja uzstādīto īsziņas signālu. Paralēli skaņai notiek tālruņa vibrēšana.

2.25.2. Trauksmes sirēnas.

Izdzirdot trauksmes sirēnas vai apziņošanu pa skaļruņiem ir jāieslēdz TV, radio vai jāseko informācijai atbildīgo dienestu mājaslapās un sociālo tīklu kontos.



Seko līdz informācijai atbildīgo dienestu mājaslapās un sociālajos tīklos:

- mājaslapas – www.mod.gov.lv, www.mil.lv, www.sargs.lv, www.iem.gov.lv, www.vugd.gov.lv, www.vm.gov.lv;
- tiešsaistes sociālais tīkls Facebook – @aizsardzibasministrija, @latvijasarmija, @Latvianfirefighters, @Valsts.policija, @Iekslietas, @VeselibasMinistrija, @NMPdienests;
- sociālā tīkla saziņas platforma X – @aizsardzibasmin, @latvijas_armija, @ugunsdzeseji, @Valsts_policija, @IeM_gov_lv, @veselibasmin, @NMPdienests.
- Informāciju par apdraudējumu un ieteicamo rīcību tiks izplatīta arī alternatīvos apziņošanas veidos:
 - pašvaldību mājas lapās – www.daugavpils.lv; www.augsdaugavasnovads.lv ;
 - vietējie pašvaldības teritorijā esošie plašsaziņu līdzekļi;
 - Pašvaldības policijas rīcībā esošajiem skaļruņiem;
 - Informācijas stendiem pilsētas un novada teritorijā;
 - Informācija var tikt izplatīta sabiedriskajos transportlīdzekļos;
 - Daudzstāvu dzīvojamo ēku kāpņu telpu informācijas stendos;
 - kā arī citos veidos, par kuriem tiks informēts no valsts un pašvaldību iestādēm.

Svarīgi!

Lejupielādē lietotni “112 Latvija”, kur apdraudējuma gadījumā varēsi iegūt informāciju par tālāko rīcību.

To var izdarīt - <https://play.google.com/store/apps/details?id=lv.latvija.p112>



Lietotnē “112 Latvija” ir atrodama arī informācija par patvertnēm kas atrodas Tev vistuvāk.

Informāciju par Daugavpils pilsētas teritorijā esošajām patvertnēm var atrast <https://www.daugavpils.lv/drosiba/patversanas-vietas> .

Dezinformācijas riski:

- Uzticies tikai informācijai, kura tiek sniegta valsts institūciju un Pašvaldības uzturētajos vai to atbalstītajos informācijas avotos, par kuriem esi informēts.
- Neuzticies nezināmiem informācijas avotiem un neizplati to sniegto informāciju.
- Iesaisties un iespēju robežās pretdarbojies nepatiesas vai apzināti sagrozītas informācijas izplatīšanai par Latviju un tās institūciju spējām, diskutē un atspēko dezinformāciju.
- Atceries, ka, izmantojot mūsdienu tehnoloģijas, pastāv iespēja radīt dziļviltojumu (deepfake) materiālus – attēlus, video un audioierakstus, kuri izskatās/izklausās ļoti reālistiski, un šo viltojumu atklāšanai nepieciešama šo materiālu padziļināta izpēte.

2.26. Kā sagatavoties iespējamajai krīzei.

1. Sagatavot savu dzīvesvietu. Pārliecinies, ka tev mājās krājumos ir:

- dzeramais ūdens un ūdens citām vajadzībām (piemēram, mazgāšanai)
- produkti ar ilgu uzglabāšanas termiņu;
- pirmās palīdzības aptieciņa;
- kabatas lukturīši, rezerves baterijas vai akumulatori priekš tiem, sveces;
- gāzes deglis ar rezerves gāzes baloniem gatavošanai vai cita kurināmā veida plītiņa;
- ugunsdzēsības aparāts;
- siltas segas, guļammaisi, siltā apakšveļa (aukstajā sezonā);
- kritiski nepieciešamo lietu komplekts, ja notiek evakuācija vai pārvietošanās uz patvertni;
- alternatīvs autonomas siltuma avots gadījumiem, kad nestrādā centralizētā apkures sistēma;
- higiēnas un sanitārie līdzekļi.

Ja tu dzīvo privātmājā, ierīko vienkāršu patvēruma vietu pagrabā. Piedāvā palīdzību vecākiem kaimiņiem vai cilvēkiem, kas to nespēj paši saviem spēkiem, sagatavo viņu dzīvesvietas un kritiski nepieciešamo lietu komplektus. Esi gatavs atbalstīt viņu nogādāšanu uz patvertni vai evakuāciju.

2. Pagraba vai citu pazemes telpu pielāgošana patvēruma vajadzībām.

VUGD ir izstrādājis Vadlīnijas (rekomendācijas) par minimālajām prasībām III kategorijas patvertnes ierīkošanai. <https://www.vugd.gov.lv/lv/vadlinijas-rekomendacijas-par-minimalajam-prasibam-iii-kategorijas-patvertnes-ierikosana>

Informāciju par Daugavpils pilsētas teritorijā esošajām patvertnēm var atrast <https://www.daugavpils.lv/drosiba/patversanas-vietas> .

3. Ūdens krājumu sagatavošana.

- Dzeramais ūdens ir būtiskākais izdzīvošanas elements.
- Pieaugušajam jāuzņem vidēji 3 litri ūdens dienā (karstā laikā 4 litri). Krīzes situācijā ūdens apgādes traucējumi var apgrūtināt arī krāna ūdens pieejamību, kā arī ūdens noskalošanu tualetē.
- Aprēķini, cik litru dzeramā ūdens tev un taviem tuviniekiem ir nepieciešams glabāšanai mājās, lai tā pietiktu vismaz 3 dienām (ieteicams nedēļai);
- Neaizmirsti par ūdeni mājdzīvniekiem u.c. vajadzībām, piemēram higiēnai;
- Noskaidro, kur tuvākajā apkārtnē dabā pieejamas dzeramā ūdens vietas (akas, avoti) un kā lietojamas ūdens attīrīšanas tabletes;
- Izmēģini ūdens attīrīšanas tabletes kādā pārgājienā un izvērtē to nepieciešamību iegādāties rezervē.

4. Pārtikas produktu sagatavošana mājas krājumos.

Ēdiena pagatavošanu krīzes gadījumā varētu ietekmēt elektrības, gāzes un ūdens pieejamība, tādēļ ieteicams nodrošināties ar pārtiku:

- glabājamu istabas temperatūrā;
- ar ilgu derīguma termiņu (vismaz 6 mēn.);
- pagatavojamu bez liela ūdens daudzuma un termiskas apstrādes;
- pēc iespējas sātīgāku, ar lielāku kaloriju daudzumu.

Ieteicams glabāt konservus un konservētus produktus, sakņaugus, makaronus, graudaugus, sausmaizītes, ātri pagatavojamās zupas, miltus, eļļu, cieto sieru, kafiju, tēju, cukuru, medu, ievārījumu, riekstus u.c.

Obligāti jāseko līdzi glabāto pārtikas produktu derīguma termiņam. Kad tas tuvojas beigām, izmanto tos uzturā un atkal papildini ilgi glabājamo produktu krājumus.

Neaizmirsti par zīdaiņiem nepieciešamo vai citu specializētu pārtiku, par mājdzīvnieku pārtikas krājumiem

5. Transportlīdzekļa sagatavošana krīzes situācijām.

Resursus var glabāt arī mašīnā, pielāgojot tos ziemas vai vasaras vajadzībām.

Mašīnā vari glabāt:

- liela tilpuma ūdens pudeles (5l), kas noderēs arī garāka izbrauciena gadījumā;
- pārtiku un uzkodas ar ilgu derīguma termiņu;
- pirmās palīdzības aptieciņu;
- lukturīti – vēlams lādējami. Noderēs arī uz baterijām, bet tad vēlams iegādāties baterijas arī rezervei;
- Latvijas autoceļu karti drukātā veidā;
- saskaņotā paziņojuma veidlapas;
- atstarojošās vestes visiem pasažieriem;
- avārijas trīsstūri;
- izklaides spēles bērniem;
- citas mantas atbilstoši ģimenes vajadzībām: ziema (segas; cimds; siltas drēbes; ziemas zābakus; ledus skrāpi; sniega lāpstiņu); vasara (sauļes aizsargu vējstiklam; papildu ūdeni).

6. Medikamentu sagatavošana krīzes situācijām.

Krīzes laikā var nedarboties aptiekas. Tādēļ pārliecinies, ka tavā mājās aptieciņā ir vismaz viens ārstniecības līdzeklis no šādām medikamentu grupām un līdzekļi, ko rekomendē Neatliekamās medicīniskās palīdzības dienests.

Katras mājsaimniecības aptieciņā jābūt:

- pretsāpju un temperatūru mazinošiem līdzekļiem;
- medikamentiem pret gremošanas traucējumiem;
- pretalerģijas medikamentiem;
- medikamentiem ar nomierinošu efektu;
- dezinfekcijas līdzekļiem;
- pārsienamiem materiāliem un šķērēm (plāksteru komplektiem, marles saitēm, salvetēm u.c.);
- ikdienā tev nepieciešamie medikamenti;
- siltumu atstarojošai izdzīvošanas segai un termometram.

7. Skaidras naudas pieejamība krīzes situācijās.

Krīzes situācijā jāreķinās, ka var tikt ietekmēts ierastais naudas piegādes process.

Kā sagatavoties ārkārtējai situācijai:

- Vienmēr mājās glabā noteiktu skaidrās naudas daudzumu.
- Ieteicamais skaidrās naudas apmērs ir summa, kas nepieciešama vienas mājsaimniecības pamatvajadzību segšanai vienai nedēļai.
- Vēlams, lai šī summa būtu maza nomināla eiro banknotēs (5 EUR, 10 EUR un 20 EUR naudaszīmēs).

Stresa situācijā nav ieteicams nekavējoties izņemt lielu skaidrās naudas summu no tavā kontā pieejamajiem līdzekļiem. Komercbankā tā ir drošībā, taču ārpus tās ir papildus jā rūpējas par skaidrās naudas drošību, kas ārkārtējā situācijā var būt grūti vai pat neiespējami.

Latvijā ir noteikti kritiskie bankomāti, kuri krīzes situācijā ar naudas apgādi tiks nodrošināti pastiprināti.

Daugavpils pilsētā ir 7 kritiskie bankomāti:

- Rīgas iela 22, Daugavpils
- Rīgas iela 9, Daugavpils
- Rīgas iela 34, Daugavpils
- Viestura iela 10, Daugavpils
- Strādnieku iela 103, Daugavpils
- Smilšu iela 98A, Daugavpils
- Šaurā iela 31, Daugavpils



Uzzini, kur atrodas tev tuvākais bankomāts.



2.31.attēls. Kritiskie bankomāti Daugavpils pilsētas teritorijā.²⁸

Preventīvos, gatavības, reaģēšanas un seku likvidēšanas pasākumus militāra iebrukuma vai kara gadījumā skatīt “2.pielikums. Preventīvie, gatavības, reaģēšanas un seku likvidēšanas pasākumi.”

Kā iedzīvotājiem rīkoties militāra iebrukuma vai kara gadījumā (skatīt 12.17.pielikums. *Kā rīkoties militāra iebrukuma vai kara gadījumā*):

- *Informācija par ārkārtas gadījumu (72 stundu) somas saturu;*
- *Rīcība artilērijas apšaudes vai aviācijas trieciena laikā;*
- *Rīcība kodolapdraudējuma gadījumā;*
- *Rīcība ķīmiskās avārijas vai ķīmiskā uzbrukuma gadījumā;*
- *Kā rīkoties apšaudes laikā;*
- *Mīnmetēju apšaude;*
- *Strēlnieku ieroču uzbrukums;*
- *Rīcība dronu uzlidojumu laikā.*

²⁸ Sīkāk skatīt <https://www.bank.lv/pakalpojumi/bankomatu-karte>

2.27. Avārijas komunālajos tīklos

Riska kopsavilkums

Avārijas komunālajos tīklos saistītas ar bojājumiem siltumapgādes tīklos, gāzes apgādes tīklos, ūdens un kanalizācijas tīklos.

Avārijas siltumapgādes sistēmās var pārtraukt ēku siltumapgādi. Bojājumi siltumtīklos var izraisīt apakšzemes inženierkomunikāciju applūšanu, ceļu un ielu izskalošanu, siltumapgādes tīklu, ēku siltumapgādes sistēmu un ūdensvadu aizsalšanu.

Avārijas gāzes apgādes sistēmās var izraisīt ugunsgrēku, sprādzienu, ēku sagraušanu, kā rezultātā var iet bojā cilvēki. Gāzes padeves traucējumi var pārtraukt siltumapgādes sistēmu darbību un ražošanas procesus.

Avārijas ūdens apgādes sistēmās var notikt maģistrālo un sadales cauruļvadu bojājumu rezultātā, kas izsauc spiediena kritumu sistēmā, ceļu un ielu izskalošanu, pagrabu un pazemes telpu applūšanu. Ūdens padeves traucējumus var izsaukt arī avārijas energoapgādes sistēmās.

Kanalizācijas sistēmas bojājumu gadījumos ar notekūdeņiem var applūst ielas un to posmi, pagrabu telpas. Notekūdeņu noplūdes vietās, īpaši ilgstoši nenovadot ūdeni, rodas labvēlīgi apstākļi dažādu infekcijas perēkļu slimību ierosinātāju izplatībai. Ļoti bīstama ir notekūdeņu iekļūšana tīra ūdens cauruļvados, kas var izraisīt plašu infekcijas slimību uzliesmojumu.

Avārijas komunālajos tīklos risks Daugavpils valstspilsētā un Augšdaugavas novadā tiek vērtēts kā **vidējs risks ar ļoti augstu vai augstu varbūtību**.

Zemāk 2.9. tabulā ir apkopota informācija par SIA “Daugavpils ūdens” notikušām avārijām centralizētajos ūdensvada un kanalizācijas tīklos.

2.9. tabula

Laika posms	Avāriju skaits centralizētajos ūdensvada tīklos	Avāriju skaits ūdensvada pievados	Avāriju skaits pašteses centralizētajos kanalizācijas tīklos	Avāriju skaits spiediena kanalizācijas tīklos
no 2010.gada 01.II.	23	11	0	0
2011.gads	42	26	1	0
2012.gads	32	36	0	0
2013.gads	42	39	0	0
2014.gads	33	28	0	6
2015.gads	22	18	0	0
2016.gads	29	16	0	0
2017.gads	27	19	0	0
2018.gads	24	24	0	1
2019.gads	22	14	0	0
2020.gads	44	27	3	0
2021.gads	62	16	0	0
2022.gads	42	13	1	1
2023.gads	40	17	1	3
2024.gads	54	14	3	2
2025.gads (līdz 24.11.)	33	11	1	0
Kopā	571	329	10	13

Zemāk 2.10. tabulā apkopoti dati par ūdensapgādes, kanalizācijas un siltumapgādes sistēmas avārijām Augšdaugavas novada teritorijā.

2.10. tabula

Ūdensapgādes, kanalizācijas un siltumapgādes sistēmas apkalpojošās iestādes.				
Laika posms	Avāriju skaits centralizētajos ūdensvada tīklos	Avāriju skaits ūdensvada pievados	Avāriju skaits pašteses centralizētajos kanalizācijas tīklos	Avāriju skaits spiediena kanalizācijas tīklos
SIA "Ornaments"				
2020. gads	17	8	4	8
2021. gads	15	9	5	5
2022. gads	21	8	12	11
2023. gads	20	4	6	4
2024. gads	31	9	12	5
2025. gads	25	17	21	11
Aģentūra "Višķi"				
2020.gads	3	4	-	-
2021.gads	6	8	2	2
2022.gads	7	2	2	1
2023.gads	11	4	3	2
2024.gads	6	10	2	2
2025.gads	2	2	4	2*

* sūknis izgājis no ierindas

3. Kopsavilkums par risku novērtēšanu

Daugavpils pilsētas un Augšdaugavas novada STCA plānā katrā apdraudējumā ir atspoguļoti katastrofas pārvaldīšanas subjektu iesniegtie apdraudējuma novērtējumi, kurā aprakstoši raksturoti notikuma scenāriji, izteikti spriedumi par notikumu varbūtību un notikumu sekām.

Katastrofu un to apdraudējumu novērtēšanā ir ņemtas vērā iespējamās un radītās klimata pārmaiņas, jo pētījuma dati rāda, ka tās nav apšaubāmas un ir tieši saistītas ar cilvēka radīto ietekmi - ir pieaugusi atmosfēras temperatūra, samazinājies sniega un ledus segas biezums, paaugstinājies jūras līmenis un ir pieaugusi siltumnīcas gāzu koncentrācija atmosfērā. Aktuāli ir ekstrēmu laika apstākļu un klimata notikumi (klimata ekstrēmi), jo tieši retie ekstrēmie notikumi ir tie, kuriem ir lielākā ietekme un kas rada lielākos zaudējumus cilvēku veselībai un labklājībai. Klimata pārmaiņu kontekstā, klimata ekstrēmi tiek aplūkoti no sekojošiem aspektiem - vai to notikuma biežums ir pieaudzis, salīdzinot ar agrāko laika periodu; vai to notikuma intensitāte ir palielinājusies, salīdzinot ar agrāko laika periodu; vai tiem atbilstošo parādību ilgums ir ilgāks, nekā noteiktā norma; un vai tie sastopami agrāk vai vēlāk, atbilstoši sezonas raksturam. Šīs klimata pārmaiņas rada tālāku ietekmi ne tikai uz citiem laika apstākļu un klimata procesiem, bet arī uz dabas un cilvēka radītiem procesiem. Sagaidāms, ka šīs pārmaiņas turpināsies arī nākotnē, un līdz ar to papildus pasākumiem, kas tiek veikti klimata pārmaiņu mazināšanai, nozarēm ir jāizvērtē adaptācijas nepieciešamība (pasākumi un finansējums) un iespējamās **klimata pārmaiņu sekas saistītajiem procesiem**²⁹.

Izpildot CAKP likumā noteiktos katastrofas pārvaldīšanas koordinēšanas uzdevumus, katastrofas pārvaldīšanas subjekti katram apdraudējumam ir apzināti preventīvie, gatavības, reaģēšanas un seku likvidēšanas pasākumi, nosakot tā izpildes termiņu, lēmuma pieņēmēju par pasākuma īstenošanu, par izpildi atbildīgo institūciju.

Kopējais katastrofu novērtējums STCA plānā ir atspoguļots risku matricā. Lai nodrošinātu vienotu pieeju katastrofu risku novērtēšanā, tika izmantota Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienesta izstrādātā riska novērtēšanas metodika (rekomendācijas)³⁰. Risku matrica ir iespējamības un ietekmes dimensiju attēlošanas paņēmieni, kas grafiski attēlo dažādus riskus salīdzinošā veidā.

Apdraudējumiem, kas saistīti ar ēku un būvju sabrukšanu, avāriju siltumapgādes, ūdensapgādes, notekūdeņu vai kanalizācijas sistēmā ir apzināti katastrofas pārvaldīšanas pasākumi (preventīvie, gatavības, reaģēšanas un seku likvidēšanas pasākumi).

29

Pieejams: http://www.varam.gov.lv/lat/publ/petijumi/petijumi_klimata_parmainu_joma/?doc=23668

30

Pieejams: Katastrofu riska novērtēšanas rekomendācijas

https://vugd.gov.lv/lat/par_vugd/darbibas_sferas/civila_aizsardziba/rekomendacijas_valsts_un_pasvaldibu_institucijam

3.1.Ēku un būvju sabrukšana

RISKA VEIDLAPA ĒKU UN BŪVJU SABRUKŠANA

Riska nosaukums		Nr.p.k.
<i>Ēku un būvju sabrukšana</i>		<i>1.</i>
Pārskata datums: <i>01.12.2025.</i>	Nākošais pārskata datums: <i>01.12.2029.</i>	
Riska novērtēšanas process:		
Riska novērtēšanā iesaistītās institūcijas		
Institūcija:	Uzdevums:	
<ol style="list-style-type: none"> 1. <i>Daugavpils pilsētas pašvaldība</i> 2. <i>Augšdaugavas novada pašvaldība</i> 	<ol style="list-style-type: none"> 1. <i>savas kompetences ietvaros veikt katastrofas pārvaldīšanu;</i> 2. <i>katastrofas pārvaldīšanas subjektam sniegt informāciju (par pašvaldības institūciju rīcībā esošajiem resursiem, kas izmantojami katastrofas pārvaldīšanai);</i> 3. <i>nodrošināt iedzīvotāju evakuāciju no katastrofas apdraudētajām vai skartajām teritorijām (šo iedzīvotāju uzskaiti, pagaidu izmitināšanu, ēdināšanu un sociālo aprūpi);</i> 4. <i>savu iespēju robežās nodrošināt katastrofas pārvaldīšanā iesaistītajām institūciju amatpersonām, juridiskajām un fiziskajām personām piemērotus darba un sadzīves apstākļus.</i> 	
<ol style="list-style-type: none"> 3. <i>Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienesta Latgales reģiona pārvalde</i> 	<ol style="list-style-type: none"> 1. <i>vadīt un veikt ugunsgrēku dzēšanu un glābšanas darbus;</i> 2. <i>sadarbībā ar citām institūcijām veikt un vadīt neatliekamos avāriju seku likvidēšanas pasākumus;</i> 3. <i>sniegt iespējamo palīdzību fiziskām personām ugunsgrēka vai avārijas gadījumā;</i> 4. <i>nodrošināt vienotā ārkārtas palīdzības izsaukumu numura "112" zvanu saņemšanu, apstrādi un, ja nepieciešams, to pāradresēšanu citiem operatīvajiem dienestiem;</i> 5. <i>atbilstoši kompetencei organizēt un īstenot civilās aizsardzības pasākumus.</i> 	
<ol style="list-style-type: none"> 4. <i>Valsts policijas Latgales reģiona pārvalde</i> 	<ol style="list-style-type: none"> 1. <i>garantēt personu un sabiedrības drošību;</i> 2. <i>novērst noziedzīgus nodarījumus un citus likumpārkāpumus;</i> 3. <i>palīdzēt valsts iestāžu amatpersonām, ja tiek traucēta to likumīgā darbība;</i> 4. <i>palīdzēt ugunsgrēku dzēšanā un glābšanas darbos;</i> 	

	<p>5. <i>veikt atbalsta funkcijas (cilvēku evakuācija, teritorijas ierobežošana, cilvēku informēšana, sabiedriskas kārtības uzturēšana).</i></p>
<p>5. <i>Daugavpils valstspilsētas pašvaldības iestāde "Daugavpils pilsētas pašvaldības policija".</i> 6. <i>Augšdaugavas novada pašvaldības iestāde "Augšdaugavas novada pašvaldības policija"</i></p>	<p>1. <i>savas kompetences ietvaros novērst un pārtraukt sabiedriskās kārtības pārkāpumus;</i> 2. <i>veikt preventīvos pasākumus likumpārkāpumu novēršanā;</i> 3. <i>sniegt neatliekamo palīdzību;</i> 4. <i>nodrošināt atrasto un pašvaldības policijai nodoto dokumentu, mantu, vērtspapīru un cita veida īpašuma saglabāšanu līdz tā nodošanai īpašniekam vai kompetentai institūcijai;</i> 5. <i>savas kompetences ietvaros sniegt palīdzību personām, kuras vēršas pēc palīdzības;</i> 6. <i>veikt citus pašvaldības uzdotos uzdevumus, ja tas nav pretrunā ar likumu "Par policiju" un citiem normatīvajiem aktiem.</i></p>
<p>7. <i>Neatliekamās medicīniskās palīdzības dienesta Brigāžu atbalsta centrs Daugavpils</i></p>	<p>1. <i>vadīt, koordinēt un sniegt neatliekamo medicīnisko palīdzību iedzīvotājiem ārkārtas medicīniskajās situācijās un katastrofās;</i> 2. <i>ārkārtas medicīniskajās situācijās organizēt personu pārvešanu un ievietošanu ārstniecības iestādē, kurā iespējams sniegt nepieciešamo medicīnisko palīdzību;</i> 3. <i>nodrošināt sadarbību ar citiem ārkārtas situāciju (turpmāk tekstā – ĀS) un katastrofu seku likvidēšanā iesaistītajiem dienestiem;</i> 4. <i>plānot un koordinēt rīcību sabiedrības veselības apdraudējuma gadījumā un sabiedrības veselības ĀS;</i> 5. <i>plānot, organizēt un nodrošināt neatliekamo medicīnisko palīdzību pēc ārstniecības iestādes pieprasījuma, ja nepieciešamais medicīniskās palīdzības apjoms pārsniedz ārstniecības iestādes resursu iespējas.</i></p>
<p>8. <i>Daugavpils pilsētas pašvaldības Pilsētplānošanas un būvniecības departaments</i></p>	<p>1. <i>sniegt ziņas par teritorijas izmantošanas un apbūves nosacījumiem;</i> 2. <i>informēt par notiekošās būvniecības tiesisko pamatojumu un sniegt ziņas par būvniecības stadijā esošām būvēm;</i> 3. <i>sniegt konsultācijas par būvniecības procesu;</i> 4. <i>veikt citas ar būvniecības procesu un tā atbilstību normatīvo aktu prasībām saistītas darbības.</i></p>

<p>9. Daugavpils pilsētas pašvaldības Sociālais dienests</p> <p>10. Augšdaugavas novada pašvaldības iestāde "Sociālais dienests"</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. sniegt sociālo palīdzību, nepieciešamos sociālos pakalpojumus; 2. organizēt nepieciešamās veselības palīdzības sniegšanu personām; 3. organizēt personu ievietošanu Sociālajā un Naktspatversmē, grupu dzīvokļos, krīzes centrā un citās pašvaldības sociālās rehabilitācijas un aprūpes iestādēs; 4. sniegt pašvaldības iedzīvotājiem informāciju par tiesībām saņemt sociālos pakalpojumus un sociālo palīdzību, to pieprasīšanas un sniegšanas kārtību.
<p>11. Daugavpils pilsētas pašvaldības Komunālās saimniecības pārvalde, SIA "Daugavpils dzīvokļu un komunālās saimniecības uzņēmums", SIA "Labiēkārtošana - D", SIA "Daugavpils Autobusu parks", A/S "Daugavpils satiksme".</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. organizēt operatīvu un nepārtrauktu darbu avāriju vai ĀS likvidāciju ēkas, kā arī ēku iekšējos inženiertīklos un liftu saimniecībā; 2. nodrošina darbinieku izbraukšanu avārijas situācijas apturēšanai un to likvidācijai; 3. koordinē sadzīves atkritumu apsaimniekošanu; 4. veikt atbalsta funkcijas (resursu un tehnikas iesaistīšana seku likvidēšanas darbos).
<p>12. A/S "Sadales tīkli"</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. organizēt operatīvu darbu avāriju vai ĀS likvidāciju, kas saistīta ar elektroapgādes inženiertehniskām komunikācijām (elektroapgādes sistēmu atslēgšana, pieslēgšana, pakalpojuma atjaunošana).
<p>13. SIA "Daugavpils ūdens"</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. organizēt operatīvu darbu avāriju vai ĀS likvidāciju, kas saistīta ar ūdensapgādes inženiertehniskām komunikācijām (ūdensapgādes un/vai kanalizācijas sistēmu atslēgšana, pieslēgšana, pakalpojuma atjaunošana).
<p>14. A/S "Gasol"</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. organizēt operatīvu darbu avāriju vai ĀS likvidāciju, kas saistīta ar gāzes apgādes inženiertehniskām komunikācijām (gāzes apgādes sistēmu atslēgšana, pieslēgšana, pakalpojuma atjaunošana).
<p>15. Pašvaldības akciju sabiedrība "Daugavpils siltumtīkli"</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. organizēt operatīvu darbu avāriju vai ĀS likvidāciju, kas saistīta ar centralizētās siltumapgādes inženiertehniskām komunikācijām (centralizētās siltumapgādes ražošanas iekārtu, maģistrālo un sadalošo cauruļvadu atslēgšanu, pieslēgšanu savas kompetences un/vai ar siltumenerģijas patērētājiem, ēku apsaimniekotājiem noslēgto līgumsaistību noteiktajās atbildības robežās, pakalpojuma atjaunošana).

16. Veselības inspekcijas Latgales kontroles nodaļas	<p>1. novērtēt vides veselības riska faktoros un to ietekmi uz cilvēka veselību un dzīves kvalitāti (tai skaitā ķīmisko vielu riskus cilvēka veselībai);</p> <p>2. kontrolēt dzeramā ūdens nekaitīguma un kvalitātes nodrošināšanas prasību izpildi publiskajos dzeramā ūdens apgādes objektos no ūdens ņemšanas vietas līdz patērētājam;</p> <p>3. sniedz konsultācijas un norādījumus par veselības apdraudējumu katastrofas gadījumā.</p>	
1. Riska scenārija apraksts (atbilstoši 3.elementam)		
<p>Scenārijs tiek izstrādāts atbilstoši principam “sliktākais ticamais scenārijs” ēku un būvju sabrukšana – Reģiona lielākajā tirdzniecības centrā. Iespējamā scenārija sākums – 2025.gada 01. novembris Iespējamā scenārija beigas – 2026.gada 02. februāris</p> <p>Scenārija stāsts: Iedomātā objekta būvniecības laikā bija pieļautas kļūdas, attiecībā uz celtniecības materiālu izvēli. Pieņemot Objektu ekspluatācijā attiecīgās nepilnības nebija pamanītas un turpmākās ekspluatācijas laikā konstrukcijas neizturēja mainīgo slodzi – kā rezultātā notika būves sabrukšana.</p>		
2. Vēsturisko faktu notikumi vai statistika par risku		
<p>Republikas pilsētas: Rīga, Priedaines ielā 20 (Zolitūde) – lielveikala “Maxima” jumta sabrukums, kopējā nogrūvuma platība bija apmēram 1500 m², 54 bojā gājušie, 2013.gada 21.novembris. Jelgava – ēkas sienas sagrūšana un blakus objekta apdraudējums, 2017.gada marts.</p> <p>Novadi: Mālpils novads – trīsstāvu ķieģeļu dzīvojamās mājas sabrukums, 5 bojā gājušie, 2011.gada 16.oktobris.</p>		
3. Varbūtības vai ticamības novērtējuma īss apraksts (atbilstoši 2.elementam)	Varbūtības vai ticamības kritērija abreviatūra (V vaiT):	T3
<p>Tā kā notikumi ir notikuši ļoti reti, ir sarežģīti izvērtēt notikuma varbūtību un iespēju (saskaņā ar “Valsti iespējamo apdraudējumu katalogu” – pārskatā perioda definēti tikai 3 nozīmīgi notikumi). Tas nozīmē, ka, valstij un it īpaši pašvaldībai, ir ļoti maz pieredzes uz kuru var balstīties. Balstoties uz iepriekšējo pieredzi un ekspertu viedokli, par faktoriem, kuri izraisīja iepriekšējos notikumus (drošības noteikumu pārkāpumi, nepietiekoša uzraudzība būvniecības laikā, būvniecības laikā pieļautās kļūdas, nepietiekoša uzraudzība ēku ekspluatācijas laikā, nekvalitatīva remontdarbu veikšana, ēku nolietojums u.c. ārējie faktori) un to notikšanas biežumu, tiek noteikts Apdraudējuma ticamības kritērijs (tuvākajiem 10 gadiem) – VIDĒJS T3 (vairāk neticams kā ticams).</p>		

4. Seku novērtējuma īss apraksts (atbilstoši 5.elementam)	Seku kritērija abreviatūra (S):	S3
<p><i>Cilvēks:</i> C1 Nāves gadījumi – S2 (11 līdz 100 skaits) C2 Ievainotie/saslimušie – S1 (10 līdz 300 skaits) C3 Cilvēki kuriem nepieciešama palīdzība – S3 (15001 līdz 45000 cilvēka dienas) <i>Vide:</i> Vi1 Kaitējums ekosistēmai – S1 (1 līdz 15 km² * gadi) <i>Ekonomika:</i> E1 Materiālie zaudējumi un izmaksas – S1 (2 milj. Līdz 6 milj. euro) visus iespējamus zaudējumus un radušās izmaksas, kas saistīts ar apdraudējuma pārvaldīšanu (t.sk. izmaksas kas saistītas ar institūciju palīdzības sniegšanu iedzīvotājiem) E2 Ekonomisko rādītāju samazināšanās – S1 (2 milj. līdz 6 milj. euro) <i>Sabiedrība:</i> Sa1 Piegādes traucējumi – S1 (10000 līdz 100000 cilvēka dienas) Sa2 Ietekmēta sabiedriskā kārtība un iekšējā drošība – S1 (250 līdz 2500 cilvēka dienas) Sa3 Ietekmēta reputācija – S2 (Reputācija ir ietekmēta tikai dažas nedēļas (negatīvs raksts ārvalstu medijos)) Sa4 Uzticības zaudēšana valstij / institūcijai – S2 (Uzticības zaudējums ilgst līdz divām nedēļām (ļoti kritisks raksts Latvijas medijos, notiek demonstrācijas))</p> <p><i>Kopējo zaudējumu apjomu aprēķina summējot visu seku kritēriju izteiktās naudas vērtības, tādējādi seku apmēru var norādīt kā vienu vērtību riska matricā.</i> <i>Iespējamie zaudējumi un izmaksas – 110 900 000 (eiro).</i> <i>Apdraudējuma iespējamo seku līmenis – VIDĒJS S3</i></p>	<p>Seku kritēriju abreviatūra (C1, C2, C3, Vi1, E1, E2, Sa1, Sa2, Sa3, Sa4, Sa5, Sa6) no kuriem izriet (S):</p>	<p>C1-S2 C2-S1 C3-S3 Vi1-S1 E1-S1 E2-S1 Sa1-S1 Sa2-S1 Sa3-S2 Sa4-S2</p>
<p>4.1. Ietekmes uz pamatvajadzībām īss apraksts (atbilstoši 4.elementam)</p>		
<p><i>Atbilstoši CAKP likuma 1.panta 14.punktam, pamatvajadzības — uzturs, mājoklis, veselības aprūpe, medicīniskā palīdzība, elektroapgāde, ūdensapgāde, siltumapgāde, atkritumu un notekūdeņu savākšana, sakaru nodrošinājums.</i> <i>Notiekot ēku sabrukumam konkrētai iesaistītai sabiedrības daļai iespējams var rasties īslaicīgi pamatvajadzību ierobežojumi. Ierobežojumi varētu ietekmēt uz veselības aprūpi un medicīnisko palīdzību. Ierobežojumu lielums un ilgums būs atkarīgs no katastrofas lieluma, iesaistīto personu daudzuma un pārvaldīšanā iesaistīto institūciju resursiem.</i></p>		

4.2. Ievainojamības un spēju īss apraksts (atbilstoši 6.elementam)

Ņemot vērā, esoša riska seku izvērtējuma rezultātus un noteiktus iespējamus zaudējumus un izmaksas (110 900 000 eiro), nevar pilnībā samazināt riskus un palielināt reaģēšanas un seku likvidēšanas spējas ar finanšu līdzekļi piesaisti un sadali starp atbildīgajam institūcijām un riskam pakļauto sabiedrības daļu. Tas nav iespējams, jo nevienas pašvaldības (no sadarbības teritorijas) gada budžets nevar nodrošināt attiecīgas summas novirzīšanu uz potenciāla riska samazināšanu – tas nav ekonomiski izdevīgi, efektīvi un samērīgi.

Balstoties uz ekspertu viedokli priekšroka jādod tām darbībām, kas palīdzētu sasniegt šos mērķus rentablā (izdevīgākā) veidā:

- ✓ *kontrolējošo institūciju kvalitatīvs darbs (kvalifikācijas celšana, pārbaužu veikšana, apdraudējumu apzināšana);*
- ✓ *iedzīvotāju vispārēja izglītošana drošības jomā;*
- ✓ *likumdošanas un normatīvo aktu aktualizācijas;*
- ✓ *reaģēšanas spēju paaugstināšana (t.sk. mācību organizēšana);*
- ✓ *preventīvo un gatavības pasākumu apzināšana un izpilde.*

5. Riska līmenis (atbilstoši 3.pielikumam):

VIDĒJS RISKS

6. Veicamie preventīvie un gatavības pasākumi

Preventīvie un gatavības pasākumi, kā arī reaģēšanas un seku likvidēšanas pasākumi, ar atbildīgajam institūcijām un izpildes termiņiem, ir aprakstīti sadaļā “Ēku un būvju sabrukšana”.

ĒKU UN BŪVJU SABRUKŠANA

Nr. p.k.	Pasākuma nosaukums	Izpildes termiņš	Lēmuma pieņēmējs	Par izpildi atbildīgā institūcija	Izpildītāji	Pasākuma apzīmējums (trigrāfs)* saskaņā ar NATO krīžu reaģēšanas sistēmas rokasgrāmatu
1. Preventīvie un gatavības pasākumi						
1.1.	Ēku un būvju periodiska apsekošana, plānu saskaņošana, ēku pieņemšana ekspluatācijā	pastāvīgi	Būvinspektors BVKB	Pašvaldību būvvaldes	Pašvaldību būvvalžu būvinspektori. VUGD Latgales reģiona pārvaldes Ugunsdrošības uzraudzības un civilās aizsardzības nodaļas amatpersonas. BVKB	
1.2.	Nodrošināt objekta drošumu, kā arī uzturēšanu un ekspluatēšanu atbilstoši normatīvo aktu prasībām un tā, lai neradītu draudus cilvēku, vides un īpašuma drošībai	pastāvīgi	Objekta īpašnieks vai tiesiskais valdītājs	Objekta īpašnieks vai tiesiskais valdītājs	Objekta īpašnieks vai tiesiskais valdītājs. Komersants	
1.3.	Organizēt un veikt objekta ugunsdrošības un būvniecības (pārbūves vai atjaunošanas) prasību ievērošanu un kontroli	pastāvīgi	Objekta atbildīgā persona, īpašnieks vai tiesiskais valdītājs	Objekta atbildīgā persona, īpašnieks vai tiesiskais valdītājs	Objekta atbildīgā persona, īpašnieks vai tiesiskais valdītājs. Komersants	
1.4.	Nodrošināt konsultāciju pieejamību juridiskām un fiziskām personām par ēku un būvju būtiskām drošības prasībām (mehāniskā stiprība un stabilitāte, ugunsdrošība, higiēna, veselība un vide, lietošanas drošība, aizsardzība pret trokšņiem, ilgtspējīga dabas resursu izmantošana u.c.)	pastāvīgi	VUGD LRP. Pašvaldību būvvaldes	VUGD LRP. Pašvaldību būvvaldes	VUGD Latgales reģiona pārvaldes Ugunsdrošības uzraudzības un civilās aizsardzības nodaļas amatpersonas. Pašvaldību būvvaldes. Komersanti	
2. Reaģēšanas un seku likvidēšanas pasākumi						
2.1.	Informācijas saņemšana par iespējamo ēkas vai būves sabrukumu un operatīvo dienestu informēšana un apziņošana	1 - 2 min.	Zemes vai ēkas īpašnieks vai	Zemes vai ēkas īpašnieks vai	Zemes vai ēkas īpašnieks vai tiesiskais valdītājs.	

			tiesiskais valdītājs. Juridiska vai fiziska persona	tiesiskais valdītājs. Juridiska vai fiziska persona	Juridiska vai fiziska persona. Iedzīvotāji.	
2.2.	Operatīvo dienestu struktūrvienību informēšana par notikumu vai sabrukšanas draudiem	1 -2 min.	Zemes vai ēkas īpašnieks vai tiesiskais valdītājs. Juridiska vai fiziska persona.	VUGD Vienotā kontaktu centra pārvalde (turpmāk – VKCP).	VKCP amatpersonas	
2.3.	Operatīvo dienestu izbraukšana uz notikuma vietu	nekavējoties	Operatīvie dienesti	Operatīvie dienesti	Operatīvo dienestu darbinieki	
2.4.	Notikuma vietas izlūkošana	8 – 10 min.	VUGD LRP Daugavpils daļu vecākā amatpersona	VUGD LRP Daugavpils daļas	VUGD LRP Daugavpils daļas amatpersonas	
2.5.	Notikuma vietas ierobežošana	10 – 20 min.	VUGD LRP Daugavpils daļu vecākā amatpersona	VUGD LRP Daugavpils daļas; Daugavpils pilsētas pašvaldības policija; Augšdaugavas novada pašvaldības policija; Valsts policijas LRP. NBS	VUGD LRP Daugavpils daļas amatpersonas; Daugavpils valstspilsētas pašvaldības policija; Augšdaugavas novada pašvaldības policija; Valsts policijas LRP, NBS darbinieki	
2.6.	Konstrukciju vizuāla izvērtēšana	nekavējoties	VUGD LRP glābšanas darbu vadītājs. Būvinspektors	Pašvaldību būvvaldes	Pašvaldību būvvalžu būvinspektori. Komersanti	
2.7.	Pirmās palīdzības sniegšana	pēc nepieciešamības	VUGD LRP Daugavpils daļu amatpersona	VUGD LRP	VUGD LRP Daugavpils daļu amatpersonas. NMPD. Daugavpils valstspilsētas pašvaldības policija;	

					Augšdaugavas novada pašvaldības policija; Valsts policijas LRP, NBS darbinieki	
2.8.	Sabiedriskās kārtības nodrošināšana	pastāvīgi	VP LRP; Daugavpils pilsētas pašvaldības policijas vecāka persona; Augšdaugavas novada pašvaldības policijas vecākā persona	Valsts policijas LRP. Daugavpils pilsētas pašvaldības policija; Augšdaugavas novada pašvaldības policija;	Daugavpils valstpilsētas pašvaldības policija; Augšdaugavas novada pašvaldības policija; Valsts policijas LRP, NBS darbinieki	
2.9.	Iedzīvotāju evakuācijas, izmitināšanas, ēdināšanas, informēšanas organizēšana	pēc nepieciešamības	VUGD LRP glābšanas darbu vadītājs	STCA komisija. Pašvaldības	Daugavpils valstpilsētas pašvaldības policija; Augšdaugavas novada pašvaldības policija; Pašvaldību izglītības pārvaldes. Pašvaldību sociālie dienesti. Komersanti. NBS	
2.10.	Neatliekamās medicīniskās palīdzības sniegšana cietušajiem	pēc nepieciešamības	NMPD neatliekamās medicīniskās palīdzības brigādes	NMPD Daugavpils Reģionālā slimnīca un citas ārstniecības iestādes	NMPD, Daugavpils Reģionālā slimnīca un citas ārstniecības iestādes darbinieki	
2.11.	Sociālo pakalpojumu un sociālās palīdzības sniegšana cietušajiem	pastāvīgi	Pašvaldības	Pašvaldību sociālie dienesti	Pašvaldību sociālo dienestu darbinieki. Komersanti	
2.12.	Valsts materiālo rezervju izmantošana	pēc nepieciešamības	Lēmums par nepieciešamību izmantot - Glābšanas darbu vadītājs vai valsts vai pašvaldības institūcija.	Valsts materiālo rezervju atbildīgie glabātāji	Glābšanas darbos iesaistītās institūcijas	

			Lēmums par atļauju izmantot - Ministrijas valsts sekretārs vai tā pilnvarota amatpersona.			
2.13.	Informācijas par radītajiem zaudējumiem apkopošana un kompensācijas par zaudējumiem noteikšana	1 mēnesis	Pašvaldības	Pašvaldības	Pašvaldības	

3.2. Avārijas siltumapgādes sistēmā

RISKA VEIDLAPA AVĀRIJAS SILTUMAPGĀDES SISTĒMĀS

Riska nosaukums		Nr.p.k.
<i>Avārijas siltumapgādes sistēmā</i>		2.
Pārskata datums: <i>01.12.2025.</i>	Nākošais pārskata datums: <i>01.12.2029.</i>	
Riska novērtēšanas process:		
Riska novērtēšanā iesaistītās institūcijas		
Institūcija:	Uzdevums:	
<ol style="list-style-type: none"> 1. <i>Daugavpils pilsētas pašvaldība</i> 2. <i>Augšdaugavas novada pašvaldība</i> 	<ol style="list-style-type: none"> 1. <i>savas kompetences ietvaros veikt katastrofas pārvaldīšanu;</i> 2. <i>katastrofas pārvaldīšanas subjektam sniegt informāciju (par pašvaldības institūciju rīcībā esošajiem resursiem, kas izmantojami katastrofas pārvaldīšanai);</i> 3. <i>nodrošināt iedzīvotāju evakuāciju no katastrofas apdraudētajām vai skartajām teritorijām (šo iedzīvotāju uzskaiti, pagaidu izmitināšanu, ēdināšanu un sociālo aprūpi);</i> 4. <i>savu iespēju robežās nodrošināt katastrofas pārvaldīšanā iesaistītajām institūciju amatpersonām, juridiskajām un fiziskajām personām piemērotus darba un sadzīves apstākļus.</i> 	
3. <i>Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienesta Latgales reģiona pārvalde</i>	<ol style="list-style-type: none"> 1. <i>atbilstoši kompetencei organizēt un īstenot civilās aizsardzības pasākumus.</i> 2. <i>katastrofas pārvaldīšanas subjektam (savas kompetences ietvaros) sniegt atbalsta funkcijas;</i> 3. <i>sadarbībā ar citām institūcijām veikt neatliekamos avāriju seku likvidēšanas pasākumus;</i> 4. <i>sniegt iespējamo palīdzību fiziskām personām ugunsgrēka vai avārijas gadījumā;</i> 	

	<p>5. nodrošināt vienotā ārkārtas palīdzības izsaukumu numura "112" zvanu saņemšanu, apstrādi un, ja nepieciešams, to pāradresēšanu citiem operatīvajiem dienestiem.</p>
4. Valsts policijas Latgales reģiona pārvalde	<p>1. garantēt personu un sabiedrības drošību; 2. novērst noziedzīgus nodarījumus un citus likumpārkāpumus; 3. palīdzēt valsts iestāžu amatpersonām, ja tiek traucēta to likumīgā darbība; 4. veikt atbalsta funkcijas (cilvēku evakuācijas, teritorijas ierobežošana, cilvēku informēšana, sabiedriskas kārtības uzturēšana).</p>
5. Daugavpils valstspilsētas pašvaldības iestāde "Daugavpils pilsētas pašvaldības policija". 6. Augšdaugavas novada pašvaldības iestāde "Augšdaugavas novada pašvaldības policija"	<p>1. savas kompetences ietvaros novērst un pārtraukt sabiedriskās kārtības pārkāpumus; 2. veikt preventīvos pasākumus likumpārkāpumu novēršanā; 3. sniegt neatliekamo palīdzību; 4. nodrošināt atrasto un pašvaldības policijai nodoto dokumentu, mantu, vērtspapīru un cita veida īpašuma saglabāšanu līdz tā nodošanai īpašniekam vai kompetentai institūcijai; 5. savas kompetences ietvaros sniegt palīdzību personām, kuras vēršas pēc palīdzības; 6. veikt citus pašvaldības uzdotos uzdevumus, ja tas nav pretrunā ar likumu "Par policiju" un citiem normatīvajiem aktiem.</p>
7. Neatliekamās medicīniskās palīdzības dienesta Brigāžu atbalsta centrs Daugavpils	<p>1. vadīt, koordinēt un sniegt neatliekamo medicīnisko palīdzību iedzīvotājiem ārkārtas medicīniskajās situācijās un katastrofās; 2. ārkārtas medicīniskajās situācijās organizēt personu pārvešanu un ievietošanu ārstniecības iestādē, kurā iespējams sniegt nepieciešamo medicīnisko palīdzību; 3. nodrošināt sadarbību ar citiem ĀS un katastrofu seku likvidēšanā iesaistītajiem dienestiem; 4. plānot un koordinēt rīcību sabiedrības veselības apdraudējuma gadījumā un sabiedrības veselības ĀS; 5. plānot, organizēt un nodrošināt neatliekamo medicīnisko palīdzību pēc ārstniecības iestādes pieprasījuma, ja nepieciešamais medicīniskās palīdzības apjoms pārsniedz ārstniecības iestādes resursu iespējas.</p>
8. Daugavpils pilsētas pašvaldības Pilsētplānošanas un būvniecības departaments	<p>1. sniegt ziņas par teritorijas izmantošanas un apbūves nosacījumiem; 2. informēt par notiekošās būvniecības tiesisko pamatojumu un sniegt ziņas par būvniecības stadijā esošām būvēm;</p>

	<ol style="list-style-type: none"> 3. <i>sniegt konsultācijas par būvniecības procesu;</i> 4. <i>veikt citas ar būvniecības procesu un tā atbilstību normatīvo aktu prasībām saistītas darbības.</i>
<p>9. <i>Daugavpils pilsētas pašvaldības Sociālais dienests</i></p> <p>10. <i>Augšdaugavas novada pašvaldības iestāde "Sociālais dienests"</i></p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. <i>sniegt sociālo palīdzību, nepieciešamos sociālos pakalpojumus;</i> 2. <i>organizēt nepieciešamās veselības palīdzības sniegšanu personām;</i> 3. <i>organizēt personu ievietošanu Sociālajā un Naktspatversmē, grupu dzīvokļos, krīzes centrā un citās pašvaldības sociālās rehabilitācijas un aprūpes iestādēs;</i> 4. <i>sniegt pašvaldības iedzīvotājiem informāciju par tiesībām saņemt sociālos pakalpojumus un sociālo palīdzību, to pieprasīšanas un sniegšanas kārtību.</i>
<p>11. <i>Daugavpils pilsētas pašvaldības Komunālās saimniecības pārvalde, SIA "Daugavpils dzīvokļu un komunālās saimniecības uzņēmums", SIA "Labiēkārtošana - D", SIA "Daugavpils Autobusu parks", A/S "Daugavpils satiksme"</i></p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. <i>organizēt operatīvu un nepārtrauktu darbu avāriju vai ĀS likvidāciju ēkas, kā arī ēku iekšējos inženiertīklos un liftu saimniecībā;</i> 2. <i>nodrošina darbinieku izbraukšanu avārijas situācijas apturēšanai un to likvidācijai;</i> 3. <i>koordinē sadzīves atkritumu apsaimniekošanu;</i> 4. <i>veikt atbalsta funkcijas (resursu un tehnikas iesaistīšana seku likvidēšanas darbos).</i>
<p>12. <i>A/S "Sadales tīkli"</i></p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. <i>organizēt operatīvu darbu avāriju vai ĀS likvidāciju, kas saistīta ar elektroapgādes inženiertehniskam komunikācijām (elektroapgādes sistēmu atslēgšana, pieslēgšana, pakalpojuma atjaunošana);</i> 2. <i>informēt lietos elektroenerģijas patērētājus par iespējamo elektroenerģijas padeves atjaunošanas iespējam un prognozējamo avārijas likvidācijas laiku.</i>
<p>13. <i>SIA "Daugavpils ūdens"</i></p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. <i>organizēt operatīvu darbu avāriju vai ĀS likvidāciju, kas saistīta ar ūdensapgādes inženiertehniskam komunikācijām (ūdensapgādes sistēmu atslēgšana, pieslēgšana, pakalpojuma atjaunošana);</i> 2. <i>informēt lietos ūdens patērētājus par iespējamo ūdens padeves atjaunošanas iespējam un prognozējamo avārijas likvidācijas laiku.</i>

14. <i>A/S "Gaso"</i>	<p>1. organizēt operatīvu darbu avāriju vai ĀS likvidāciju, kas saistīta ar gāzes apgādes inženiertehniskam komunikācijām (gāzes apgādes sistēmu atslēgšana, pieslēgšana, pakalpojuma atjaunošana);</p> <p>2. informēt lietošanas dabas gāzes patērētājus par iespējamo gāzes padeves atjaunošanas iespējam un prognozējamo avārijas likvidācijas laiku.</p>	
15. <i>Pašvaldības akciju sabiedrība "Daugavpils siltumtīkli"</i>	<p>1. organizēt operatīvu darbu avāriju vai ĀS likvidāciju, kas saistīta ar centralizētās siltumapgādes inženiertehniskām komunikācijām (centralizētās siltumapgādes ražošanas iekārtu, maģistrālo un sadalošo cauruļvadu atslēgšanu, pieslēgšanu savas kompetences un/vai ar siltumenerģijas patērētājiem, ēku apsaimniekotājiem noslēgto līgumsaistību noteiktajās atbildības robežās, pakalpojuma atjaunošana).</p>	
16. <i>Veselības inspekcijas Latgales kontroles nodaļas</i>	<p>1. novērtēt vides veselības riska faktoros un to ietekmi uz cilvēka veselību un dzīves kvalitāti (tai skaitā ķīmisko vielu riskus cilvēka veselībai);</p> <p>2. kontrolēt dzeramā ūdens nekaitīguma un kvalitātes nodrošināšanas prasību izpildi publiskajos dzeramā ūdens apgādes objektos no ūdens ņemšanas vietas līdz patērētājam.</p>	
1. Riska scenārija apraksts (atbilstoši 3.elementam)		
<p>Scenārijs tiek izstrādāts atbilstoši principam "sliktākais ticamais scenārijs" avārija siltumapgādes sistēmā. Iespējamā scenārija sākums – 2025.gada 01. novembris Iespējamā scenārija beigas – 2025.gada 15. novembris. Ilgums: 1-14 diennaktis. Scenārija stāsts: Iedomātā objekta (TEC) ekspluatācijas laikā vienā no nozīmīgākajiem tehnoloģiskiem agregātiem (vai iekārtai) nebija pamanītas tehniskas nepilnības, kuras parādījās nolietojuma rezultātā vai pēc nekvalitatīvu remontdarbu veikšanas. Kā rezultātā notika avārija un iedomāta daļa no pilsētas teritorijas palika bez apkures ziemas apstākļos.</p>		
2. Vēsturisko faktu notikumi vai statistika par risku		
<p>Republikas pilsētas: Saskaņā ar "Valsti iespējamo apdraudējumu katalogu" – pārskata periodā nav definēts neviens Valstij nozīmīgs notikums.</p>		
3. Varbūtības vai ticamības novērtējuma īss apraksts (atbilstoši 2.elementam)	Varbūtības vai ticamības kritērija abreviatūra (V vai T):	T4
<p>Tā kā notikumi ir notikuši ļoti reti, ir sarežģīti izvērtēt notikuma varbūtību un iespēju (saskaņā ar "Valsti iespējamo apdraudējumu katalogu" – pārskata periodā nav definēts neviens valstij nozīmīgs notikums). Tas nozīmē, ka, visas avārijas saistītas ar siltumapgādes sistēmām bija lokālas -</p>		

vietēja mēroga katastrofas (saskaņā ar CAKP likuma 4.panta 2.punktu) un nekad avārijas (katastrofas) radīto postījumu apjoms nepārsniedza vienas pašvaldības administratīvās teritorijas robežas. Balstoties uz iepriekšējo pieredzi un ekspertu viedokli, par faktoriem, kuri varēja izraisīt iepriekšējus akvārijus siltumapgādes sistēmās:

- ✓ drošības noteikumu pārkāpumi;
- ✓ nepietiekoša uzraudzība komunikāciju ekspluatācijas laikā;
- ✓ nekvalitatīva remontdarbu veikšana;
- ✓ inženiertīklu (agregātu vai iekārtu) nolietojums,

un to notikšanas biežumu, tiek noteikts **Apdraudējuma ticamības kritērijs** (tuvākajiem 10 gadiem) – **AUGSTS T4** (vairāk ticams kā neticams)

4. Seku novērtējuma īss apraksts (atbilstoši 5.elementam)	Seku kritērija abreviatūra (S):	S3
<p><i>Cilvēks:</i> C1 Nāves gadījumi – S1 (1 līdz 10 skaits) C2 Ievainotie/saslimušie – S1 (10 līdz 300 skaits) C3 Cilvēki kuriem nepieciešama palīdzība – S1 (līdz 5000 cilvēka dienas) <i>Vide:</i> Vi1 Kaitējums ekosistēmai – S1 (1 līdz 15 km² * gadi) <i>Ekonomika:</i> E1 Materiālie zaudējumi un izmaksas – S1 (2 milj. Līdz 6 milj. euro) visus iespējamus zaudējumus un radušās izmaksas, kas saistīts ar apdraudējuma pārvaldīšanu (t.sk. izmaksas kas saistītas ar institūciju palīdzības sniegšanu iedzīvotājiem) E2 Ekonomisko rādītāju samazināšanās – S1 (2 milj. līdz 6 milj. euro) <i>Sabiedrība:</i> Sa1 Piegādes traucējumi – S1 (10 000 līdz 100 000 cilvēka dienas) Sa2 Ietekmēta sabiedriskā kārtība un iekšējā drošība – S3 (7501 līdz 25 000 cilvēka dienas) Sa3 Ietekmēta reputācija – S1 (Reputācija ir ietekmēta tikai dažas dienas (negatīvs raksts ārvalstu medijos)) Sa4 Uzticības zaudēšana valstij / institūcijai – S1 (Uzticības zaudējums ilgst vairākas dienas (kritisks raksts Latvijas medijos) Kopējo zaudējumu apjomu aprēķina summējot visu seku kritēriju izteiktās naudas vērtības, tādējādi seku apmēru var norādīt kā vienu vērtību riska matricā.</p>	<p>Seku kritēriju abreviatūra (C1, C2, C3, Vi1, E1, E2, Sa1, Sa2, Sa3, Sa4, Sa5, Sa6) no kuriem izriet (S):</p>	<p>C1-S1 C2-S1 C3-S1 Vi1-S1 E1-S1 E2-S1 Sa1-S1 Sa2-S3 Sa3-S1 Sa4-S1</p>

<p><i>Iespējamie zaudējumi un izmaksas – 37 575 000 (eiro). Apdraudējuma iespējamo seku līmenis – VIDĒJS S3</i></p>		
<p>4.1. Ietekmes uz pamatvajadzībām īss apraksts (atbilstoši 4.elementam)</p>		
<p><i>Atbilstoši CAKP likuma 1.panta 14.punktam, pamatvajadzības — uzturs, mājoklis, veselības aprūpe, medicīniskā palīdzība, elektroapgāde, ūdensapgāde, siltumapgāde, atkritumu un notekūdeņu savākšana, sakaru nodrošinājums. Notiekot avārijai (katastrofai) siltumapgādes sistēmā konkrētai iesaistītai sabiedrības daļai radīsies īslaicīgi pamatvajadzību ierobežojumi. Ierobežojumi varētu ietekmēt uz mājokli, veselības aprūpi, medicīniskā palīdzību, siltumapgādi. Ierobežojumu lielums un ilgums būs atkarīgs no katastrofas lieluma, iesaistīto personu daudzuma un pārvaldīšanā iesaistīto institūciju resursiem.</i></p>		
<p>4.2. Ievainojamības un spēju īss apraksts (atbilstoši 6.elementam)</p>		
<p><i>Ņemot vērā, esošā riska seku izvērtējuma rezultātus un noteiktus iespējamus zaudējumus un izmaksas (37 575 000 eiro), nevar pilnībā samazināt riskus un palielināt reaģēšanas un seku likvidēšanas spējas ar finanšu līdzekļu piesaisti un sadali starp atbildīgajam institūcijām un riskam pakļauto sabiedrības daļu. Tas nav iespējams, jo nevienas pašvaldības (no sadarbības teritorijas) gada budžets nevar nodrošināt attiecīgas summas novirzīšanu uz potenciāla riska samazināšanu – tas nav ekonomiski izdevīgi, efektīvi un samērīgi. Balstoties uz ekspertu viedokli priekšroka jādod tām darbībām, kas palīdzētu sasniegt šos mērķus rentablā (izdevīgākā) veidā:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ <i>kontrolējošo institūciju kvalitatīvs darbs (kvalifikācijas celšana, pārbaužu veikšana, apdraudējumu apzināšana);</i> ✓ <i>iedzīvotāju vispārēja izglītošana drošības jomā;</i> ✓ <i>likumdošanas un normatīvo aktu aktualizācijas;</i> ✓ <i>reaģēšanas spēju paaugstināšana (t.sk. mācību organizēšana);</i> ✓ <i>preventīvo un gatavības pasākumu apzināšana un izpilde.</i> 		
<p>5. Riska līmenis (atbilstoši 3.pielikumam):</p>	<p>VIDĒJS RISKS</p>	
<p>6. Veicamie preventīvie un gatavības pasākumi <i>Preventīvie un gatavības pasākumi, kā arī reaģēšanas un seku likvidēšanas pasākumi, ar atbildīgajam institūcijām un izpildes termiņiem, ir aprakstīti sadaļā “Avārijas siltumapgādes sistēmās”.</i></p>		

AVĀRIJAS SILTUMAPGĀDES SISTĒMĀS

Nr. p.k.	Pasākuma nosaukums	Izpildes termiņš	Lēmuma pieņēmējs	Par izpildi atbildīgā institūcija	Izpildītāji	Pasākuma apzīmējums (trigrāfs)* saskaņā ar NATO krīžu reaģēšanas sistēmas rokasgrāmatu
1. Preventīvie un gatavības pasākumi						
1.1.	Organizēt un veikt siltumapgādes cauruļvada, tehnoloģisko cauruļvadu, rezervuāru, maģistrālo sūkņu stacijas darbības kontroli, tehnisko uzraudzību, tehnisko pārbaudi, apkopi un remontdarbus	pastāvīgi	A/S „Daugavpils Siltumtīkli”. SIA "Naujenes pakalpojumu serviss". SIA „Ornaments” Novada pagastu pārvaldes.	A/S „Daugavpils Siltumtīkli”. SIA "Naujenes pakalpojumu serviss". SIA „Ornaments”. Novada pagastu pārvaldes.	A/S „Daugavpils Siltumtīkli”, SIA "Naujenes pakalpojumu serviss", SIA „Ornaments”, novada pagastu pārvaldes darbinieki. Komersanti.	
1.2.	Organizēt un veikt tehnoloģisko iekārtu darbības uzlabojumu plānošanu	pastāvīgi	A/S „Daugavpils Siltumtīkli”. SIA "Naujenes pakalpojumu serviss". SIA „Ornaments”. Novada pagastu pārvaldes.	A/S „Daugavpils Siltumtīkli”. SIA "Naujenes pakalpojumu serviss". SIA „Ornaments”. Novada pagastu pārvaldes.	A/S „Daugavpils Siltumtīkli”, SIA "Naujenes pakalpojumu serviss", SIA „Ornaments”, novada pagastu pārvaldes darbinieki. Komersanti.	
1.3.	Plānot un nodrošināt aprīkojumu avāriju likvidācijas novēršanai (slēdzot līgumus ar speciālajiem avārijas un inženiertehniskajiem dienestiem, komersantiem)	pastāvīgi	A/S „Daugavpils Siltumtīkli”. SIA "Naujenes pakalpojumu serviss". SIA „Ornaments”. Novada pagastu pārvaldes.	A/S „Daugavpils Siltumtīkli”. SIA "Naujenes pakalpojumu serviss". SIA „Ornaments”. Novada pagastu pārvaldes.	A/S „Daugavpils Siltumtīkli”, SIA "Naujenes pakalpojumu serviss", SIA „Ornaments”, novada pagastu pārvaldes darbinieki. Komersanti.	

1.4.	Siltumapgādes tīklu uzturēšana darba kārtībā. Novecojušo komunikāciju nomaiņa	pastāvīgi	A/S „Daugavpils Siltumtīkli”. SIA "Naujenes pakalpojumu serviss". SIA „Ornaments” Novada pagastu pārvaldes.	A/S „Daugavpils Siltumtīkli”. SIA "Naujenes pakalpojumu serviss". SIA „Ornaments”. Novada pagastu pārvaldes.	A/S „Daugavpils Siltumtīkli”, SIA "Naujenes pakalpojumu serviss", SIA „Ornaments”, novada pagastu pārvaldes darbinieki. Komersanti.	
2. Reaģēšanas un seku likvidēšanas pasākumi						
2.1.	Informācijas saņemšana par notikušo avāriju	2 - 5 min.	Juridiska vai fiziska persona	A/S „Daugavpils Siltumtīkli”. SIA "Naujenes pakalpojumu serviss". SIA „Ornaments”. Novada pagastu pārvaldes.	A/S „Daugavpils Siltumtīkli”, SIA "Naujenes pakalpojumu serviss", SIA „Ornaments” novada pagastu pārvaldes avārijas brigāžu darbinieki. Komersanti.	
2.2.	Izlūkošanas veikšana notikuma vietā	10 – 20 min.	A/S „Daugavpils Siltumtīkli”. SIA "Naujenes pakalpojumu serviss". SIA „Ornaments”. Novada pagastu pārvaldes.	A/S „Daugavpils Siltumtīkli”. SIA "Naujenes pakalpojumu serviss". SIA „Ornaments”. Novada pagastu pārvaldes.	Avārijas brigādes un iesaistīto institūciju darbinieki	
2.3.	Avārijas brigāžu iesaistīšana reaģēšanā	20 – 25 min.	Avārijas brigādes vecākā persona	A/S „Daugavpils Siltumtīkli”. SIA "Naujenes pakalpojumu serviss". SIA „Ornaments”. Novada pagastu pārvaldes.	Avārijas brigādes un iesaistīto institūciju darbinieki	

2.4.	Iedzīvotāju informēšana par notikušo avāriju	pēc nepieciešamības	A/S „Daugavpils Siltumtīkli”, SIA "Naujenes pakalpojumu serviss", SIA „Ornaments”, Novada pagastu pārvaldes vadītāji.	A/S „Daugavpils Siltumtīkli”. SIA "Naujenes pakalpojumu serviss". SIA „Ornaments”. Novada pagastu pārvaldes.	Plašsaziņas līdzekļi. Radio. TV. Internets u.c. sakaru mēdiji	
2.5.	Avārijas seku likvidēšanas pasākumu veikšana	pastāvīgi	A/S „Daugavpils Siltumtīkli”, SIA "Naujenes pakalpojumu serviss", SIA „Ornaments” vadītāji	A/S „Daugavpils Siltumtīkli”. SIA "Naujenes pakalpojumu serviss". SIA „Ornaments”.	Avārijas brigādes un iesaistīto institūciju darbinieki	
2.6.	Neatliekamās medicīniskās palīdzības sniegšana cietušajiem	pēc nepieciešamības	NMPD neatliekamās medicīniskās palīdzības brigādes	NMPD Daugavpils Reģionālā slimnīca un citas ārstniecības iestāde	NMPD. Daugavpils Reģionālā slimnīca un citas ārstniecības iestādes darbinieki.	
2.7.	Sabiedriskās kārtības nodrošināšana	pastāvīgi / pēc nepieciešamības	VP LRP Daugavpils pilsētas pašvaldības policijas darbinieks; Augšdaugavas novada pašvaldības policijas darbinieks; Avārijas seku darbu vadītājs/ glābšanas darbu vadītājs.	VP LRP; Daugavpils pilsētas pašvaldības policija; Augšdaugavas novada pašvaldības policija;	VP LRP ; Daugavpils pilsētas pašvaldības policija; Augšdaugavas novada pašvaldības policija; NBS	
2.8.	Iedzīvotāju evakuācijas, izmitināšanas, ēdināšanas, informēšanas organizēšana	pēc nepieciešamības	Avārijas seku glābšanas darbu vadītājs.	STCA komisija. Pašvaldības.	Daugavpils pilsētas pašvaldības policija; Augšdaugavas novada pašvaldības policija; Pašvaldību izglītības pārvaldes, Pašvaldību sociālie dienesti. Komersanti. NBS	

2.9.	Informācijas par radītajiem zaudējumiem apkopošana un kompensācija par zaudējumiem noteikšana	1 mēnesis	Pašvaldības	Pašvaldības	Pašvaldības	
------	---	-----------	-------------	-------------	-------------	--

3.3. Avārijas ūdensapgādes, notekūdeņu un kanalizācijas sistēmā

RISKA VEIDLAPA AVĀRIJAS ŪDENSAPGĀDES, NOTEKŪDEŅU UN KANALIZĀCIJAS SISTĒMĀS

Riska nosaukums		Nr.p.k.
<i>Avārijas ūdensapgādes, notekūdeņu un kanalizācijas sistēmā</i>		3.
Pārskata datums: <i>01.12.2025.</i>	Nākošais pārskata datums: <i>01.12.2029.</i>	
Riska novērtēšanas process:		
Riska novērtēšanā iesaistītās institūcijas		
Institūcija:	Uzdevums:	
<ol style="list-style-type: none"> 1. <i>Daugavpils pilsētas pašvaldība</i> 2. <i>Augšdaugavas novada pašvaldība</i> 	<ol style="list-style-type: none"> 1. <i>savas kompetences ietvaros veikt katastrofas pārvaldīšanu;</i> 2. <i>katastrofas pārvaldīšanas subjektam sniegt informāciju (par pašvaldības institūciju rīcībā esošajiem resursiem, kas izmantojami katastrofas pārvaldīšanai);</i> 3. <i>nodrošināt iedzīvotāju evakuāciju no katastrofas apdraudētajām vai skartajām teritorijām (šo iedzīvotāju uzskaiti, pagaidu izmitināšanu, ēdināšanu un sociālo aprūpi);</i> 4. <i>savu iespēju robežās nodrošināt katastrofas pārvaldīšanā iesaistītajām institūciju amatpersonām, juridiskajām un fiziskajām personām piemērotus darba un sadzīves apstākļus.</i> 	
<ol style="list-style-type: none"> 3. <i>Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienesta Latgales reģiona pārvalde</i> 	<ol style="list-style-type: none"> 1. <i>atbilstoši kompetencei organizēt un īstenot civilās aizsardzības pasākumus.</i> 2. <i>katastrofas pārvaldīšanas subjektam (savas kompetences ietvaros) sniegt atbalsta funkcijas;</i> 3. <i>sadarbībā ar citām institūcijām veikt neatliekamos avāriju seku likvidēšanas pasākumus;</i> 4. <i>sniegt iespējamo palīdzību fiziskām personām ugunsgrēka vai avārijas gadījumā;</i> 5. <i>nodrošināt vienotā ārkārtas palīdzības izsaukumu numura "112" zvanu saņemšanu, apstrādi un, ja nepieciešams, to pāradresēšanu citiem operatīvajiem dienestiem.</i> 	
<ol style="list-style-type: none"> 4. <i>Valsts policijas Latgales reģiona pārvalde</i> 	<ol style="list-style-type: none"> 1. <i>garantēt personu un sabiedrības drošību;</i> 2. <i>novērst noziedzīgus nodarījumus un citus likumpārkāpumus;</i> 3. <i>palīdzēt valsts iestāžu amatpersonām, ja tiek traucēta to likumīgā darbība;</i> 	

	<p>4. veikt atbalsta funkcijas (cilvēku evakuācijas, teritorijas ierobežošana, cilvēku informēšana, sabiedriskas kārtības uzturēšana).</p>
<p>5. Daugavpils valstspilsētas pašvaldības iestāde “Daugavpils pilsētas pašvaldības policija”.</p> <p>6. Augšdaugavas novada pašvaldības iestāde “Augšdaugavas novada pašvaldības policija”</p>	<p>1. savas kompetences ietvaros novērst un pārtraukt sabiedriskās kārtības pārkāpumus;</p> <p>2. veikt preventīvos pasākumus likumpārkāpumu novēršanā;</p> <p>3. sniegt neatliekamo palīdzību;</p> <p>4. nodrošināt atrasto un pašvaldības policijai nodoto dokumentu, mantu, vērtspapīru un cita veida īpašuma saglabāšanu līdz tā nodošanai īpašniekam vai kompetentai institūcijai;</p> <p>5. savas kompetences ietvaros sniegt palīdzību personām, kuras vēršas pēc palīdzības;</p> <p>6. veikt citus pašvaldības uzdevumus, ja tas nav pretrunā ar likumu "Par policiju" un citiem normatīvajiem aktiem.</p>
<p>7. Neatliekamās medicīniskās palīdzības dienesta Brigāžu atbalsta centrs Daugavpils</p>	<p>1. vadīt, koordinēt un sniegt neatliekamo medicīnisko palīdzību iedzīvotājiem ārkārtas medicīniskajās situācijās un katastrofās;</p> <p>2. ārkārtas medicīniskajās situācijās organizēt personu pārvešanu un ieviešanu ārstniecības iestādē, kurā iespējams sniegt nepieciešamo medicīnisko palīdzību;</p> <p>3. nodrošināt sadarbību ar citiem ĀS un katastrofu seku likvidēšanā iesaistītajiem dienestiem;</p> <p>4. plānot un koordinēt rīcību sabiedrības veselības apdraudējuma gadījumā un sabiedrības veselības ĀS;</p> <p>5. plānot, organizēt un nodrošināt neatliekamo medicīnisko palīdzību pēc ārstniecības iestādes pieprasījuma, ja nepieciešamais medicīniskās palīdzības apjoms pārsniedz ārstniecības iestādes resursu iespējas.</p>
<p>8. Daugavpils pilsētas pašvaldība Pilsētplānošanas un būvniecības departaments</p>	<p>1. sniegt ziņas par teritorijas izmantošanas un apbūves nosacījumiem;</p> <p>2. informēt par notiekošās būvniecības tiesisko pamatojumu un sniegt ziņas par būvniecības stadijā esošām būvēm;</p> <p>3. sniegt konsultācijas par būvniecības procesu;</p> <p>4. veikt citas ar būvniecības procesu un tā atbilstību normatīvo aktu prasībām saistītas darbības.</p>

<p>9. <i>Daugavpils pilsētas pašvaldības Sociālais dienests</i></p> <p>10. <i>Augšdaugavas novada pašvaldības iestāde "Sociālais dienests"</i></p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. <i>sniegt sociālo palīdzību, nepieciešamos sociālos pakalpojumus;</i> 2. <i>organizēt nepieciešamās veselības palīdzības sniegšanu personām;</i> 3. <i>organizēt personu ievietošanu Sociālajā un Naktspatversmē, grupu dzīvokļos, krīzes centrā un citās pašvaldības sociālās rehabilitācijas un aprūpes iestādēs;</i> 4. <i>sniegt pašvaldības iedzīvotājiem informāciju par tiesībām saņemt sociālos pakalpojumus un sociālo palīdzību, to pieprasīšanas un sniegšanas kārtību.</i>
<p>11. <i>Daugavpils pilsētas pašvaldība Komunālās saimniecības pārvalde, SIA "Daugavpils dzīvokļu un komunālās saimniecības uzņēmums", SIA "Labiekārtošana - D", SIA "Daugavpils Autobusu parks", A/S "Daugavpils satiksme"</i></p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. <i>organizēt operatīvu un nepārtrauktu darbu avāriju vai ĀS likvidāciju ēkas, kā arī ēku iekšējos inženiertīklos un liftu saimniecībā;</i> 2. <i>nodrošina darbinieku izbraukšanu avārijas situācijas apturēšanai un to likvidācijai;</i> 3. <i>koordinē sadzīves atkritumu apsaimniekošanu;</i> 4. <i>veikt atbalsta funkcijas (resursu un tehnikas iesaistīšana seku likvidēšanas darbos).</i>
<p>11. <i>A/S "Sadales tīkli"</i></p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. <i>organizēt operatīvu darbu avāriju vai ĀS likvidāciju, kas saistīta ar elektroapgādes inženiertehniskam komunikācijām (elektroapgādes sistēmu atslēgšana, pieslēgšana, pakalpojuma atjaunošana).</i>
<p>12. <i>SIA "Daugavpils ūdens"</i></p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. <i>organizēt operatīvu darbu avāriju vai ĀS likvidāciju, kas saistīta ar ūdensapgādes inženiertehniskam komunikācijām (ūdensapgādes un/vai kanalizācijas sistēmu atslēgšana, pieslēgšana, pakalpojuma atjaunošana).</i>
<p>13. <i>A/S "Gaso"</i></p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. <i>organizēt operatīvu darbu avāriju vai ĀS likvidāciju, kas saistīta ar gāzes apgādes inženiertehniskam komunikācijām (gāzes apgādes sistēmu atslēgšana, pieslēgšana, pakalpojuma atjaunošana).</i>
<p>14. <i>Pašvaldības akciju sabiedrība "Daugavpils siltumtīkli"</i></p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. <i>organizēt operatīvu darbu avāriju vai ĀSs likvidāciju, kas saistīta ar centralizētās siltumapgādes inženiertehniskām komunikācijām (centralizētās siltumapgādes ražošanas iekārtu, maģistrālo un sadalošo cauruļvadu atslēgšanu, pieslēgšanu savas kompetences un/vai ar siltumenerģijas patērētājiem, ēku apsaimniekotājiem noslēgto līgumsaistību noteiktajās atbildības robežās, pakalpojuma atjaunošana).</i>

15. Veselības inspekcijas Latgales kontroles nodaļas	<p>1. novērtēt vides veselības riska faktoros un to ietekmi uz cilvēka veselību un dzīves kvalitāti (tai skaitā ķīmisko vielu riskus cilvēka veselībai);</p> <p>2. kontrolēt dzeramā ūdens nekaitīguma un kvalitātes nodrošināšanas prasību izpildi publiskajos dzeramā ūdens apgādes objektos no ūdens ņemšanas vietas līdz patērētājam.</p>				
1. Riska scenārija apraksts (atbilstoši 3.elementam)					
<p>Scenārijs tiek izstrādāts atbilstoši principam “sliktākais ticamais scenārijs” avārijas ūdensapgādes, notekūdeņu un kanalizācijas sistēmā. Iespējamā scenārija sākums – 2025.gada 01. novembris Iespējamā scenārija beigas – 2025.gada 15.novembris. Ilgums: 1-14 diennaktis. Scenārija stāsts:</p> <p>Iedomātā maģistrāles ūdensvada posma (diametrs – 200mm) notika pārrāvums. Pārrāvums notika pilsētas teritorijā, zem autoceļa braucamās daļas blakus dzīvojamam sektoram. Pārrāvuma rezultātā ūdensapgādes piegāde tiek pārtraukta 6 pilsētas mājām, kur varētu dzīvot ap 1 000 iedzīvotāji. Avārijas vietā ir izskalota teritorija un notiek teritorijas applūšana.</p>					
2. Vēsturisko faktu notikumi vai statistika par risku					
	<p>Laika posms</p> <p>2010.gads – 2025.gada 24.novembris</p>	<p>Avāriju skaits centralizētajos ūdensvada tīklos</p> <p>571</p>	<p>Avāriju skaits ūdensvada pievados</p> <p>329</p>	<p>Avāriju skaits pašteses centralizētajos centralizēto kanalizācijas tīklos</p> <p>10</p>	<p>Avāriju skaits spiediena kanalizācijas tīklos</p> <p>13</p>
3. Varbūtības vai ticamības novērtējuma īss apraksts (atbilstoši 2.elementam)			Varbūtības vai ticamības kritērija abreviatūra (V vai T):	T5	
<p>Statistiski dati liecina, ka, avārijas ūdensapgādes, notekūdeņu un kanalizācijas sistēmās notiek samērīgi bieži (vidēji x notikumi gada laikā, jeb x notikumi mēnesī). Visas avārijas, saistītas ar ūdensapgādes, notekūdeņu un kanalizācijas sistēmām, bija lokālas - vietēja mēroga katastrofas (saskaņā ar CAKP likuma 4.panta 2.punktu) un nekad avārijas (katastrofas) radīto postījumu apjoms nepārsniedza vienas pašvaldības administratīvās teritorijas robežas.</p> <p>Balstoties uz iepriekšējo pieredzi un ekspertu viedokli, par faktoriem, kuri izraisīja iepriekšējās avārijas ūdensapgādes, notekūdeņu un kanalizācijas sistēmās:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ inženiertīklu nolietojums, ✓ nekvalitatīva remontdarbu veikšana; ✓ nepietiekoša uzraudzība komunikāciju ekspluatācijas laikā; ✓ būvniecības laikā pieļautās kļūdas; <p>un to notikšanas biežumu, tiek noteikts Apdraudējuma ticamības kritērijs (tuvākajiem 10 gadiem) – ĻOTI AUGSTS T5 (Salīdzinoši ticams).</p>					

4. Seku novērtējuma īss apraksts (atbilstoši 5.elementam)	Seku kritērija abreviatūra (S):	S3
<p><i>Cilvēks:</i> C1 Nāves gadījumi – S1 (1 līdz 10 skaits) C2 Ievainotie/saslimušie – S1 (10 līdz 300 skaits) C3 Cilvēki kuriem nepieciešama palīdzība – S1 (līdz 5000 cilvēka dienas) <i>Vide:</i> Vi1 Kaitējums ekosistēmai – S1 (1 līdz 15 km² * gadi) <i>Ekonomika:</i> E1 Materiālie zaudējumi un izmaksas – S1 (2 milj. Līdz 6 milj. euro) visus iespējamus zaudējumus un radušās izmaksas, kas saistīts ar apdraudējuma pārvaldīšanu (t.sk. izmaksas kas saistītas ar institūciju palīdzības sniegšanu iedzīvotājiem) E2 Ekonomisko rādītāju samazināšanās – S1 (2 milj. līdz 6 milj. euro) <i>Sabiedrība:</i> Sa1 Piegādes traucējumi – S1 (10 000 līdz 100 000 cilvēka dienas) Sa2 Ietekmēta sabiedriskā kārtība un iekšējā drošība – S3 (7501 līdz 25 000 cilvēka dienas) Sa3 Ietekmēta reputācija – S1 (Reputācija ir ietekmēta tikai dažas dienas (negatīvs raksts ārvalstu medijos)) Sa4 Uzticības zaudēšana valstij / institūcijai – S1 (Uzticības zaudējums ilgst vairākas dienas (kritisks raksts Latvijas medijos) Kopējo zaudējumu apjomu aprēķina summējot visu seku kritēriju izteiktās naudas vērtības, tādējādi seku apmēru var norādīt kā vienu vērtību riska matricā. Iespējamie zaudējumi un izmaksas – 37 575 000 (eiro). Apdraudējuma iespējamo seku līmenis – VIDĒJS S3</p>	<p>Seku kritēriju abreviatūra (C1, C2, C3, Vi1, E1, E2, Sa1, Sa2, Sa3, Sa4, Sa5, Sa6) no kuriem izriet (S):</p>	<p>C1-S1 C2-S1 C3-S1 Vi1-S1 E1-S1 E2-S1 Sa1-S1 Sa2-S3 Sa3-S1 Sa4-S1</p>
<p>4.1. Ietekmes uz pamatvajadzībām īss apraksts (atbilstoši 4.elementam)</p>		
<p>Atbilstoši CAKP likuma 1.panta 14.punktam, pamatvajadzības — uzturs, mājoklis, veselības aprūpe, medicīniskā palīdzība, elektroapgāde, ūdensapgāde, siltumapgāde, atkritumu un notekūdeņu savākšana, sakaru nodrošinājums. Notiekot avārijai (katastrofai) ūdensapgādes, notekūdeņu vai kanalizācijas sistēmā konkrētai iesaistītai sabiedrības daļai radīsies īslaicīgi pamatvajadzību ierobežojumi. Ierobežojumi varētu ietekmēt uz uzturu, mājokli, veselības aprūpi, medicīniskā palīdzību, ūdensapgādi, siltumapgādi. Ierobežojumu lielums un ilgums būs atkarīgs no katastrofas lieluma, iesaistīto personu daudzuma un pārvaldīšanā iesaistīto institūciju resursiem.</p>		

4.2. Ievainojamības un spēju īss apraksts (atbilstoši 6.elementam)	
<p>Ņemot vērā, esoša riska seku izvērtējuma rezultātus un noteiktus iespējamus zaudējumus un izmaksas (37 575 000 eiro), nevar pilnībā samazināt riskus un palielināt reaģēšanas un seku likvidēšanas spējas ar finanšu līdzekļi piesaisti un sadali starp atbildīgajām institūcijām un riskam pakļauto sabiedrības daļu. Tas nav iespējams, jo nevienas pašvaldības (no sadarbības teritorijas) gada budžets nevar nodrošināt attiecīgas summas novirzīšanu uz potenciāla riska samazināšanu – tas nav ekonomiski izdevīgi, efektīvi un samērīgi. Balstoties uz ekspertu viedokli priekšroka jādod tām darbībām, kas palīdzētu sasniegt šos mērķus rentablā (izdevīgākā) veidā:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ kontrolējošo institūciju kvalitatīvs darbs (kvalifikācijas celšana, pārbaužu veikšana, apdraudējumu apzināšana); ✓ iedzīvotāju vispārēja izglītošana drošības jomā; ✓ likumdošanas un normatīvo aktu aktualizācijas; ✓ reaģēšanas spēju paaugstināšana (t.sk. mācību organizēšana); ✓ preventīvo un gatavības pasākumu apzināšana un izpilde. 	
5. Riska līmenis (atbilstoši 3.pielikumam):	VIDĒJS RISKS
<p>6. Veicamie preventīvie un gatavības pasākumi</p> <p>Preventīvie un gatavības pasākumi, kā arī reaģēšanas un seku likvidēšanas pasākumi, ar atbildīgajām institūcijām un izpildes termiņiem, ir aprakstīti sadaļā “Avārijas ūdensapgādes, notekūdeņu un kanalizācijas sistēmās”.</p>	

AVĀRIJAS ŪDENSAPGĀDES, NOTEKŪDEŅU UN KANALIZĀCIJAS SISTĒMĀS

Nr. p.k.	Pasākuma nosaukums	Izpildes termiņš	Lēmuma pieņēmējs	Par izpildi atbildīgā institūcija	Izpildītāji	Pasākuma apzīmējums (trigrafs)* saskaņā ar NATO krīžu reaģēšanas sistēmas rokasgrāmatu
1. Preventīvie un gatavības pasākumi						
1.1.	Organizēt un veikt ūdensapgādes, notekūdeņu un kanalizācijas cauruļvada, tehnoloģisko cauruļvadu, rezervuāru, maģistrālo sūkņu stacijas, kanalizācijas sūkņu stacijas iekārtu un elektronisko iekārtu darbības kontroli, tehnisko uzraudzību, tehnisko pārbaudi, apkopi un remontdarbus	pastāvīgi	SIA „Daugavpils ūdens”. SIA "Naujenes pakalpojumu serviss". SIA „Ornaments”. Novada pagastu pārvaldes.	SIA „Daugavpils ūdens”. SIA "Naujenes pakalpojumu serviss". SIA „Ornaments”. Novada pagastu pārvaldes.	SIA „Daugavpils ūdens”, SIA "Naujenes pakalpojumu serviss", SIA „Ornaments”, novada pagastu pārvaldes darbinieki. Komersanti.	
1.2.	Organizēt un veikt tehnoloģisko iekārtu darbības uzlabojumu plānošanu	pastāvīgi	SIA „Daugavpils ūdens”. SIA "Naujenes pakalpojumu serviss". SIA „Ornaments”. Novada pagastu pārvaldes.	SIA „Daugavpils ūdens”. SIA "Naujenes pakalpojumu serviss". SIA „Ornaments”. Novada pagastu pārvaldes.	SIA „Daugavpils ūdens”, SIA "Naujenes pakalpojumu serviss", SIA „Ornaments”, novada pagastu pārvaldes darbinieki. Komersanti.	
1.3.	Plānot un nodrošināt aprīkojumu, un/vai specializēto transportu avāriju likvidācijas novēršanai (slēdzot līgumus ar speciālajiem avārijas un inženiertehniskajiem dienestiem, komersantiem)	pastāvīgi	SIA „Daugavpils ūdens”. SIA "Naujenes pakalpojumu serviss". SIA „Ornaments”. Novada pagastu pārvaldes.	SIA „Daugavpils ūdens”. SIA "Naujenes pakalpojumu serviss". SIA „Ornaments”. Novada pagastu pārvaldes.	SIA „Daugavpils ūdens”. SIA "Naujenes pakalpojumu serviss", SIA „Ornaments”, novada pagastu pārvaldes darbinieki. Komersanti.	
1.4.	Ūdensapgādes, notekūdeņu un kanalizācijas tīklu uzturēšana darba kārtībā. Novecojušo	pastāvīgi	SIA „Daugavpils ūdens”.	SIA „Daugavpils ūdens”.	SIA „Daugavpils ūdens”. SIA "Naujenes pakalpojumu serviss", SIA „Ornaments”.	

	komunikāciju nomaina (pieejamā finansējuma apjomā)		SIA "Naujenes pakalpojumu serviss". SIA „Ornaments”. Novada pagastu pārvaldes.	SIA "Naujenes pakalpojumu serviss". SIA „Ornaments”. Novada pagastu pārvaldes.	novada pagastu pārvaldes darbinieki. Komersanti.	
1.5.	Nodrošināt nepieciešama aprīkojuma rezervi, lai ātrāk novērstu bojājumu	pēc nepieciešamības	SIA „Daugavpils ūdens”. SIA "Naujenes pakalpojumu serviss". SIA „Ornaments”. Novada pagastu pārvaldes.	SIA „Daugavpils ūdens”. SIA "Naujenes pakalpojumu serviss". SIA „Ornaments”. Novada pagastu pārvaldes.	Komersanti	
2. Reaģēšanas un seku likvidēšanas pasākumi						
2.1.	Informācijas saņemšana par notikušo avāriju	2 - 5 min.	Juridiska vai fiziska persona. SIA „Daugavpils ūdens”, SIA "Naujenes pakalpojumu serviss", SIA „Ornaments”, Novada pagastu pārvaldes darbinieks.	SIA „Daugavpils ūdens”, SIA "Naujenes pakalpojumu serviss". SIA „Ornaments”. Novada pagastu pārvaldes.	SIA „Daugavpils ūdens”, SIA "Naujenes pakalpojumu serviss", SIA „Ornaments”, novada pagastu pārvaldes avārijas brigāžu darbinieki. Komersanti.	
2.2.	Izlūkošanas veikšana notikuma vietā	10 – 20 min.	SIA „Daugavpils ūdens”. SIA "Naujenes pakalpojumu serviss". SIA „Ornaments”. Novada pagastu pārvaldes.	SIA „Daugavpils ūdens”. SIA "Naujenes pakalpojumu serviss". SIA „Ornaments”. Novada pagastu pārvaldes.	Avārijas brigādes un iesaistīto institūciju darbinieki.	
2.3.	Avārijas brigāžu iesaistīšana reaģēšanā	20 -25 min.	Avārijas brigādes vecākā persona	SIA „Daugavpils ūdens”. SIA "Naujenes pakalpojumu serviss".	Avārijas brigādes un iesaistīto institūciju darbinieki.	

				SIA „Ornaments”. Novada pagastu pārvaldes.		
2.4.	Rakšanas atļauju pieprasīšana	30 – 40 min.	SIA „Daugavpils ūdens”. SIA "Naujenes pakalpojumu serviss". SIA „Ornaments”. Novada pagastu pārvaldes.	SIA „Daugavpils ūdens”. SIA "Naujenes pakalpojumu serviss". SIA „Ornaments”. Novada pagastu pārvaldes.	Avārijas brigādes un iesaistīto institūciju darbinieki.	
2.5.	Iedzīvotāju informēšana par notikušo avāriju	pēc nepieciešamības	SIA „Daugavpils ūdens”, SIA "Naujenes pakalpojumu serviss", SIA „Ornaments”, Novada pagastu pārvaldes vadītāji.	SIA „Daugavpils ūdens”. SIA "Naujenes pakalpojumu serviss". SIA „Ornaments”. Novada pagastu pārvaldes.	Plašsaziņas līdzekļi. Radio. TV. Internets u.c. sakaru mēdiji	
2.6.	Avārijas sekas likvidēšanas pasākumu veikšana	pastāvīgi	SIA „Daugavpils ūdens”, SIA "Naujenes pakalpojumu serviss", SIA „Ornaments”, Novada pagastu pārvaldes vadītāji.	SIA „Daugavpils ūdens”. SIA "Naujenes pakalpojumu serviss". SIA „Ornaments”. Novada pagastu pārvaldes.	Avārijas brigādes un iesaistīto institūciju darbinieki	
2.6.	Neatliekamās medicīniskās palīdzības sniegšana cietušajiem	pēc nepieciešamības	NMPD neatliekamās medicīniskās palīdzības brigādes	NMPD Daugavpils Reģionālā slimnīca un citas ārstniecības iestādes	NMPD, Daugavpils Reģionālā slimnīca un citas ārstniecības iestādes darbinieki	
2.7.	Sabiedriskās kārtības nodrošināšana	pastāvīgi/pēc nepieciešamības	VP LRP ; Daugavpils pilsētas pašvaldības policija; Augšdaugavas novada pašvaldības policija;	VP LRP; Daugavpils pilsētas pašvaldības policija; Augšdaugavas novada pašvaldības policija;	Valsts policijas LRP; Daugavpils pilsētas pašvaldības policijas darbinieki; Augšdaugavas novada pašvaldības policijas darbinieki; NBS	

			Avārijas seku darbu vadītājs/glābšanas darbu vadītājs.			
2.8.	Iedzīvotāju evakuācijas, izmitināšanas, ēdināšanas, informēšanas organizēšana	pēc nepieciešamības	Avārijas seku glābšanas darbu vadītājs	STCA komisija. Pašvaldības.	Daugavpils pilsētas pašvaldības policija; Augšdaugavas novada pašvaldības policija; Pašvaldību izglītības pārvaldes. Pašvaldību sociālie dienesti. Komersanti. NBS	
2.9.	Informācijas par radītajiem zaudējumiem apkopošana un kompensācija par zaudējumiem noteikšana	1 mēnesis	Pašvaldības	Pašvaldības	Pašvaldības	

3.4. Risku matrica (Daugavpils pilsētas un Augšdaugavas novada sadarbības teritoriju katastrofu risku kopsavilkums)

Varbūtības / ticamības līmenis ↓			Maznozīmīgs risks	Nozīmīgs risks	Vidējs risks	Augsts risks	Ļoti augsts risks
<i>Ļoti augsts</i>	<i>V5</i>	<i>T5</i>		Meža un kūdras purvu ugunsgrēki.	<i>Avārijas ūdensapgādes, notekūdeņu un kanalizācijas sistēmā.</i>		
<i>Augsts</i>	<i>V4</i>	<i>T4</i>			<i>Avārijas siltumapgādes sistēmās.</i> Karstums. Vētras, viesuļi, krasas vēja brāzmas	Pali un Plūdi. Epidēmijas. Ugunsgrēki ēkas un būves.	
<i>Vidējs</i>	<i>V3</i>	<i>T3</i>		Epizootijas. Sniegs un putenis. Avārijas dabasgāzes apgādes sistēmā.	<i>Ēku un būvju sabrukšana.</i> Epifitotijas. Lietusgāzes un ilgstošas lietavas. Pērkona negaiss un krusa. Apledojums un slapja sniega nogulums Stiprs sals. Sausums.		
<i>Zems</i>	<i>V2</i>	<i>T2</i>		Aviācijas nelaimes gadījumi ar gaisa kuģi.	Bīstamo ķīmisko vielu noplūde. Avārijas naftas produktu cauruļvada transporta infrastruktūrā.		
<i>Ļoti zems</i>	<i>V1</i>	<i>T1</i>	Zemestrīces. Zemes nogruvumi. Sabiedriskās nekārtības, nemieri.	Radiācijas avārijas.			

Apdraudējuma iespējamo seku līmenis →	<i>Maznozīmīgas</i>	<i>Nozīmīgas</i>	<i>Vidējas</i>	<i>Smagas</i>	<i>Katastrofālas sekas</i>		
	S1	S2	S3	S4	S5		

3.5. Risku kartes

Saskaņā ar CAKP likuma 11.panta 4.punkta 3.apakšpunktu Daugavpils pilsētas un Augšdaugavas novada STCA plānā tiek izskatītas katastrofas, kuras saistītas ar ēku un būvju sabrukšanu, avāriju siltumapgādes, ūdensapgādes, notekūdeņu vai kanalizācijas sistēmā. Šīs katastrofas bija apzinātas un izvērtētas saskaņā ar Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienesta izstrādāto riska novērtēšanas metodiku (rekomendācijas), kā arī tika izstrādāti preventīvie, gatavības, reaģēšanas un seku likvidēšanas pasākumi.

Ņemot vērā, to, ka augstāk minēto risku izvērtēšana balstījās uz potenciāli iesaistītu institūciju pieaicināto ekspertu viedokli un izdomātas katastrofas riska scenāriju, nav iespējams, ar lielu varbūtību, noteikt katastrofu seku reālus apjomus un izmērus dabā. Vēsturiskie dati arī nevar sniegt objektīvus datus, kurus var ņemt par pamatu, lai veiktu kādu matemātiski pamatotu aprēķinu vai katastrofas modelēšanu reālam objektam. Kā arī, neeksistē zinātniski pamatotas aprēķinu metodikas tāda veida notikumiem un apdraudējumiem.

Pamatojoties uz objektīvo izejas datu trūkumu, to daudzumu, mainīgumu un neprognozējamo attīstības scenāriju, nav iespējams izstrādāt augstāk izskatīto risku kartes, kuras nākotnē varētu izmantot par pamatu, saskaroties ar aprakstītām katastrofām.

4. Reaģēšanas un seku likvidēšanas darbu vadītāji³¹

4.1. tabula

Nr.p.k.	Apdraudējums vai veicamā pasākuma nosaukums	Institūcija, kuras amatpersona ir reaģēšanas un seku likvidēšanas darbu vadītājs
1.	Ugunsgrēku dzēšana, izņemot mežus un purvus	Valsts ugunsdzēsība un glābšanas dienests
2.	Ugunsgrēku dzēšana mežos un purvos	Valsts meža dienests
3.	Glābšanas darbi, izņemot jūrā un iekšējos ūdeņos no bāzes līnijas līdz jūras krasta līnijai	Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienests
4.	Glābšanas darbi jūrā un iekšējos ūdeņos no bāzes līnijas līdz jūras krasta līnijai	Nacionālo bruņoto spēku Jūras spēku Krasta apsardzes dienests
5.	Pretplūdu pasākumi	Pašvaldība
6.	Evakuācijas pasākumi	Pašvaldība
7.	Epizootija	Pārtikas un veterinārais dienests
8.	Epidēmija	Slimību profilakses un kontroles centrs
9.	Epifitotija	Valsts augu aizsardzības dienests
10.	Bīstamo ķīmisko vielu vai maisījumu noplūde, izņemot jūrā un iekšējos ūdeņos no bāzes līnijas līdz jūras krasta līnijai	Valsts ugunsdzēsība un glābšanas dienests
11.	Bīstamo ķīmisko vielu vai maisījumu noplūde jūrā un iekšējos ūdeņos no bāzes līnijas līdz jūras krasta līnijai	Nacionālo bruņoto spēku Jūras spēku Krasta apsardzes dienests
12.	Bīstamo ķīmisko vielu vai maisījumu piesārņojums jūras krastā	Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienests
13.	Radiācijas negadījums (incidents), radiācijas avārija un kodolavārija	Vietēja mēroga radiācijas avārijās - Valsts vides dienesta Radiācijas drošības centrs Reģionāla vai valsts mēroga radiācijas avārijās – Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrija
14.	Bīstamo atkritumu (sadzīves) apsaimniekošana	Pašvaldība
15.	Bīstamo atkritumu (bezsaimeņu) apsaimniekošana	Valsts vides dienests
16.	Elektrotīklu bojājumi	AS "Sadales tīkls", AS "Augstsprieguma tīkls"
17.	Avārijas gāzes apgādes sistēmās	AS "Conexus Baltic Grid" AS "Gaso"

31

Valsts civilās aizsardzības plāns

		Komersanti, kuri nodrošina patērētājus ar sašķidrinātas naftas gāzes baloniem
18.	Zemestrīce	Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienests
19.	Terora akts	Valsts drošības dienests
20.	Sabiedriskās nekārtības	Valsts policija
21.	Iekšējie nemieri	Valsts policija
22.	Avārijas siltumapgādes, ūdensapgādes, notekūdeņu un kanalizācijas sistēmās	Pašvaldība
23.	Dzelzceļa transporta vai dzelzceļa infrastruktūras avārijas	VAS "Latvijas dzelzceļš"
24.	Autotransporta vai autoceļu infrastruktūras avārija	VSIA "Latvijas Valsts ceļi" uz valsts autoceļiem Pašvaldība uz pašvaldības autoceļiem
25.	Aviācijas transporta avārija	Valsts robežsardze
26.	Transporta avārija iekšējos ūdeņos līdz jūras krasta līnijai	Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienests
27.	Nezināmas izcelsmes vielas vai priekšmeta atrašanas gadījumā	Valsts policija
28.	Avārija maģistrālo gāzes vadu infrastruktūrā	AS "Conexus Baltic Grid"
29.	Avārija hidroelektrostaciju hidrotehnisko būvju, hidrotehnisko būvju, ostu un jūras hidrotehnisko inženierbūvju vai polderu infrastruktūrā	Hidrotehnisko būvju valdītājs
30.	Zemes nogruvums	Zemesgabala īpašnieks (fiziska vai juridiska persona, valsts vai pašvaldības institūcija)
31.	Avārija maģistrālo naftas un naftas produktu cauruļvadu infrastruktūrā	SIA "LatRosTrans"

5. Iedzīvotāju evakuācija no katastrofas apdraudētajām vai skartajām teritorijām, ņemot vērā attiecīgā apdraudējuma iespējamās sekas

Atbilstoši CAKP likumam, evakuācija ir patstāvīga cilvēku pārvietošanās norādītajā drošajā virzienā vai pārvietošana uz drošu vietu pirms katastrofas vai katastrofas laikā no teritorijas vai telpas, kur izveidojušies apstākļi rada apdraudējumu cilvēku dzīvībai un veselībai.

Pašvaldība nodrošina iedzīvotāju evakuāciju no katastrofas apdraudētajām vai skartajām teritorijām, kā arī šo iedzīvotāju uzskaiti, pagaidu izmitināšanu, ēdināšanu un sociālo aprūpi.

Informācija par evakuēšanās nepieciešamību un papildus norādījumi tiks sniegti izmantojot RADIO un TV, vai ar Valsts policijas, pašvaldības policijas, Nacionālo bruņoto spēku un citu institūciju rīcībā esošajām trauksmes un apziņošanas iekārtām (skaļruņiem).

Evakuācijas gadījumā nepieciešams paņemt līdzī personu dokumentus, skaidru naudu, vērtslietas, pārtikas rezervi, dzeramo ūdeni un tikai nepieciešamo apģērbu (72 stundu soma).

Pārvietošanu starp ārstniecības iestādēm koordinē Valsts operatīvā medicīniskā komisija, sadarbojoties ar Neatliekamās medicīniskās palīdzības dienestu.

Ieslodzīto pārvietošanu starp ieslodzījuma vietām koordinē Ieslodzījumu vietu pārvalde (turpmāk – IeVP), un sadarbībā ar Valsts policiju, nodrošina ieslodzīto konvojēšanu starp ieslodzījuma vietām. Ja ieslodzītos nav iespējams konvojēt uz citām ieslodzījuma vietām (piemēram, citu ieslodzījumu vietu aizpildījuma dēļ vai tāpēc, ka pārējās ieslodzījuma vietas ir cietušas no militāra iebrukuma vai katastrofas), tad ieslodzīto izvietojumam tiek izmantotas pašvaldībās pieejamās iespējas, vienlaikus piesaistot Valsts policijas un Nacionālo bruņoto spēku resursus ieslodzīto konvojēšanai un apsargāšanai.

Personu pārvietošanu starp sociālās aprūpes centriem īsteno pašvaldība un koordinē:

- starp pašvaldību sociālās aprūpes centriem un tiem privātpersonu dibinātiem sociālās aprūpes centriem, kuri atrodas pašvaldības administratīvajā teritorijā - pašvaldība sadarbībā ar pašvaldības sadarbības teritorijas civilās aizsardzības komisiju
- starp valsts sociālās aprūpes centriem – Labklājības ministrija sadarbībā ar CAK.

Aizturēto un ieslodzīto personu pārvietošanu starp īslaicīgās aizturēšanas vietām īsteno un koordinē Valsts policija.

5.1. Evakuācijas veidi

1. Cilvēku pastāvīga evakuācija, izmantojot personīgo un sabiedrisko transportu;
2. Cilvēku evakuācijai izmantojot pašvaldības resursus;
3. Cilvēku evakuācijai izmantojot Iestādes (Valsts policijas, VUGD, Pašvaldības policijas, Sociālo dienestu) resursus.

Ja ir nepieciešams evakuēties:

- Uzmanīgi ieklausies paziņojumā par evakuācijas norisi, iegaumē evakuācijas virzienu, galamērķi un pulcēšanās vietu.
- Ņem līdzī ārkārtas situācijai sagatavotās lietas, tai skaitā eID karti vai pasi.
- Ņem vērā, ka evakuēties iespējams ar valsts vai pašvaldības nodrošināto transportu vai savu automašīnu.
- Ja Tev nav iespējams izmantot savu transportlīdzekli, dodies uz tuvāko norādīto pulcēšanās vietu un līdz minimumam samazini līdzī ņemamās lietas, lai ar vienu transportlīdzekli varētu evakuēt pēc iespējas vairāk cilvēku.

Ja evakuēsies ar savu transportlīdzekli:

- dodoties uz evakuācijas galamērķi vai uz iepriekš izvēlēto vietu, kur esi plānojis patverties un kas sakrīt ar evakuācijas virzienu, izmanto tikai tos maršrutus, kurus rekomendē dienesti, un nebrauc pa nezināmiem ceļiem;
- un Tavā transportlīdzeklī ir brīva vieta, palīdzi evakuēties arī citiem.

Ja tas ir iespējams, pirms evakuācijas atslēdz savam mājoklim gāzes un elektrības padevi.

Par nepieciešamību evakuēties paziņo kaimiņiem, kā arī informē savus tuviniekus par to, ka evakuēsies.

Ja Tavai ģimenei ir vairākas automašīnas, izmanto tikai vienu, lai samazinātu sastrēgumu iespējamību uz ceļiem.

Evakuācija militāra apdraudējuma gadījumā.

Lēmumu, kas būs saistīts ar civiliedzīvotāju evakuāciju no apdraudētās teritorijas militāra apdraudējuma laikā, pieņems Ministru kabinets, izsludinot attiecīgi tiesisko režīmu.

Lēmumu par civiliedzīvotāju evakuācijas nepieciešamību militāra apdraudējuma laikā nosaka Nacionālie bruņotie spēki. Civilās aizsardzības operacionālās vadības centrs sadarbībā ar Nacionālajiem bruņotajiem spēkiem un pašvaldībām nodrošina evakuācijas organizēšanu no apdraudētās teritorijas uz drošu teritoriju, pamatojoties uz informāciju par draudiem vai informāciju par radītajām sekām, kuras var radīt turpmāku apdraudējumu cilvēka dzīvībai un veselībai

Pirms evakuācijas iedzīvotāji tiks informēti par evakuācijas nepieciešamību, kā arī tiks sniegti papildu norādījumi. Informācija un norādījumi tiks paziņoti pa radio un televīziju, vai ar policijas, ugunsdzēsēju glābēju automašīnu skaļruņu palīdzību.

Evakuācijas izziņošanas gadījumā, ar nodrošināto transportu vai, ja iespējams, ar savu personīgo autotransportu ir jādodas prom norādītajā virzienā.

Ja atbildīgie dienesti izziņojuši evakuāciju:

- Uzmanīgi ieklausies paziņojumā par evakuācijas norisi, iegaumē un piefiksē evakuācijas virzienu, galamērķi vai pulcēšanās vietu.
- Evakuācijai izmanto tikai atbildīgo dienestu norādītos evakuācijas ceļus un virzienus;
- Ņem līdzi ārkārtas gadījumam sagatavotās lietas.
- Visur līdzi ņem savu ID vai pasi.
- Izmanto maršrutus, kurus rekomendē dienesti un nepārvietojies pa nepazīstamiem ceļiem.
- Ja nav iespējams izmantot savu transportlīdzekli, dodies uz tuvāko norādīto evakuācijas pulcēšanās vietu un līdz minimumam samazini līdzi ņemamās lietas, lai ar vienu transportlīdzekli varētu evakuēt pēc iespējas vairāk cilvēku. . Tuvākās sev Evakuācijas pulcēšanās vietas Daugavpils valstspilsētā un Augšdaugavas novadā var atrast saitē - <https://www.daugavpils.lv/drosiba/pulcesanas-vietas>
- Evakuējies laicīgi, kamēr tas vēl ir iespējams
- Ja tas ir iespējams, pirms evakuācijas atslēdz savam mājoklim gāzes un elektrības padevi.
- Par nepieciešamību evakuēties paziņo kaimiņiem, kā arī informē savus tuviniekus par to, ka evakuēsies.
- Ja Tavai ģimenei ir vairākas automašīnas, izmanto tikai vienu, lai samazinātu sastrēgumu iespējamību uz ceļiem.
- Necenties atgriezties dzīvesvietā no evakuācijas vietas, kamēr atbildīgie dienesti

nav to atļāvuši.

5.2. Pulcēšanās vieta

Evakuācijas pulcēšanās vietas noteikšanas kritēriji (ja tas ir iespējams):

- ir ērti un brīvi piebraucama vieta paredzētajam transportam;
- pietiekama platība, kur notiks cilvēku pulcēšanās;
- ir pieejams dzeramais ūdens un tualete;
- ir nodrošināma sabiedriskā kārtība un drošība;
- ir nodrošināma neatliekamā medicīniskā palīdzība;
- ir pieejamas sēdvietas, naktsmītnes;
- ir nodrošināma ēdināšana, ja nepieciešams.

Evakuācijas pulcēšanās vietas var tikt mainītas atkarībā no situācijas. Par evakuācijas pulcēšanās vietu maiņu tiks paziņot iepriekš izmantojot plašsaziņu līdzekļus.

5.2.1. Evakuācijas pulcēšanās vietas Daugavpils valstspilsētā

5.1. tabula

Nr. p.k.	Pulcēšanās vieta (Apkaime)	Adrese	Koordinātes	
			Lat	Lon
1.	Centrs	Vienības laukums, Daugavpils	55.87122	26.51605
		Daugavpils autoosta; Viestura iela 10, blakus, Daugavpils	55.87116	26.52588
2.	Esplanāde	Vienības iela 30, pretī (stāvlaukums) Daugavpils	55.87284	26.51265
3.	Cietoksnis	Odu iela, blakus (stāvlaukums) Daugavpils	55.88645	26.50523
4.	Vizbuļi	Ceriņu ielas un Melleņu ielas krustojums, Daugavpils	55.90540	26.48356
5.	Dzintari	Autobusa pietura Dzintari, Daugavpils	55.89925	26.46691
6.	Mežciems	Autobusa pietura Mežciems, blakus	55.91190	26.44835
7.	Viduspoguļanka	Autobusa pietura - Vāveru iela	55.91279	26.49371
8.	Jaunā Forštade	Daugavpils draudzīgā aicinājuma vidusskola, Aveņu iela 40, blakus, Daugavpils	55.90454	26.52962
9.	Vecā Forštade	Forštates kultūras nams, Vidzemes iela 41A, Daugavpils	55.90315	26.51326
10.	Ezermalā	Krastu iela, Daugavpils	55.89535	26.50292
11.	Dzelzceļnieks	Malu iela 7, blakus, stāvlaukums, Daugavpils	55.88077	26.52629
12.	Ķīmija	Arhitektu iela 10, Daugavpils	55.89240	26.56207
13.	Jaunbūve	Tautas iela 11, Daugavpils	55.87329	26.54113
		Kultūras pils, Smilšu iela 92, Daugavpils	55.88717	26.55438

14.	Gajoks	Nometņu ielas un Dzelzceļu ielas krustojums, Daugavpils	55.86524	26.53420
15.	Ruģeļi	Autobusu pietura - Apšu iela, Daugavpils	55.86481	26.58855
16.	Čerepova	Patversmes ielas un Augstā ielas krustojums, Daugavpils	55.86907	26.55834
17.	Grīva	Raiņa centrs, Komunālā iela 2, Daugavpils	55.86457	26.50325
18.	Niderkūni	Kājnieku ielas un Transporta ielas krustojums, Daugavpils	55.85451	26.49142
19.	Kalkūni	Autobusa Pietura Kalkūni, Daugavpils	55.84120	26.49159
20.	Ligiņiški	Līgiņišku iela, Daugavpils	55.84988	26.52831
21.	Judovka	Lielās un Silenes ielu krustojums, Daugavpils	55.85632	26.54287
22.	Jaunie Stropi	Priedīte, 2. bērnu nams-patversme, Turaidas iela 36, Daugavpils	55.91198	26.58025
23.	Mazie Stropi	Dravnieku iela, Daugavpils	55.93347	26.60043
24.	Vecstropi	Autobusa pietura – Mēness iela, Daugavpils	55.89301	26.59827
25.	Križi	Poligona iela 50, blakus, Daugavpils	55.94234	26.59569

5.2.2. Evakuācijas pulcēšanās vietas Augšdaugavas novadā

5.2. tabula

Nr. p.k.	Apkaimes nosaukums/ pagasta nosaukums	Pulcēšanās vieta	Adrese	Koordinātes	
				Lat	Lon
1.	Ilūkste	Ilūkstes pilsētas stadions	Stadiona iela 2, Ilūkstes pilsēta, Augšdaugavas novads	55,977513	26,291998
2.	Subate	Pilsētas pārvaldes pagalmis	Tirgus laukums 18, Subate, Augšdaugavas novads	56,003517	25,905254
3.	Ambeļu pagasts	pie pagasta pārvaldes	Parka iela 6, Ambeļi, Ambeļu pagasts, Augšdaugavas novads	56,039542	26,840201
4.	Bebrenes pagasts	stāvlaukums pie pagastmājas un kultūras nama	“Pagasta māja”, Bebrene, Bebrenes pagasts, Augšdaugavas novads	56,068543	26,1367659
5.	Bebrenes pagasts	Ilzes ciems laukums pie auto pieturas	“Ilzes skola”, Ilze, Bebrenes pagasts, Augšdaugavas novads	56,0260649	26,0737933
6.	Biķernieku pagasts	pie pagasta pārvaldes	Saules iela 4, Biķernieki, Biķernieku pagasts, Augšdaugavas novads	55,975341	26,820326
7.	Demenes pagasts	pie pagasta pārvaldes	Brīģenes iela 2 ,	55,729007	26,543443

8.	Demenes pagasts	pie Kumbuļu iedzīvotāju pakalpojuma centra	Demene, Demenes pagasts, Augšdaugavas novads Upes iela 6, Kumbuļi, Demenes pagasts, Augšdaugavas novads	55,743642	26,647205
9.	Dubnas pagasts	pie pagasta pārvaldes	Nākotnes iela 1a, Dubna, Dubnas pagasts, Augšdaugavas novads	56,078942	26,681605
10.	Dvietes pagasts	Tirgus laukums	Dviete, Dvietes pagasts, Augšdaugavas novads	56,057995	26,290951
11.	Dvietes pagasts	Zariņu auto pietura	“ Zariņi ” Dvietes pagasts, Augšdaugavas novads	56,087518	26,205289
12.	Dvietes pagasts	Ferma „ Liepziedi ”	“ Liepziedi ”, Dvietes pagasts, Augšdaugavas novads	56,053743	26,332405
13.	Eglaines pagasts	pagasta ēkas pagalms	Stendera iela 7, Eglaine, Eglaines pagasts, Augšdaugavas novads	55,955430	26,129517
14.	Kalkūnes pagasts	pie pagasta pārvaldes	Ķieģeļu ielā 4, Kalkūni, Kalkūnes pagasts, Augšdaugavas novads	55,848407	26,490716
15.	Kalkūnes pagasts	pie Randenes pamatskolas	Vārpas iela 5, Randene Kalkūnes pagasts, Augšdaugavas novads	55,852165	26,461024
16.	Kalupes pagasts	pie pagasta pārvaldes	Ezeru iela 6, Kalupe, Kalupes pagasts, Augšdaugavas novads	56,099348	26,544943
17.	Lauceses pagasts	pie pagasta pārvaldes	Miera ielā 26, Mirnijs, Lauceses pagasts, Augšdaugavas novads	55,8219324	26,5988306
18.	Līksnas pagasts	pie pagasta pārvaldes	Daugavas iela 8, Līksna, Līksnas pagasts, Augšdaugavas novads	55,942017	26,650464
19.	Maļinovas pagasts	pie pagasta pārvaldes	Rēzeknes ielā 29A, Maļinova, Maļinovas pagasts, Augšdaugavas novads	55,99274	26,691315
20.	Medumu pagasts	pie pamatskolas	Alejas iela 20, Medumi, Medumu pagasts, Augšdaugavas novads	55,937688	26,351106
21.	Naujenes pagasts	pie pagasta pārvaldes	Skolas iela 15, Naujene, Naujenes pagasts, Augšdaugavas novads	55,937688	26,718335
22.	Naujenes pagasts	pie skolas laukumā	Muzeja ielā 2, Lociki, Naujenes pagasts, Augšdaugavas novads	55,942017	26,650461

23.	Naujenes pagasts	pie Naujenes sociālo pakalpojumu un sociālās palīdzības centra	18. Novembra iela 392, Vecstropi, Naujenes pagasts, Augšdaugavas novads	55,896496	26,611443
24.	Naujenes pagasts	pie SIA "Meliora Krauja"	Daugavas ielā 29a, Krauja, Naujenes pagasts, Augšdaugavas novads	55,907547	26,652414
25.	Nīcgales pagasts	pie pagasta pārvaldes	Skolas iela 17, Nīcgale, Nīcgales pagasts, Augšdaugavas novads	56,134848	26,366002
26.	Pilskalnes pagasts	Pilskalnes pagasta pārvaldes ēka	Parka iela 3, Pilskalne, Pilskalnes pagasts, Augšdaugavas novads	55,974652	26,263576
27.	Pilskalnes pagasts	Doļņajas kultūras nams	Centrālā iela 13, Doļņaja, Pilskalnes pagasts, Augšdaugavas novads	56,011318	26,300858
28.	Salienas pagasts	pie kultūras nama	Centrāles iela 22, Saliena, Salienas pagasts, Augšdaugavas novads	55,8236251	26,8776832
29.	Skrudalienas pagasts	pie pagasta pārvaldes	Skaista iela 9 Silene, Skrudalienas pagasts, Augšdaugavas novads	55,7494687	26,782588
30.	Sventes pagasts	Laukums pie baznīcas	Daugavpils iela 3, Svente, Sventes pagasts, Augšdaugavas novads	55,904920	26,379232
31.	Šēderes pagasts	Šēderes Sporta laukums.	Skolas iela, Šēdere, Šēderes pagasts, Augšdaugavas novads	55,931116	26,171163
32.	Šēderes pagasts	Raudas skolas sporta laukums	Rauda, Šēderes pagasts, Augšdaugavas novads	55,855944	26,250508
33.	Šēderes pagasts	Pašulienes ciema sporta laukums	Pašuliene, Šēderes pagasts, Augšdaugavas novads	55,943827	26,243618
34.	Tabores pagasts	pie sabiedriskā centra	Oktobra iela 29, Tabore, Tabores pagasts, Augšdaugavas novads	55,866743	26,660965
35.	Vaboles pagasts	pie pagasta pārvaldes	"Saieta nams", Vabole, Vaboles pagasts, Augšdaugavas novads	56,028468	26,462926
36.	Vecsalienas pagasts	pie pagasta pārvaldes	Červonkas pils, Červonka, Vecsalienas pagasts, Augšdaugavas novads	55,8260859	26,771598
37.	Višķu pagasts	pie vidusskolas	Šosejas iela 3, Špoģi, Višķu pagasts, Augšdaugavas novads	56,074428	26,73478
38.	Višķu pagasts	laukumā	"8" Višķu tehnikums,	56,065109	26,761542

			Višķu tehnikums, Višķu pagasts, Augšdaugavas novads		
39.	Višķu pagasts	laukumā	Aglonas iela 30, Višķi, Višķu pagasts, Augšdaugavas novads	56,055151	26,788446
40.	Višķu pagasts	laukumā	“16” Vīganti, Vīganti, Višķu pagasts, Augšdaugavas novads	56,108033	26,834110

5.3. Evakuācijas maršruti

Pašvaldības administratīvajā teritorijā iedzīvotāju evakuācijas maršrutus nosaka, vadoties pēc faktiskajiem apstākļiem, ņemot vērā apdraudējuma veidu, attīstības scenāriju, evakuējamo skaitu un pagaidu izmitināšanas punktu atrašanās vietas.

5.4. Transporta nodrošinājums

Transporta nodrošinājums Daugavpils valstspilsētā un Augšdaugavas novadā skatāms 3.pielikumā. *(Ierobežotas pieejamības informācija).*

5.5. Pagaidu izmitināšana

Pagaidu izmitināšana Daugavpils valstspilsētā un Augšdaugavas novadā skatāma 4.pielikumā. *(Ierobežotas pieejamības informācija).*

5.6. Evakuēto uzskaitē

Notikuma vietā cilvēku uzskaiti veiks persona, kuru nozīmēs notikuma vietā reaģēšanas un seku likvidēšanas darbu vadītājs, vai objekta pārstāvis, informējot par to vadītāju. Evakuēto uzskaiti izmitināšanas vietā veiks objekta pārstāvis, aizpildot uzskaites kartiņu. Ja persona atsakās no evakuācijas, tā, parakstot īpašu aktu/kartiņu, apliecina, ka apzinās riskus savai dzīvībai un veselībai.

Evakuējamo personu uzskaites kartiņa

5.3. tabula

Evakuācijas vieta, adrese:					
Izmitināšanas vieta, adrese:					
Nr. p.k.	Evakuējamās personas Vārds, Uzvārds	Evakuējamās personas dzīves vieta	Izmitināšanas nepieciešamība		Piezīmes
			Jā	Nē	
1.					
2.					

3.					
----	--	--	--	--	--

Evakuācijas atteikuma uzskaites kartiņa

5.4. tabula

Evakuācijas vieta, adrese:						
Nr. p.k.	Evakuējamās personas Vārds, Uzvārds	Evakuējamās personas dzīves vieta	Evakuācijas atteikuma pamatojums	Paraksts	Datums	Laiks
1.						
2.						
3.						

5.7. Evakuēto ēdināšana

Evakuēto ēdināšanu Daugavpils valstspilsētā un Augšdaugavs novadā nodrošina komersanti, ar kuriem ir noslēgti līgumi: saraksts skatāms 5.pielikumā. Atkarībā no situācijas, lai nodrošinātu evakuēto ēdināšanu var tikt iesaistīti arī citi komersanti, kuri nodarbojas ar ēdināšanas pakalpojumu sniegšanu.

5.8.Evakuēto sociālā aprūpe

Evakuēto sociālo aprūpi Daugavpils valstspilsētā un Augšdaugavas novadā nodrošina pašvaldību sociālie dienesti: saraksts skatāms 6.pielikumā.

5.9. Evakuēto īpašuma apsardze

Daugavpils pilsētas pašvaldības policija un Augšdaugavas novada pašvaldības policija ĀS gadījumos (dabas vai stihiskās katastrofas, tehnogēnās katastrofas un citas neparedzētās ĀS) var iesaistīt to rīcībā esošos resursus: saraksts skatāms 7.pielikumā.

5.10. Sadarbība ar citām pašvaldībām evakuēto uzņemšanas jomā

Daugavpils valstspilsētas pašvaldībai un Augšdaugavas novada pašvaldībai nav noslēgti līgumi ar citām pašvaldībām par evakuēto iedzīvotāju uzņemšanu. VCAP 35. pielikuma "Pasākumu plāns par kontrolētu masveida iedzīvotāju evakuāciju un pārvietošanu militāra iebrukuma, katastrofas vai to draudu gadījumā" 16. punkts paredz, ka pašvaldības, kurās ierodas evakuētie iedzīvotāji, veic šo iedzīvotāju uzskaiti un nodrošināšanu ar pamatvajadzībām. Pašvaldības (sadarbības teritorijas civilās aizsardzības komisijas), kuru administratīvajās teritorijās tiek īstenota evakuācija, nodrošina iedzīvotāju transportēšanu, kā arī sniedz atbalstu citu evakuējamo iedzīvotāju grupu pārvietošanai. Sadarbība ar citām pašvaldībām (STCAK) evakuēto uzņemšanas jomā skatāmas 8.pielikumā.

6. Iesaistāmie resursi

Daugavpils valstspilsētā un Augšdaugavas novadā resursi, kas iesaistāmi reaģēšanas un seku likvidēšanas pasākumos (t.sk. pašvaldības vai pašvaldību resursi, fizisko vai juridisko personu resursi un nodrošinājums ar energoresursiem energoapgādes traucējumu gadījumā): saraksts skatāms 9.pielikumā.

7. Sadarbība ar citu administratīvo teritoriju, sadarbības teritorijas civilās aizsardzības komisiju, valsts un citu valstu glābšanas dienestiem un blakus esošajām pašvaldībām

Par sadarbību ar citu administratīvo teritoriju civilās aizsardzības komisijām valsts un citu valstu glābšanas dienestiem un blakus esošajām pašvaldībām nav noslēgti līgumi. Attiecīgo jomu iestādēm/uzņēmumiem (Latvijas Valsts meži, VUGD, Valsts policija, u.c.) ir savi pienākumi saistībā ar civilo aizsardzību bez līgumu noslēgšanas. Katastrofu gadījumā tiek uzskatīts, ka blakus esošās pašvaldības neatteiks palīdzības sniegšanu nepieciešamības gadījumā pierobežās, VUGD ir tiesīgs pieprasīt Lietuvas, Baltkrievijas un Eiropas Savienības glābšanas dienestu palīdzību.